Ochii, poarta noastră spre lume, susţine medicina energo-informaţională

Natura a avut nevoie de 100 de milioane de ani ca să producă ochiul, de la celule oarbe până la celulele perfecte, care ne ajută să vedem. Ce facem când această poartă spre lume se îmbolnăveşte?

Vederea este subiectivă, se pare că există diferenţe de vedere, deşi construcţia ochiului este aceeaşi, vedem diferit realitatea. Capacitatea vederii la om şi la animale s-a acomodat perfect condiţiilor în care trăim. Cu invidie privim spre păsări, spre exemplu, vulturul prelucrează 250 de poze pe secundă, iar omul aproximativ 18. Chiar şi plantele au ochi, desigur nu ca animalele, ci ochii lor sunt împărţiţi pe toată suprafaţa plantei.

Ochii şi legăturile lor cu organele corpului:

– pleoapele – rinichii, conjunctiva – vezica urinară, corneea – bila, iris – pancreas, ochiul de sticlă – plămânii/intestinul gros, retina –inima/circulaţie/intestinul subţire. Noi, în medicina energo-informaţională, în tratamentul ochilor, tratăm în paralel şi organele care au legătură directă cu îmbolnăvirea ochilor.

Ochii uscaţi solicită tratarea în paralel a rinichilor şi a vezicii urinare. Ochii uscaţi pierd semnificativ din filmul protector. De cele mai multe ori există o pierdere hormonală (de estrogen), mai ales la femei o dată cu intrarea la menopauză. O altă cauză este în legătură directă cu vârsta.

Ochii care lăcrimează mereu – pot avea cauza principală, supărarea, conflicte nerezolvate.

Conjunctivita – tratarea în paralel a vezicii urinare, chiar şi la copiii mici are adesea legătură cu o vezică urinară inflamată (bacterii).

Corneea – se tratează în paralel bila şi ficatul, iar la persoanele în vârstă se recomandă o verificare a protezei.

Cataracta – se tratează în paralel stomacul, dacă există un helicobacter pylori, se discută alimentaţia şi consumul de alcool.

Irisul – se tratează în paralel pancreasul.

Retina – echilibrează în paralel inima, circulaţia şi intestinul subţire. Se reglează flora intestinală.

Glaucomul – se tratează în paralel plămânii şi intestinul gros, respectiv o detoxifiere la nivel celular a intestinului şi a mucoasei intestinale.

Pierderea părului din sprâncene şi gene atestă o lipsă de mangan şi de seleniu în corp şi o imposibilitate a organismului de a asimila aceste minerale din alimentaţie.

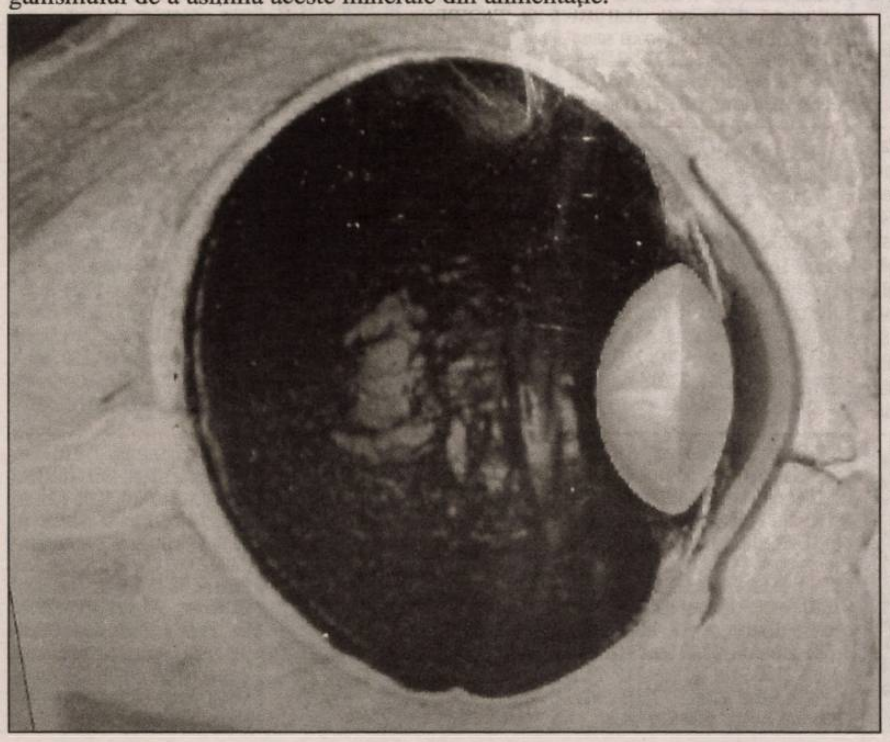

La copii, inele albastre sub ochi atestă prezenţa paraziţilor în corp.

Scăderea vederii, degenerescenţa maculară – se detoxifică în paralel ficatul şi rinichii.

Ochii uscaţi şi iritaţi – se pune accentul în paralel pe detoxifierea organelor mari de eliminare.

Degenerescenţa maculară este o boală a retinei, a ţesutului din spate. Mitocondriile (centrala energetică a ochilor) pierd capacitatea de a produce energia necesară metabolismului local.

Medicina energo-informaţională vine în ajutorul acestor afecţiuni cu terapii blânde, fără durere, fără medicamente şi fără efecte secundare.

După diagnosticarea energetică, tratamentele oferite sunt personalizate, în funcţie de statutul energetic al pacientului.

A trata ochii în paralel cu organele cu care fiecare structură a ochiului are legătură este astăzi posibil. Aparatele de diagnosticare şi tratament au la bază fizica cuantică, cea care foloseşte vibraţiile energetice ale corpului în scop terapeutic.

Reglarea meridianelor energetice şi a chakrelor aduce un aport benefic reglării metabolismului ocular şi a întregului corp.

După cum am văzut mai sus, ochii nu sunt singuri în corp, ei sunt legaţi prin meridianele energetice de diferite organe din corp.

Medicina energo-informaţională reprezintă o terapie modernă, atât pentru copii, cât şi pentru adulţi, indiferent de vârstă. O terapie adecvată omului de astăzi.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

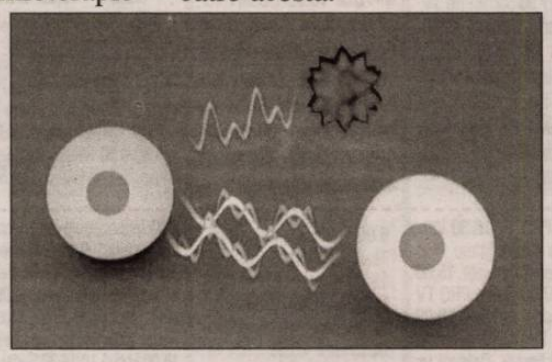

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 30.11.2020

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

NOU LA DERMAVITAL!

Coloidul este o noţiune din fizică. Datorită tehnologiei moderne a Rezonanţei protonilor, elemente esenţiale vieţii, pot fi transformate în coloide fine. Prin procedura rezonanţei protonilor se separă elementul dorit cu ajutorul unui câmp electric. Un coloid se poate vedea la microscop.

Cele mai importante lichide ale corpului, sângele şi limfa, sunt coloide. De aceea corpul poate prelucra substanţele sub formă coloidală în cea mai bună formă, le recunoaşte imediat şi pot penetra membrana celulară ajungând în organul care are nevoie de aceste substanţe.

Recomandările de utilizare se fac la fiecare coloid în parte. Coloidul recomandat se poate aplica atât intern, cât şi extern, după recomandarea terapeutului.

Oligoelemente sub forma coloidală sunt mult mai eficiente decât pulberea sau comprimatele. Acest lucru se datorează nu numai faptului că sunt produşi în formă cea mai pură, fără aditivi chimici. Coloizii sunt absorbiţi de fluxul sangvin imediat după ingestie şi sunt trimişi în toate celulele corpului.

Digestia de către stomac nu este necesară, deoarece oligoelementul ingerat este deja defalcat. Sistemul digestiv nu este agasat cu descompunerea acestor oligoelemente.

Coloizii pot fi administraţi preventiv sau sub formă de tratament, atât la copii, cât şi la adulţi, indiferent de vârstă.

Nu se intersectează cu alte medicamente de sinteză sau suplimenţi alimentari. Coloizii comercializaţi prin DermaVital, la recomandarea medicului terapeut, sunt de cea mai bună calitate produşi într-un laborator din Germania. Firma Alternatic-Gesund.

Corpul nu depozitează coloizii ci îi consumă!

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital

Pentru mai multe informaţii accesaţi

www.dermavital-med.ro

sau 0731.871.968 / 021.322.40.04

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

LUNI – 9 noiembrie

TVR 1

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Districtul 13" (Franța, 2004). Cu: Cyril Raffaelli, David Belle 0.00 Telejurnal 0.45-6.20 Reluări.

PRO TV

.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Vlad" 22.30 Film: „Urmărit în noapte" (SUA, 2015). Cu: Liam Neeson, Ed Harris 1.00 Știrile PRO TV 1.30 Film: „Fast 5" (r) 4.00 Lecții de viață 5.00 Ce spun românii (r).

PRIMA TV

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.15 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Trăsniții" (r) 9.30 Teleshopping 10.00 Starea nației SPECIAL 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Bătălia dronelor" (SUA, 2018). Cu: Sury Patel 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Film (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta". Cu: Osvaldo de Leon 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial: „Iubirea unei doamne" (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Descălecați în Carpați (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Rețeaua de idoli 22.00 Memorialul Durerii 23.00-5.30 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA

5.30 La Măruță (r) 7.30 Film (r) 9.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film: „Masca de argint" (r) 14.30 Film: „Dragonheart: A New Beginnning" (r) 16.15 Film: „Plini de viață" (Franța, 1957). Cu: Judy Holliday 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jocul asasinilor" (SUA, 2011). Cu: Jean-Claude Van Damme 22.30 Film: „Culoarul Morții" (SUA, 1999). Cu: Tom Hanks 2.15 Film (r) 4.15 Serial: „La bloc" (r).

MARȚI – 10 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Marile manevre" (coprod., 1965). Cu: Gerard Philipe, Michele Morgan 0.10 Telejurnal 5.55-6.20 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Oblivion" (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.15 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 10.00 Starea nației (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.00 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Cei 7 glorioși" (SUA, 2019). Cu: Jerry Kwarteng 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30-0.00 Reluări 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.50 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309 " (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360º-GEO (r) 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 18.00 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Destine ca-n filme 22.00-5.05 Reluări 5.55 Poate nu știai.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Full of Life" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Serial: „Murder, She Baked: A Chocolate Chip Cookie Mystery" (r) 14.15 Film: „Bridget Jones's Diary" (r) 16.15 Film: „Bătălia stelelor" (SUA, 1987). Cu: Mel Brooks, John Candy 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Suspectul" (SUA, 2002). Cu: James Caan, Johnathon Schaech 22.30 Film: „Lumea e a mea" (România, 2015). Cu: Ana Maria Guran 0.45-5.00 Reluări.

MIERCURI – 11 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție speială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Conviețuiri 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Adevăruri despre trecut 23.20 Serial: „Istoria mafiei italiene" 0.00 Telejurnal 0.20-6.20 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Visuri la cheie 22.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Fotbal: România – Belarus (reluare PRO X) 2.00 Superspeed la PRO TV (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 22.45 Serial: „Sacrificiul – Alegerea" 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.30 Teleshopping 10.00 Starea nației (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Cronica Cârcotașilor 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Cronica Cârcotașilor (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00 Mama mea gătește mai bine (r) 5.00 Chef Dezbrăcatu' (r) 5.30 Focus (r).

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.00 România... în bucate 16.30 Handbal: Dunărea Brăila – Minaur Baia Mare 18.00 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Cu sufletul pe masă" (SUA, 1992). Cu: Michael Madsen 22.50-23.45 Reluări 0.50 Toamna amintirilor 2.00-5.00 Reluări 6.00 Poate nu știai.

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „Spaceballs" (SUA, 1952) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Natalee Holloway" (r) 16.15 Film: „Domnul și doamna Hart" (SUA, 1996). Cu: Robert Wagner 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Uite cine cu cine vorbește" (SUA, 1990). Cu: John Travolta 22.15 Film: „Executantul" (SUA, 2017). Cu: Nikolaj Coster-Waldau 0.45-5.30 Reluări.

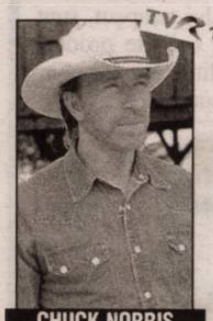

CHUCK NORRIS – vineri, 22.20 –

HALLE BERRY – sâmbătă, 22.00 –

JERRY KWARTENG – marți, 20.00 –

JUDY HOLLIDAY – luni, 16.15 –

OSVALDO DE LEON – luni-duminică, 18.00 –

KEIRA KNIGHTLEY – sâmbătă, 23.00 –

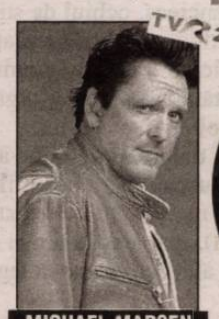

MICHAEL MADSEN – miercuri, 21.10 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 12 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Handbal: SCM Râmnicu Vâlcea – Gloria Bistrița 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Dispăruți fără urmă 23.20 Doc.: „Istoria mafiei italiene" 0.00 Telejurnal 1.00-6.20 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Run All Night" (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 22.30 Serial: „Sacrificiul – Alegerea" 23.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 10.00 Starea nației (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Extemporal la dirigenție" (România, 1987) 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Epic Show (r) 0.30 Serial (r) 1.00 Film: „Marele alb" (SUA, 2005). Cu: Robin Williams 3.00-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 8.45 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privireata" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Seial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.35 Destine ca-n filme (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Misterele Aurorei Teagarden: clubul detectivilor amatori" (Canada, 2015) 22.40-5.05 Reluări 5.55 Poate nu știai.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Dea regăsirea" (SUA, 1952) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Spaceballs" (r) 14.30 Film: „Hart to Hart: Till Death Do Us Part" (r) 16.30 Film: „Privind în urmă" (SUA, 2010). Cu: Eric Close 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Anaconda 3" (SUA, 2008). Cu: David Hassenhof 22.30 Film: „Marea matoleală" (SUA, 2013). Cu: Miles Teller 0.30-4.30 Reluări.

VINERI – 13 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Micile vedete în bucătărie 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.10 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.20 Tu votezi România! 22.20 Film: „Răzbunarea lui Logan" (SUA, 1998). Cu: Chuck Norris, Eddie Cibrian 0.00 Telejurnal 0.45 Fan/Fun urban 1.20-5.05 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 16.00 Știrile PRO TV 17.00 Ce spun românii 18.00 Știrile PRO TV 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Comoara Națională: Cartea Secretelor" (SUA, 2007). Nicolas Cage 23.00 Film: „Prima crimă" (coprod., 2015). Cu: Bruce Willis 1.00-3.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (live) 12.00 Observator 14.00 Mireasa (live) 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida (live) 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 23.00 iUmor (r) 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 10.00 Starea nației (r) 11.30 Chef Dezbracatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Camera de râs 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Alege rețeta națională 22.00 Film: „Fenomenul" (SUA, 2016). Cu: Ethan Hawke, Paul Giamatti 1.00 Alege rețeta națională (r) 2.00 Serial (r) 3.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala (r) 10.00 Ferma (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.55 Cronici Mediteraneene 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Gala umorului 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai 6.00 Cap compas (r).

6.00 Serial: „La bloc" (r) 6.30 La Măruță (r) 8.30 Film: „Unanswered Prayers" (r) 10.30 Serial: „La bloc" (r) 12.45 Film (r) 14.45 Film: „Look Who's Talking Too" (r) 16.30 Film: „O rețetă letală: misterul budincii de prune" (SUA, 2015). Cu: Alison Sweeney 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Apocalipsa androizilor" (coprod., 2006). Cu: Oscar Isaac, Wendy Anderson 22.30 Film: „Sahara" (coprod., 2005). Cu: Matthew McConaughey 0.45-5.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 14 noiembrie

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Micile vedete în bucătărie (r) 8.30 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! 9.00 Eu pot! 10.00 Vreau să fiu sănătos! 11.00 Levintza prezintă 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: Dinamo București – Tomitanii Constanța 13.00 Ediție specială 13.15 Exclusiv în România (r) 14.00 Telejurnal 14.30 Ora regelui 15.30 Cooltura 16.00 Lumea azi 16.30 Banii tăi 17.00 Vedeta populară (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Iancu Jianu, zapciul" (România, 1980) 22.50-5.00 Reluări.

6.00 Ce se întâmplă, doctore? (r) 6.30 Arena bucătarilor (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Amici în spațiu" (SUA, 2009) 13.00 Ferma (r) 15.00 Film: „Panică la Hotel Majestic" (SUA, 1996) 16.45 Film: „Bridget Jones: La limita rațiunii" (SUA, 2004) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Mecanicul 2" (SUA, 2011) 22.00 Film: „John Wick 3: Război Total" (SUA, 2019). Keanu Reeves, Halle Berry 0.15-4.00 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Chefi la cuțite (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 23.00 Film: „Pur și simplu dragoste" (SUA, 2003). Cu: Hugh Grant, Keira Knightley 1.30 Film: „Manglehorn" (SUA 2014). Cu: Al Pacino 3.30 Film (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.30 Teleshopping 10.00 Sănătate cu stil 10.30 Camera de râs 11.20 Teleshopping 12.00 Teleshopping Live 14.00 Film: „Asfalt tango" (coprod., 1996) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Liniște tulburată" (SUA, 2020). Cu: Guy Pearce 22.00 Epic Show 23.00 Film: „Profețiile omului molie" (SUA, 2002). Cu: Richard Gere 1.15-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Serial: „Strop și balonaș" 9.00 MotorVlog (r) 9.30 Generația Fit 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecați în Carpați 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 17.00 Frați de viță 17.30 MotorVlog 18.00 Zile cu stil 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Tații" (Franța, 1983). Cu: Gerard Depardieu, Pierre Richard 21.50 Serial: „Viața visată" 22.50 Distractiile lui Cazacu 23.25-6.00 Reluări.

6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 Ce spun românii (r) 8.45 Film (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Look Who's Talking Too" (r) 14.30 Film: „Unanswered Prayers" (r) 16.15 Film: „Totul se plătește" (România, 1986) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Ultima călătorie: goana după adevăr" (SUA, 2011) 22.30 Film: „Rupe-tot 2: Noii supereroi" (SUA, 2013) 0.30-4.30 Reluări.

DUMINICĂ – 15 noiembrie

7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului (I) 11.50 Minutul de agricultură (r) 12.00 Viața satului (II) 13.00 Ediție specială 13.05 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu 15.30 Doc.: „Wild Carpathia – Anotimpurile schimbării" 16.30 Exclusiv în România" 17.30 Dosar România 17.00 Exclusiv în România 17.45 MomentArt 18.00 Dosar România 19.00 Breaking Fake News 20.00 Telejurnal 21.00 Vedeta populară 23.00 Garantat 100% 0.00 Replay 1.00-6.20 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Arena bucătarilor 11.00 Film (r) 13.00 Apropo TV 14.00 Ferma (r) 16.00 Visuri la cheie (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Capturat" (Canada, Canada). Cu: Scott Adkins 21.45 Fotbal: România – Norvegia 0.45 Apropo Tv (r) 1.45 Film (r) 4.30 Arena bucătarilor (r) 5.00 Ce spun românii (r)

6.00 Observator 10.00 Casa Zurli (r) 11.00 Film: „Trei bărbați și o mică domnișoară" (SUA, 1990). Cu: Tom Selleck 13.00 Observator 13.15 Te cunosc de undeva (r) 16.15 Chefi la cuțite (r) 19.00 Observator 20.00 iUmor 22.30 X Factor (r) 3.00 Observator 4.00 Film (r).

7.00 Teleshopping 8.00 Starea nației (r) 9.00 Teleshopping 9.45 Film: „Asfalt tango" (r) 12.00 Film: „Extemporal la dirigenție" (r) 14.00 Alege rețeta națională (r) 16.00 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea nației SPECIAL 23.00 Film: „Împotriva mafiei" (Franța, 1974). Cu: Alain Delon, Riccardo Cucciolla 1.30-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial: „Iubire ca în filme" (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial: „Iubire ascunsă" (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate 13.10 Film: „Mireasma ploilor târzii" (România, 1984) 14.30 Toamna amintirilor 15.00 Drag de România mea! 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Rețeaua de idoli (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Casa dintre câmpuri" (România, 1979) 22.10 Film: „Sieranevada" (România, 2016) 1.20-5.00 Reluări.

6.00 Ce spun românii (r) 8.00 Film: „Zile fericite" (SUA, 1952) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Totul se plătește" (r) 16.15 Film: „Orașul suspiciunilor" (SUA, 2006). Cu: Tom Selleck, Saul Rubinek 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „America" (SUA, 2009). Cu: Philip Johnson, Rosie O'Donnell 22.30 Film: „O comedie monstruoasă" (SUA, 2013). Cu: Ashley Martin, Austin Michael Scott, Heidi Kramer 0.15-4.00 Reluări.

Integramă de **M. ALBU**

SURPRIZE

POLEITE LA BIJUTIER VEDETE ÎNTRE VEDETE		CLĂDIRE DE FIRMĂ AȘEZĂRI LA ADĂPOST		A ZVÂNTA RUFELE RIDAT... ÎN FRUNTE!		RĂSPUNSUL MIRILOR FĂCUT FELII		CU PĂRUL CĂRUNT ZBOR DE ALBINE		A SCOATE TRILURI CRUSTACEU CU CLEȘTI	
A LUA CEVA DE JOS A LECTURA							PROGRAMUL ELEVULUI FLORI REGEȘTI				
				LA FAȚA LOCULUI ÎNROȘIRI DE LA NERVI					DIMPOTRIVĂ MAEȘTRI AI SPORTULUI		
A SUNA STRIDENT SUSȚINE VIAȚA					MAIESTRIE ÎN LUCRU CIOLĂNOS					MÂNDRĂ ȘI ÎNCREZUTĂ	
			A FACE PIRUETE DIN GRUP!					A CUNOAȘTE A LĂSA CU GURA CĂSCATĂ			
	STÂNJENEL COROANA PAPEI					BĂT DE ALTOIT A DAT DE BELEA					ARBORELE CU MAIMUȚE
		HIMERE IUTE ÎN GÂNDIRE							NOTA BENE, PE SCURT A GÂNGURI		
ÎN SPAȚIU! IOAN ALBU TABĂRA CU PRIZONIERI			ÎN ACEST FEL MIEZ DE SALEU!				A SCHIMBA LOCUL PLINĂ DE VENIN				
					PRĂJITURĂ CU NUCI LA AGIE!						
CREDINȚA SFÂNTĂ LINIA ORIZONTULUI								PRINSĂ ÎN BALAMALE			
				URMAȘ AL ROMEI ANTICE							

Verificați-vă cunoștințele!

Argint

1. Ce se înțelege, de obicei, prin argint?
2. Ce zeiță din mitologia greacă era supranumită „Zeița cu picioare de argint"?
3. Care a fost suma primită de Iuda Iscarioteanul pentru „vânzarea" lui Iisus?
4. Ce mare prozator și dramaturg englez (1867-1933) a scris drama „Tabachera de argint"?
5. Ce compozitor austriac de origine maghiară (1870-1948) a compus valsul „Aur și argint"?
6. Cine a realizat, în 1987, filmul românesc „Masca de argint"?
7. Ce se înțelege în botanică prin „arginţica"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Zeul din mitologia etruscă și preluat de cea romană care reprezenta succesiunea anotimpurilor se numea Vertunus. 2) În mitologia greacă toamna începea odată cu întoarcerea subpământeană la soțul ei, zeul Hades. 3) În Emisfera Nordică toamna se instalează între echinocțiul de toamnă (23 septembrie) și solstițiul de iarnă (22 decembrie). Calendaristic durează de la 1 septembrie la 30 noiembrie. 4) Poezia „Echinox de toamnă" a fost scrisă de Ion Minulescu. 5) Muzica și interpretarea șlagărului „Lasă-mi, toamnă, pomii verzi" aparțin Margaretei Pâslaru. 6) Tabloul „Peisaj de toamnă" poartă semnătura lui Alexandru Ciucurencu. 7) Filmul suedez „Sonată de toamnă" a fost realizat de regizorul Ingmar Bergman.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Fructe" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ramona Stănculescu,* Ploiești; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Ing. Mihai Waspusch,* București.

✉ ***GABRIEL DORDEA,*** *Timișoara.* Nu suntem împotriva neologismelor. De foarte multe ori sunt necesare! Pe noi ne intrigă însă faptul că anumite cuvinte din limba română, care aveau un sens bine determinat, și-l schimbă după modelul anglo-saxon. Este cazul acelui „patetic" despre care am mai scris și, care din sensul lui pozitiv, de „înflăcărat, plin de patos", este folosit acum ca în limba engleză, cu sens negativ, respectiv „jalnic". Și am putea face o listă în acest sens. *(Irina Stoica)*

Umor

Profesorul le spune studenților:
– Aerul curat, respirația adâncă omoară mulți germeni ai bolilor.
– Domnule profesor, întreabă o blondă, dar cum să-i facem să respire adânc?

– Sunt neliniștit, nevastă-mea a început să umble prin restaurante.
– Nasol! Bea mult?
– Nu bea deloc. Mă caută pe mine.

– Soția mea afirmă că-i sănătos să mănânci alimente crude.
– Nici nevestei mele nu-i place să gătească!

La un concurs de atletism.
– Tată, ăștia care aleargă, o să ia toți premii?
– Numai primul dintre ei, fiule.

– Atunci ceilalți de ce mai aleargă?

– Înainte să suflu, mi-am pus o dorință.
– Și?
– Și nimic, tot mi-a luat permisul!

- Spune-mi, care este meseria visurilor tale!?
– Eu, în visele mele, nu lucrez.

– Ce înălțime are nevasta ta?
– 1,50 m.
– Ai ales răul cel mai mic.

Mă numesc Vasile, am 42 de ani, trebuia să am 52, dar soția mi-a mâncat 10 ani din viață.

SUDOKU

jocul săptămânii: 40

		5	8					6
	1	4			6			
			7	5		4		
3		8	1		7		6	
				8				
	5		6		9	7		2
		7		1	4			
			9			2	5	
5					2	1		

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 39

9	4	2	5	8	3	1	7	6
3	6	8	4	1	7	9	5	2
1	5	7	6	9	2	4	8	3
6	8	5	3	7	1	2	4	9
2	1	4	9	6	5	8	3	7
7	3	9	2	4	8	5	6	1
4	7	3	8	2	9	6	1	5
5	2	6	1	3	4	7	9	8
8	9	1	7	5	6	3	2	4

Soluția integramei „ARGUMENTAȚII"

Orizontal: A - Z - M - D - S - U - ACOMPANIATOR - OCEANE - RARI - EROU - ZGAI - IA - DARI - ROIT - S - CAL - EMIR - ASI - A - EURO - TARI - RH - STIMAT - FN - RACANI - APOI - REDA - ASA - INS - AUTO - IRITAT - INSANATOSIRE.

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

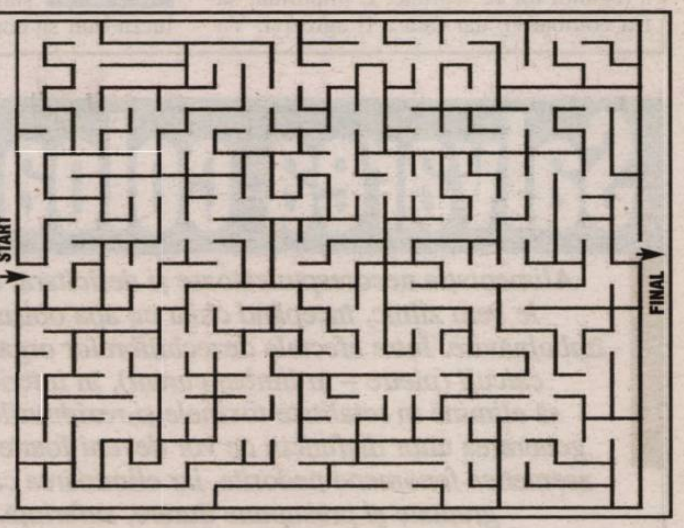

Grădina de lângă casă

Trandafirii Pomponella

◆ Acest soi de trandafiri a fost creat în urmă cu aproape 15 ani de o firmă germană, Kordes, specializată în creșterea trandafirilor. Numiți și *Trandafirii zânelor,* planta este deosebită prin forma bobocilor care seamănă cu bujorii sau cu niște pampoane rotunde.

◆ Este un soi viguros, ce se pretează bine pentru grădinile spațioase – la maturitate, o tufă de Pomponella poate depăși 2,5 m înălțime și cam tot atât spațiu circular. Tăierile de întreținere se fac toamna și primăvara.

◆ Se plantează în soluri bogate în humus, umede și foarte bine drenate. Pomponella iubește soarele, dar se dezvoltă destul de bine și în semiumbră. În sezonul cald se udă din abundență.

◆ Florile sunt de culoare roz, cu petale duble și cu un parfum delicat. Perioada de înflorire este mare, de la sfârșitul primăverii și până toamna târziu. Este bine ca permanent să i se îndepărteze florile uscate, la fel și ramurile rupte sau cele uscate.

◆ Trandafirul Pomponella este apreciat și ca floare tăiată. Florile rezistă mult timp în vaze după ce au fost culese.

◆ Planta se poate înmulți prin butași recoltați toamna sau primăvara devreme, după ce a trecut înghețul.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

HOROSCOP

9-15 noiembrie 2020

BERBEC 21.03-20.04

Vă preocupă finanţele, o proprietate comună sau averea partenerului iar acest lucru poate include un împrumut serios şi apoi gestionarea lui. Veţi fi surprinşi cât de repede şi fără probleme se pot rezolva lucrurile. Aveţi o minte fermă, capabilă să gestioneze detaliile şi asta vă ajută să răzbiţi.

TAUR 21.04-21.05

Soarele este vizavi de semnul dumneavoastră şi asta înseamnă că veţi avea nevoie de mai mult somn. Acum este perioada când înţelegeţi mai bine ramificaţiile subtile ale celor mai apropiate relaţii şi acesta este un avantaj care nu trebuie ignorat. Detaşarea vă poate ajuta să vedeţi la ce nivel relaţionaţi cu ceilalţi.

GEMENI 22.05-21.06

Vreţi să obţineţi rezultate cât mai bune şi pentru asta veţi munci din greu, dar veţi lucra inteligent. Se pare că nu aveţi nevoie de prea multă motivaţie pentru a vedea rezultate concrete. În zilele următoare veţi avea multe realizări. Între timp, se îmbunătăţesc şi relaţiile cu membrii apropiaţi ai familiei. Succes!

RAC 22.06-21.07

Se pare că vă găsiţi echilibrul în viaţa personală. Faceţi lucrurile să funcţioneze fără probleme şi traiul vi se pare mai bun. De asemenea, aveţi şansa de a vă regrupa şi de a regândi tot ce scârţâie. E important să fiţi combativi, dar fără a fi agresivi. Vă veţi bucura de tot felul de ocazii speciale, de activităţi distractive alături de copii.

LEU 22.07-22.08

Atenţia se mută asupra casei, a familiei şi a vieţii personale. Se pare că vă simţiţi din ce în ce mai bine când sunteţi alături de familie, mai ales că în ultima perioadă vă legaţi mai mult de amintiri ce revin din trecut. Vă doriţi ca tot ce deţineţi să funcţioneze într-un mod cât mai util şi va fi mai bine dacă vă vor spori veniturile.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Aveţi un program destul de încărcat cu scurte călătorii, întâlniri sau de rezolvat tot felul de comisioane. Rude, fraţi sau oameni din trecut revin în atenţia dumneavoastră şi câteva întâlniri cu aceştia vă vor aduce un plus de vitalitate. Oricum, sunteţi destul de productivi, concentraţi şi eficienţi.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Sunteţi tot mai interesaţi de ceea ce deţineţi. Vă gândiţi la bunurile pe care le posedaţi, dacă servesc sau nu nevoilor dumneavoastră sau dacă sunteţi sclavul lor. Este un lucru bun să conştientizaţi că trebuie să aveţi controlul absolut asupra tuturor lucrurilor din jur. Bucuraţi-vă totuşi de fiecare zi petrecută în compania persoanei iubite!

SCORPION 23.10-21.11

Soarele este în semnul dumneavoastră şi acest lucru este extraordinar, deoarece energia este mărită şi vă oferă şansa de a vă reîncărca bateriile pentru tot restul anului. Atrageţi oameni şi situaţii favorabile, lucru care vă va duce spre noi reuşite. Ţineţi cont că cineva mai în vârstă ar putea să vă dea câteva sfaturi bune.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

În această săptămână vă gândiţi tot mai serios la planuri de viitor. Se pare că acum este momentul cel mai potrivit pentru a vă defini obiectivele, mai ales că sunteţi nativi care gândiţi totul în avans, iar acest lucru vă oferă mai multă claritate în luarea deciziilor.

CAPRICORN 22.12-19.01

Vă bazaţi pe latura emoţională, care implică mai multă empatie, compasiune şi inspiraţie. Relaţiile cu cei din jur sunt un pic obstrucţionate, aşa că feriţi-vă să luaţi decizii sau să promiteţi ceva pe termen lung. În weekend, vă dedicaţi timpul familiei şi casei. Se impun câteva reparaţii, aşa că acţionaţi imediat.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Soarele este în partea de sus a graficului şi acest lucru va arunca o lumină măgulitoare asupra dumneavoastră. Acest lucru înseamnă că oamenii vă admiră şi vă văd competenţi. O veste bună este adusă de cineva care vine cu o sumă frumoasă de bani şi vă sprijină exact când aveaţi mare nevoie.

PEŞTI 19.02-20.03

Vă doriţi să faceţi tot posibilul pentru a vă mări orizontul, în special prin călătorii sau studii care vă aduc o experienţă pozitivă. Unii dintre dumneavoastră veţi fi bucuroşi să vă implicaţi într-un proiect serios şi extins de pe urma căruia veţi câştiga multă experienţă, dar şi un venit frumuşel.

Nativul săptămânii:
GAIL BORDEN JR.
(09.11.1801 – 11.01.1874)

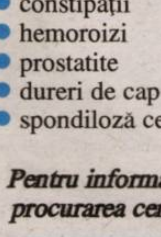

A fost un topograf, editor de ziare şi inventator care s-a stabilit în Texas, în 1829. Acest nativ al zodiei Scorpion a creat în 1853 procesul de producere a laptelui condensat îndulcit. Modalitatea de fabricare a permis transportul şi depozitarea produsului lactat fără refrigerare şi pentru perioade mai lungi decât laptele proaspăt.

PUBLICITATE

Salvarea coloanei vertebrale şi a rinichilor

Alimentaţia necorespunzătoare şi deficitară, calitatea îndoielnică a lichidelor pe care le bem zilnic, începând chiar cu apa obişnuită, reprezintă doar câteva cauze de îmbolnăvire. Între efectele dezechilibrelor organismului se află şi formarea aşa-numiţilor calculi (pietre – în limbaj curent), în interiorul unor organe care nu mai reuşesc să elimine în totalitate toxinele şi reziduurile, favorizând astfel sedimentarea lor şi generarea unor disfuncţii ce vor deveni foarte grave. Rinichii sunt puternic afectaţi de asemenea fenomene nedorite, iar eliminarea calculilor renali se face cu destul de multă greutate şi presupune durere, suferinţă, efecte colaterale pe termen lung.

Topirea şi eliminarea pietrelor

Dr. Grigore ŞEREMET – medic specialist în boli interne şi în mod deosebit ale coloanei vertebrale, ne prezintă un remediu natural de tratare a „pietrelor la rinichi": centura denumită „salvarea coloanei vertebrale şi a rinichilor". Confecţionată din compuşi 100% naturali, această centură arată şi se foloseşte exact ca tradiţionalul brâu, neavând absolut nimic dăunător sau care să determine efecte secundare.

Centura propriu-zisă este confecţionată din bumbac, iar la spate, în dreptul rinichilor, este prevăzută cu două mici buzunare, în care se pun câte două plăcuţe de mărimea unei cartele telefonice. Aceasta constituie, de fapt, „secretul" efectului vindecător. Realizate dintr-un amestec de parafină, ceară curată (de albine), propolis, plus alte două componente organice nedăunătoare corpului uman, cele patru plăcuţe macină depunerile minerale din rinichi, până la transformarea lor într-un nisip extrem de fin, ce se elimină odată cu urina, fără dureri, cum se întâmplă în cazul fragmentării pietrelor cu ajutorul ultrasunetelor.

95% dintre pacienţi au eliminat calculii renali

În funcţie de structura şi mărimea depunerilor, „topirea" acestora necesită purtarea centurii între 3 şi 12 luni, atât ziua, cât şi noaptea; firește, ea va fi scoasă atunci când pacientul face baie şi eventual în timpul somnului, dacă dă o senzaţie puternică de disconfort. În perioada folosirii centurii, urina capătă de obicei o culoare mai roşiatică, din cauza toxinelor eliminate pe această cale. Dacă investigaţiile ulterioare confirmă dispariţia totală a calculilor, pacientul poate purta în continuare centura în scop profilactic. Menţionăm că, practic, ea are un termen de utilizare de 3 ani, efectul terapeutic maxim obţinându-se în primii 2 ani. Efecte mai rapide în procesul de „topire" a pietrelor se obţin în combinaţie cu alte complexe de tratament, care se pot face la cabinet.

Remediul pentru afecţiuni complexe

Un alt efect al purtării centurii se observă pe coloana vertebrală, în regiunea lombară, acolo unde acţionează cele patru plăcuţe. Structurile organismului situate în această regiune, afectate de şederea îndelungată pe scaun, de condusul maşinii etc., discurile intervertebrale se refac, se restabileşte structura cartilagiilor articulaţiilor, ligamentelor, se elimină insuficienţa de circulaţie sangvină. Dr. Grigore Şeremet ne-a semnalat, de fapt, obţinerea unor reacţii curative în lanţ: dezintoxicarea, dispariţia balonărilor abdominale, a constipaţiei şi, în general, a problemelor legate de funcţionarea intestinelor subţire şi gros, mâinile şi picioarele expuse la frig nu mai sunt atât de vulnerabile. La acelaşi nivel, s-a observat o influenţă pozitivă în bolile aparatului genital, prostatite, anexite, hemoroizi etc.

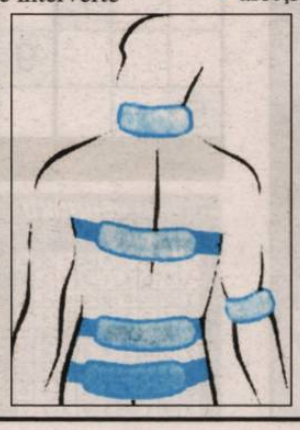

Datorită efectului curativ în afecţiunile amintite, pacientul devine mai activ şi mai optimist, stările depresive dispar, astfel încât, purtată timp îndelungat şi chiar profilactic, centura reprezintă un remediu pentru toată viaţa. Centura nu are contraindicaţii şi nu impune restricţii legate de vârstă.

Practică şi experienţă

În peste 20 de ani de practică medicală, doctorul Şeremet a efectuat mai multe specializări, printre care şi cardiologie, reumatologie, diagnostic funcţional, fizioterapie, baroterapie, apiterapie, hirudoterapie (tratament cu lipitori medicinale), chiropractică, acupunctură, homeopatie, ayurveda, dianeticoterapie, Huston Control Corecţie şi altele.

Combinând mai multe metode terapeutice de tratament a obţinut acţiuni curative eficiente în tratarea bolilor cronice cum ar fi: scleroza multiplă, spondiloza sau spondilită anchilopoetică.

Patologii:

- măcinarea pietrelor la rinichi şi determinarea eliminării lor
- tratarea spondilozei regiunii lombare
- hernii de disc
- insuficienţă circulatorie sangvină în regiunea lombară
- scolioze
- afecţiuni ale intestinului gros şi ale celui subţire
- boli uro-genitale
- constipaţii
- hemoroizi
- prostatite
- dureri de cap
- spondiloză cervicală

PROMOŢIE! 20% REDUCERE

Pentru informaţii suplimentare şi procurarea centurii puteţi accesa

www.CenturaSalvatoare.ro

sau sunaţi la

0727.072.702

PUBLICITATE

SERIE NOUĂ - 1523 • ANUL LXIII • 12 NOIEMBRIE 2020 • 16 PAGINI • 2,5 LEI Nr. 41 (3273)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoaşterii

CÂT DE IUTE este ardeiul iute

Femina club

Lecţii de nutriţie

Mituri despre dieta raw vegan

Dosarele frumuseţii

Măşti naturale

Minunile lumii

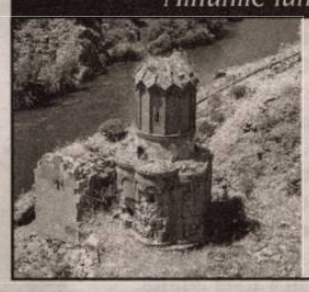

ANI – oraşul cu 1.001 biserici

„Păsările care se nasc în cuşcă au impresia că a zbura este o boală."

Miguel de Cervantes

AVENTURI SPAŢIALE

O MISIUNE PE UN ASTEROID NU ESTE CEVA SIMPLU CA PRIVITUL CERULUI. Înseamnă calcule complexe, tehnologie de vârf, precizie extremă. De ce ar fi interesaţi oamenii de ştiinţă de asteroizi, nu în general, ci pentru a ateriza chiar pe el? Pentru că asteroizii se numără printre corpurile cereşti rămase de la formarea Sistemului Solar, în urmă cu aproximativ 4,5 miliarde de ani. Iar un eşantion ar putea oferi informaţii importante despre originile vieţii pe Pământ. A le cunoaşte înseamnă a înţelege mai bine evoluţia propriei noastre planete, spun astronomii.

După doi ani petrecuţi pe orbita asteroidului, sonda *Osiris-Rex* a atins pe 20 octombrie 2020 solul asteroidului Bennu având ca misiune să colecteze câteva zeci de grame de praf cosmic, în urma unei operaţiuni de înaltă precizie, după cum transmite AFP, preluată de Agerpres.

Asteroidul Bennu (numit astfel după pasărea din mitologia egipteană antică, asociată soarelui, creaţiei şi renaşterii), a fost descoperit în 1999 şi are un diametru de aproximativ 510 metri.

Nu este prima aventură desfăşurată pe un asteroid. Anul trecut, la începutul lunii februarie, sonda japoneză *Hayabusa2* a ajuns pe solul asteroidului Ryugu (un corp ceresc de un kilometru în diametru, aflat la 350 milioane de kilometri depărtare de Terra), reuşind să colecteze o mică mostră de 5 grame de praf cosmic. Despre preţioasa recoltă se va şti mai mult după ce *Hayabusa2* va ajunge pe Pământ, undeva în luna decembrie.

Prezenţa şi scurta evoluţie pe solul asteroidului Bennu din ziua de 20 octombrie, a fost primită cu un entuziasm total: „Totul s-a desfăşurat perfect", a anunţat la câteva minute după acel contact Dante Lauretta, şeful acestei misiuni spaţiale, care e convins că „s-a scris o pagină de istorie".

Asolizarea propriu-zisă pe Bennu n-a fost una care să însemne zile sau ani, ea a durat, practic, doar 16 secunde, timp în care s-au făcut primele fotografii iar braţul robotic a colectat particulele de sol. Unele cu diametru de doi centimetri, altele mai mici. A fost doar un fel de „sărut celest".

Osiris-Rex, intenţiona să colecteze cel puţin 60 de grame de sol, dar după părerea specialiştilor care au analizat datele înregistrate, se pare că braţul robotic, care a proiectat deasupra scoarţei asteroidului Bennu, un nor de praf şi nisip cu ajutorul unui jet de gaz comprimat, a captat un eşantion de aproximativ 400 de grame.

Pierdute în spaţiu

Aşadar, o misiune îndeplinită cu succes. Într-o primă fază, pentru că atunci când, după 16 secunde, Osiris-Rex s-a îndepărtat de asteroid până la o distanţă sigură, ceva nu a mers conform previziunilor. După cum explica acelaşi Dante Lauretta, „marea preocupare acum este că particulele colectate scapă în spaţiu". Motivul este că o rocă mai mare a blocat clapeta containerului, ea a rămas deschisă, iar particulele se pierd în spaţiu. Având în vedere uşa blocată de o rocă şi imaginile „îngrijorătoare" cu fragmentele răspândite în spaţiu, „suntem aproape victima propriului nostru succes", a admis Lauretta.

„Acum, timpul este extrem de important", declara Thomas Zurbuchen, asociat al NASA pentru misiuni ştiinţifice. Cercetătorul a precizat că echipa misiunii „va trece peste măsurarea cantităţii de material colectat, aşa cum era planul iniţial, grăbind în schimb faza de înmagazinare, un proces fragil de depozitare a containerului cu probe colectate într-o poziţie sigură în cadrul sondei spaţiale, pentru a se evita riscul de a pierde şi mai mult material valoros".

Situaţia creată a determinat conducerea misiunii să renunţe la alte tentative de colectare a eşantioanelor de pe asteroid, iar NASA nu va cunoaşte cu exactitate cât material a colectat până când capsula nu va reveni pe Pământ.

Eşantioanele culese de pe Bennu, cât vor mai rămâne în rezervorul sondei, vor reveni pe Pământ în septembrie 2023, laboratoarele terestre urmând „să analizeze caracteristicile lor fizice şi chimice într-o manieră mult mai detaliată decât ar putea să o facă oricare altă sondă aflată în plin zbor prin spaţiu", după cum preciza un cercetător din cadrul NASA.

E adevărat, solul este format din roci, nimic spectaculos, dar „interesul de a analiza compoziţia asteroizilor din Sistemul Solar constă în a vedea dacă aceste corpuri cereşti sunt compuse din aceleaşi materiale care au format planetele". La fel ca celebra „Piatră Rosetta", declară cercetătorul Thomas Zurbuchen de la NASA, „asteroidul Bennu poate să spună povestea Terrei şi a Sistemului Solar din urmă cu câteva miliarde de ani".

„LA 330 MILIOANE DE KILOMETRI DE PĂMÂNT, SONDA SPAŢIALĂ AMERICANĂ OSIRIS-REX, LANSATĂ DE NASA ÎN 2016, ŞI-A ÎNCEPUT AVENTURA PE ASTEROIDUL BENNU, DUPĂ O CĂLĂTORIE SPAŢIALĂ DE DOI ANI. O MISIUNE CARE A ÎNCEPUT BINE, DAR DESPRE CARE NU SE ŞTIE DEOCAMDATĂ CUM SE VA FINALIZA."

Solul de pe asteroidul Bennu şi un picior al sondei Osiris-Rex

Mostre selenare

Tot o aventură, aceasta în premieră, este şi misiunea spaţială chineză *Chang'e 4* care a aselenizat pe partea invizibilă a Lunii pe 2 ianuarie 2019. Pe 23 octombrie, după cum transmite agenţia de ştiri *Xinhua*, modulul de aselenizare şi roverul Yutu-2 (Iepurele de Jad) al misiunii *Chang'e 4* au fost trecute în modul inactiv pe parcursul nopţii selenare după o funcţionare constantă în timpul celei de-a 23-a zi pe Lună, transmite Agerpres. O zi pe Lună echivalează cu 14 zile pe Pământ, iar noaptea selenară are aceeaşi durată.

Modulul *Chang'e 4* a funcţionat timp de 660 de zile terestre pe partea „invizibilă" a Lunii, iar roverul s-a deplasat în total 565,9 metri.

Aşa arată solul asteroidului Ryugu

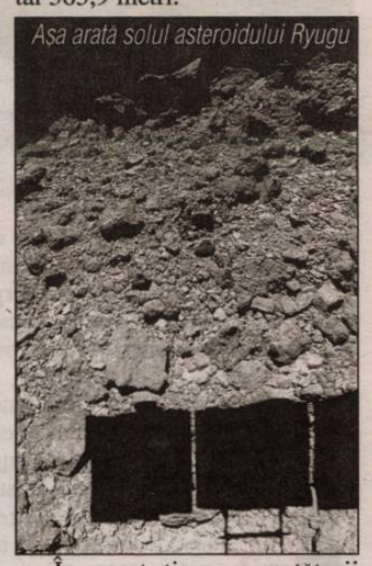

În acest timp, cercetătorii „au efectuat primele măsurători documentate sistematic ale radiaţiei de pe Lună utilizând datele captate de detectorul de radiaţii neutronice aflat la bord".

Potrivit studiului publicat în revista *Science Advances*, „suprafaţa Lunii este foarte radioactivă, de aproximativ două până la trei ori mai mult decât pe Staţia Spaţială Internaţională, de cinci până la zece ori faţă de un zbor civil şi de 300 de ori mai mult decât suprafaţa terestră în Beijing", scrie Xinhua.

Studiul furnizează, de asemenea, „date de referinţă pentru estimarea pericolelor radioactive de pe suprafaţa selenară. De asemenea, informaţiile pot fi folosite la proiectarea măsurilor de protecţie împotriva radiaţiilor pentru viitorii astronauţi care vor ajunge pe Lună".

Şi acest lucru este planificat pentru următorii ani. Până atunci, viitoarea misiune din acest program, denumită *Chang'e 5*, îşi propune să aducă pe Terra primele mostre selenare din această zonă a Lunii.

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

Peruca
– reinventată de un rege chel!

Purtarea unei peruci reprezintă o anumită latură a modei, încă din Antichitate (în urmă cu aproape cinci milenii), însă ea a fost revitalizată abia în secolul al XVII-lea şi nu neapărat din considerente estetice, ci ca o necesitate subiectivă a unui rege care astfel a dorit să îşi camufleze calviţia.

Este vorba despre suveranul francez Ludovic al XIII-lea, care în 1620 a introdus moda purtării perucilor cu şuviţe lungi în rândul nobilimii. Pentru el, aceasta îi permitea să-şi păstreze eleganţa, o obligaţie în sine pe care şi-a asumat-o odată cu preluarea sceptrului Franţei, chiar dacă oricum era adeptul pletelor. Nu cu mult mai târziu, faimosul Ludovic al XIV-lea şi-a pierdut podoaba capilară, la numai 20 de ani, în urma unei febre tifoide, boală contractată în 1658, în timpul campaniei militare de lângă Calais.

Bârfele de curte susţin însă că nu maladia a fost cauza pierderii pletelor, ci feluritele remedii pe care le folosea regele pentru a le face cât mai aspectuoase, trainice şi sănătoase. El, care se mândrea grozav cu părul său devenit şaten după ce mult timp fusese blond şi buclat natural, s-a trezit deodată chel, tocmai când intrase în vârsta adultă.

Adevărul oficial s-ar afla totuşi pe la mijloc, pe când agoniza din cauza febrei tifoide, după numeroase purgative şi spălături digestive, Mazarin a autorizat medicii să-i administreze un remediu interzis la vremea aceea de Parlament, întrucât era otrăvitor.

În câteva zile, regele s-a însănătoşit, dar în scurt timp şi-a pierdut părul. Speranţele sale de a reveni la starea dinainte s-au topit, deşi punea să fie ras pe cap în mod regulat, astfel că s-a înfăţişat întotdeauna Curţii numai purtând o perucă bogată. Supuşii săi au preluat imediat „moda" şi vreo 150 de ani acest accesoriu a constituit o etichetă a nobilimii.

Cât despre augusta perucă regală, aceasta putea să aibă grosimea de 15 centimetri, cântărind peste un kilogram, ceea ce îi dădea suveranului teribile dureri de cap. Sfârşitul epocii de glorie a perucilor nobiliare a fost pecetluit de Revoluţia franceză, care nu a vânat doar clasa socială respectivă, ci şi tot ce putea reprezenta un simbol al acesteia.

Telefonie mobilă pe Lună

Este foarte greu de anticipat dacă astrul nopţii îşi va pierde din aura romantică şi din misterul multimilenar odată cu insolita iniţiativă tehnico-ştiinţifică enunţată de exploratorii pământeni ai Cosmosului. Cert este că grupul finlandez Nokia urmează să fabrice pentru Agenţia spaţială nord-americană ceea ce va constitui prima reţea de telefonie mobilă operaţională pe Lună, în cadrul proiectului unei baze umane permanente, potrivit NASA.

La rândul său, Nokia a anunţat că reţeaua 4G „ultracompactă, consumatoare de puţină energie şi rezistentă la condiţiile spaţiale" ar urma să fie dezvoltată pe suprafaţa selenară începând de la sfârşitul anului 2022, cu ajutorul „alunizatorului" la care lucrează în prezent societatea americană Intuitive Machines. Reţeaua se va autoconfigura imediat după plasarea sa pe Lună şi va trebui să permită „asigurarea conexiunii fără fir a tuturor activităţilor pe care le vor executa astronauţii, permiţând comunicările prin voce şi video, telemetria şi schimbul de date biometrice sau desfăşurarea şi manevrarea unor roboţi".

Contractul dintre NASA şi Nokia se ridică la 14,1 milioane de dolari, o sumă considerabilă pentru care finlandezii promit „asigurarea comunicaţiilor la suprafaţa Lunii pe distanţe mai mari, cu cea mai mare viteză şi într-o manieră mai fiabilă decât standardele actuale".

Doi astronauţi americani – o femeie şi un bărbat – ar trebui să păşească pe Lună în anul 2024, în cadrul misiunii Artemis 3, prilej cu care NASA intenţionează să stabilească acolo o bază permanentă, preludiul unei posibile misiuni către Marte!

Alte cuvinte noi

Să vorbim corect!

Cum am spus-o şi cu alte ocazii se pare că simţul lingvistic al vorbitorilor limbii noastre strămoşeşti merge mână în mână cu simţul poetic, demonstrând imaginaţie, inventivitate, uneori concizione, toate la modul absolut.

Aceşti vorbitori nu se mărginesc la reproducerea şi autohtonizarea unor cuvinte din limbi străine (respectiv engleza şi, mai rar, franceza!) ci se străduiesc să inventeze şi să formeze cuvinte noi, absolut inutile şi de multe ori de neînţeles pentru cei din jur.

De curând, un important personaj din lumea noastră politică şi culturală ne îndemna ca, în aceste situaţii grele prin care trece ţara noastră să luăm măsuri „impactante".

Mărturisim că adjectivul ne-a aruncat într-o beznă filologică. Am înţeles destul de uşor (suntem de meserie!) că este vorba de măsuri cu un impact special, dar cuvântul nu figurează în niciun dicţionar şi nu-l mai auzisem până atunci. Se pare că a plăcut mult emulilor vorbitorului respectiv pentru că începând din ziua următoare l-am auzit şi de la alţii. Legea minimului efort funcţionează – se pare – de minune. De aceea hai să inventăm şi noi asemenea cuvinte! Ce spuneţi de „zgârcios" (evident la ureche)?!? *(I.S.)*

„Mâna înţeleaptă"

Am putea să o considerăm, fără a greşi, o magistrală operă de artă. Totuşi, ea a fost concepută şi realizată chiar ca o carte. Una specială, dedicată unui moment special – aniversarea unei jumătăţi de mileniu de când genialul Michelangelo Buonarroti a început să picteze Capela Sixtină.

Şi, în mod firesc, având asemenea repere unice în istoria civilizaţiei umane actuale, forma finală trebuia să se ridice la valoarea momentului. Astfel a rezultat imensul volum „Michelangelo: La Dotta Mano", considerat cea mai scumpă carte nouă din lume. (Menţiunea „vârstei" este motivată de faptul că există şi cărţi mai valoroase, însă având o anume vechime, mai mică sau mai mare.)

În traducere, titlul ei însemnând „Mâna înţeleaptă", această carte neobişnuită include fotografii şi sculpturi, reproduceri ale unor opere create de maestrul renascentist, dar şi lucrări omagiale ale unor artişti din zilele noastre, realizate în marmură de Carrara, catifea, mătase ori hârtie obţinută manual, din bumbac fin, prin metode tradiţionale vechi de secole.

Cartea – a cărei copertă este o reproducere la scară, în marmură, a operei lui Michelangelo „Madonna della Scala" a folosit marmură de Carrara din aceeaşi carieră, „Il Polvaccio", unde artistul obişnuia să achiziţioneze materialul pentru lucrările sale. Cântăreşte circa 25 de kilograme şi este livrată cumpărătorilor într-o cutie neagră foarte elegantă. După cum era de aşteptat, este vorba despre o ediţie limitată, la 99 de exemplare.

Preţul de vânzare cu amănuntul se ridică la aproximativ 155.000 de dolari, însă doritorii care îşi pot permite să o aibă în posesie trebuie să aştepte multe luni până la primirea comenzii datorită procesului artizanal care utilizează tehnicile folosite în Renaştere.

În schimb, pot fi liniştiţi, datorită altui element insolit pentru o carte: beneficiază de o garanţie de 500 de ani, hârtia nu conţine acizi sau derivaţi de clor care duc la deteriorarea materialului în timp.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.

Cât de iute este ardeiul iute

Multor oameni le plac ardeii iuți, dar se întâmplă adesea ca o asemenea legumă să fie mult peste capacitatea de rezistență a organismului și astfel să apară situații deloc plăcute la o simplă degustare...

Pentru a nu fi puși în fața unor asemenea situații, amatorii de „picanterii culinare" au acum la dispoziție un gadget numit „Chilica-Pod", care detectează nivelul de capsicină – compusul chimic activ din ardeii iuți.

Dispozitivul portabil are forma unui ardei iute, culoarea roșie și poate fi introdus în orice smartphone dotat cu

port USB-C pe care este instalată aplicația venită la pachet cu el. Senzorii din interiorul dispozitivului pot „citi" o mostră de ardei amestecat cu etanol, transmițând utilizatorului, pe ecranul telefonului mobil, gradul de iuțime al ardeiului testat.

„Am proiectat și fabricat un senzor electrochimic portabil pentru detectarea directă a capsicinei din ardeii iuți, înainte de degustare", spune profesorul Warakorn Limbut, de la Universitatea Songkla din Thailanda, conducătorul echipei care a realizat acest inedit gadget. Până în prezent existau și alte metode de testare a nivelului de capsicină, dar erau complicate, necesitau mult timp și instrumente scumpe și masive.

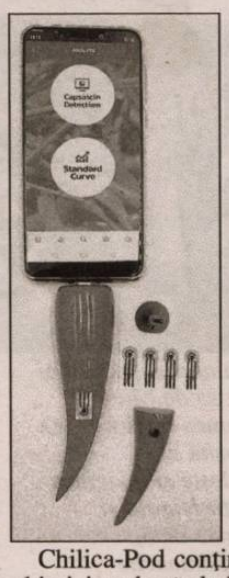

Chilica-Pod conține senzori electrochimici pe bază de hârtie, constând în nanoplăcuțe de grafen îmbogățite cu atomi de azot pentru a le crește conductivitatea electrică. Când senzorul detectează o picătură de capsicină diluată, compusul suferă o oxidare și apar reacții de reducție, generând un curent electric pe care dispozitivul îl poate detecta.

Rezultatele sunt apoi „traduse" și transmise aplicației de pe telefonul mobil, relevând nivelul de capsicină din ardeiul testat.

Care sunt cei mai iuți ardei din lume?

Nivelul de iuțeală al ardeilor este încadrat pe o scară de valori numită Scoville. Dacă un ardei iute comun are un nivel de câteva zeci sau sute de unități Scoville (SHU), ardeiul Jalapeno are 2.000 SHU.

În „liga mare" a ardeilor deosebit de iuți se situează, în ordine ascendentă, următoarele soiuri: Red Savina Habanero 500.000 SHU; 7 Pot Red (Giant) 1.000.000 SHU; 7 Pot Barrackpore 1.000.000 SHU; Bhut Jolokia (Ghost Pepper) 1.041.427 SHU; Naga Viper 1.349.000 SHU; Trinidad Scorpion „Butch T" 1.463.700 SHU; 7 Pot Primo 1.469.000 SHU; 7 Pot Douglah 1.853.936 SHU; Trinidad Moruga Scorpion 2.009.231 SHU. Pe primul loc în top se află „ardeiul imposibil de mâncat" – Carolina Reaper, cu 2.200.000 SHU.

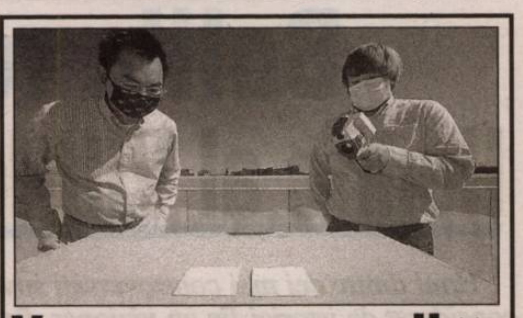

Vopseaua superalbă,
mai eficientă decât aerul condiționat

Oamenii de știință de la Universitatea Perdue, Indiana au creat recent o vopsea superalbă, care reflectă 95,5 % din lumina solară cu care intră în contact. Noua vopsea acrilică își menține o temperatură semnificativ mai scăzută decât temperatura mediului înconjurător, atât ziua, cât și noaptea.

În locul particulelor de dioxid de titaniu, folosite în mod standard la vopseluri, specialiștii americani au inclus în vopsea particule de carbonat de calciu pentru a minimaliza cantitatea de lumină ultraviolentă absorbită de vopsea. Ei sunt de părere că vopseaua ar putea fi utilizată pentru a menține în mod natural o temperatură scăzută a clădirilor vara.

Vopseaua este mai eficientă decât aerul condiționat și alte tehnologii de răcire și folosirea ei ar putea contribui masiv la frânarea încălzirii globale. În timpul testelor efectuate, vopseaua a avut o temperatură mai scăzută cu 10 grade Celsius decât mediul ambiant noaptea și cu 2 grade Celsius în momentul de maximă strălucire solară, ziua.

Pe lângă uzul casnic, vopseaua superalbă ar putea avea și numeroase alte aplicații, precum împiedicarea supraîncălzirii echipamentelor de telecomunicații. Testele efectuate au demonstrat că vopseaua este rezistentă și la praf, apă, detergent și alte substanțe.

Terapie pentru vederea afectată de bătrânețe

O terapie genetică revoluționară finanțată de Institutul Național de Sănătate din SUA a fost implementată cu succes la șoareci de laborator orbi, redându-le acestora vederea și ar putea intra în studii clinice pe

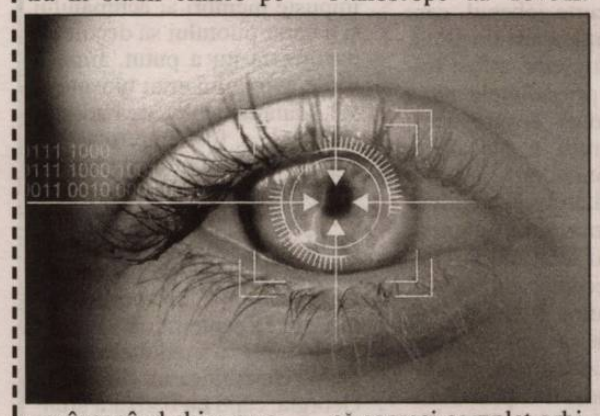

om începând chiar cu acest an.

Cheia procesului o reprezintă o proteină fotosensibilă, numită MCO1 opsină, care restaurează vederea atunci când este atașată de anumite celule din partea posterioară a ochilor. Aceste așa-numite „celule bipolare", care rămân intacte la oamenii cu boli oculare comune, fac parte din căile senzoriale pentru vedere și percepția luminii.

Experiențele efectuate de firma americană Nanoscope au dovedit că șoareci complet orbi, fără percepție a luminii, și-au redobândit în mod semnificativ funcțiile retinei și vederea după tratamentul aplicat. Rozătoarele tratate s-au dovedit mai rapide în testele vizuale din laborator, precum navigarea într-un labirint sau detectarea schimbărilor în mișcare. La oameni, terapia ar urma să fie administrată printr-o singură injecție în ochi, aplicată bătrânilor cu degenerescență maculară legată de vârstă și retinopatie pigmentară. Retinopatia pigmentară este un grup de tulburări genetice rare, implicând descompunerea și pierderea celulelor din retină – țesutul fotosensibil care străjuiește partea posterioară a ochiului.

Boala este moștenită genetic, rezultând din modificările produse într-una din cele peste 50 de gene care poartă instrucțiunile de fabricare a proteinelor necesare fotoreceptorilor din retină.

În cel mai bun scenariu, terapia injectabilă va putea ajuta pacienții să poată vedea de la 10 m ceea ce o persoană cu vedere normală vede la de 25 m.

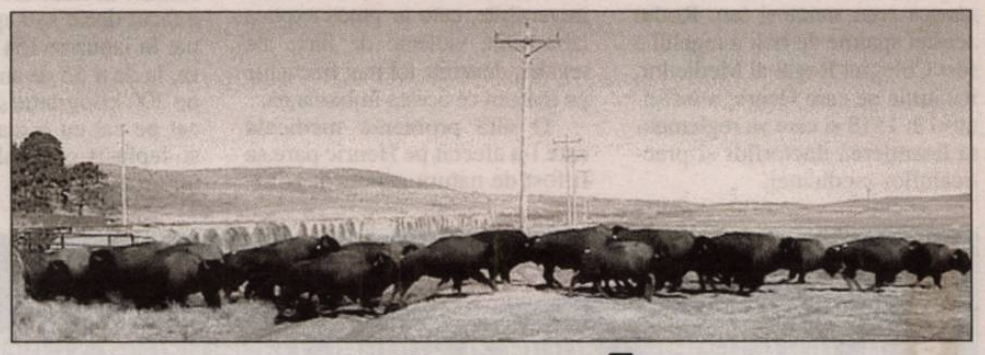

Bizonii se întorc
în preriile americane

Hoinărind cândva prin uriașele prerii ale Americii de Nord, bizonii au devenit astăzi o specie sălbatică aproape dispărută din cauza vânatului excesiv și al pierderii habitatului. Dar lucrurile se vor schimba în curând. Circa 100 de bizoni s-au reîntors în preriile populate cândva de strămoșii lor, pe teritoriul rezervației indiene Rosebud din statul Dakota de Sud.

Sunt primii bizoni dintr-o turmă care ar putea număra curând 1.500 de exemplare și va trăi pe o suprafață de aproape 120 km pătrați, administrată de tribul Sioux în următorii cinci ani.

Reprezentanții tribului speră să revitalizeze relația tradițională avută de nativii americani cu bizonul de-a lungul a sute de ani. „Sosirea bizonilor marchează un nou început pentru tribul nostru, iar prioritățile culturale, ecologice și economice sunt susținute în egală măsură și aduc mari beneficii comunității noastre, servind drept exemplu pentru întreaga lume", spune Wizipan Little Elk, director al Rosebud Economic Development Corporation.

Cândva, între 30 și 60 de milioane de bizoni trăiau în preriile nord-americane, între Canada și Mexic. După o depopulare masivă, cauzată de venirea omului alb, pe la 1890 nu mai existau în libertate decât circa 1.000 de bizoni, unii dintre aceștia în Parcul Național Yellowstone.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Bolile regelui Henric al VIII-lea al Angliei

Unul dintre cei mai controversaţi suverani ai istoriei, considerat de istorici fie un vizionar, fie un scelerat, a avut un comportament diferit de-a lungul îndelungatei sale domnii, de aproape 40 de ani.

Dacă la început tânărul Henric s-a dovedit un lider capabil, tolerant şi înţelept, spre sfârşitul regimului său se transformase deja într-un tiran sadic şi paranoic, care vedea în jur numai comploturi. Se pare că bolile şi chiar şi spaima de boli au contribuit enorm la această metamorfoză.

La 10 ani, Henric fusese martor la dispariţia subită a fratelui său mai mare, Arthur, răpus de o boală necunoscută la doar şase luni de la căsătoria cu prinţesa spaniolă Caterina de Aragon. De atunci, el a devenit de-a dreptul obsedat de boli – şi poate nu e de mirare, într-o epocă în care tifosul, dizenteria, gripa şi alte maladii făceau ravagii. De altfel, Henric supravieţuise unui acces de variolă şi avea frecvent crize de malarie.

Nu-i de mirare că, atunci când va deveni rege, echipe întregi de medici mergeau înaintea lui, când urma să facă vreo vizită, spre a face veritabile „anchete epidemiologice" şi a se asigura că aceia cu care trebuia să se întâlnească erau sănătoşi tun. Rodul acestei spaime de boli a regelui a fost Colegiul Regal al Medicilor, instituţie pe care Henric a înfiinţat-o în 1518 şi care va reglementa licenţierea doctorilor şi practicanţilor medicinei.

Dar, în ciuda temerii sale faţă de boli, Henric nu a dovedit nici-o teamă în privinţa accidentelor. Aşa se face că în 1534, când avea 32 de ani, regele a fost serios rănit într-un turnir, lancea adversarului lovindu-l deasupra ochiului drept, fapt care-i va cauza migrene severe pentru tot restul vieţii.

Un incident şi mai grav s-a petrecut 12 ani mai târziu, când regele, purtând armură completă, a fost aruncat de pe cal tot în timpul unui turnir. Calul s-a prăbuşit peste el şi două ore Henric a rămas inconştient, făcându-i pe mulţi să creadă că murise. Suveranul englez nu şi-a mai revenit niciodată pe deplin de pe urma acestor şocuri şi oamenii de ştiinţă moderni au presupus că ele au provocat şi traumatisme cerebrale ireversibile, care ar putea explica izbucnirile violente de furie ale regelui, devenite tot mai frecvente pe măsură ce acesta îmbătrânea.

O altă problemă medicală care l-a afectat pe Henric pare să fi fost de natură genetică: potrivit savanţilor, el ar fi suferit o bizară afecţiune neurologică, numită „sindromul McLeod" şi avea un antigen Kell pozitiv, o grupă rară de sânge, întâlnită la doar 10% din populaţie. Dacă Henric era Kell pozitiv şi soţiile sale Kell negativ, corpul acestora formau anticorpi şi atacau fatal eventualii fetuşi.

Primele soţii, Anne Boleyn şi Jane Seymour (care i-au dăruit regelui o fiică, Elisabeta, respectiv un fiu, Eduard), nu au fost afectate, în schimb celelalate, Anne de Cleves, Catherine Howard şi Catherine Parr au avut numai avorturi spontane, în ultima parte a sarcinii. Medicii suspectează că Henric ar fi suferit şi de o serie întreagă de alte boli, ca sindromul Cushing, diabet şi chiar sifilis.

Oricare ar fi fost afecţiunile care-l măcinau, este clar că starea lui de sănătate s-a agravat de la an la an. Vederea îi slăbea, disfuncţiile sexuale erau tot mai evidente, durerile de cap i se agravau, iar schimbările de stare l-au transformat într-un individ imprevizibil.

El a căutat să-şi găsească un confort în mâncare, fapt care nu a făcut decât să-i agraveze situaţia. În ianuarie 1547, când a murit, la doar 55 de ani, avea aproape 200 kilograme şi trebuia ridicat pe cal cu o macara specială şi deplasat prin palat cu un scaun uriaş.

La cules de bumbac

Fotodocument

Deşi munca minorilor în fabrici fusese interzisă de câteva decenii în lumea civilizată, ea era încă folosită în agricultură. O dovedeşte şi imaginea alăturată, în care fraţii Harold şi Jewel Walker, în vârstă de 5, respectiv 6 ani, din Comanche County, Oklahoma, sunt surprinşi muncind la culesul bumbacului. Cei doi copii reuşeau să adune până la 10 kg de bumbac pe zi, ceea ce constituia o performanţă şi pentru un adult. Drept răsplată, tatăl lor le-a promis că le va construi „o căruţă de jucărie".

Când preşedinţii sunt salvaţi de hazard

În istoria Statelor Unite întâlnim tentative de asasinat mult mai des decât în istoria oricărui stat modern. Din păcate, adesea aceste asasinate s-au încheiat tragic, preşedinţi precum Lincoln, Garfield, McKinley sau Kennedy pierzându-şi viaţa. Au existat însă şi situaţii când preşedinţii au scăpat teferi sau aproape teferi graţie unui noroc uimitor.

De pildă, puţini ştiu că înainte de a fi ucis în 1865, în loja prezidenţială de la teatrul Ford din Washington, D.C., Lincoln a scăpat ca prin urechile acului dintr-un alt atentat. În 1864, pe când făcea o plimbare pe calul său, Old Abe, în jurul reşedinţei prezidenţiale, Lincoln a auzit o detunătură. Calul s-a speriat şi a fugit, iar preşedintele şi-a dat seama că rămăsese fără jobenul pe care-l purta. Iniţial, a crezut că jobenul îi căzuse din cauza smucirii bruşte a calului, dar a doua zi adjutanţii lui Lincoln au găsit în curte jobenul, care avea în el două găuri de glonţ. Nimeni nu ştie cine a fost trăgătorul, iar preşedintele nu a vorbit niciodată despre acest incident, pentru a nu afecta moralul unioniştilor.

Şi preşedintele Kennedy a mai fost ţinta unui atentat, înaintea celui letal, de la Dallas. Pe 11 decembrie 1960, un individ pe nume Richard Pavlick a plănuit să arunce în aer limuzina prezidenţială, cu ajutorul unei maşini-capcană, încărcată cu dinamită şi amplasată de-a lungul traseului lui Kennedy. Dar, în momentul în care i-a văzut pe copiii foarte mici ai lui Kennedy, urcându-se pe rând în maşină, Pavlick a fost cuprins de milă şi a renunţat să mai detoneze maşina. El a fost arestat mai târziu, fiind internat într-un azil psihiatric.

În octombrie 1912, în timpul unui discurs electoral, candidatul Theodore Roosevelt a fost împuşcat de John Schrank, un individ cu probleme psihice, care a mărturisit la interogatoriu că fantoma preşedintelui asasinat William McKinley îl îndemnase să tragă. Schrank l-a nimerit în piept pe Roosevelt, dar acesta a continuat să-şi ţină discursul ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Ulterior, s-a dovedit că viaţa îi fusese salvată de ciorna discursului şi de tocul de la ochelari, prin care glonţul trecuse, înainte de a se opri între coastele preşedintelui (acolo unde a şi rămas până la sfârşitul vieţii acestuia).

Un incident aproape necunoscut s-a produs pe 22 februarie 1974, când un anume Samuel Byck a încercat să deturneze un avion comercial Boeing 747 şi să-l ucidă pe preşedintele Nixon. El a început să împuşte membri ai echipajului şi a cerut pilotului să decoleze, dar acesta nu a putut, fiindcă roţile avionului erau blocate la sol. Până la deblocarea acestora, Byck a fost împuşcat din exteriorul avionului de un lunetist şi, grav rănit, a ales să se sinucidă înainte de a fi prins. Incidentul, care nu a fost mediatizat la vremea respectivă, va fi reamintit în raportul Comisiei „11 septembrie".

În 2005, preşedintele George W. Bush ţinea un discurs în Georgia, când un bărbat a aruncat pe podiumul unde se afla acesta o grenadă. Din fericire pentru preşedinte, individul înfăşurase strâns grenada într-o batistă roşie, care a împiedicat tragerea completă a cuiului grenadei şi astfel detonarea nu s-a mai produs.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Aştăzi în istorie

12 noiembrie 1035

A murit regele Canute al Angliei, Danemarcei şi Norvegiei

Fiu al regelui Danemarcei, Svein Barbă Despicată, Canute şi-a însoţit tatăl în invazia asupra Angliei din anul 1013. Svein a fost acceptat ca rege al Angliei, la sfârşitul acelui an, dar a murit pe neaşteptate în februarie 1014, iar englezii l-au invitat pe fostul suveran, Aethelred, să preia tronul.

Canute a revenit în Anglia în 1015 şi astfel a început lupta pentru tronul Angliei cu fiul lui Aethelred, Edmund al II-lea Coastă de Fier. După câteva lupte neconcludente, Edmund a murit pe 30 noiembrie 1016, iar Canute a devenit lider incontestabil al Angliei. Crud şi răzbunător, el a împărţit războinicilor lui danezi pământurile nobililor locali şi a ucis câţiva dintre aceştia. Dar măsurile dure îşi vor dovedi eficienţa, căci ele vor pune capăt nesfârşitelor lupte interne din Anglia şi vor aduce prosperitate, după mulţi ani de stagnare economică.

Convertit la creştinism, el a devenit un generos ocrotitor al Bisericii, iar pelerinajul pe care-l va întreprinde la Roma a fost inspirat atât de motive politice, cât mai ales de fervoare religioasă sinceră. La moartea fratelui său, s-a întors în Danemarca, spre a prelua şi tronul acestei ţări.

Dar cel pe care l-a lăsat ca regent la conducerea Danemarcei, jarlul (contele) Ulf, care îi era cumnat, fiind căsătorit cu sora lui mai mică, Estrid, s-a alăturat regilor Norvegiei şi Suediei, ridicând sabia împotriva lui Canute. Învins în luptă, Canute a acceptat o pace de compromis, dar ulterior va pune la cale asasinarea lui Ulf. Totodată, el a alimentat revoltele populare din Norvegia, reuşind răsturnarea regelui Olaf al II-lea Haraldsson în 1028.

De acum rege al Angliei, Danemarcei şi Norvegiei, Canute a devenit unul dintre cei mai puternici suverani europeni. Dar imperiul pe care l-a creat nu a rezistat după moartea lui, căci nici fiul ilegitim, Harold, care a condus Anglia până în 1040, nici cel legitim, Hardecanute, care i-a urmat la tron în Danemarca în 1035 şi în Anglia în 1040, nu i-au moştenit calităţile de militar şi diplomat. Anglia a revenit la vechea linie regală anglo-saxonă în 1042, iar în Danemarca tronul a fost preluat de Svein al II-lea, fiul lui Ulf şi al Estridei.

E bine de ştiut

Cofeina poate accentua o depresie

Fiecăruia i se întâmplă să aibă zile bune şi altele mai puţin bune, chiar triste. Stările depresive sau emoţiile neplăcute par a-şi găsi rezolvare într-o vizită la un restaurant fast-food, într-o porţie zdravănă de cartofi prăjiţi sau o pizza. Pe moment veţi avea o senzaţie de stare de bine, de uşurare, dar, de fapt acestea nu fac decât să vă adâncească tristeţea sau frustrarea.

Când eşti sub influenţa stresului anumite alimente pot creşte răspunsul fiziologic al organismului la această stare de spirit. Alimentaţia nepotrivită provoacă procese inflamatorii în corp care vă împiedică să reveniţi la gânduri senine.

Un număr tot mai mare de studii analizează legătura dintre funcţionarea sistemului digestiv şi starea de spirit. Alimentele care susţin microbiomul din intestin ne pot influenţa pozitiv emoţiile. În aceeaşi măsură, alimentele care au un efect negativ asupra microbiomului ne afectează starea de spirit.

E bine de ştiut ce alimente ar trebui evitate când treceţi prin momente depresive şi simţiţi că vă copleşeşte tristeţea. Când vă simţiţi lipsiţi de energie şi găsiţi soluţii precum cafeaua, ceaiul negru sau băuturile carbogazoase energizante acestea pot avea efect invers celui scontat. Chiar şi o cantitate modestă de cofeină poate contribui la depresie şi anxietate. Multe persoane au convingerea că un pahar de vin, la finalul unei zile grele vă remontează. În realitate ar putea face mai mult rău decât bine.

Alcoolul acţionează ca un factor inhibator al sistemului nervos central. Sistemul nervos central controlează gândirea, raţionamentul şi emoţiile. Când beţi alcool încetiniţi aceste mecanisme, ceea ce poate declanşa semnele depresiei uşoare.

De asemenea, alcoolul poate agrava simptomele, dacă suferiţi de depresie sau de anxietate.

Dr. ANDY ANDREI

În vogă, rochia-pulover

Încet-încet, frigul se instalează definitiv şi inaugurează sezonul mantourilor şi puloverelor groase. Este momentul să adoptaţi o piesă vestimentară foarte modernă ce vă poate schimba puţin imaginea. Rochia tricotată, aflată în tendinţa modei de toamnă-iarnă, are avantajul de a fi călduroasă, de a da o alură de feminitate siluetei.

Ultraconfortabilă, aceasta convine tuturor conformaţiilor corporale. Poate fi scurtă, midi sau lungă.

Rochia-pulover scurtă se poate purta cu un şort sau cu jeanşi.

Mânecile pot lipsi, pot fi bufante, cu motive geometrice sau butonate. Pot fi cu guler rulat sau cu „fante" laterale.

În privinţa culorilor, sunt în vogă bejul, albastru-electric, mov sau oliv.

Lecţii de nutriţie

Mituri despre dieta raw vegan

Un regim vegetarian bazat pe multe legume, leguminoase, salate verzi, fructe, nuci şi seminţe este probabil cel mai bun mod de alimentaţie prin care să ajungi sănătos la 100 de ani.

Sau măcar un regim variat, ce include de 2-3 ori pe săptămână lactate sau carne cu conţinut scăzut de grăsimi, alături de salate generoase, legume şi celelalte vegetale menţionate mai sus.

O variantă extremistă a dietei vegetariene este cea doar cu alimente nepreparate termic. *Dr. nutriţionist Cristian Panaite* ne invită să descoperim dacă plusul de sănătate al acestei diete merită efortul considerabil depus.

Adepţii stilului vegan crudivor sunt, de fapt, un fel de extremişti alimentari ce refuză toate alimentele de origine animală şi orice preparat termic la peste 40 de grade.

De ce? Pentru o viaţă fără boală sau bătrâneţe. Să fie aceasta soluţia?

Iată 3 mituri promovate de veganii crudivori, pe care dovezile ştiinţifice le infirmă.

Mitul nr. 1: Nutrienţii sunt distruşi prin preparare termică

Într-adevăr, vitamina C, spre exemplu, este parţial distrusă prin preparare termică. Pe de altă parte, unele substanţe nutritive devin mai uşor de absorbit de organism prin gătire.

De exemplu, avem de trei ori mai mulţi antioxidanţi din morcovi fierţi decât din cei cruzi. Sau mai mult licopen din roşii coapte. Fermentarea creşte absorbţia de minerale din produsele din cereale, iar coacerea (fără ulei!) anumitor nuci şi seminţe creşte absorbţia mineralelor.

Mitul nr. 2: Dieta crudivoră asigură toţi nutrienţii necesari organismului

Nu există nicio dovadă clară că dietele crudivore sunt superioare altor diete combinate. De fapt, dovezile publicate care există până în prezent arată contrariul. Singurul studiu alimentar din domeniu arată că dietele alimentare crudivore duc la deficit de energie, de proteine, de vitamine B12 şi D, de calciu, seleniu şi zinc.

Mitul nr. 3: La fel ca strămoşii noştri, avem nevoie de enzimele din plantele crude

Ei bine, enzimele din plante sunt, de fapt, dezactivate de către acidul gastric, dar, chiar dacă nu s-ar întâmpla aşa, nu suntem plante, nu avem nevoie de enzime vegetale. De fapt, corpul nostru produce toate enzimele de care avem nevoie pentru a funcţiona din proteinele pe care prepararea termică le face mult mai digerabile.

Pe de altă parte, o dietă bazată doar pe fructe cultivate în prezent nu este suficient de hrănitoare. Acestea sunt, nutriţional vorbind, o umbră palidă a fructelor sălbatice consumate de strămoşii noştri.

În concluzie, mâncaţi o combinaţie echilibrată de alimente crude şi preparate. Cât mai multe de origine vegetală. Să furăm din regimul raw vegan salatele verzi, legumele şi fructele proaspete. Aici e beneficiul major al dietei raw vegan de care ne putem bucura şi dacă nu îl adoptăm în totalitate. O alimentaţie echilibrată e mai bună şi sustenabilă pe termen lung decât orice exagerare.

Dosarele frumuseţii

Măşti naturale

Cine nu îşi doreşte să aibă un obraz catifelat, luminos, lipsit de riduri? O astfel de dorinţă poate fi îndeplinită dacă alegeţi o mască naturală potrivită tipului dumneavoastră de ten şi o aplicaţi de două ori pe săptămână.

1. O mască naturală, antirid, poate fi realizată din jumătate de fruct de avocado şi o linguriţă de ulei de migdale. Se omogenizează amestecul şi se aplică masca pe faţă pentru 15 minute, apoi se spală obrazul cu apă călduţă. Avocado este bogat în antioxidanţi şi acizi graşi esenţiali, care acţionează pentru diminuarea ridurilor. La rândul său, uleiul de migdale este foarte hidratant.
2. În cazul unui ten uscat se recomandă o mască hidratantă, capabilă să-i redea luminozitatea. Se omogenizează o lingură de smântână cu una de miere, una de măr ras şi o linguriţă de ulei de măsline. Se lasă masca pe faţă timp de 20 de minute, apoi se clăteşt cu apă călduţă.
3. Un ten gras sau mixt poate beneficia de efectele măştilor compuse dintr-o linguriţă de drojdie de bere, şapte linguriţe de iaurt, o linguriţă de ulei de măsline, o linguriţă de ulei esenţial de lămâie şi o lingură de argilă, de preferat verde.
4. Tenurilor sensibile li se recomandă măşti având ca bază oul. Se amestecă un gălbenuş de ou cu o linguriţă de ulei de jojoba, o linguriţă de miere, o picătură de ulei esenţial de muşeţel şi o linguriţă de lapte.
5. În cazul unui ten normal, specialiştii recomandă o mască pe bază de portocală şi argilă. Se omogenizează un gălbenuş de ou, o linguriţă de ulei de măsline, două linguriţe de suc de portocale, o linguriţă de miere şi una de argilă.

Efectul benefic al acestor măşti naturale se traduce în frumuseţea obrazului catifelat, luminos, lipsit de imperfecţiuni şi riduri.

Gastronomice

Chiftele de vinete cu sos de roşii

3 vinete mijlocii, 2 ouă, 2 linguri făină, sare, piper, 3 linguri ulei.

Pentru sos: ***500 g roşii, o ceapă, o linguriţă zahăr, sare.***

Se coc vinetele, se curăţă şi se aşază pe un fund înclinat să se scurgă. Se toacă şi se încorporează ouăle, sare, piper şi făină, astfel încât să fie compoziţia potrivit de moale. Se ia cu lingura din compoziţie şi se dă drumul chiftelelor în ulei încins, prăjindu-le pe o parte şi pe alta. Separat se fierb câteva roşii, se trec prin sită şi se amestecă bine cu puţină ceapă prăjită. Se pune sare şi o linguriţă de zahăr. Se lasă să dea în câteva clocote. Se aşază chiftelele în sosul de roşii şi se lasă să fiarbă foarte încet, ca să nu se sfărâme. Se servesc calde sau reci.

Peşte cu orez la cuptor

500 g orez, o ceapă, foi de dafin, peşte după dorinţă, o lingură pastă de tomate, 1/2 linguriţă boia, piper, sare, mărar verde, ulei, felii de lămâie.

Se fierbe orezul cu apă, ulei, sare, foaie de dafin, piper şi ceapă. Când este pe jumătate fiert, se pune într-o tavă de cuptor unsă cu unt sau ulei. Se pregătesc bucăţile de peşte. Se ung în interior cu muştar, pastă de roşii, felii de lămâie. Se aşază bucăţile de peşte peste orez. Se „prăfuiesc" cu puţin piper măcinat, boia şi pastă de roşii. Se toarnă deasupra ulei şi apă. Se dă tava la cuptor. Când pilaful este gata şi peştele a prins o crustă frumoasă şi moale este gata de servit. Se scot porţii pătrate cu bucăţile de peşte deasupra. Se ornează cu mărar tăiat mărunt.

Biscuiţi de casă

4 gălbenuşuri, 4 linguri zahăr pudră, 5 linguri ulei, un vârf cuţit praf de copt, coaja rasă de la o lămâie, 300 g făină, puţin zahăr tos.

Se freacă gălbenuşurile cu zahărul pudră, coaja de lămâie rasă şi se încorporează, puţin câte puţin, uleiul. Se cerne făina, se adaugă praful de copt şi se amestecă bine cu compoziţia preparată. Se frământă şi se dă la rece (circa 30 minute). Se ia cu linguriţa câte o bucăţică de aluat, se rotunjeşte între palme, se înmoaie în zahăr tos şi se aşază pe o tavă unsă, cu partea înmuiată în zahăr deasupra. Prăjiturile se aşază la distanţe egale, cam un centimetru depărtare una de alta. Se coc la foc potrivit.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Armata japoneză va studia OZN-urile

Japonia pare a fi un fel de focar pentru observaţiile OZN. Printre pasionaţii de OZN-uri din Japonia, vara este văzută ca sezonul farfuriilor zburătoare.

La jumătatea lunii iunie, binecunoscutele puncte OZN din Japonia nu au dezamăgit după ce un misterios balon alb neidentificabil, conectat cu un obiect ca o elice în cruce, a fost văzut pe cerul din nord-estul oraşului Sendai şi în prefectura Fukushima.

Obiectul aerian misterios a fost observat la 7 dimineaţa şi unii martori spun că semăna cu un balon cu aer cald. Agenţia meteorologică japoneză a negat că ar fi lansat vreun echipament de observaţie. Poliţia Prefecturii Miyagi a zburat cu un elicopter pentru a investiga obiectul, dar a fost forţată să se întoarcă din cauza condiţiilor meteorologice nefavorabile. Poliţia spune că obiectul aerian a dispărut fără a prezenta vreun pericol pentru căile de zbor comerciale. În decembrie 2019, *Fuji News Network* (FNN) a raportat, de asemenea, capturarea de imagini ale unui obiect luminos care călătorea cu o viteză extraordinară pe cer, deasupra oraşului Iwaki, prefectura Fukushima.

Mistere nerezolvate

Un „glob verde intermitent" a fost raportat pe cerul de deasupra oraşului Niigata în noiembrie 2016, iar „10 globuri albe" au plutit deasupra oraşului Osaka în iulie 2015. În ianuarie 2014, zeci de oameni au fost, de asemenea, martori în Okinawa, la apariţia unor „lumini misterioase".

Shigeru Ishiba, un politician al Partidului Liberal Democrat, a depus, încă din 2007, în timp ce era în funcţia de ministru al apărării, o cerere de informaţii despre observaţiile de OZN-uri. Cu toate acestea, în Japonia există şi mulţi sceptici OZN. Pentru ei, evenimente precum observarea unei sfere strălucitoare, la mare altitudine, peste nordul Japoniei, la începutul verii, dar până şi videoclipurile Pentagonului, sunt doar mistere nerezolvate. „La fel cum unele infracţiuni sunt nerezolvate, unele obiecte zburătoare sunt «neidentificate», până când pot fi identificate. Şi atunci nu mai sunt OZN-uri", a spus unul dintre ei...

În februarie 2018, guvernul japonez a emis chiar o declaraţie oficială cu privire la OZN-uri, spunând că „nu s-a confirmat existenţa lor". Oficialităţile din Tokyo au recunoscut, de fapt, că nu au consumat prea mult timp gândindu-se la OZN-uri: „Guvernul nu a luat în considerare într-o manieră specifică ce se va face în cazul în care un OZN va fi văzut zburând spre Japonia".

În ciuda faptului că Ministerul Apărării a susţinut că nu au existat rapoarte oficiale despre personalul militar care s-ar fi confruntat cu obiecte zburătoare neidentificate, observatorii OZN-urilor insistă asupra faptului că Japonia este un focar al activităţii extraterestre.

Iată însă că, aşa cum se ştie, în aprilie 2020, Departamentul de Apărare al SUA a declasificat filmările militare făcute de piloţii marinei SUA, care arătau trei întâlniri OZN separate, una în 2004 şi două în 2015. Iar la începutul lunii august, Pentagonul a lansat oficial un grup operativ, pentru fenomene aeriene neidentificate, condus de Marină, pentru a investiga dacă OZN-urile prezintă un pericol pentru siguranţa echipajelor aeriene şi a aeronavelor militare americane.

În aceeaşi lună, într-o discuţie, programată în mod regulat pe probleme de securitate regională, între Statele Unite şi Japonia, în insula Guam, ministrul japonez al apărării, Kono Taro şi secretarul apărării SUA, Mark Esper, au abordat posibilitatea de a conlucra, în privinţa OZN-urilor, ca parte a alianţei de securitate Japonia-SUA. Se consideră că – mai ales după ce Pentagonul a lansat, în aprilie, cele trei videoclipuri capturate de piloţii americani, care arată aparent „fenomene aeriene neidentificate" – partea americană doreşte să colaboreze cu Japonia în domeniul OZN-urilor.

Japoniei i s-a interzis, prin constituţie, să deţină forţe militare tradiţionale. În locul acestora, Tokyo posedă forţe de autoapărare, aeriene, terestre şi maritime – incapabile de acţiuni ofensive şi instruite doar pentru apărarea ţării. În ciuda acestui fapt, forţele de autoapărare, aşa cum sunt numite colectiv, sunt unele dintre cele mai avan-

sate tehnologic din lume, dispunând de arme precum avionul de vânătoare american F-15 Eagle, sistemul de luptă Aegis pentru apărarea antirachetă balistică şi arme de sol precum noul tanc de luptă principal de tip 10.

La sfârşitul lunii aprilie, ministrul Kono a anunţat planurile avute în vedere pentru cazul în care Forţa de autoapărare (SDF) a Japoniei va întâlni un OZN. Kono a declarat că, deşi SDF nu a fost martor la OZN-uri, decizia Departamentului de Apărare al SUA de a face publice filmuleţele privind observaţiile OZN-urilor, în aprilie 2020, a stârnit îngrijorări cu privire la securitatea naţională a Japoniei.

Iată că, la începutul lunii septembrie 2020, Forţele de autoapărare japoneze (SDF) au primit noi protocoale, prevăzând ce anume ar trebui să facă atunci când întâlnesc un obiect zburător neidentificat (OZN) care ar putea reprezenta o ameninţare la adresa securităţii naţionale. Prin noile proceduri oficiale, SDF va stabili mai întâi că obiectul aerian observat este neidentificat, după care datele vor fi supuse unor analize detaliate.

Comentatorii au observat că aceste protocoale au fost emise la scurt timp după ce Departamentul Apărării al SUA a înfiinţat grupul operativ pentru a investiga observaţiile de OZN-uri.

În cadrul unei conferinţe de presă din 15 septembrie 2020, ministrul Kono a spus că speră că noua politică va fi privită ca o colectare de informaţii, mai degrabă decât o căutare de obiecte zburătoare neidentificate sosite din spaţiu. Kono a subliniat că OZN-urile sunt „obiecte care nu se pot identifica, nu obiecte din spaţiu". Kono a dezvăluit că personal nu crede în existenţa OZN-urilor şi a precizat că dronele ar putea fi o posibilă explicaţie. El a făcut referire la cazul unui atac cu drone din 2019 asupra unei instalaţii petroliere din Arabia Saudită de către un „vehicul zburător fără nume" şi a declarat că „ar fi fost o eroare dacă nu s-ar fi avut în vedere şi dronele".

Rapoarte analizate

Liniile directoare pentru personalul japonez al apărării care observă OZN-uri prevăd că dacă un membru al forţelor japoneze observă în aer un obiect neidentificabil care ar putea afecta apărarea şi securitatea ţării, va face un raport în acest sens. Liniile directoare îndeamnă, de asemenea, să se depună „toate eforturile pentru a face fotografii sau videoclipuri ale obiectului, în vederea efectuării analizei necesare", astfel încât Ministerul Apărării să poată studia dovezile. Ministerul Apărării a explicat că noile linii directoare au fost emise „datorită creşterii utilizării dronelor şi a altor obiecte care zboară diferit de avioanele convenţionale". Armata este, de asemenea, însărcinată să analizeze rapoartele despre observaţiile de OZN-uri primite din partea publicului.

Anunţul a fost unul dintre ultimele acte ale lui Kono în calitate de ministru al apărării înainte ca guvernul japonez să remanieze poziţiile ministeriale la mijlocul lunii septembrie.

Greg Sullivan, directorul Centrului Japonez de Informaţii Extraterestre (JCETI), a spus că a fost surprins că guvernul pretinde că nu cunoaşte cazuri privind acest fenomen, întrucât Kono şi ministerul apărării ar trebui să fie la curent cu cel puţin şase întâlniri între piloţi japonezi şi OZN-uri, întâlniri despre care ştia că au fost raportate guvernului. Sullivan a citat, de asemenea, o serie de observaţii de OZN-uri, făcute de civili, în Japonia.

„Aşa cum au confirmat piloţii martori cu care am vorbit, înainte n-au existat protocoale în vigoare, deci nu a existat, de fapt, nicio modalitate de a raporta oficial acest tip de incidente", a explicat Sullivan pentru *Deutsche Welle*. „Au fost depuse rapoarte, deci autorităţile deţin aceste date, dar anterior nu ştiau ce să facă cu ele. Acum sper că situaţia se va schimba", a adăugat el.

Una dintre persoanele pe care Sullivan le-a intervievat este Mamoru Sato, care a servit drept comandant de escadrilă în Forţa de Autoapărare Aeriană şi care a decis să adune mărturii de la o serie de alţi piloţi militari care au avut întâlniri cu OZN-uri. „Aceste rapoarte au fost ridiculizate şi autorităţile au refuzat să-l ia în serios", a spus Sullivan.

Printre incidentele pe care Sato le-a documentat a fost şi observarea unei „farfurii zburătoare", la mică distanţă, înainte ca nava să dispară cu o viteză dincolo de capacităţile unui avion convenţional, fiind urmărită, de la sol, de piloţii unei escadrile de piloţi japonezi aflaţi la o bază aeriană.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

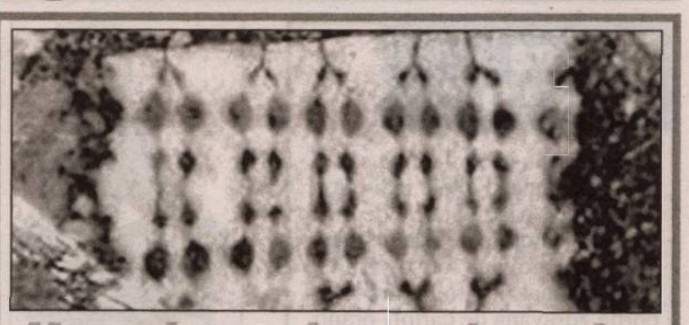

Un microcip preistoric

Pe toate continentele de pe planeta noastră, există vestigii materiale care ar putea prezenta o valoare în sine din punct de vedere ştiinţific şi în primul rând istoric, dar care – din motive mai mult sau mai puţin raţionale – pur şi simplu sunt ignorate şi chiar ridiculizate ori contestate. Chiar dacă sfidează o logică pe care nu vrem să o facem mai maleabilă, mai realistă, totuşi astfel de obiecte există şi îşi aşteaptă într-un fel sau altul recunoaşterea şi stabilirea originii şi rolului lor în evoluţia civilizaţiei sau civilizaţiilor terestre.

„Aşa ceva nu există!..."

O echipă de cercetători a făcut o descoperire incredibilă în Labinsk, Rusia (la est de Marea Neagră). Dovedind o deschidere interesantă şi foarte necesară către elementele insolite ale lumii dintotdeauna, ei consideră că această descoperire marchează începutul unei istorii de o noutate totală incontestabilă, despre care mulţi dintre vechii teoreticieni ai lumilor extrapământene vorbesc de mulţi ani.

Obiectul care i-a şocat chiar şi pe oamenii de ştiinţă care l-au descoperit este considerat un fel de microcip străvechi, cu o vârstă halucinantă: sute de milioane de ani! După nenumărate teste, ei au ajuns la concluzia că această piesă antică era utilizată ca un gen de microcip, în vremuri imemoriale.

De fapt, tocmai stabilirea vârstei obiectului a ajuns într-un punct în care a devenit o mare problemă. În mod normal, au fost utilizate metodele ştiute de datare, considerate valabile întotdeauna când s-au descoperit vestigii ale vieţii pe Terra, fie ele istorice (pentru perioade mai recente din evoluţia civilizaţiei umane), fie paleontologice (pentru datarea fosilelor vegetale şi animale vechi de milioane de ani).

A rezultat astfel că artefactul care... nu ar trebui să existe ar avea între 225 şi 250 de milioane de ani! Verdict cu care unii oameni de ştiinţă nu au fost de acord, ei invocând inexactitatea datării, din cauză că nu se poate data roca şi că testele pentru cazul dat se bazau pe urmele de materie organică găsite în jurul aşa-zisului misterios microcip.

O tehnologie necunoscută

Şi chiar admiţând, prin absurd, că nu există nicio eroare, marea întrebare ce se naşte este cine a fabricat şi cum putea utiliza un microcip în urmă cu 250 de milioane de ani. Apoi: există oare posibilitatea ca această tehnologie futuristă, dar străstrăveche (sic !) să fi aparţinut unei civilizaţii foarte avansate care a existat pe Terra acum multe milioane de ani? În fine, destul de logic, au apărut şi inerentele opinii legate de o posibilă intervenţie extraterestră în evoluţia vieţii pe Pământ, din partea unor civilizaţii cosmice foarte evoluate.

Trebuie precizat că „microcipul străvechi" a fost descoperit în regiunea Krasnodarsk, între Marea Neagră şi Caspică, iar ufologii deja au marcat-o ca „fragment de tehnologie necunoscută de către ştiinţă". La fel ca multe alte descoperiri de senzaţie, şi acest remarcabil artefact a fost găsit din întâmplare, de către un localnic pescar, pe nume Viktor Morozov, care l-a făcut cunoscut cercetătorilor Universităţii Politehnice din Novocerkassk (Caucazul de Nord). După efectuarea mai multor teste, aceştia au ajuns la concluzia că e vorba despre „un aparat bizar", care seamănă în mod straniu cu un microcip modern. Totuşi, nu au încercat să-l extragă din roca în care se află încastrat, de teamă să nu-l distrugă.

Geologii şi cercetătorii universitari nu pot explica originea acestei fantastice descoperiri. S-a evocat şi o realizare incredibilă a naturii, cu posibilă trimitere la fosila unei plante cu tijă din familia *Liliaceae* de astăzi (crinii). Fireşte că scepticii au intervenit şi ei, dar pentru a „discredita" descoperirea, afirmând că „nu e nimic important". În concluzie, originile acestui obiect şi ale multor altora găsite în toată lumea rămân în continuare inexplicabile.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

ANI – oraşul cu 1.001 biserici

Comerţul şi credinţa au ocupat cel mai înalt loc în Ani, capitala Armeniei medievale. Un destin nemilos şi mai ales istoria cea făurită de oameni deseori cu armele au făcut însă ca astăzi, fabulosul oraş care odinioară îi atrăgea irezistibil pe călători să supravieţuiască la fel ca un muribund, prin ruinele sale.

O cenuşă care încă mai emană căldura ce îi putea mistui cândva pe cei ancoraţi în supunerea şi misterul nenumăratelor locaşe de cult creştin de aici.

La răscruce de vânturi...

La est de provincia turcă Kars, vaste întinderi nelocuite păstrează printre ierburi şi arbuşti rămăşiţele unor turnuri octogonale, ziduri ruinate, coloane surpate în ţărână. În cheile râului Akhurian, care marchează graniţa dintre Turcia şi Armenia, se pot vedea rămăşiţele unui vechi pod. Cam atât a rămas din strălucitorul oraş cosmopolit medieval Ani.

Armenia a fost unul dintre primele regate care au adoptat creştinismul ca religie de stat, în anul 300 d.Hr. Totuşi, în veacul al cincilea, Ani era doar o fortăreaţă.

După alte cinci secole, ea devenea capitala ţării, ceea ce a dus la un aflux de populaţie, ajungând la peste 100.000 de suflete şi la proliferarea fulminantă a religiei creştine, de unde a venit ulterior şi supranumele „oraşul celor 1.001 de biserici". Un miracol pământesc, care însă nu a fost ferit de valurile de invazii revărsate în această răspântie a drumurilor comerciale dintre Marea Neagră şi Caspică.

Şocul imperiilor

Ani a fost dat uitării după absorbţia de către Imperiul Otoman, în sec. al XVI-lea, până la începutul anilor 1800, când călători europeni au redescoperit oraşul medieval. Însă nici măcar ruinele nu au fost lăsate să-şi macine în linişte somnul lor letargic, ele aflându-se pe o linie de falie geopolitică, la întâlnirea a trei imperii: otoman, persan şi rus. De aceea, exacerbarea tensiunilor a făcut ca până şi simpla vizitare a ruinelor să devină o aventură periculoasă.

Unii vizitatori nu au fost însă descurajaţi în a trezi interesul lumii prin descrierile lor. În 1817, diplomatul scoţian Robert Ker Porter scria despre „sinistrele ruine care servesc drept ascunzătoare ideală pentru bandiţi sângeroşi". Totodată, el se referea la „vestigiile ce stau mărturie a splendorii trecute a oraşului".

Simbolurile sacre ale creştinismului

În anul 1839, Richard Wilbraham, căpitan în armata britanică, se extazia în faţa soliditătii crenelurilor din Ani şi a iconografiei creştine: „Se găsesc pretutindeni simbolurile sacre ale creştinismului. Enorme blocuri roşu-sângerii formează cruci gigantice în apropierea zidurilor turnului. Cruci care au rezistat mâinilor distrugătoare ale musulmanilor."

Din păcate, peste toate acestea au venit şi vitregii ale naturii pentru a spori ruinarea fabuloaselor vestigii. Totuşi, religia a rămas pavăza şi mecanismul prin care Armenia creştină a rezistat şi bizantinilor, şi sasanizilor, şi mongolilor, şi arabilor musulmani. Mai târziu, din 1890 până în 1917, Rusia a desfăşurat aici ample lucrări arheologice, menite să readucă la lumină o parte din strălucirea de odinioară a oraşului.

Au revenit însă războaiele, confruntările violente pentru luarea în stăpânire a acestui colţ de lume cu masivă încărcătură simbolică, zona aflându-se din nou la o frontieră: între Turcia membră NATO şi Armenia aflată sub influenţă rusă. Astăzi, Ani a fost lăsat în grija naturii, care pare că îmbrăţişează impresionantele ruine cu verdele său etern. Ruine din care, probabil, la fel ca un Phoenix, va reînvia cândva din pulberea istoriei „oraşul celor 1.001 de biserici".

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Muzeul Tiparului şi al Cărţii Româneşti din Târgovişte

Instituţie unică în peisajul cultural autohton, muzeul Tiparului şi al Cărţii Româneşti se află – nu întâmplător, am spune – în vechea capitală a Ţării Româneşti, Târgovişte, într-o veche clădire, construită la începutul secolului XVIII de către domnitorul Constantin Brâncoveanu pentru fiica lui, Safta. Mai târziu, acest edificiu impunător va găzdui impresionanta bibliotecă a unui alt renumit om de cultură de la noi, stolnicul Constantin Cantacuzino.

Muzeul cu actuala destinaţie a fost inaugurat în mai 1967, fiind structurat pe săli care prezintă activitatea tipografică locală şi naţională, până la editarea primelor ziare cu apariţie regulată, în secolul XIX. Muzeul prezintă istoria dezvoltării scrisului şi tiparului pe actualul teritoriu al României, de la scrierea pictografică de pe tăbliţele de lut ars de la Tărtăria la celebra „scrisoare a lui Neacşu din Câmpulung", primul text românesc scris şi păstrat sau la manuscrisul „Învăţăturilor lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie".

Printre cărţile vechi tipărite expuse în muzeu se numără „Îndreptarea legii" (1652), „Cazania lui Varlaam" (1642) şi „Biblia lui Şerban" (1688). De asemenea, sunt expuse manuscrise şi cărţi ale domnitorului Dimitrie Cantemir, dar şi tipărituri realizate de reprezentanţii Şcolii Ardelene – Samuil Micu-Klein, Petru Maior, Gheorghe Şincai, Gheorghe Lazăr, Ioan Budai-Deleanu.

Pe lângă cărţi şi manuscrise, vizitatorii pot admira şi ornamente tipografice folosite în vechime, călimări de brâu, inele de sigiliu, obiecte de cult şi valoroase legături de carte. Este expus totodată şi un model de tiparniţă datând din 1778, ca şi cărţi tipărite cu sute de ani în urmă în centre culturale de prestigiu din Europa, ca Viena, Roma, Londra, Paris, Amsterdam sau Köln.

Vizita la acest muzeu poate constitui nu doar o interesantă călătorie în timp, ci şi un prilej de aducere aminte, cu nostalgie şi speranţă totodată, a vremurilor când cultura era preţuită cu adevărat în Ţările Române.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Bogdăneşti

Aflată în judeţul Suceava, în satul Bogdăneşti, mănăstirea cu acelaşi nume are hramurile Sfântului Proroc Ilie şi Naşterea Maicii Domnului.

Ctitorul acestui sfânt aşezământ este considerat voievodul Bogdan I al Moldovei (1359-1365) care în jurul anului 1363 a ridicat aici o biserică. Era o biserică domnească, deoarece satul Bogdăneşti se afla în apropierea primei capitale a Moldovei, Baia. Era construită din lemn şi avea hramul Sfântul Nicolae.

În 1510 biserica este arsă din temelie de tătari dar în 1511-1512 câţiva călugări vor să refacă schitul cu sprijinul domnitorului Bodgan cel Orb, fiul lui Ştefan cel Mare. Aceste încercări sunt însă lipsite de succes şi, în 1542 domnitorul Petru Rareş strămută aşezământul mai la deal întemeind Mănăstirea Râşca.

Unele documente menţionează însă la Bogdăneşti un schit de călugări, între anii 1528 şi 1574. După 1745 schitul este consemnat ca sihăstrie de maici şi aceasta cu multe întreruperi.

Mănăstirea renaşte cu adevărat la sfârşitul secolului trecut când în 1993 credincioşii din Bogdăneşti au hotărât reînfrăţirea sfântului aşezământ, marcând locul celui vechi cu o troiţă. La 20 iulie 1994 se pune piatra de temelie a noului locaş, din iniţiativa preotului Gheorghe Loghinoaia, în prezenţa PS Gherasim Pruteanu, fiu al satului, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei şi Rădăuţilor.

Construcţia se înalţă pe un nou amplasament şi, în cadrul noii mănăstiri funcţionează un azil pentru bătrânii lipsiţi de mijloace materiale.

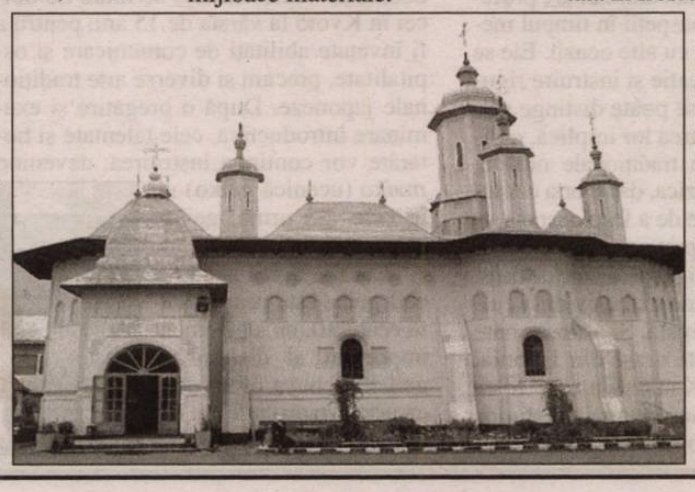

Întregul ansamblu cuprinde: biserica, aghiasmatarul, aşezământul filantropic „Acoperământul Maicii Domnului", clopotniţa, clădirile anexe şi un monument închinat lui Bogdan Vodă, primul ctitor al bisericii, statuie executată de arhitect-inginer Cătălin Batâr, sfinţită în anul 2001 de IPS Pimen.

Biserica din piatră cu hramul „Sfântul Ilie" a fost construită, ca şi clădirile dimprejur prin contribuţia credincioşilor din Bogdăneşti, satele învecinate şi altele mai îndepărtate.

Primul slujitor şi ctitor principal al acestui nou locaş este considerat preotul Gheorghe Loghinoaia care, în eforturile sale, a fost ajutat de prezbitera Aurica, de Nistor şi mulţi alţi oameni cu suflet mare, după cum menţionează pisania aflată la intrare.

În interior se află un mobilier sculptat din stejar de meşterii locului iar pictura este executată în frescă. În curtea bisericii se află o fântână adâncă executată în frescă. Slujba de sfinţire s-a desfăşurat la 7 mai 2006 de către un sobor de arhierei şi preoţi în frunte cu arhiepiscopul Pimen Zainea care la 25 iulie 2010 a oficiat şi slujba de sfinţire a aşezământului filantropic.

IRINA STOICA

Lumea ca un puzzle

Un pictor în Golful Poeților, astfel l-am putea prezenta pe Francesco Vaccarone, unul dintre artiștii plastici italieni contemporani de prim rang. Născut în 1940 în La Spezia, port la Marea Ligurică, el și-a început cariera de foarte tânăr, în paralel cu studiile clasice și filosofice.

Dacă primele lucrări și primele expoziții îl prezentau ca pe un adept al expresionismului german „rostit" în limbaj figurativ, puțin mai târziu, având legături strânse cu poeții și plasticienii italieni ai avangardei experimentale din anii 1965-1969, și-a schimbat modalitatea de exprimare artistică, pătrunzând mult mai în profunzimea realității imediate.

Se spune că la 33 de ani – „vârsta christică" a fiecărui om – în viață se întâmplă un eveniment marcant. Ei bine, pentru Francesco Vaccarone anul 1973 a însemnat un puternic salt către piscurile domeniului său de creație.

În anul respectiv, i-a fost editată cea dintâi monografie dedicată operelor de până atunci. În deceniile care au urmat, expozițiile personale au devenit tot mai numeroase, atât în Italia, cât și dincolo de granițele acesteia și i s-au acordat premii de prestigiu.

Prezent în țările occidentale cu tradiții artistice solide, dincolo de Atlantic, în mari orașe din Canada și SUA, precum și în Egipt, Rusia, Cuba ori Argentina, trebuie să menționăm că renumitul pictor a expus lucrări ale sale și în România, singura țară din spatele așa-numitei „cortine de fier" la vremea aceea care s-a bucurat de un asemenea privilegiu. Este vorba despre amplă expoziție din vara anului 1985, organizată la Muzeul Național de Artă al României.

„Agave"

Francesco Vaccarone a realizat, pe lângă pictură și grafică, numeroase sculpturi și basoreliefuri (prepondernt, în marmură de Carrara), majoritatea monumentale, care întregesc opera sa. O întregesc, însă cercul nu se închide, întrucât autorul nu încetează să surprindă publicul cu schimbări de registru, de multe ori imprevizibile.

Un singur exemplu poate edifica pe oricare dintre iubitorii artelor asupra rezervelor sale inepuizabile. Să spunem mai întâi că el își implantează adânc creațiile în însăși epoca în care trăim cu toții, însă artistul destructurează realitatea figurativă, pentru a ajunge la elementele de esență, reașezate apoi într-o anume ordine prestabilită – nu de omul înzestrat cu știința și priceperea de a construi, ci de Creatorul însuși.

Francesco Vaccarone

Putem identifica această relație întrucâtva secretă, dintre artist și cel care l-a dăruit cu harul desfacerii sâmburelui de spirit germinator din învelișul carnal, atât în pictură cât și în sculptură. Ca într-un joc de puzzle, imaginea relevă una și aceeași lume, însă văzută din interiorul ei.

Piesele se alătură, se suprapun parțial, fără a se lipi definitiv într-o unică imagine, sugerându-ne astfel că tot ce percepem prin numai cele cinci simțuri (re)cunoscute este relativ, în orice clipă aceste piese putând să gliseze între ele, oferindu-ne spontan o altă imagine a universului, apoi alta și alta...

În presupusul joc, mai observăm că incursiunea artistului către esențele lumii reale tinde să reducă tridimensionalitatea acesteia în numai două dimensiuni. Nu merge mai departe astfel încât să ne sugereze că elementul primordial se poate reduce la un punct, poate fiindcă pasul următor ar însemna reducerea a tot și a toate la neființa începuturilor. Dar, oare, nu este chiar așa?

Un al treilea element al creațiilor lui Francesco Vaccarone, care ar putea răspunde eventual și la această întrebare, e reprezentat de concentrarea formelor și contururilor în structuri lineare unduite pe verticală. Aici, mesajul pare ceva mai explicit: legătura dintre uman, teluric și divin, ceresc este întotdeauna mai mult sau mai puțin sinuoasă, pe alocuri punându-ne în cale și ascunzișuri dincolo de care nu putem ști ce ne așteaptă.

Am „evadat" oarecum din subiectul către care pornisem mai sus, pentru a arăta că Vaccarone caută mult mai profund decât ne-am aștepta – nu esențele, ci Esența lumii ce ne înconjoară. Un pas surprinzător în acest sens îl constituie îndrăzneala sa de a picta muzica! Și nu orice muzică, ci creațiile clasice încărcate de neliniște, de dinamism, ale compozitorului Richard Wagner.

„Omagiu lui Wagner"

Este însă proiectul cel mai nou al artistului, căci utilizarea acestui gen de sinestezie drept unealtă de lucru în pictură și sculptură vine ca o continuare firească a altor asemenea acte, evocate chiar de el: „Mă gândesc la parfumul de lămâie care a inspirat atâtea tablouri sau la aspectul antropomorf al agavei, care a dus la crearea unei serii întregi de lucrări dedicate lui Eugenio Montale (...)"

Așadar, imagini și forme izvorâte din muzică, din poezie, din parfumuri... Nimic fantezist, nimic nelalocul său aici. Și am putea rezuma totul, spunând: *Acesta este Francesco Vaccarone!*

Pictori geniali puși la zid

Meandrele artelor vizuale au fost dintotdeauna atât de răsucite și înnodate, încât nici măcar marile genii ale domeniului nu au scăpat de critici, de acuzații sau chiar de dezgustul exprimat explicit de confrați ai lor, de critici, de personaje politice, religioase importante.

Michelangelo ereticul. În anul 1541, geniul renascentist Michelangelo Buonarroti dezvelea, în fața oficialilor Romei reuniți în jurul papei Paul III, uluitoarea frescă de pe bolta Capelei Sixtine, în cadrul căreia apărea și segmentul dedicat *Judecății de Apoi.* Se ofereau astfel privirilor publicului douăzeci de nuduri masculine atletice, așa-numitele

ignudi – „corpuri fremătânde, cu coapse neliniștite, cu membre deschise", cum le descria în anul 1964 jurnalistul Marcel Marnat. Pentru artist frumusețea lor reieșea implicit din faptul că toate erau opera Divinității. Degeaba!

Deja în 1545, filosoful Pierre l'Arétin îl acuza pe marele pictor de pângărirea celui mai mare templu al lui Dumnezeu – trupul omului: „Până și un proprietar de bordel ar închide ochii, să nu vadă (...) această obscenă baie publică." Indignarea crește, ajungându-se până la invocarea și blamarea pretinsei homosexualități a artistului, suspiciune născută din faptul că pictorii din epocă frecventau băile publice pentru bărbați, de unde își recrutau modelele.

Reforma catolică se află în plină desfășurare, murdăria morală este damnată și Conciliul din Trento (1545-1563) ordonă eliminarea din biserici a tuturor acestor nuduri care „trezesc dorința". Altare, sculpturi, vitralii sunt distruse și aruncate la gunoi de iconoclaștii orbiți de furie. În acest context, bărbații pictați de Michelangelo sunt... trimiși să se îmbrace!

În 1564, Daniele da Volterra, discipol al maestrului, acoperă toate zonele intime ale personajelor din picturi cu pânze. În cazul Sfântului Vlasie (Valahul) din Sebastia, care pare că trage cu ochiul la anatomia Sfintei Ecaterina din Alexandria, face astfel încât acesta să își întoarcă capul spre Christos și totodată îl îmbracă într-o togă verde. Chiar și mult mai târziu, în 1936, papa Pius XI cere să se adauge alte noi veșminte peste picturile marelui maestru al Renașterii. Abia în anul 1994, aceste veritabile vandalizări ale unei inestimabile opere de artă au fost înlăturate în totalitate.

Gheișele mileniului III

Imaginea gheișelor în spațiul european a fost deseori pervertită de mentalitatea de tip occidental, sugerând-se că acestea ar fi un fel de prostituate de lux. Nimic mai fals! *Geisha* (sau *geiko)* sunt animatoare profesioniste care asistă oaspeții în timpul meselor, banchetelor și cu alte ocazii. Ele se disting printr-o educație și instruire riguroase, în care lesne se poate distinge spiritul japonez. Formarea lor implică, obligatoriu, diferite arte tradiționale nipone, precum dansul și muzica, dar și arta comunicării. Rolul lor este de a face oaspeții să se simtă în largul lor prin conversații, muzică, ceremonia ceaiului și spectacole de dans.

Gheișa nu aparține exclusiv de o cultură japoneză medievală. Și astăzi, poate fi găsită în mai multe orașe din Japonia, inclusiv Tokyo și Kanazawa, dar fosta capitală Kyoto rămâne cel mai prestigios loc pentru a te apropia de aceste femei deosebite. Tinerele fete se mută de obicei în Kyoto la vârsta de 15 ani, pentru a fi învățate abilități de comunicare și ospitalitate, precum și diverse arte tradiționale japoneze. După o pregătire și examinare introductivă, cele talentate și hotărâte vor continua instruirea, devenind *maiko* (ucenică geiko) și, în cele din urmă, geiko, câțiva ani mai târziu.

Locația tipică pentru o cină geiko este *ochaya* (casa ceaiului), un alt element important al districtelor geiko. Ochaya oferă doar camera *tatami* unde are loc cina, în timp ce mâncarea și geiko sunt comandate din exterior. Ochaya sunt locuri extrem de exclusiviste, datorită modului tradițional nipon de a face afaceri și unde se va accepta intrarea doar pentru clienții de încredere. Participanții la o cină geiko mănâncă și beau, în timp ce sunt distrați de maiko și geiko. Sarcina acestora este de a purta o conversație spirituală cu oaspeții, păstrând în același timp paharele tuturor umplute.

Un alt element al unei cine geiko este o gamă întreagă de jocuri în care cel care pierde trebuie să bea de obicei un pahar de bere. Punctul culminant cultural al serii este un dans interpretat de geiko, însoțit de muzică tradițională, de obicei cântată la *shamisen* (instrument japonez tradițional, cu trei corzi) de o altă geiko.

Există studiouri maiko în tot orașul, astfel că apar destul de multe „maiko false" pe străzile din Kyoto în jurul locurilor populare de vizitare a obiectivelor turistice în timpul zilei. Totuși, cu un pic de noroc este posibil să întâlnești o maiko sau o geiko autentică, prilej cu care trebuie reacționat cu respect.

Din păcate, plângerile privind turiștii care se comportă ca niște paparazzi necivilizați s-au înmulțit în ultimii ani, ceea ce relevă o radicală diferență de mentalitate între Occidentul eterogen și Orientul tradiționalist.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...un bebeluş începe să plângă cu lacrimi abia după 6-8 săptămâni de viaţă?

◆ ...broasca vede înainte, lateral şi în sus în acelaşi timp? Nu

închide niciodată ochii, nici măcar când doarme.

◆ ...un autoturism este compus din o mulţime de piese diferite? Sunt aproximativ 30.000.

◆ ...există aproximativ 60 de spe-

cii de cangur? Majoritatea trăiesc în Australia.

◆ ...Hawaii se apropie de Japonia cu 10 centimetri în fiecare an.

◆ ...denumirea munţilor Carpaţi vine de la „carpi", numele

unui trib de daci din Moldova? În traducere ar însemna „pietre"?

◆ ...bulbii ghioceilor trebuie evitaţi? Sunt otrăvitori pentru oameni.

◆ ...Etiopia şi Liberia au fost singurele ţări din Africa neco-

lonizate de puterile europene.

◆ ...„patefonul", acel aparat de reproducere a înregistrărilor pe disc, strămoşul multor asemenea aparate moderne, a fost inventat de industriaşii francezi, fraţii Emille şi Charles Pathé? Evenimentul s-a petrecut în anul 1908.

Ştiaţi că...

Braga
– oraşul arhiepiscopilor

Aflat în nord-vestul Portugaliei, la circa 30 de kilometri de Porto, Braga este unul dintre cele mai vechi oraşe din ţară. Aflat pe valea râului Cávado, capitală a regiunii Minho, delimitată de râurile Minho la nord şi Douro în sud este considerat al cincilea oraş al Portugaliei după numărul locuitorilor.

Înfiinţat în timpul ocupaţiei romane (în jurul anului 20 î.Hr.) în perioada domniei lui Octavian Augustus primeşte iniţial numele Bracara Augusto şi devine capitala provinciei Galaecia. În secolele V-VII a fost capitală vizigotă până în anul 711 când a fost cucerit de mauri. Braga a recăpătat vechiul statut de oraş important după ce a fost recucerit de portughezi şi datorită eforturilor episcopului Don Pedro care iniţiază construcţia catedralei, cel mai important monument din oraş.

Palatul Dona Chica

Spre deosebire de Lisabona, Evora şi Coimbra, Braga n-a beneficiat în secolul al XVI-lea de avantajele marilor descoperiri geografice dar a ieşit din situaţia economică precară datorită numeroaselor lucrări publice finanţate de arhiepiscopul Diogo de Sousa care a inclus lărgirea străzilor, construcţia de pieţe publice, de spitale şi biserici. A adus ameliorări clădirii Catedralei căreia i-a adăugat o capelă în stil manuelin şi Braga a căpătat renumele de Roma Portugaliei. Oraşul cu un mare număr de biserici a devenit un centru religios şi teologic de frunte al Bisericii Romano-Catolice şi sediu al Arhiepiscopiei Primat al Portugaliei.

Braga a avut mult de suferit la începutul secolului al XIX-lea din cauza invaziei napoleoniene dar s-a refăcut repede datorită portughezilor veniţi din Brazilia. Alte restaurări urbanistice şi ajustări ale infrastructurii au fost făcute în secolul al XX-lea, oraşul şi împrejurimile sale prezentând un mare număr de monumente de importanţă istorică şi artistică. Cel mai însemnat dintre acestea este Catedrala (Se de Braga), a cărei construcţie a început în jurul anului 1071 după ce oraşul a revenit creştinilor. A fost zidită pe locul unei mai vechi biserici, Santa Maria, distrusă de mauri cu patru veacuri în urmă. Ridicarea ei se datorează eforturilor episcopului Pedro cel Sfânt, iar lucrările au fost patronate de conţii de Portugalia: Enrique de Burgundia şi soţia sa, Teresa, părinţii primului rege al ţării Afonso I (1112-1185) şi de arhiepiscopul Geraldo de Moissac. Din 1128 construcţiile sunt realizate după canoanele benedictine şi lucrările se prelungesc până în secolul al XVIII-lea. De aici amestecul a numeroase stiluri arhitectonice: romanic, manuelin, baroc, gotic târziu. În 1930 este deschis muzeul Catedralei.

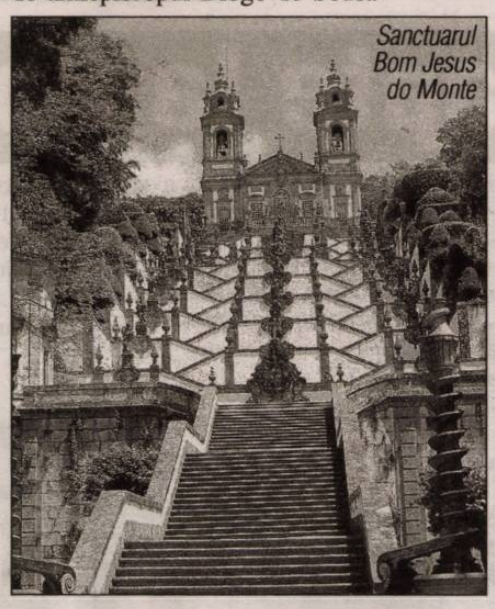

Sanctuarul Bom Jesus do Monte

Arco da Porto Novo

Putem observa pe peretele exterior al capelei centrale o statuie a Sfintei Fecioare alăptându-şi Fiul (Madona Laptelui – Madona do Leite).

O altă construcţie emblematică este Primăria, aflată în apropiere. A fost construită între 1754-1865, în stil baroc după proiectul arhitectului Andre Soares. În faţa edificiului se află o fântână arteziană „Fonte do Pelicano", realizată în secolul al XVIII-lea şi adusă aici din grădinile Palatului Arhiepiscopal unde fusese montată.

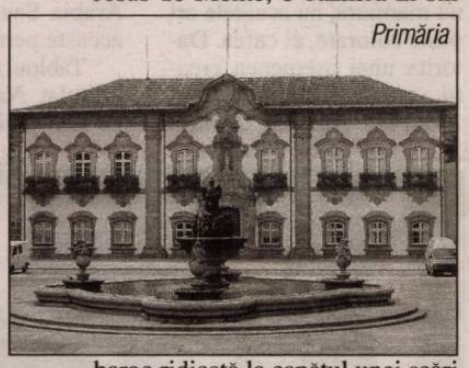

Primăria

Dintre numeroasele monumente pot fi amintite: Palatul Dona Chica numit şi Castelul de Palmeira, proiectat de arhitectul elveţian Ernesto Korrodi şi construit în stil romantic începând din 1915, înconjurat de o superbă grădină.

Pot fi de asemenea remarcate Teatrul Circo, Biserica din Caruso, Grădina Santa Barbara sau Arco da Porto Novo, un arc de triumf din secolul al XVIII-lea care decorează intrarea vestică a zidului medieval. Cel mai spectaculos monument din oraş şi se pare din întreaga ţară este Sanctuarul Bom Jesus do Monte, o bazilică în stil baroc ridicată la capătul unei scări de 116 metri. Scara, construită în 1722 şi finalizată în 1822 este în acelaşi stil baroc având între şirurile de trepte spaţii largi, decorate cu fântâni şi statui simbolice reprezentând rănile lui Hristos, cele cinci simţuri umane şi virtuţile creştine.

Biblioteca Telekiana

Biblioteca Telekiana aflată în municipiul Târgu Mureş este o replică miniaturală a splendidelor biblioteci din marile oraşe ale monarhiei habsburgice (Viena, Praga) şi a fost ctitorită de contele Samuel Teleki, cancelar al Transilvaniei la Viena.

Construcţia în stil baroc târziu a fost ridicată între 1799-1802 şi concepută anume ca o bibliotecă. Emblema ei a fost bufniţa, considerată „pasărea înţelepciunii".

Fondul de cărţi iniţial număra peste 40.000 de volume, cumpărate din 25 de centre tipografice europene, ajungând astăzi la peste 240.000 de cărţi. Biblioteca adăposteşte 7 codice din secolele XIV-XV, 67 de incunabule, ediţii princeps sau de lux, dar şi o colecţie de 1.200 de Biblii.

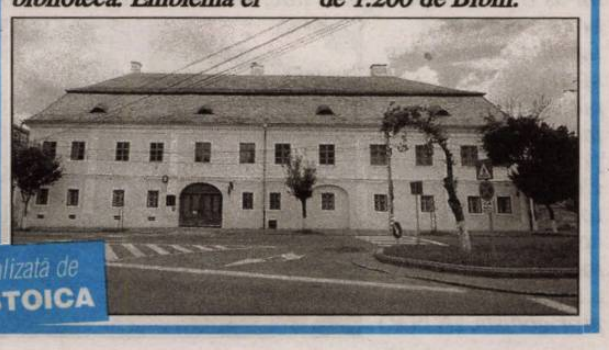

Simboluri ale umanităţii

Abdal

Zeu cinegetic din mitologia caucaziană, venerat în special de avari, Abdal este socotit ocrotitorul zimbrilor, al caprelor sălbatice, al cerbilor şi, prin extensie al tuturor fiarelor pădurii. Le duce la păscut, le mulge pe cele care dau lapte şi pedepseşte vânătorii care încalcă anumite interdicţii. Este reprezentat fie ca un animal alb, fie ca un om, de asemenea alb. Înaintea unei vânători trebuia să i se adreseze rugăciuni, altfel abătea săgeata vânătorului care urmărea prada, făcându-l să nu o mai nimerească.

I se sacrificau inima şi ficatul animalului ucis, iar oasele le îngropau adânc în pământ pentru ca zeul să nu poată reînvia animalul respectiv.

Uneori răpea din pântecul unei mame câte un fiu nenăscut şi îl creştea pentru a-l face păstor de zimbri.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Nemuritorul Mr Fish

Se dezbate de multe decenii un subiect ştiinţific, dar cu puternice „ramificaţii" în social, în religie, în mentalitatea generală: episodul de moarte aparentă raportat în cazuri de accidente, de intervenţii chirurgicale, de diverse alte incidente.

Întotdeauna, subiectul este un om, dar probabil nimeni nu s-a întrebat vreodată dacă şi vietăţile necuvântătoare pot trece prin stări similare. Răspunsul a fost aflat cu totul întâmplător, în urma unei situaţii incredibile, al cărei protagonist nu a fost un mamifer, cum poate ne-am aştepta, ci un peştişor roşu de acvariu.

Se numeşte Mr Fish, are 13 ani şi aparţine britanicei Carol Norris. Aceasta a observat într-o zi că peştişorul pluteşte pe spate la suprafaţa apei şi a crezut că e mort. Ar fi vrut să-l îngroape, dar neavând timp, l-a înfăşurat într-o batistă şi l-a aşezat în cada de baie, pentru a-l feri de pisici.

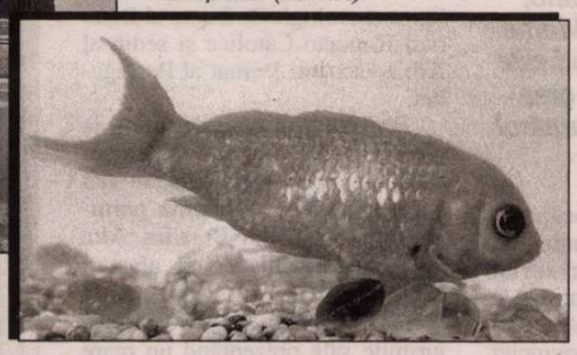

Însă, şapte ore mai târziu, după ce s-a întors de la serviciu, a avut o surpriză de proporţii: luând batista cu peştişorul din cadă, a constatat că acesta se agita. Şi-a regăsit apoi habitatul asigurat de doamna Norris, femeia fiind foarte bucuroasă de ciudata întâmplare.

Aceasta însă a dorit să afle ce miracol făcuse ca Mr Fish să supravieţuiască în afara apei, atâtea ore. Potrivit experţilor, peştişorul extrăsese în mod automat oxigenul din batistă, în acelaşi timp „giulgiul" său încetinindu-i metabolismul, ceea ce l-a liniştit şi a limitat consumul de aer. În urma bizarei experienţe, Carol Norris ştie că nu va afla niciodată cum anume a trăit Mr Fish orele din pragul morţii, dar speră că se va bucura de compania lui încă mulţi ani. *(A.N.P.)*

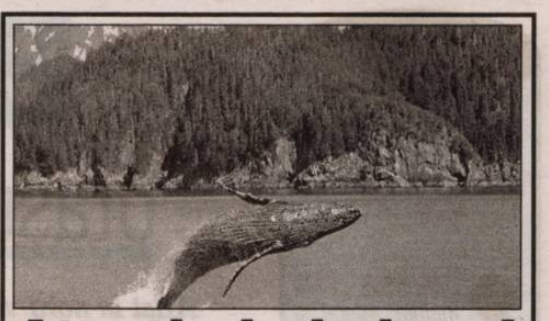

Atenţie la balene!

Două tinere ce ieşiseră cu caiacul lângă coasta californiană au fost aproape să fie înghiţite de o balenă, dar au scăpat doar cu o sperietură zdravănă.

În apropierea plajei Avila din California se aflau mai multe balene cu cocoaşă, iar la un moment dat Julie şi Liz au hotărât să se apropie de mamifere, fără să realizeze pericolul la care se expuneau.

Una dintre balene a venit pe sub apă şi a ieşit brusc la suprafaţă cu gura uriaşă

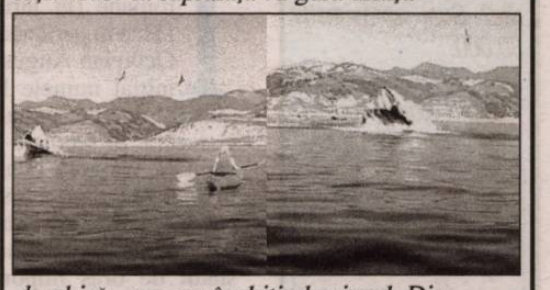

deschisă, aproape înghiţind caiacul. Din fericire, cele două femei s-au trezit în apă, sub barca răsturnată, fără să fie înghiţite de balenă.

„Am văzut o balenă urcând la suprafaţă şi m-am gândit «O, nu! E prea aproape!» Deodată am fost ridicată şi m-am trezit în apă.", a declarat Julie pentru o televiziune locală, după ce au fost salvate de o altă barcă aflată în apropiere.

De remarcat că balena cu cocoaşă se hrăneşte cu krill (puiet de peşte) şi peşti mici, fiind urmărită cu interes de oameni. Este una dintre cele mai energice şi „acrobatice" balene prin săriturile sale deasupra apei. (I.S.)

Tablou pictat cu pudră de cafea

În mod cert, puţini au aflat până acum că se poate face artă şi folosindu-se – nu marmură, nu acuarele ori paste colorate, ci cafea. Datorită unei asemenea creaţii, artista saudită Ohoud Abdullah Almalki a intrat în Guiness Book of Records, şi nu doar prin insolitul realizării sale, ci şi prin faptul că este prima femeie din Arabia Saudită ce reuşeşte această performanţă.

Tabloul neobişnuit a fost intitulat *Naseej 1,* acoperă nu mai puţin de 220 m² de sol şi a fost realizat din 4,5 kilograme de cafea (expirată!) amestecată cu apă.

Imaginea îi reprezintă pe părinţii fondatori ai Arabiei Saudite şi ai Emiratelor Arabe Unite, precum şi pe actualii conducători ai celor două state şi pe prinţul moştenitor saudit. „Am avut nevoie de 45 de zile de lucru continuu pentru a termina tabloul, sub privirile a doi martori, cu înregistrarea video a imaginilor luate cu o dronă" – a declarat artista. Ea a explicat că scopul său principal este „să amintească lumii de înţelegerea seculară dintre cele două naţii".

Trăitoare într-o lume în care egalitatea dintre sexe lasă serios de dorit, Ohoud a menţionat şi că doreşte ca „aceasta să contribuie la emanciparea femeilor din Arabia Saudită şi de pretutindeni". Arabia Saudită, o ţară ultraconservatoare, este criticată constant din cauza încălcărilor drepturilor femeilor. *(A.N.P.)*

Captivă în maşina de spălat

Două studente britanice de la Universitatea Hull locuiau în acelaşi apartament şi, cum petrecerile studenţeşti sunt interzise, iar cluburile şi pub-urile închise din cauza pandemiei, au decis să petreacă împreună. Dar, bineînţeles, după un pahar-două-trei au apărut disputele şi provocările filtrate prin licorile bahice.

Astfel, una dintre ele a fost provocată să-şi verifice supleţea corporală (despre cea a raţiunii nu mai putea fi vorba!) într-un mod cu totul şi cu totul insolit: să intre în maşina de spălat. Şi cum poate o junăa „înveselită" să reziste unei asemenea tentaţii?

Captivă în cuva foarte îngustă a aparaturii electrocasnice, din cauza modului în care îşi îndoise picioarele, tentativele colegei sale nu au reuşit, aşa că s-a apelat la veşnicii salvatori ai sărmanelor fiinţe aflate în pericol, pompierii. Echipajul venit în ajutor a avut nevoie de minute bune pentru a extrage trupul viu şi nevătămat din maşina de spălat, în urletele sacadate ale protagonistei. „Cred că mi-aş fi putut rupe degetul mic, dar este în regulă. Mă dureau braţele din cauza faptului că încercam să mă ridic, iar picioarele erau încrucişate într-o poziţie nefirească. Cu siguranţă nu a fost unul dintre cele mai bune momente ale mele" a afirmat protagonista. (A.N.P.)

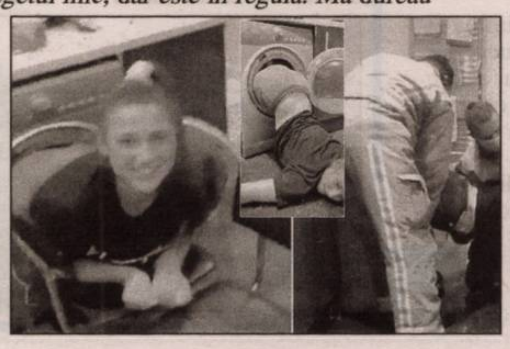

O noapte la Operă

Nu trebuie neapărat să fii un mare iubitor al spectacolelor de operă pentru a putea pătrunde, fie şi numai pentru câteva ceasuri, în culisele acestei instituţii de înaltă cultură muzicală. Cel puţin, aşa stau lucrurile în oraşul francez Lille, unde o agenţie care se ocupă cu organizarea unor spectacole de divertisment a iniţiat recent un concurs cu totul neobişnuit.

De fapt, este vorba despre un concept mai larg, denumit generic „O noapte la...", având la bază un concurs în urma căruia câştigătorul primeşte drept recompensă privilegiul de a-şi petrece o noapte, alături de o persoană pe care el o va alege, pe un pat amplasat chiar pe scena Operei, în cazul de faţă.

În proiect sunt incluse şi alte trei locuri emblematice pentru acest oraş, care însă nu au fost făcute cunoscute deocamdată. Insolitul concurs se va desfăşura până în vara anului viitor, agenţia *Hello, Lille!* oferindu-le astfel participanţilor prilejul (re)descoperirii, într-un mod inedit şi incredibil, a unor monumente iconice pentru localitate. Participarea la concurs nici măcar nu solicită prea mult cultura generală a participanţilor, care trebuie doar să răspundă la două întrebări postate pe pagina de Facebook a organizatorului. Cel mai dificil este să se facă faţă concurenţei foarte mari: în numai câteva zile după lansarea concursului, s-au înregistrat peste 2.000 de înscrieri!

Un interes justificat, de altfel, mai ales că iniţiativa nu se limitează la a dormi pe scena Operei. Există şi parteneriate locale, datorită cărora patul este oferit de reputata firmă La Redoute, cina se serveşte la restaurantul de top Clarance, iar micul-dejun de a doua zi la Casa Meert.

Noaptea petrecută în Opera din Lille nu reprezintă primul eveniment de acest fel. Anul trecut, chiar emblematicul muzeu parizian Louvre s-a asociat cu AirBnB, companie profilată pe închirieri de locuinţe şi imobile, pentru a oferi o noapte printre inestimabilele sale exponate. O noapte de vis, dar, foarte probabil, o noapte în care fericiţii câştigători nu prea au avut timp să viseze, fiindcă... nu au dormit! *(A.N.P.)*

Actori cu talente speciale

De cele mai multe ori, atunci când urmărim un film şi vedem performanţele şi capacităţile ieşite din comun dovedite de actori, ridicăm din umeri şi spunem „Ce vrei, e ca-n filme", convinşi că efectele speciale creează acele situaţii, iar actorii nu au nicio contribuţie.

Totuşi, există numeroase situaţii în care actorii au făcut pe marele ecran dovada calităţilor şi talentelor lor reale, aşa cum demonstrează şi următoarele cazuri.

Keanu Reeves, un hocheist de succes

Născut la Beirut, dar crescut în Yorkville, Ontario, tânărul Keanu Reeves a dovedit o atracţie deosebită pentru sportul naţional al Canadei, hocheiul, încă de la o vârstă fragedă. În adolescenţă, el era poreclit „Zidul" datorită priceperii şi abnegaţiei cu care apăra poarta echipei

liceului. I s-a propus chiar selectarea la un important club de juniori, dar a refuzat, fiindcă voia să devină actor.

După o serie de apariţii minore în filme, el a devenit celebru după prestaţia în „Youngblood", o dramă din 1986 având în centru lumea hocheiului şi în care foarte tânărul Reeves s-a simţit ca peştele în apă, dovedindu-şi nu doar calităţile actoriceşti care îl vor face celebru, ci şi pe cele sportive.

Dustin Hoffman, pianist de jazz

Actor de legendă, Dustin Hoffman a avut abia în 2008 prilejul de a demonstra

că este şi un muzician de jazz deosebit de talentat, în filmul „Ultima şansă a lui Harvey". În tinereţe, el compusese un cântec intitulat „Shoot the Breeze", iar când într-o scenă din film scenariul cerea să „improvizeze" ceva la pian, el a cântat efectiv melodia respectivă, care a devenit instantaneu un hit.

Jack Nicholson dă bine cu toporul

Una dintre cele mai celebre – şi mai terifiante – scene din istoria filmelor horror este cea din „Strălucirea", filmul regizat de Stanley Kubrick, în care scri-

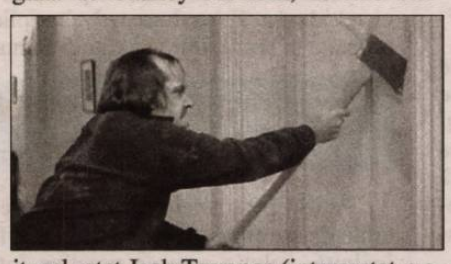

itorul ratat Jack Torrance (interpretat magistral de Jack Nicholson) sparge, posedat de un spirit malefic, o uşă cu toporul, în încercarea de a-şi masacra familia.

Deşi pare o scenă regizată, totul este autentic: de la groaza partenerei lui Nicholson, Shelley Duvall, la improvizaţia „Aici e Johnny!" a acestuia şi la loviturile de topor cu care uşa este spartă. Măiestria cu care loveşte Nicholson nu ne va mira dacă vom şti că în tinereţe acesta a fost pompier voluntar şi a spart astfel numeroase uşi, în încercarea de a salva vieţi, nu de a le răpi...

Daryl Hannah, o gimnastă antrenată

Când actriţa Daryl Hannah a dat o probă de lucru pentru rolul Pris din „Vânătorul de recompense", ea s-a impus nu atât graţie calităţilor actoriceşti, cât celor sportive. Gimnastă cu mulţi ani de experienţă în spate, ea trebuia să mimeze o scenă de luptă cu personajul principal, jucat de Harrison Ford, şi a propus regizorului Ridley Scott modificarea scenariului, pentru ca lupta să se desfăşoare în mod real, dar să fie plină de acrobaţii.

Ca să fie mai convingătoare, a făcut câteva asemenea acrobaţii, iar Scott a fost cucerit pe loc şi i-a dat credit tinerei. Rezultatul a fost una dintre cele mai memorabile şi mai bine realizate, din punct de vedere coregrafic, scene de luptă dintr-un film.

Denzel Washington, campion sub panou

Scena finală din filmul „Să înceapă jocul" (1998) implica un duel sportiv sub panoul de baschet între Jesus Shuttlesworth şi tatăl înstrăinat al lui, interpretat de Denzel Washington. Potrivit scenariului, duelul ar fi trebuit câştigat de tânărul Shuttlesworth, interpretat de

Ray Allen, 11-0, ceea ce nu ar fi fost greu de realizat, având în vedere că Allen era chiar o vedetă a baschetului nord-american, evoluând la formaţia Milwaukee Bucks, în liga NBA.

Ceea ce nimeni nu ştia era că şi Denzel cochetase cu baschetul în tinereţe, astfel încât sub privirile uimite ale echipei de filmare el a început să înscrie coş după coş, fiind învins doar la mare luptă de baschetbalistul profesionist.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Corina Moise

Una dintre cele mai talentate şi mai versatile actriţe ale „noului val", Corina Moise s-a născut pe 12 iunie 1985 şi şi-a petrecut copilăria la bunici, în comuna Călugăreni din apropiere de Bucureşti. A jucat teatru în trupa liceului, alături de care a participat la numeroase fesivaluri, câştigând chiar premii – fapt ce a determinat-o să meargă pe această cale artistică.

A urmat apoi Universitatea Naţională de Artă Teatrală şi Cinematografică „Ion Luca Caragiale" din Bucureşti, unde a avut şansa de a face parte din ultima generaţie de actori „păstorită" de regretatul Andrian Pintea. De la acesta a „furat" meseria de actor, dar a şi învăţat că modestia, empatia şi bunătatea sunt cele mai de preţ calităţi ale unui artist.

Şi-a făcut debutul pe marile scene încă din anul II de facultate, tot sub bagheta lui Adrian Pintea, în „Jesus Christ Superstar", musicalul pe care marele actor visase întotdeauna să îl pună în scenă şi care a fost, într-un fel, cântecul lui de lebădă. Apoi a fost descoperită, la un casting pentru „Oblomov", de reputatul regizor Alexandru Tocilescu, fapt care a marcat debutul ei în teatru. A urmat un alt casting, cu Alexandru Darie, şi un bine-venit stagiu la teatrul Bulandra.

A evoluat în piese precum „Două loturi", în regia lui Alexandru Dabija, la Teatrul Naţional, „Mecanica inimii", „Obiceiuri necurate" la Bulandra, „La ţigănci", „Nora" şi „Livada cu vişini" la unteatru, „Te iubesc!!! Te iubesc???" şi „Treizeci+" la Godot Cafe-Teatru, „Zbor deasupra unui cuib de cuci", „Titanic vals", „Hamlet", „Colivia cu nebune", „Nebuna din Chaillot", la teatrul Metropolis, „De ce n-o facem în drum?" la Teatrul ACT, „Îndoiala" şi „Jocul de-a vacanţa" la Teatrul Odeon.

De asemenea, a jucat şi în filme pentru marile ecran, precum „Roming", „Roxanne", „Dublu" sau „Vânătoare", dar şi în îndrăgite şi extrem de populare seriale de televiziune precum „Anastasia", „Fetele marinarului" sau „Gala".

Colţul cu litere

Roboţi cu sentimente puternice

Recent la editura Humanitas Fiction a apărut un bestseller al anului 2019, romanul scriitoarei Jeanette Winterson, *Frankissstein. O poveste de iubire*, traducere de Vali Florescu.

Din prezentarea editurii aflăm că „Oamenii vor fi precum nobilii degeneraţi. O să avem un palat impozant numit trecut, care are nevoie urgentă de reparaţii. O să avem o bucată de pământ de care n-am avut grijă cum trebuie, numită planeta. Şi o să avem nişte haine drăguţe şi o mulţime de poveşti. Noi o să fim aristocraţia pe cale de dispariţie. O să fim Blanche Dubois într-o rochie mâncată de molii. O să fim Maria Antoaneta, fără cozonac", crede Victor Stein, savantul obsedat de nemurire. O nemurire a informaţiilor, nu a trupului biologic – acesta este complet dispensabil sau permanent ajustabil. Ry, iubitul/iubita lui, este exemplul perfect de ajustare a corpului în funcţie de nevoile psihicului. Iar Ron Lord, improbabilul asociat al lui Victor, foloseşte tehnologia ca să răspundă nevoilor trupeşti şi devine regele pieţei de roboţi sexuali. Personajele prezentului nu sunt însă cu nimic mai şocante decât grupul de prieteni englezi stabiliţi la începutul secolului al XIX-lea pe malul Lacului Geneva – Byron şi amanta lui, Claire, Percy B. Shelley şi soţia lui, Mary Wollstonecraft Shelley. Înnebunită de ploaia interminabilă care îi întemniţează în casă, tânăra Mary imaginează şi aşterne pe hârtie o poveste al cărei hybris este mai actual ca niciodată".

Iată cum sună primele rânduri ale romanului: *În dimineaţa asta, patul meu era atât de ud de parcă aş fi transpirat toată noaptea. Ferestrele erau aburite de propriami răsuflare. În focul ce ardea în cămin, lemnul şuiera ca un vaiet al naturii. Team lăsat dormind şi am coborât fără zgomot scările alunecoase, cu tălpile ude. Goală. Am deschis uşa principală a casei. Ploaia continua, egală şi indiferentă. Ploua întruna de şapte zile, nici mai repede, nici mai încet, nici mai intens şi nici mai domol. Pământul nu mai putea să înghită atâta apă şi, peste tot, terenul devenise spongios – pietrişul mustea de apă şi prin grădina îngrijită ţâşniseră pârâuri, ce erodau solul şi-l preschimbaseră în băltoace negre şi mocirloase la poarta noastră. Dar în dimineaţa asta am urcat dealul şi m-am dus în spatele casei, sperând la un respiro printr-o spărtură în nori, de unde aş putea vedea lacul ce se întindea la picioarele noastre.*

Despre autoare aflăm că Jeanette Winterson s-a născut la Manchester, în 1959 şi a fost crescută de o familie de evanghelişti penticostali, în oraşelul Accrington din Lancashire. La 15 ani, adolescenta, pe care părinţii o destinaseră unei cariere de misionariat în Africa, îşi părăseşte căminul. A absolvit cursurile de literatură engleză şi în 1985 publică la Londra prima carte, cu o pronunţată tentă autobiografică, *Portocalele nu sunt singurele fructe* (Oranges Are Not the Only Fruit; Humanitas Fiction, 2008). *Pasiunea* (The Passion, 1987; Humanitas, 2006) şi *Sexul cireşilor* (Sexing the Cherry, 1989; Humanitas Fiction, 2009) se bucură de o bună primire la public şi la critică, iar următoarele romane, printre care *Scris pe trup* (Written on the Body, 1992; Humanitas Fiction, 2008, 2017), *The PowerBook* (2000), *Lighthousekeeping* (2004), *O paranteză în timp* (The Gap of Time – Hogarth Shakespeare Project, 2015; Humanitas Fiction, 2016) şi *Frankissstein.O poveste de iubire* (Frankissstein. A Love Story, 2019; Humanitas Fiction, 2020), confirmă extraordinara originalitate şi forţa literară ale autoarei. În 2011 a publicat o carte de memorii, *Why Be Happy When You Could Be Normal*, iar în decembrie 2016 i-a apărut volumul *Zile de Crăciun* (Christmas Days: 12 Stories and 12 Feasts for 12 Days; Humanitas Fiction, 2017).

GEORGE CUŞNARENCU

Tratamente fără medicamente

În caz că vi se pare că aveţi probleme de sănătate, cel mai bine ar fi să nu vă duceţi imediat la dulăpiorul cu medicamente ori să daţi fuga la farmacie, ci să vă amintiţi că există şi alte mijloace de a vă îngriji, de a vă trata împotriva anumitor stări maladive şi fără medicamente.

Dacă sunteţi afectaţi de probleme cotidiene, convingeţi-vă singuri că organismul uman are resurse proprii de tratament, care ar putea fi suficiente pentru eliminarea afecţiunilor respective. Aşadar, câteva gesturi simple pot „trezi" capacităţile de autovindecare, fără a fi nevoie să se recurgă la remediile pe bază chimică.

Manevre pentru a scăpa de sughiţ

Sughiţul este o contracţie involuntară şi spasmodică a diafragmei, asociată cu închiderea glotei, cauzele apariţiei nefiind însă elucidate. Suficient de inofensiv ca, în general, să nu-i acordăm o atenţie deosebită, totuşi poate deveni handicapant pentru persoanele la care sughiţul revine frecvent sau dureză foarte mult; în cazuri foarte rare, el poate dura chiar şi 48 de ore!

Şi atunci trebuie apelat la serviciile medicale. Există şi diverse tehnici pentru a-l stopa, unele persoane fiind sensibile la una sau la alta dintre metode.

Cele mai cunoscute asemenea practici: băutul unui pahar mare cu apă „pe nerăsuflate" sau blocarea nărilor şi oprirea respiraţiei timp de 15 secunde.

Altă tehnică simplă, cu bune rezultate, este aşa-numita „manevră Van Wiljick", care presupune bombarea pieptului cât mai mult posibil şi apropierea omoplaţilor, totodată trăgând umerii spre spate, timp de 10 secunde. Ideea este ca prin reţinerea respiraţiei să se suspende activitatea diafragmei, ceea ce ar fi suficient pentru a se întrerupe contracţiile involuntare.

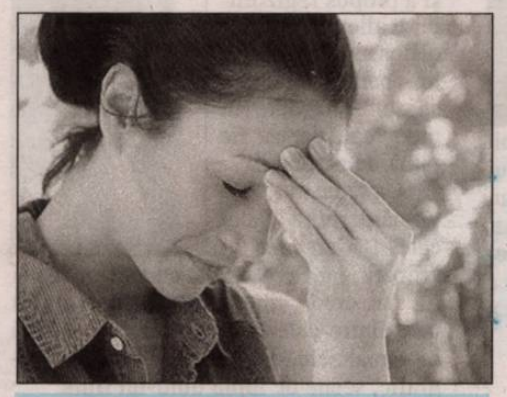

Presiune pentru desfundarea nasului

Răceala face parte din patologiile benigne, dar suficient de incomode şi supărătoare în activităţile de zi cu zi. Două „şiretlicuri" pot contribui la desfundarea nărilor şi la reducerea scurgerilor nazale.

Primul exerciţiu: aşezaţi degetul mare între sprâncene şi apăsaţi cu putere timp de 30 de secunde, iar în acelaşi timp aşezaţi vârful limbii pe bolta palatină, în zona cea mai „înaltă". Această procedură stimulează nervii parasimpatici care provoacă drept reacţie o vasoconstricţie nazală şi descongestionarea temporară a nasului.

Al doilea exerciţiu, eficace împotriva scurgerilor nazale, se bazează pe stimularea unui punct din medicina chineză. Deschideţi palma dreaptă, ţinând degetul mare în unghi drept faţă de arătător şi, cu degetul mare de la stânga (sau invers), apăsaţi cu putere între baza osului degetului mare şi celei a arătătorului, exact sub tendonul de pe dosul palmei.

Împotriva constipaţiei, schimbarea poziţiei

Această afecţiune deloc de neglijat, care poate genera probleme de sănătate generală inimaginabil de mari, constipaţia, afectează între 10% şi 30% din populaţia adultă. Sfatul este ca, în loc să daţi buzna la laxative, să începeţi tratamentul prin schimbarea poziţiei. Specialiştii în gastroenterologie şi proctologie sugerează ridicarea genunchilor cu ajutorul unui taburet înalt de 20-30 centimetri aşezat în faţa „tronului" toaletei.

Această poziţie permite diminuarea pliului rectal provocat de poziţia aşezat, care nu este potrivită pentru evacuarea reziduurilor din intestinul gros. Ea limitează totodată posibilitatea dezvoltării hemoroizilor, problemă întâlnită frecvent la persoanele constipate.

Potrivit unui studiu din 2003, pacienţii aşezaţi în poziţia ghemuit au petrecut de 3 ori mai puţin timp la toaletă decât cei în poziţia aşezat.

Un alt gest eficace este automasajul abdomenului. De preferat, din poziţia aşezat, efectuaţi o mişcare largă pornind din dreapta ombilicului, urcând spre coaste şi apoi coborând prin partea stângă, spre rect. Astfel, masând pe altcineva, cu ambele palme, în sensul rotirii acelor de ceasornic, urmaţi traseul colonului şi facilitaţi deplasarea materiei reziduale. Procedura trebuie aplicată dimineaţa şi seara, durând câte 5 minute.

Împotriva durerilor spatelui, întinderi lombare

Pentru persoanele care sunt deseori chinuite de durerile de spate, problemă frecvent întâlnită, soluţia este să practice întinderea muşchilor paravertebrali lombari.

Din poziţia întins pe spate, îndoiţi picioarele, lipiţi-vă genunchii ţinându-i cu ambele mâini şi trageţi-ii către torace. Partea inferioară a spatelui trebuie să rămână bine „lipită" de sol. Menţineţi această poziţie timp de un minut, respirând liniştit şi apăsând cu putere spatele pe sol.

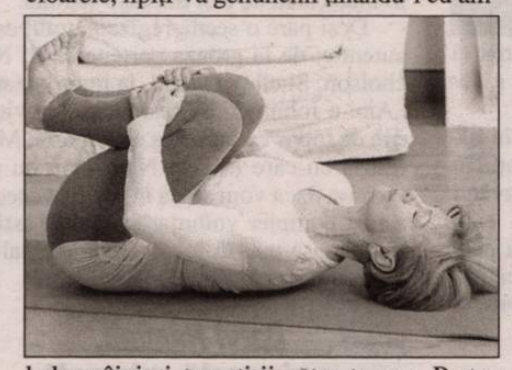

Combaterea hipotermiei

Ne aflăm deja în sezonul rece şi ne aşteaptă perioade în care organismul nostru este nevoit să facă faţă scăderilor drastice de temperatură, în conformitate cu evoluţia vremii, dar şi în condiţiile trecerii de la cald la frig/ger, atunci când efectuăm diverse activităţi, într-un interior sau afară, după caz.

Expunerea prelungită la frig poate cauza hipotermie, degerături, dar şi probleme legate de starea psihică, precum somnolenţă, pierderi de memorie, dificultăţi de vorbire, iar pe vreme friguroasă se pierde până la 50% din căldura corpului prin extremităţi, atenţionează medicii.

În perioadele cu temperaturi extrem de reduse, populaţiei i se recomandă să consume alimente bogate în proteine şi grăsimi nesaturate, fructe, legume, să evite consumul băuturilor alcoolice, deplasările în spaţii deschise şi expunerea la frig, iar în cazul în care este absolut necesară o astfel de deplasare se recomandă îmbrăcămintea adecvată şi folosirea obiectelor de vestimentaţie specifice anotimpului de iarnă (căciulă, fular, mănuşi, încălţăminte de iarnă etc.).

Persoanele vârstnice, în special cele cu afecţiuni cardiace şi respiratorii, trebuie să evite deplasările şi frecventarea locurilor aglomerate care creează premisele decompensării în condiţii de temperaturi scăzute.

Totodată, medicii recomandă acordarea unei atenţii speciale copiilor şi evitarea situaţiilor în care aceştia sunt lăsaţi să aştepte în interiorul autovehiculelor parcate, părinţii fiind rugaţi să evite transporturile pe distanţe lungi în vehicule fără posibilităţi de climatizare şi neechipate corespunzător.

Altă recomandare se referă la încălzirea corespunzătoare a locuinţelor şi a spaţiilor închise de locuit, precum şi evitarea utilizării instalaţiilor improvizate, care pot duce la intoxicaţii cu monoxid de carbon, asigurarea unei bune aerisiri a locuinţelor, cel puţin o dată pe zi, şi atenţie la supraîncălzirea atmosferei din locuinţă, pentru că şocul termic este mai mare atunci când se iese afară.

Totodată, se recomandă evitarea, pe cât posibil, a deplasării pe porţiunile acoperite cu gheaţă. Evident, aici nu mai vorbim despre hipotermie, ci despre riscurile de accidente, care pot fi uneori extrem de grave. În acest sens, este necesară o atenţionare specială pentru persoanele vârstnice şi în primul rând pentru femei, în ideea că densitatea osoasă în scădere măreşte pericolul de fracturi cu urmări ce pot fi chiar fatale.

PE SCURT
despre sănătatea dumneavoastră

Infarctul miocardic (atacul de cord, cum i se mai spune), precum şi alte afecţiuni cardiovasculare pot fi evitate cu succes de către persoanele care respectă şase reguli simple privind stilul de viaţă. Infarctul miocardic este denumirea medicală a necrozei miocardice acute (miocardul fiind „muşchiul inimii").

De regulă, infarctul este cauzat de trombi (cheaguri formate la nivelul arterial, venos) care blochează circulaţia fluxului sangvin şi determină necroza ischemică a muşchiului cardiac. Cele şase reguli care trebuie urmate pentru ca riscul apariţiei acestei boli să scadă foarte mult sunt:

- *renunţarea la fumat;*
- *menţinerea unei greutăţi corporale între limitele normale;*
- *efectuarea de exerciţii fizice minimum 150 de minute pe săptămână (câte 30 de minute zilnic, timp de cinci zile);*
- *obligatoriu, 7-8 ore de somn pe noapte şi reducerea timpului petrecut în faţa ecranelor;*
- *consumul a maximum un pahar de alcool pe zi (nu mai mult);*
- *respectarea unui regim alimentar sănătos, cu evitarea alimentelor procesate, a celor prăjite, a pâinii şi produselor de patiserie, a zahărului.*

Reguli pentru prevenirea infarctului

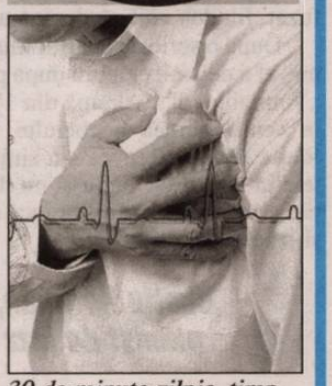

Nu în ultimul rând, ar trebui reţinut că bolile cardiovasculare reprezintă principala cauză de decese la nivel mondial, potrivit Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii. Numai în anul 2016, au murit 17,9 milioane de persoane din cauza acestora, ceea ce reprezintă 31% din numărul total al deceselor.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

De ce sunt aşa de importante coloidele pentru sănătatea noastră

ne informează medicina energo-informaţională

Coloidul este o noţiune fizicală. Datorită tehnologiei moderne a Rezonanţei protonilor, elemente esenţiale vieţii pot fi transformate în coloide fine. Prin procedura rezonanţei protonilor se separă elementul dorit cu ajutorul unui câmp electric. Un coloid se poate vedea la microscop.

Cele mai importante lichide ale corpului, sângele şi limfa sunt coloide. De aceea corpul poate prelucra substanţele sub formă coloidală în cea mai bună formă, le recunoaşte imediat. Un coloid poate penetra membrana celulei, ajungând în organul care are nevoie de aceste substanţe, iar aici reglează metabolismul şi imunitatea fără a lăsa noxe toxice în urmă aşa cum lasă o tabletă sau o capsulă.

Recomandările de utilizare se fac la fiecare coloid în parte, în funcţie de laboratorul care le-a produs. Coloidul recomandat se poate aplica atât intern cât şi extern după recomandarea terapeutului.

Pentru această descoperire de transpunere a diferitelor oligoelemente în formulă coloidală a fost dat un Premiu Nobel.

Coloizii sunt absorbiţi de fluxul sangvin imediat după ingestie şi trimişi în toate celulele corpului. Digestia de către stomac nu este necesară, deoarece oligoelementul ingerat este deja defalcat. Sistemul digestiv nu este agasat cu descompunerea acestor oligoelemente.

Coloizii pot fi administraţi preventiv sau sub formă de tratament, atât la copii cât şi la adulţi, indiferent de vârstă. Nu se intersectează cu alte medicamente de sinteză sau suplimenţi alimentari.

Coloizii comercializaţi prin Centrul German DermaVital, la recomandarea medicului terapeut, sunt de cea mai bună calitate, produşi într-un laborator din Germania, care produce numai pentru Germania, Austria şi Elveţia, noi în Bucureşti fiind conectaţi cu Germania avem beneficiul să primim aceşti coloizi.

Voi prezenta pe scurt beneficiile câtorva coloizi mai des folosiţi şi recomandaţi:

AURUL Coloidal, opreşte răspândirea celulelor cancerigene, pentru inimă şi suflet, atacuri de panică, depresii, îmbunătăţeşte circulaţia cerebrală şi IQ-ul, împotriva oricărei inflamaţii din corp, dureri de spate şi musculare, pierderi de echilibru, oxigenează sângele cu 20% mai mult. Aurul te face fericit şi iţi aduce corpul în balanţă energetică din care este ieşit.

ARGINTUL Coloidal: antibiotic natural împotriva bacterilor şi a virusilor, micoze externe cât şi interne, răni cronice, ulcer varicos, toate formele de inflamaţii, neurodermită, psoriazis, acnee, herpes, transpiraţii excesive în palme şi la axilă, infecţii virale, febră, gripă, afecţiuni oculare, spre întâmpinare de îmbolnăviri virale, dureri reumatice, bronşite, infecţii pulmonare, tuse cronică.

MAGNEZIUL Coloidal: acolo unde asimilarea mineralelor din alimentaţie şi suplimenţi nu se produce datorită unor dereglări metabolice în organism, mineralele se depun sub formă de „ciocuri, pinteni" care produc dureri destul de mari. Mineralele sub formă coloidală ca magneziu, calciu şi altele sunt asimilate 100% de celulă şi prelucrate în procesul metabolic fără să lase reziduri ca: tablete, capsule sau pulbere. Importanţa magneziului: musculatură, cârcei, inimă, stres, diabet, somn, sistemul gastro-intestinal, metabolism, nervozitate, dureri de cap, migrene şi multe altele. Magneziul este unul dintre cele mai importante minerale din corpul nostru, care dacă îl avem în cantitatea necesară, funcţionează ca un radar şi activează celelalte minerale şi le introduce în metabolism.

GERMANIU Coloidal: detoxifiere, eliminare de metale grele, opreşte dezvoltarea şi răspândirea celulelor cancerigene în corp, antioxidant, şi afecţiuni oculare, pune energia blocată a persoanelor bolnave înapoi în balanţă.

SELENIU Coloidal: detoxifiere, imunitate, tiroidă dereglată (cu noduli, hipertiroidă, hipotiroidă, tiroidită), seleniul joacă un rol esenţial în producerea hormonilor tiroidieni, opreşte producerea de celule cancerigene, artrită, inimă, stres, circulaţie.

Am prezentat numai câteva oligoelemente puse pe formulă coloidală din coloizi-oligoelemente. De la A la Z (tabelul lui Mendeleev), ne stă la dispoziţie.

În Centrul DermaVital din Bucureşti găsiţi coloidele de cea mai bună calitate care există la ora actuală. La nevoie, un medic-terapeut din Centrul nostru vă va recomanda coloidul cel mai potrivit pentru problemele de sănătate pe care le aveţi sau o recomandare preventivă, consider eu, AURUL COLOIDAL, atât pentru adulţi cât şi pentru copii, desigur cu dozarea adecvată.

Mai ales în această perioadă pe care o traversăm, când deplasările sunt mereu îngreunate din cauza pandemiei.

PUBLICITATE

dermaVITAL

Diagnosticari si tratamente cu Biorezonanta
0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro
Calea Vitan nr. 28, sector 3, Bucuresti

dermaVITAL

CENTRUL GERMAN DE BIOREZONANTA
(MEDICINA ENERGO-INFORMATIONALA)
DERMATOLOGIE/ALERGOLOGIE

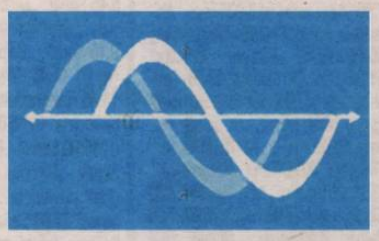

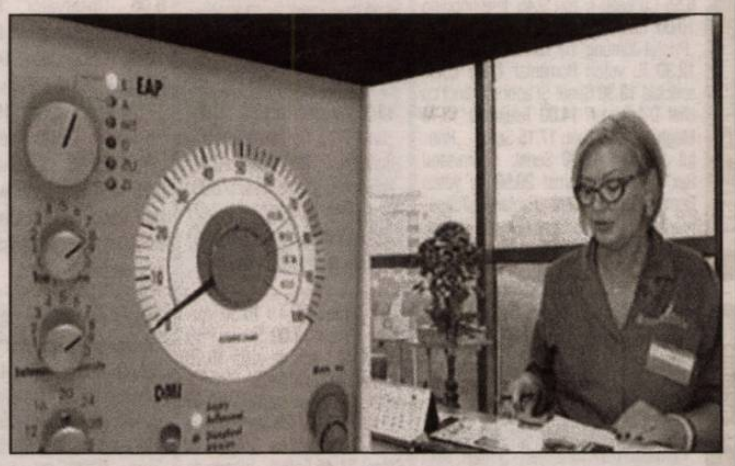

- Diagnosticare energetică
- Buletin de analize energetic
- Tratamente de:
  - autoreglare energetică,
  - eliminarea metalelor grele,
  - terapie antifumat,
  - deblocare energetică,
  - echilibrarea chakrelor,
  - echilibrarea meridianelor energetice,
  - detoxifierea organismului prin câmpul magnetic, drenarea limfei,
  - refacerea comunicării energetice în corp la nivel de celulă/organ, sistem,
  - reglarea câmpului magnetic la nivel celular şi vibraţii homeopatice la şedinţele de tratament cu programe speciale,
  - reglarea sistemului imunitar.

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

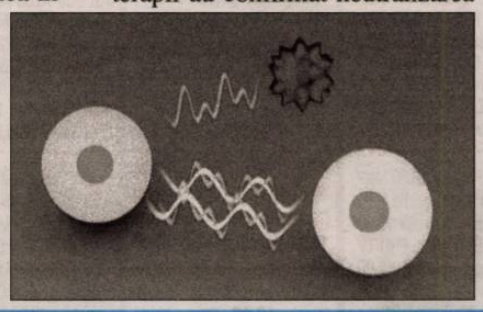

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 30.11.2020

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

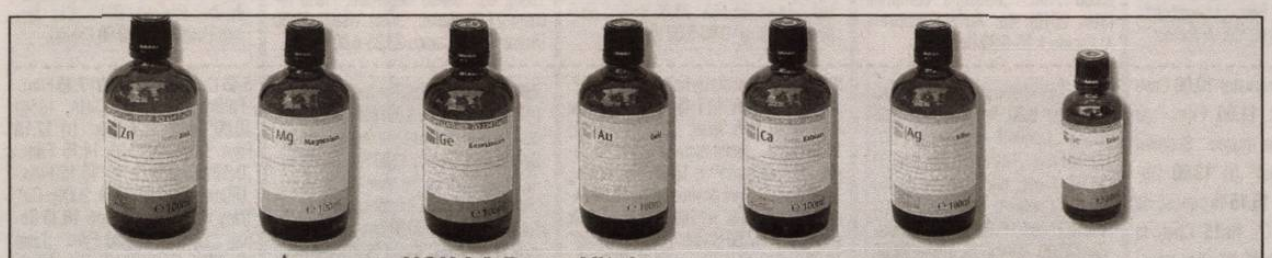

NOU LA DermaVital
OLIGOELEMENTE,
calitate germana
dermaVITAL

LUNI – 16 noiembrie

TVR 1

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Ediție specială 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Revolver" (coprod., 2005). Cu: Jason Statham, Ray Liotta 0.05 Telejurnal 0.50-6.20 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Columbiana" (Franța, 2011). Cu: Zoe Saldana, Michael Vartan 23.45 Știrile PRO TV 1.15 Film: „John Wick 3: Parabellum" (r) 2.45 Vorbeste lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

PRIMA TV

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Starea nației Special 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Piratul cibernetic" (SUA, 2016). Cu: Lorraine Nicholson 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Film (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta". Cu: Eduardo Santamarina 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial: „Iubirea unei doamne" (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Descălecați în Carpați (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Rețeaua de idoli 22.00 Memorialul Durerii 23.00-5.30 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA

6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film (r) 11.00 Serial: „La Bloc" (r) 13.15 Film: „Totul se plătește" (r) 15.15 Film: „Space Buddies" (r) 17.00 Film: „Omul care aduce înghețata" (SUA, 1950). Cu: Jack Carson, Lola Albright 18.45 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Ucigașul de pe Craigslist" (SUA, 2011) 22.30 Film: „Iubiri din trecut" (Franța, 2010) 1.00 Film (r) 3.00 Film: „Ces Amours La" (r) 5.30 Serial: „La bloc" (r).

MARȚI – 17 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Fanfan La Tulipe" (coprod., 1952). Cu: Gerard Philipe, Gina Lollobrigida 0.05 Telejurnal 0.50-6.20 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Fotbal: România – Danemarca 22.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 0.30 Știrile PRO TV 1.00 Film: „Seized" (r) 2.45 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.00 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Recuperarea" (SUA, 2014). Cu: John Cusack 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30-0.00 Reluări 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.50 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309 " (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360º-GEO (r) 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Destine ca-n filme 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film: „The Good Humor Man" (r) 10.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Serial: „Murder, She Baked: A Chocolate Plum Pudding Mystery" (r) 14.15 Film: „Nanny McPhee" (r) 16.15 Film: „Cei trei care au speriat Mexicul" (SUA, 1986). Cu: Steve Martin 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Proiectul Lazarus" (Taiwan, 2008). Cu: Paul Walker, Piper Perabo 22.30 Film: „Ted" (SUA, 2012). Cu: Mark Wahlberg 0.45-4.45 Reluări.

MIERCURI – 18 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție speială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Adevăruri despre trecut 23.20 Serial: „Istoria mafiei italiene" 0.20 Telejurnal 1.00-6.20 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Visuri la cheie 22.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 21.45 Fotbal: Irlanda de Nord – România 0.45 Știrile PRO TV 1.15 Serial: „Colombiana" (r) 3.30 Superspeed la PRO TV (r) 4.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Cronica Cârcotașilor 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Cronica Cârcotașilor (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00 Mama mea gătește mai bine (r) 5.00 Chef Dezbrăcatu' (r) 5.30 Focus (r).

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.00 Handbal: Gloria Buzău – SCM Râmnicu Vâlcea 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Toată frumusețea lumii" (Franța, 2006) 23.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „Three Amigos" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Justice for Natalee Holloway" (r) 16.15 Film: „Dansand la Harvest Moon" (SUA, 2002). Cu: Jacquelie Bisset 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Uite cine cu cine vorbește" (SUA, 1993). Cu: John Travolta 22.30 Film: „Războiul căsătoriilor" (coprod., 2006). Cu: John Stamos 0.30-4.45 Reluări.

GINA LOLLOBRIGIDA
– marți, 22.20 –

GEORGE CLOONEY
– joi, 0.00 –

SANDRA BULLOCK
– duminică, 23.00 –

EDUARDO SANTAMARINA
– luni-duminică, 18.00 –

LOLA ALBRIGHT
– luni, 17.00 –

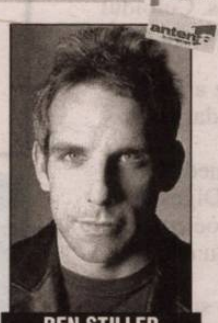

BEN STILLER
– sâmbătă, 23.00 –

LAURA DERN
– duminică, 22.10 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 19 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 19.30 Vorbește corect! (r) 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Dispăruți fără urmă 23.20 Doc.: „Istoria mafiei italiene" 0.20 Telejurnal 1.00-6.20 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Gravity: Misiune în spațiu" (coprod., 2013). Cu: Sandra Bullock, George Clooney 2.00 Arena bucătarilor (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 22.30 Serial: „Sacrificiul – Alegerea" 23.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Starea nației (r) 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Sănătate cu stil 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Toamna bobocilor" (Spania 1972) 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Epic Show (r) 0.30 Film: „Un motiv de a trăi, un motiv de a muri" (Spania, 1972). Cu: Douglas Chapman 2.30-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 8.45 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privireata" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Seial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta". Cu: Eduardo Santamarina 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.35 Destine ca-n filme (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Misterele Aurorei Teagarden: trei dormitoare și un cadavru" (Canada, 2015) 22.45-5.05 Reluări 5.55 Poate nu știai.

5.15 La Măruță (r) 7.00 Film: „Înfrângerea" (SUA, 1958) 9.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film: „Three Amigos" (r) 14.15 Film: „Dancing at the Harvest Moon" (r) 16.15 Film: „Conspirația tăcerii" (SUA, 2010). Cu: Kim Raver 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Alien: Vânătoarea" (SUA, 2003). Cu: James Spader 22.30 Film: „Enigma vrăjitoarei" (Australia, 1999). Cu: Jacqueline Bisset 0.30-4.30 Reluări.

VINERI – 20 noiembrie

6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Micile vedete în bucătărie 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Ecaterina cea Mare" (Regatul Unit, 2019). Cu: Helen Mirren, Jason Clarke 0.00 Telejurnal 0.45 Fan/Fun urban 1.20-5.05 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 16.00 Știrile PRO TV 17.00 Ce spun românii 18.00 Știrile PRO TV 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Bătălia de la Midway" (SUA, 2019) 23.15 Film: „Grudge Match: Fațeți pariurile" (SUA, 2013). Cu: Jim Lampley, Sylvester Stallone 1.45-3.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (live) 12.00 Observator 14.00 Mireasa (live) 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida (live) 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 23.00 iUmor (r) 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.30 Chef Dezbracatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Camera de râs 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Alege rețeta națională 22.00 Film: „San Antonio" (SUA, 2004) 1.00 Alege rețeta națională (r) 2.00 Serial (r) 3.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala (r) 10.00 Ferma (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.55 Cronici Mediteraneene 18.25 Distracțiile lui Cazacu (r) 19.00 Telejurnal 20.00 Gala umorului 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai 6.00 Cap compas (r).

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Bond of Silence" (r) 10.15 Serial: „La bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.30 Film: „Look Who's Talking Now" (r) 16.30 Film: „O rețetă letală: misterul budincii de prune" (SUA, 2016). Cu: Alison Sweeney 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Urâțica" (SUA, 2015). Cu: Mae Whitman, Robbie Amell 22.30 Film: „Aladdin și lampa morții" (SUA, 2012). Cu: Darren Shahlavi, Noam Jenkins 0.15-4.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 21 noiembrie

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Micile vedete în bucătărie (r) 8.30 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! 9.00 Eu pot! 10.00 Vreau să fiu sănătos! 11.00 Levintza prezintă 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: Steaua – Dinamo 14.00 Telejurnal 14.30 Ora regelui 15.30 Cooltura 16.00 Lumea azi 16.30 Banii tăi 17.00 Vedeta populară (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Iancu Jianu, haiducul" (România, 1981) 23.00-5.00 Reluări.

6.00 Ce se întâmplă, doctore? (r) 6.30 Arena bucătarilor (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Prieteni buni" (SUA, 2013) 12.45 Ferma (r) 15.00 Film: „Șoricelul familiei" (SUA, 1999) 16.45 Film: „Dădaca McPhee: Marea înfruntare" (SUA, 2010) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Man of Steel: Eroul" (coprod., 2013) 23.00 Film: „Hotel Artemis" (SUA, 2018). Jodie Foster 0.45-4.30 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Chefi la cuțite (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 23.00 Film: „O noapte la muzeu: Secretul Faraonului" (SUA, 2014). Cu: Ben Stiller 1.00 Film: „Din nou tineri" (SUA 2014) 3.00 Serial (r) 4.00 Film: „Manglehorn" (SUA, 2014). Cu: Al Pacino.

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.30 Teleshopping 10.00 Sănătate cu stil 10.30 Camera de râs 11.20 Teleshopping 12.00 Teleshopping Live 14.00 Film: „Colierul de turcoaze" (România, 1985) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „O soție pentru Barry" (SUA, 2014). Cu: Damon Wayans Jr. 22.00 Epic Show 23.00 Film: „Mlaștina corupției" (SUA, 2016). Cu: Anthony Hopkins, Al Pacino 1.15-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Serial: „Strop și balonaș" 9.00 MotorVlog (r) 9.30 Generația Fit 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecați în Carpați 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 17.00 Frați de viță 17.30 MotorVlog 18.00 Zile cu stil 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Fugarii" (Franța, 1986). Cu: Gerard Depardieu, Pierre Richard 21.50 Serial: „Viața visată" 22.50 Distracțiile lui Cazacu 23.25-6.00 Reluări.

6.15 Serial: „La Bloc" (r) 8.15 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Look Who's Talking Now" (r) 14.15 Film: „Bond of Silence" (r) 16.15 Film: „Aventurile lui Joe Dirt" (SUA, 2001) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lacrima diavolului" (coprod., 2010). Cu: Tom Everett Scott, Natasha Henstridge 22.30 Film: „Cavalerul de oțel" (coprod., 2011). Cu: James Purefoy 1.00-3.00 Reluări.

DUMINICĂ – 22 noiembrie

7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului (I) 11.50 Minutul de agricultură (r) 12.00 Viața satului (II) 13.00 Ediție specială 13.05 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu 15.30 Doc.: „Wild Carpathia" 17.00 Exclusiv în România" 18.00 Dosar România 19.00 Breaking Fake News 20.00 Telejurnal 21.00 Vedeta populară 23.00 Garantat 100% 0.00 Replay 1.00-6.20 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Arena bucătarilor 11.00 Film (r) 13.00 Apropo TV 14.00 Ferma (r) 16.00 Film: „Eddie Vulturul" (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furios și iute 6" (SUA, 2013) 22.30 Film: „Ascensiunea lui Jupiter" (SUA, 2015) 1.15 Apropo Tv (r) 2.15 Film (r) 4.30 Arena bucătarilor (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 10.00 Casa Zurli (r) 11.00 Film: „O noapte la muzeu: Secretul Faraonului" (r) 13.00 Observator 13.15 Te cunosc de undeva (r) 16.15 Chefi la cuțite (r) 19.00 Observator 20.00 iUmor 22.30 X Factor (r) 3.30 În puii mei 4.00 Film: „Din nou tineri" (r).

7.00 Teleshopping 8.00 Starea nației (r) 9.00 Teleshopping 9.45 Film: „Colierul de turcoaze" (r) 12.00 Film: „Toamna bobocilor" (r) 14.00 Alege rețeta națională (r) 16.00 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea nației SPECIAL 23.00 Film: „Elixirul dragostei" (SUA 1992). Cu: Sandra Bullock, Anne Bancroft 1.30-5.30 Reluări.

5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial: „Iubire ca în filme" (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial: „Iubire ascunsă" (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 20.00 Serial: „Betty în New York" (ep.1) 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate 13.10 Film: „Puterea și adevărul" (România, 1972) 14.35 Toamna amintirilor 16.00 Drag de România mea! 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Rețeaua de idoli (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Puterea și adevărul" (România, 1972) 22.10 Film: „Umbra conștiinței" (SUA, 2014). Cu: Laura Dern 0.15-5.00 Reluări.

5.45 Ce spun românii (r) 7.45 Film: „Patima dragostei" (SUA, 1956) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Joe Dirt" (r) 14.15 Film: „Devil's Teardrop" (r) 16.15 Film: „Ultima călătorie" (SUA, 2009). Cu: Tracy Pollan, Grant Show 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lista clienților" (SUA, 2010). Cu: Jennifer Love Hewitt, Teddy Sears 22.30 Film: „Casa celor 13 fantome" (SUA, 2001). Cu: Tony Shalhoub, Embeth Davidtz 0.15-4.00 Reluări.

EXPLICAŢII

Integramă de **M. ALBU**

CIUBUC / ACŢIUNI LA MITING		GLAS DE VRĂBIUŢĂ / CLAR DEFINITĂ		BĂUTURĂ LA RĂCEALĂ / FLORIN DIMA		ÎN CASTAN! / ACCES LA ETAJ		REFREN LA LEAGĂN / CÂNTATE LA OPERĂ		FORMĂ DE EXISTENŢĂ / UN OM OARECARE
PRIDVOR / VECHILE ARMATE							A PRODUCE LEZIUNI / CURAŢI LA SUFLET			
				ANIMALE TIBETANE / A PUNE ÎN CUIE					MARGINI DE STADION! / PRIMUL NUMĂR PAR	
NAŞTE MÂNJI / CARTE DE SUCCES					RAZIE / JOC SPORTIV CU BASTOANE					FRATE LA MĂNĂSTIRE
		INDIAN DIN ANZI / NOBIL FEUDAL						MĂSURA LUI CUZA / BUNI DE ARMATĂ		
	VERDEAŢĂ ÎN TROACĂ / MUZICĂ DE DANS					A FELIA PÂINEA / DANSUL LUI FRED ASTAIRE				URMEAZĂ SUTIMII
			SCURS ÎN CLEPSIDRĂ / A REZISTA ÎN TIMP						LIONEL MESSI / CU TOATE ACESTEA	
FĂCUTE FLEAŞCĂ / NEATINS / AXE TEHNICE!							A PORNI ALARMA / NEAGRĂ ÎN SUFLET			
				PEŞTE MARIN / ARIPI DE CURCANI						
A FI CREATIV / APĂ VIJELIOASĂ								UNCHIUL AMERICAN		
						CUM SUNT MIGDALELE LA GUST				

Aur

Verificaţi-vă cunoştinţele!

1. Cum se numea regele frigian din mitologia greacă răsplătit de Silenus cu puterea de a transforma în aur tot ce atinge, care însă nemaiputându-se nici măcar hrăni l-a implorat pe Dionysos să-i retragă darul iar acesta i-a îndeplinit dorinţa?
2. Cum se numea vrăjitoarea din mitologia scandinavă din tagma „duhurilor apei" simbolizând forţa aurului?
3. Ce era, în Vechiul Testament, „Viţelul de aur"?
4. Cum se numea în majoritatea culturilor vechi arta transformării metalelor în scopul obţinerii aurului şi a pietrei filozofale?
5. Ce scriitor român a scris drama „Cocoşul negru" în care există o tiradă cunoscută drept „Cântecul aurului"?
6. Ce alte opere, pe lângă „Aurul Rinului", compun tetralogia „Inelul Nibelungilor" de Richard Wagner (1813-1883)?
7. Cine a realizat, în 2016, filmul „Goana după aur"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Argintul este un metal preţios de culoare albă strălucitoare, maleabil şi ductil. La plural, prin „arginţi" înţelegem bani. 2) Zeiţa Tetis, era o nereidă, fiica lui Nereu, mama lui Ahile, era supranumită „Zeiţa cu picioare de argint". 3) Pentru vânzarea lui Iisus, Iuda a primit drept plată „30 de arginţi". 4) Piesa de teatru „Tabachera de argint" a fost scrisă de John Galsworthy. 5) Valsul „Aur şi argint" a fost compus de Franz Lehar. 6) Filmul „Masca de argint" a fost realizat în regia lui Gheorghe Vitanidis. 7) Argiţica este un arbust cu flori mari, albe şi frunze verzi, lucitoare pe partea superioară şi albe pe cea inferioară.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Luna" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Mioara Popa,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Braşov; *Georgeta Ioan* şi *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Ramona Stănculescu,* Ploieşti; *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Ing. Mihai Călcăianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei şi *Ing. Mihai Waspusch,* Bucureşti.

✉ ***MIHAELA RĂDULESCU,*** *Arad.* Este adevărat că repetăm unele teme, dar ne străduim să nu repetăm şi întrebările. Vă mulţumim pentru aprecieri şi aşteptăm propunerile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

Umor

Două blonde:
– Dacă ghiceşti câţi covrigi am la spate, ţi-i dau pe amândoi!
– Trei!

Un inspector de la criminalistică dă prin staţie:
– Comandante, am ajuns la locul faptei.
– Şi care e situaţia?
– O femeie şi-a înjunghiat soţul cu 12 lovituri de cuţit, l-a împuşcat în cap şi i-a ars trupul.
– Şi care a fost explicaţia ei pentru această crimă oribilă?
– Spune că soţul a intrat încălţat în timp ce ea spăla parchetul.
– Aţi reuşit să o arestaţi?
– Aşteptăm să se usuce parchetul.

La psiholog:
– Scrie o scrisoare persoanei care te-a supărat şi apoi dă-i foc.
– Ok... şi cu scrisoarea ce fac?

Telefon la un hotel.
– Bună ziua, acceptaţi şi copii sub 2 ani?
– Nu, doar cărţi de credit sau cash!

Discuţie într-un cuplu:
– Iar ai întârziat, măi femeie!
– O femeie frumoasă se lasă aşteptată!
– Ştiu, dar tu de ce ai întârziat?

– Mihai, când sunt cu tine, uit tot!
– Mă cheamă Andrei!
– Ei, vezi.

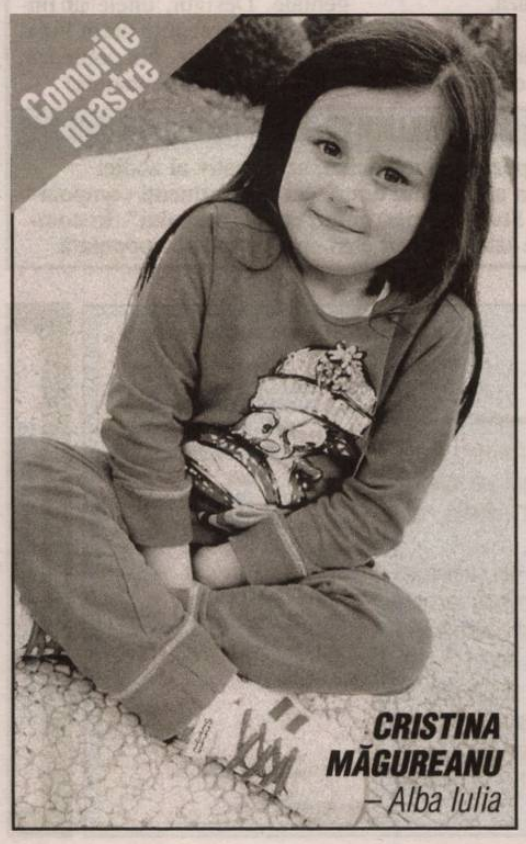

SUDOKU

jocul săptămânii: 41

	4		8			3	7	5
		2			1			
		7	4		9			
	2						8	
			1	8	4			
	5						6	
			9		3	8		
			7			4		
6	7	8			5		3	

Soluţia în numărul viitor

Soluţia «SUDOKU» – jocul săptămânii 40

2	3	5	8	4	1	9	7	6
7	1	4	2	9	6	8	3	5
9	8	6	7	5	3	4	2	1
3	9	8	1	2	7	5	6	4
6	7	2	4	8	5	3	1	9
4	5	1	6	3	9	7	8	2
8	2	7	5	1	4	6	9	3
1	4	3	9	6	8	2	5	7
5	6	9	3	7	2	1	4	8

Soluţia integramei „SURPRIZE"

Orizontal: A - S - U - D - S - C - SUPERSTARURI - RIDICA - ORAR - CITI - AICI - CI - TIUI - ARTA - P - AER - ROTI - STI - P - IRIS - NUIA - AT - UTOPII - NB - IA - ASA - MUTA - LAGAR - TRIGON - RELIGIE - USA - ZARE - ITALIAN.

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

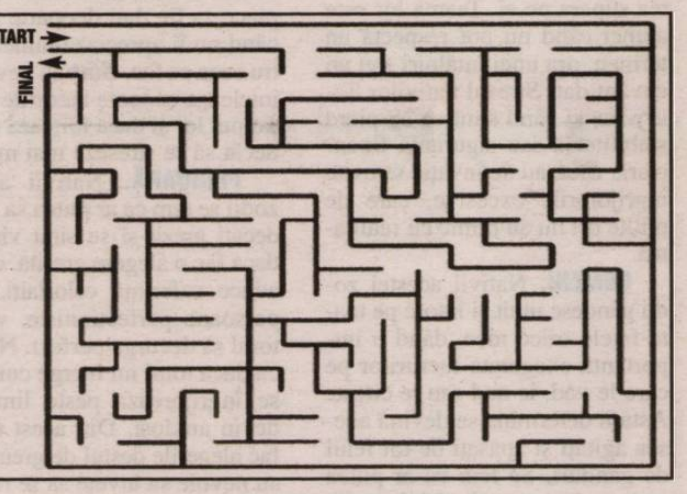

Grădina de lângă casă

Cum tratăm bolile muşcatelor

Bolile muşcatelor se pot manifesta pe frunze, pe rădăcini sau pe tulpini. Acestea pot fi atacate de dăunători, bacterii, fungi sau virusuri. Pentru a le feri sau pentru a recunoaşte anumite boli vă vom da câteva sfaturi de care ar trebui să ţineţi cont.

În cazul în care apare vreo boală a plantei se recomandă îndepărtarea părţii afectate, care se taie doar cu instrumente dezinfectate. Se reduce cantitatea de apă cu care se udă. Apa în exces este un factor favorizant al bolilor. Tratamentele pentru boli se aplică doar după ce plantele au fost curăţate. Atenţie! Respectaţi cu stricteţe concentraţiile de pe flacoanele cumpărate. O cantitate mai mare de substanţă nu va asigura o vindecare rapidă, ba din contră, poate ucide planta.

Iată şi câteva boli care pot afecta muşcatele:

■ ***Putregaiul bacterian*** este o boală produsă de bacteria *Xanthomonas pelargonii.* Combaterea este imposibilă. Se manifestă prin pătarea frunzelor în culori mergând de la galben, la brun închis. Dacă se taie lăstarii se va observa îngălbenirea şi brunificarea vaselor conducătoare.

■ ***Rugina frunzelor*** este o boală provocată de fertilizarea în exces cu azot. Se manifestă prin apariţia unor pete mici de culoare cărămizie pe frunze, care se extind rapid. Se poate combate prin administrarea de Systane sau Bravo, prin stropire, imediat ce am înlăturat frunzele afectate. Rugina are capacitatea de a se extinde rapid.

■ ***Afidele*** sunt micile insecte albe ce înnăbuşă frunzele. Este recomandat să studiaţi mereu frunzele, mai ales pe spate, unde acestea îşi fac apariţia. Dacă le observaţi, trebuie administrate imediat tratamente cu insecticide. *(Va urma)*

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Zodiile şi stresul

Cunoaştem foarte bine despre zodiacul european că are 12 zodii şi tot atâtea arhetipuri astrologice. De asemenea, se ştie bine că fiecare nativ reacţionează diferit la orice stimul exterior, neocolind stresul.

Sunt persoane care devin repede neliniştite şi încordate, iar unele care sunt mai calme şi mai rezistente la stres. Vă invităm ca în rândurile următoare să descoperiţi predispoziţiile nativilor fiecărei zodii la stres.

BERBEC. Nativii acestei zodii merg pe principiul „nu te odihni niciodată", spunând în gând hai ca poţi, mergi mai departe ca să ajungi cât mai sus. Din acest motiv sunt persoane care devin uşor panicoase, provocând-şi mult stres, mai ales atunci când lucrurile nu ies aşa cum vor ele. ***Sfat:*** au nevoie să se oprească din când în când şi sa se bucure de viaţă. Altfel vor fi mereu într-o goană.

TAUR. Aceşti nativi sunt urmăriţi de gândul că nu sunt de ajuns de buni, iar ceilalţi s-ar putea supăra pe ei. Teama lor este atunci când nu pot respecta un termen, ora unei întâlniri sau un cuvânt dat. Stresul nativilor Taur vine şi când simt că îşi pierd stabilitatea sau siguranţa financiară. ***Sfat:*** au de învăţat să evite îngrijorările excesive, care de multe ori nu au nimic cu realitatea.

GEMENI. Nativii acestei zodii gândesc mult şi întorc pe toate feţele orice idee, dând o importanţă exagerată lucrurilor pe care le văd, le aud sau le citesc. Asta îi determină sa devină adesea agitaţi şi apăsaţi de tot felul de gânduri. Se tem că ar putea să le scape ceva, în felul acesta acordând atenţie unor lucruri lipsite de importanţă. ***Sfat:*** trebuie să descopere o tehnică prin care să-şi liniştească mintea.

RAC. Sunt nativi emoţionali, temători si care vor să ia măsuri de precauţie pentru fiecare pas important pe care îl fac. Stresul lor se instalează atunci când le este invadat spaţiul personal si atunci când nu pot prevedea ce va urma. ***Sfat:*** au nevoie să înveţe sa aibă mai multă încredere în ei şi în cei din jur, lăsând lucrurile să se deruleze aşa cum vin.

LEU. Întotdeauna aceşti nativi aspiră la ceva, îşi doresc câte ceva, au un ţel care îi menţin vioi şi puternici. Îngrijorarea şi stresul îi cuprind atunci când au pauze de activitate, în care se simt scoşi înafara jocului. Nu le

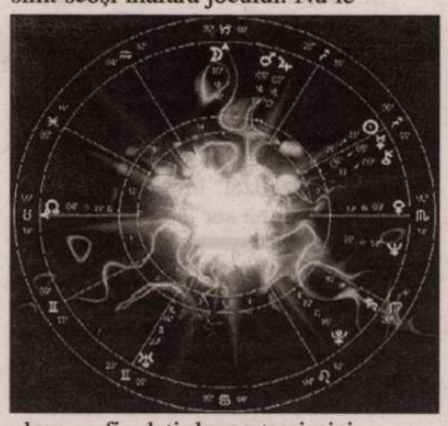

place sa fie daţi deoparte şi nici când nu îi apreciază lumea pentru ceea ce fac. ***Sfat:*** au nevoie să înţeleagă că toate lucrurile vin la timpul lor şi dacă forţează nu fac decât să se streseze mai mult.

FECIOARĂ. Nativii acestei zodii se tem că ar putea să fie judecaţi greşit şi se simt vinovaţi dacă fac o alegere greşită, care ar aduce suferinţă celorlalţi. Sunt persoane perfecţioniste, vor ca totul să decurgă perfect. Normal că dacă totul nu merge cum vor, se îngrijorează peste limite şi devin anxioşi. Din acest motiv, fac alegerile destul de greu. ***Sfat:*** au nevoie sa înveţe să se relaxeze, să se oprească şi să privească viaţa aşa cum este ea.

BALANŢĂ. Sunt nativii care se raportează la propriul sistem de valori, judecând apoi dacă este bine sau nu ceea ce fac. Uneori, acordă mai multă atenţie unor probleme sau situaţii doar pentru simplul motiv că simt nevoia să analizeze din punctul lor de vedere. Este o atitudine care generează stres, mai ales când îngrijorările vin din exterior. ***Sfat:*** cu cât învaţă mai mult să se detaşeze şi să ia lucrurile aşa cum sunt, cu atât se vor relaxa mai mult şi se vor simţi mai bine.

SCORPION. Nativi introvertiţi si cu o lume interioară bogată, devin lesne agitaţi când nu au suficientă intimitate sau când limitele autoimpuse le sunt încălcate. Este foarte important pentru Scorpioni să-şi creeze un spaţiu în care să aibă siguranţa că nimeni nu îi deranjează. ***Sfat:*** au nevoie să-şi aleagă cu grijă oamenii cărora le vor încredinţa vreun secret şi să se asigure că acesta va fi păstrat cu sfinţenie.

SĂGETĂTOR. Se pare că pe aceşti nativi nimic nu îi stresează mai mult decât să le fie îngrădită libertatea, să fie obligaţi să trăiască în ritmul altcuiva, să suporte tot felul de constrângeri sau să se conformeze după anumite reguli absurde. ***Sfat:*** ar trebui să înveţe cum să trăiască pe cont propriu şi după propriile principii. Pentru o stare de bine este necesar să facă ceea ce îi inspiră.

CAPRICORN. Sunt nativii care se pricep ca nimeni alţii să muncească, să facă totul mai bine şi, dacă se poate, înainte de termen. Devin însă stresaţi în situaţiile când nu se întrevăd soluţii şi când se pune multă presiune pe ei. Stresul este prietenul nativilor Capricorn, considerând-l ca sursă de motivaţie. ***Sfat:*** au nevoie sa înveţe să se oprească din când în când, să respire uşuraţi şi să trăiască mai mult în prezent.

VĂRSĂTOR. Au nevoie de nou ca de aer, dar doar de „noul" lor, nu de ideile altora pe care le găsesc adesea depăşite. Adoră să trăiască diferit, rutina şi monotonia plictisindu-i până la isterie. Stresul vine din nerăbdarea de a da curs ideilor treptat, preferând să ajungă direct la final, ocolind parcurgerea etapelor firesti. ***Sfat:*** pentru a avea linişte în viaţă, nativii Vărsător au nevoie să înveţe cum să facă lucrurile pe rând.

PEŞTI. Creativi, sensibili şi cu mult umor, nativii Peşti se pot exprima doar în compania oamenilor cu care se simt în largul lor. Dacă se simt vulnerabili, se închid în ei, devin timizi şi stresaţi. De asemenea, devin agitaţi în aglomeraţii si în mediile neprietenoase lor. ***Sfat:*** trebuie să înţeleagă care sunt propriile nevoi, sa fie grijului cu sentimentele lor şi să aibă încredere în ei.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ La Paz, oraşul dintre nori ■ Uciderea lui Filip al Macedoniei – asasinat politic sau crimă pasională? ■ Churchill şi „Zeita nicotină" ■ Armata argentiniană desecretizează un caz OZN ■ Tunelul de lumină ■ Răceală sau gripă? ■ Un paradox al obezităţii ■ Totul despre filmele de Oscar: Zorba Grecul

Ce spun astrele

HOROSCOP

16-22 noiembrie 2020

BERBEC 21.03-20.04

Relaţiile dumneavoastră cu apropiaţii sunt plăcute. Situaţia se îmbunătăţeşte simţitor şi asta vă dă un sentiment de siguranţă. Luaţi totul de la capăt, ori de câte ori veţi pune la îndoială ceva.

TAUR 21.04-21.05

Se iveşte ceva neaşteptat de făcut cu partenerii sau cu prietenii apropiaţi şi cel mai probabil se va întâmpla la sfârşitul săptămânii. Poate cineva vă sugerează ceva la care vă aşteptaţi mai puţin sau poate aveţi mai multă libertate în relaţie.

GEMENI 22.05-21.06

Sunteţi dornici să vă organizaţi mai bine săptămâna aceasta. Aveţi oportunitatea de a socializa şi de a vă bucura de momente distractive. Atenţie însă la hotărârile rapide, sunteţi destul de indecişi!

RAC 22.06-21.07

Arta şi lumea divertismentului vor fi alegerile făcute pentru a vă distra. Mulţi dintre dumneavoastră vă veţi ocupa de reparaţii la domiciliu sau de câteva proiecte de redecorare. Fiţi însă foarte vigilenţi cu remarcile acide.

LEU 22.07-22.08

Se pare că aveţi ceva de spus şi simţiţi nevoia să împărtăşiţi ideile cu cei din jur. De asemenea, veţi fi dornici să învăţaţi ceva nou. Casa şi familia continuă să vă preocupe, aşa că fiţi conştienţi de faptul că ceva parcă vă irită.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Vă doriţi să cumpăraţi lucruri noi pentru pentru cei dragi. Acasă s-ar putea să apară mici discuţii legate de o proprietate comună, impozite sau datorii. Nu vă răzvrătiţi, chiar dacă temperamentul altora vă enervează.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Săptămâna aceasta este plină de evenimente imprevizibile şi treceţi prin situaţii neaşteptate cauzate de ceilalţi nativi. Parcă toate zodiile se răzvrătesc împotriva dumneavoastră! Fiţi calmi şi potoliţi-i folosindu-vă de diplomaţie.

SCORPION 23.10-21.11

Pot apărea tot felul de situaţii neaşteptate legate de prieteni apropiaţi. Este posibil însă ca unii să se răzvrătească împotriva sugestiilor dumneavoastră şi să vă acuze brusc de ceva. Nu reacţionaţi prea dur că observaţiile pot fi corecte!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Ceva vă va surprinde în relaţiile cu apropiaţii, aşa că veţi rămâne flexibili şi să nu vă faceţi un program prea aglomerat. Într-adevăr, vă trebuie mai mult timp pentru a face faţă nepreväzutului. Nu vă temeţi!

CAPRICORN 22.12-19.01

Se pare că planurile sociale se pot schimba brusc sau pot fi anulate. Parcurgeţi o săptămână dificilă, când se pot întâmpla multe dacă nu sunteţi prevăzători. Vă salvează însă răbdarea de a duce la bun sfârşit totul. Succes!

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Vă încântă şansa de a învăţa ceva nou şi călătoriile scurte. Se poate chiar să vă îndrăgostiţi de cineva „diferit". Vă hotărâţi să vă apucaţi iar de învăţat şi persoana iubită vă încurajează să faceţi exact ce vă place.

PEŞTI 19.02-20.03

Se pare că ceva din jurul dumneavoastră vă stimulează mintea şi vă încurajează gândirea originală şi ideile geniale. Desigur, unele ar putea să fie percepute drept bizare sau nerealiste. Nu contează, oricum veţi merge înainte!

Nativul săptămânii: **WILLIAM CH. HANDY** (16.11.1873 – 28.03.1958)

Compozitor şi muzician, acest nativ al zodiei Scorpion a fost unul dintre cei mai influenţi compozitori din Statele Unite, numit „tatăl bluesului". În compoziţiile sale a folosit elemente de muzică populară.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a alla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	7,50 LEI
❑ 2 LUNI	15,00 LEI
❑ 3 LUNI	22,50 LEI
❑ 4 LUNI	30,00 LEI
❑ 5 LUNI	37,50 LEI
❑ 6 LUNI	45,00 LEI

În atenţia abonaţilor!

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):

– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit

– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➔ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit (70 euro sau 80 $, un abonament pe şase luni; 35 euro sau 40 $, un abonament pe trei luni) în conturile societăţii, enumerate alăturat.

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume IONESCU SIMION - la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj 1
Ap. ..... Cod 013701
Localitatea Bucureşti
Judeţul/Sectorul 1
Telefon .....
Suma in cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1524 • ANUL LXIII • 19 NOIEMBRIE 2020 • 16 PAGINI • 2,5 LEI Nr. 42 (3274)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Caleidoscop

MARCO POLO
– aventurier sau farseur?

Femina club

Lecţii de nutriţie
Mâncaţi dulciuri şi... slăbiţi

Dosarele frumuseţii
Cum dispar petele pigmentare?

Minunile lumii

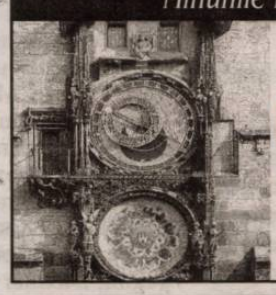

OROLOGIUL celor 12 Apostoli

„Să ai clasă înseamnă să păstrezi tăcerea în faţa proştilor chiar şi când ai multe de spus.”
Goethe

Strămoşii misterioşi din noi

FAPTUL CĂ OAMENII DE AZI SUNT URMAŞII GENETICI AI UNUI STRĂMOŞ NECUNOSCUT este o presupunere îndrăzneaţă şi logică. De ce nu, până la urmă? Dar atunci când trebuie să spunem şi al cărui strămoş, lucrurile se complică. Părerile sunt împărţite, la fel şi studiile antropologilor.

Poate că specii de hominizi s-au împerecheat cu ceea ce numim *Homo erectus,* dar, deocamdată nimeni nu ştie cu siguranţă, scrie *LiveScience.com,* pentru că „genomul acestei specii de oameni dispăruţi nu a fost niciodată secvenţializat”, după cum afirmă Adam Siepel, biolog la Laboratorul din Cold Spring, unul dintre autorii unui studiu care examinează relaţiile strămoşilor umani arhaici.

Amestec străvechi

Noua cercetare, publicată la începutul lunii august în revista *PLOS Genetics*, susţine, însă, „că indivizii unor grupuri arhaice s-au împerecheat cu neanderthalienii în urmă cu 200.000-300.000 de ani, înainte ca *Homo sapiens* să migreze în număr mare din Africa în Europa acum 50.000 de ani”. Aşa se face că, datorită acestui amestec arhaic, genele oamenilor de Neanderthal sunt prezente în proporţie de 3-7 la sută în genomurile lui *Homo sapiens* antic, după cum susţin cercetătorii.

„Presupunerea noastră fermă este că un grup de oameni anatomic moderni au părăsit Africa, apoi s-au întâlnit şi s-au încrucişat cu neanderthalienii, probabil undeva în Orientul Mijlociu”, declara Siepel pentru *Live Science*. „Această filiaţie umană ar fi dispărut, fie absorbită de neanderthalieni, fie pentru că ar fi migrat înapoi în Africa”, mai spune cercetătorul.

Noua cercetare ilustrează complexitatea istoriei profunde a umanităţii. De-a lungul timpului, s-au acumulat mai multe dovezi că „oamenii şi neanderthalienii s-au împerecheat în perioada în care populaţiile lor coexistau în Europa, înainte ca neanderthalienii să dispară cu aproximativ 30.000 de ani în urmă.

În 2010, cercetătorii au stabilit că între 1 şi 4 la sută din genele omului modern ale oamenilor din Asia, Europa şi Oceania provin de la strămoşi neanderthalieni. Dacă se adaugă şi toate fragmentele de ADN neanderthalian prezent la toţi oamenii moderni de astăzi, atunci se poate spune că „s-a păstrat aproximativ 20 la sută din genomul neanderthalian”, potrivit unor cercetări din 2014.

Pe măsură ce oamenii de ştiinţă au reuşit să secvenţializeze fragmente fragile de ADN din fosilele strămoşilor umani arhaici, a fost descoperită o reţea complexă de încrucişări care se întinde pe parcursul mai multor milenii. Unii insulari din Pacific, de exemplu, sunt purtătorii unor fragmente din ADN-ul unei misterioase specii umane antice, cunoscute sub numele de denisovani.

Cercetătorii au folosit în studiul amintit o metodă de calcul computerizată pentru compararea genomului a doi neanderthalieni, un Denisovan şi doi indivizi africani moderni (aceştia din urmă au fost aleşi pentru că oamenii moderni din Africa nu poartă gene neanderthaliene din încrucişarea care a avut loc în Europa începând cu 50.000 de ani în urmă).

Această metodă le-a permis cercetătorilor să observe scheme de recombinare, în care segmente de cromozomi (care sunt alcătuite din ADN) de la un individ se încorporează în cromozomii altuia.

„Încercăm să construim un model complet pentru istoria evolutivă a fiecărui segment al genomului, între toţi indivizii analizaţi”, a afirmat Siepel. „Graficul de recombinare ancestrală, aşa cum se ştie, include o ramificaţie care surprinde relaţiile dintre toţi indivizii la fiecare poziţie de-a lungul genomului şi evenimentele de recombinare care fac ca acele ramificaţii să se schimbe de la o poziţie la alta. Un avantaj al acestei metodei”, a mai spus Siepel, „este că permite cercetătorilor să găsească evenimente de recombinare în cadrul evenimentelor de recombinare”.

> DESCOPERIT RECENT, CRANIUL UNUI HOMO ERECTUS I-A FĂCUT PE CERCETĂTORI SĂ CREADĂ CĂ ÎN GENELE NOASTRE STAU CUIBĂRITE GENELE UNUI STRĂMOŞ MISTERIOS, CARE S-AR FI ÎMPERECHEAT CU OAMENII DE NEANDERTHAL, ACUM UN MILION DE ANI.

De exemplu, explică cercetătorul, „dacă un fragment de ADN de hominid al unui strămoş necunoscut s-a încorporat în genomul neanderthalian şi apoi o împerechere ulterioară între neanderthalieni şi oameni a introdus acel ADN misterios în genomul uman”, prin această metoda se poate identifica acel ADN „cuibărit”.

O istorie complexă

Analiza datelor a scos la iveală dovezi ale acestui tip de inserţie a ADN-ului. Constatarea conform căreia *Homo sapiens* pare să se fi împerecheat cu neanderthalienii în urmă cu 200.000-300.000 de ani se adaugă astfel dovezilor anterioare despre o împerechere între cele două specii înainte ca oamenii să se mute în masă în Europa, este de părere Siepel. Cercetătorii au mai descoperit că 1 la sută din genomul Denisovan provine din genele unui strămoş necunoscut, urmare a unui eveniment de încrucişare care trebuie să fi avut loc, aproximativ, acum un milion de ani.

Acest strămoş misterios ar fi putut fi *Homo erectus,* a spus Siepel, „deoarece *Homo erectus* probabil s-a suprapus în Eurasia cu strămoşii denisovanienilor şi neanderthalienilor”. Cu toate acestea, aceste fragmente sunt infime şi nu există secvenţe *Homo erectus* cu care să le compari, deci acest lucru este speculativ.

Cercetătorii au descoperit că, în ambele cazuri, aceste încrucişări s-au transmis din nou oamenilor moderni, mai exact 15 la sută din secvenţele de încrucişare găsite la denisovani sunt prezente la oamenii care trăiesc astăzi. Noile rezultate sunt o altă dovadă că „descendenţele umane arhaice şi moderne s-au amestecat destul de frecvent”. „Este imaginea unei serii de populaţii distincte, dar înrudite, care se mişcă pe tot globul şi interacţionează frecvent între ele, cu evenimente de încrucişare ocazionale care au produs descendenţi hibrizi”, afirmă Siepel.

„Aceşti descendenţi hibrizi ar putea, în unele cazuri, să fi suferit de o condiţie fizică redusă – aceasta este încă într-o zonă de controversă – dar se pare că mulţi dintre ei erau suficient de sănătoşi pentru a supravieţui şi a se reproduce, lăsând un pachet de ADN uman arhaic şi modern în neanderthalieni, denisovani şi oameni moderni”.

Incertitudine dezarmantă

În 2013, un studiu vorbea despre strămoşul misterios al omului modern care ar putea fi chiar... denisovanii.

Geneticianul evoluţionist David Reich de la Şcoala Medicală Harvard din Boston, SUA, a ajuns la concluzia că denisovanii, această populaţie enigmatică, „s-a încrucişat cu neanderthalienii şi cu strămoşii oamenilor care acum locuiesc în China şi alte părţi din Asia de Est”.

Dar şi mai surprinzător este faptul că „denisovanii s-au mai împerecheat şi cu o altă populaţie arhaică dispărută care trăia în Asia acum mai bine de 30.000 de ani şi care nu sunt nici oameni, nici neanderthalieni”.

Paleoantropologul Chris Stringer, care nu a contribuit la studiu, nu are idee despre ce populaţie este vorba, deşi speculează că această populaţie „ar putea fi înrudită cu *Homo heidelbergensis*, o specie care a părăsit Africa acum aproximativ o jumătate de milion de ani” şi care mai târziu a dat naştere neanderthalienilor din Europa.

Şi totuşi, acea populaţie misterioasă ar putea fi cea despre care vorbeşte azi biologul Adam Siepel în studiul publicat recent în revista *PLOS Genetics.*

GEORGE CUŞNARENCU

42
5 948427 000164

Marco Polo – aventurier sau farseur?

Fabulosul personaj devenit până şi eroul principal plin de fascinaţie al unei superbe operete („Secretul lui Marco Polo" de Francis López, libretul – Raymond Vincy) a rămas în istorie sub un statut, într-un fel, hibrid: negustător, călător aventurier, dar şi un fel de consilier al marelui împărat chinez Kubilai Khan din Dadu – fost Pekin, actualmente Beijing – care l-ar fi trimis în numeroase misiuni pe teritoriul imperiului său.

Această din urmă relatare îi aparţine chiar călătorului veneţian, fiind făcută în anul 1295, la întoarcerea sa în Italia, după 27 de ani cât s-ar fi aflat în serviciul marelui imperiu asiatic. Ulterior, relatările destul de detaliate au fost publicate de literatul Rustichello, în cartea „Diversitatea Lumii", cunoscând un succes uriaş. Numai că fabuloasele „memorii" conţineau şi o serie de inexactităţi ce au făcut ca asupra tuturor celor povestite să planeze o neîncredere majoră, împinsă uneori până la acuzaţia de fals, de înşelătorie.

Marco Polo jură că oraşul Quinsai e traversat de 12.000 de poduri. În schimb, nu vorbeşte despre Marele Zid, despre tradiţia ceaiului, despre tipar – foarte răspândit în China, în acea perioadă – sau despre practica picioarelor bandajate la femei!

În 1966, germanul Herbert Franke, a publicat un articol în care avansa ideea că voiajul lui Marco Polo nu ar fi avut loc în realitate şi că datele furnizate de veneţian erau împrumutate dintr-o enciclopedie arabă, al cărei text s-a pierdut. Studiul său a fost republicat în Anglia în 1994, iar un an mai târziu, la Londra a apărut cartea „Did Marco Polo go to China?" – „A călătorit Marco Polo în China?".

Autoarea, Frances Wood, conduce Departamentul Chinez al celebrei British Library. Ea crede că cei trei membri ai familiei Polo au stat la Constantinopol, de unde au plecat doar în jurul Mării Negre. În sfârşit, ultima lucrare pe care o amintim este „Enciclopedia descoperirilor şi explorărilor Pământului", apărută la Graz, în Austria, în perioada 1997-1999.

Pe nu mai puţin de 225 de pagini, Dietmar Henze se străduieşte să demonstreze lipsa de veridicitate a mărturiilor lui Marco Polo şi ajunge la concluzia că avem de-a face cu o mare escrocherie. Fără îndoială, există explicaţii pentru lacunele şi neclarităţile relatărilor lui Marco Polo, date de marii eruditi care au editat textul, aceştia scoţând în evidenţă caracterul excepţional şi unic al mărturiilor ce au dezvăluit europenilor o lume necunoscută, exotică a spaţiului asiatic. Oare aşa să fie?

Mamiferul albastru

Unul dintre cele mai ciudate animale de pe Pământ este, fără îndoială, ornitorincul, cunoscut la nivel comun datorită aspectului exterior bizar (ciocul ca de raţă, trupul de mamifer, acoperit cu o blană deasă), faptului că adultul nu are dinţi, dar şi modului de înmulţire (prin ouă, la fel ca reptilele şi păsările), faptului că este singurul mamifer cu temperatura corpului variabilă (25-36ºC), ori că la călcâi posedă nişte pinteni veninoşi.

Alături de echidnă, acesta face parte din ordinul monotremelor (animale la care sistemele urinar, excretor şi reproducător se deschid într-un singur duct, cloaca, o structură similară celei reptiliene) şi se încadrează în categoria primilor strămoşi ai mamiferelor, alături de cele placentare şi de marsupiale. Nu întâmplător, de altfel, ornitorincul şi celelalte creaturi sus-menţionate au ca areal de răspândire Australia, Tasmania şi Noua Guinee.

Printr-o întâmplare, oamenii de ştiinţă de la Field Museum din Chicago au făcut recent o nouă descoperire insolită, legată de însuşiri mai greu sesizabile ale acestui animal: blana densă şi impermeabilă a ornitorincului absoarbe lumina ultraviolet şi emite o strălucire albastru-verde.

Identificarea întâmplătoare a unei veverite zburătoare fluorescente în sălbăticie i-a condus pe cercetători la remarcarea aceleiaşi caracteristici şi la ornitorinci. Analizate cu metode moderne speciale, ciudatele animale „erau incredibile, intens fluorescente, verde şi albastru", conform declaraţiilor oamenilor de ştiinţă.

Explicaţia straniei însuşiri încă nu e clară. Se presupune că ajută la camuflarea în faţa prădătorilor nocturni care au viziune UV, deoarece, absorbind o parte din acest tip de lumină, ornitorincii reflectă mai puţin din ea. În plus, s-a descoperit că aceştia emit, de asemenea, o strălucire cyan sub lumina UV, iar unii cercetători cred că strălucirea ar putea ajuta animalele de obicei solitare să se vadă reciproc sau să comunice atunci când se întâlnesc.

Despre înţelesuri

Să vorbim corect!

Un cuvânt foarte nou dar în acelaşi timp şi foarte caraghios care apare frecvent în vorbirea mai multor persoane care ni se adresează de la posturile tv este „malînţeles". Această struţo-cămilă lingvistică vrea, probabil, să demonstreze erudiţia unor anumite persoane care, zic ele, pe lângă „populara" engleză mai cunosc şi alte limbi şi exprimări elevate.

Cuvântul este format după modelul cunoscutului *mal-praxis* sau al franţuzescului *„mal entendu"*. Dacă avem în vedere cea de a doua posibilitate nu putem spune că avem de-a face cu un calc lingvistic deoarece din cele două părţi componente ale expresiei respective este tradusă numai cea de a doua. De unde această sclifoseală pseudo-lingvistică?

Nu se putea spune „greşit înţeles" sau, aplicând legea minimului efort „rău înţeles"?

Sigur că pentru vorbitorii respectivi exprimarea şi-ar fi pierdut eleganţa dar i-ar fi ferit de plonjarea automată în ridicol. *(I.S.)*

Muzica secretă a Cosmosului

Interpretările muzicale ale datelor captate din infinitul cosmic cu ajutorul telescoapelor de mare putere îi fascinează şi îi uimesc atât pe astronomi, cât şi pe oamenii de ştiinţă.

Versiunile audio ale imaginilor telescopului cum ar fi cele denumite „Stâlpii creaţiei", din nebuloasa Vulturului (prezentate în întreaga lume, nu cu mult timp în urmă) fac astronomia mai accesibilă pentru persoanele total nevăzătoare şi pentru cele cu deficienţe de vedere.

Transpuse în muzică, observaţiile centrului Căii Lactee realizate cu telescopul creează o melodie liniştită, sclipitoare, cu note specifice xilofonului şi pianului. Şi rămăşiţa de supernovă Cassiopeia A este o simfonie incredibil de cuprinzătoare. Aceste interpretări muzicale sau *sonificări* au fost lansate în toamna trecută de către Centrul Chandra cu raze X al NASA.

„Ascultarea datelor ne oferă o altă dimensiune pentru a experimenta Universul", a afirmat Matt Russo, astrofizician şi muzician la proiectul System Sounds din Toronto.

Christine Malec, muziciană pasionată de astronomie, dar nevăzătoare, îşi aminteşte prima sonificare pe care a auzit-o: „Simţeam că am o impresie slabă despre cum este să percep cerul nocturn sau un fenomen cosmic. Muzica oferă date, o calitate spaţială pe care o au fenomenele astronomice, dar pe care cuvintele nu o pot transmite cu adevărat".

Noile redări combină date de la mai multe telescoape reglate pe diferite tipuri de lumină. Sonificarea unei imagini a centrului Căii Lactee, de exemplu, include observaţii de la Observatorul Chandra, imagini optice de la telescopul spaţial Hubble şi observaţii în infraroşu de la telescopul spaţial Spitzer. Utilizatorii pot asculta individual datele din fiecare telescop sau „în trio", în armonie. Practic, noile sonificări de date traduc imaginile telescopului în cântece!

Iată, de pildă, ceea ce ar putea constitui Simfonia „Stâlpii creaţiei stelelor" din Nebuloasa Vulturului: în timp ce un cursor se deplasează de la stânga la dreapta peste imaginea centrului galactic, prezentând o întindere de 400 de ani-lumină, observaţiile cu raze X Chandra, redate pe xilofon, urmăresc filamente de gaz superhot.

Observaţiile Hubble asupra viorii evidenţiază buzunarele formării de noi stele, iar notele de pian ale lui Spitzer luminează nori infraroşii de gaz şi praf. Sursele de lumină din partea de sus a imaginii se cântă la tonuri mai înalte, iar obiectele mai luminoase se execută mai cu forţă. În mod cert, aceasta este cu adevărat muzica infinitului!

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Bandajul electric
vindecă mai rapid rănile

Un inedit bandaj, care generează un curent electric de mică intensitate, ar putea vindeca rănile de patru ori mai rapid decât se vindecă ele în ritmul obișnuit. Realizat în laboratoarele Universității Wisconsin-Madison, de echipa unui recent absolvent al acesteia, Yin Long, „E-band" a fost testat deocamdată pe șoareci de laborator și a demonstrat rezultate excelente, existând speranța ca el să poată fi folosit curând și la oameni. Șoarecilor li s-a practicat o incizie cu bisturiul pe spate, apoi li s-a aplicat bandajul. De fiecare dată când ei respirau, era generat un impuls electric menit să grăbească procesul de vindecare al inciziei.

După două zile, șoarecii care purtaseră bandajul electric aveau rănile vindecate, în vreme ce animalele de control le aveau încă intacte. Explicația științifică ar fi că bandajul stimulează celulele vindecătoare din piele, numite fibroblaști, să se acumuleze în număr mare în zona afectată, încurajând producția de colagen și de noi celule de dermă.

Dacă va fi introdus și la pacienți umani, bandajul ar putea contribui la închiderea mai rapidă a inciziilor chirurgicale, a ulcerelor și altor răni manifestate la bolnavii de diabet – care cel mai adesea nu se vindecă în mod natural.

Folosirea stimulării electrice a pielii pentru reducerea edemului, îmbunătățirea fluxului sangvin și stimularea dezvoltării de țesut nou a fost recunoscută încă din anii 1960, dar multă vreme nu a putut fi utilizată decât în spitale. „E-band" este primul bandaj electric auto-propulsat, care ar putea fi folosit cu succes și în afara spitalelor.

Asteroidul care amenință Pământul în 2068

Un asteroid numit Apophis, după zeul haosului din mitologia celtică, se îndreaptă cu viteză tot mai mare spre Pământ și ar putea lovi planeta peste 48 de ani, avertizează experții. Astronomii de la Universitatea Hawaii au confirmat că masivul corp ceresc și-a sporit viteza, accelerarea fiind cauzată de radiațiile non-uniforme, care acționează ca un impuls mecanic.

Înaintea acestei descoperiri se credea că impactul ar fi imposibil, dar noile date sugerează că asteroidul, compus din nichel și fier, prezintă riscul de a lovi Pământul pe 12 aprilie 2068, iar impactul ar fi catastrofal. Apophis are un diametru de peste 300 m, iar impactul cu el ar fi echivalentul unei explozii de 880 milioane tone de trinitotoluen (TNT).

Apophis a fost descoperit pe 19 iunie 2004 de astronomii de la Observatorul Național Kitt Peak din Arizona. De atunci, orbita lui în jurul Soarelui, completată în mai puțin de un an terestru, este atent monitorizată.

Cercetătorii care urmăresc asteroidul au depistat recent o creștere substanțială a vitezei acestuia, numită „accelerație Yarkovsky": când corpul asteroidului este încălzit de lumina solară, el radiază înapoi energia, sub formă de căldură, iar aceste izbucniri de energie acționează ca niște impulsuri, „împingând" practic uriașul bolovan cosmic cu o viteză mai mare prin spațiu și deviindu-l de la traiectoria obișnuită.

Calculele relevă că deviația de la orbita gravitațională standard este de circa 170 m pe an, ceea ce sporește riscul unui impact cu planeta noastră peste aproape cinci decenii.

Virusuri animale
care ar putea infecta oamenii

Într-un raport dat publicității la sfârșitul lunii octombrie, o echipă internațională formată din 22 de experți susține că la ora actuală ar putea exista între 540.000 și 850.000 de virusuri încă nedescoperite, la păsări și mamifere (precum lilieci, rozătoare și primate), capabile să se transmită cândva la om.

Fără acțiuni ferme și imediat pentru protejarea formelor de viață sălbatice, avertizează savanții, pandemiile vor fi în viitor tot mai frecvente și tot mai grave. De aceea, ei pledează pentru prevenirea bolilor zoonotice, nu pentru a reacționa la acestea, prin măsuri de sănătate publică și producerea de noi vaccinuri. Doar o asemenea abordare ar permite omenirii să evite o „eră a pandemiilor".

Raportul pledează pentru încetarea exploatării nesustenabile a mediului, exploatare caracterizată prin defrișări masive, practicarea agriculturii intensive și comerțul/consumul de specii de animale sălbatice. Acest din urmă aspect a dus la o creștere periculoasă a contactelor dintre animalele sălbatice, cele domestice și om, provocând „aproape toate pandemiile" se arată în raport.

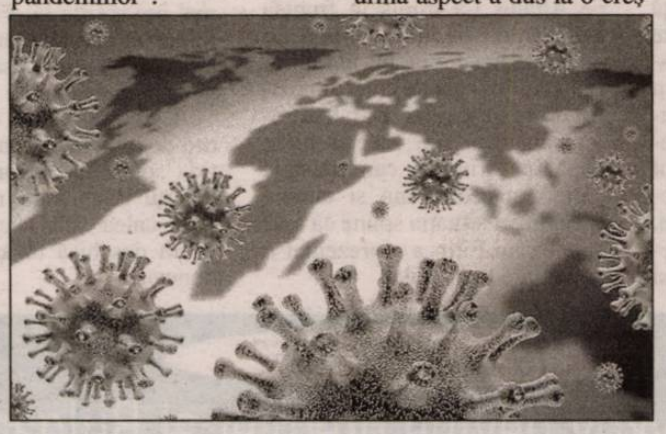

Printre măsurile recomandate de oamenii de știință se numără taxe mai mari pe producția de carne, interzicerea comerțului cu animale sălbatice pentru consum și eforturi mai mari pentru conservarea faunei și a florei. Aceste măsuri ar costa anual 40-58 miliarde de dolari, adică un preț mult mai mic decât cel pe care îl plătim acum pentru combaterea pandemiei COVID-19 (numai în luna iulie, potrivit calculelor, coronavirusul a produs pagube de 8-16 trilioane de dolari la nivel global!).

Specialiștii avertizează că riscul răspândirii unor virusuri animale crește rapid, în medie cinci noi boli de origine animală transmițându-se anual la om, iar fiecare dintre aceste boli are potențialul declanșării unei pandemii.

Apa descoperită pe Lună,
bună pentru o viitoare colonie umană

Confirmarea de către NASA a faptului că există apă și pe fața vizibilă a Lunii oferă noi speranțe pentru explorarea și colonizarea satelitului nostru natural. Cele mai recente cercetări au fost realizate cu ajutorul unui dispozitiv numit SOFIA (Stratospheric Observatory for Infrared Astronomy – observator stratosferic pentru astronomie în infraroșu), dotat cu un senzor de șase micrometri care poate detecta vibrația fundamentală a moleculelor de apă, o vibrație specifică apei (H2), nu și hidroxilului (OH), un radical monovalent format dintr-un atom de oxigen și unul de hidrogen.

Observațiile efectuate au demonstrat că așa-numitele „capcane reci" – cratere (ca de exemplu Clavius), aflate în emisfera sudică a Lunii (pe fața lunară vizibilă de pe Pământ), care sunt întotdeauna în umbră, deci neafectate de lumina Soarelui, ar putea conține până la 40.000 kilometri pătrați de apă.

Descoperirea înseamnă că viitoarele misiuni selenare ar putea fi prelungite prin exploatarea moleculelor de apă locale. Astronauții ar putea folosi aceste resurse naturale, aduse probabil pe Lună de comete sau de vânturile solare, transformându-le în oxigen pentru respirat sau în apă de băut, elemente absolut necesare susținerii unei viitoare colonii.

De asemenea, savanții susțin că apa de pe Lună ar putea fi utilizată pentru producerea de combustibil de rachete, reducând considerabil costurile transportului spațial.

Apneea și Alzheimer

Apneea obstructivă reprezintă o afecțiune serioasă, survenită când respirația unei persoane este întreruptă în mod repetat în timpul somnului. Problema este tot mai comună, afectând aproape un miliard de oameni în întreaga lume și până la 30% dintre persoanele în vârstă.

Pe de altă parte, Alzheimer este cea mai comună formă de demență, afectând până la 70% dintre oamenii cu demență, vârsta fiind cel mai important factor de risc în dezvoltarea bolii. „Am ajuns la concluzia că oamenii care au apnee obstructivă după vârsta de 40 de ani sunt mai predispuși să dezvolte Alzheimer pe măsură ce îmbătrânesc, iar cei care au deja Alzheimer manifestă și o probabilitate mult mai ridicată de a suferi și de apnee obstructivă, comparativ cu alți oameni de aceeași vârstă. Este clar că aceste două afecțiuni sunt cumva înrudite, dar ce anume determină conexiunea dintre ele rămâne încă un mister", afirmă profesorul Stephen Robinson de la Școala de Sănătate și Științe Biomedicale a Universității Melbourne.

Pentru a ajunge la această concluzie, profesorul Robinson și colegii săi au investigat țesuturi de hipocampus prelevate la autopsie de la 34 de persoane care avuseseră Alzheimer și le-au comparat cu trunchiurile cerebrale a 24 de persoane de vârstă mijlocie, care sufereau de apnee obstructivă.

Ei au descoperit în ambele cazuri așa-numitele „plăci amiloide", un indicator cunoscut pentru boala Alzheimer, apărut mai întâi în zona corticală și apoi extins în hipocampus și în restul cortexului. „În cazurile de apnee moderată, am putut găsi plăci amiloide exact în aceeași zonă unde ele apar mai întâi în maladia Alzheimer", precizează savantul australian în articolul publicat în revista de specialitate *Sleep*.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Uciderea lui Filip al Macedoniei

– asasinat politic sau crimă pasională?

Poate cel mai faimos şi mai controversat personaj al istoriei antice, Alexandru cel Mare, şi-a condus armata la cucerirea lumii cunoscute în doar zece ani, înfruntându-şi duşmanii cu sabia în mână, ordonând execuţii şi masacre.

Creator al unei armate eficiente, de o cruzime egalată doar de iuţeala cu care acţiona, Filip a fost cel care a gândit lupta împotriva Imperiului Persan şi cu siguranţă ar fi dus-o la îndeplinire, dacă nu ar fi pierit, asasinat în condiţii rămase neelucidate nici astăzi, la aproape două milenii şi jumătate distanţă.

Ceea ce se ştie este că atentatul împotriva suveranului macedonean a avut loc în 336 î.e.n., în amfiteatrul din Aegae (astăzi Vergina), sub privirile unei mulţimi care venise din toată Grecia să-l aclame pe rege. Când Filip a pătruns în amfiteatru, şchiopătând din cauza unei răni mai vechi, una dintre gărzile sale de corp, tânărul Pausanias, a alergat spre el şi, scoţând un pumnal ascuns până atunci sub tunică, l-a înjunghiat pe rege o singură dată între coaste şi a fugit.

Lovit în inimă, Filip a murit în câteva clipe, urmat curând de asasin – încercând să fugă spre caii dinainte pregătiţi, tânărul s-a împiedicat într-o coardă de viţă şi a fost măcelărit de celelalte gărzi de corp regale. Motivul asasinatului ar fi putut fi de ordin personal: Pausanias fusese, în tinereţe, unul dintre „amanţii" regelui, devenind la un moment dat chiar favoritul acestuia. Poligam ca toţi regii macedoneni, Filip era celebru pentru numeroasele sale idile cu femei, dar şi cu bărbaţi. Atunci când suveranul şi-a luat un alt amant, Pausanias a făcut o criză de gelozie şi l-a acuzat pe noul favorit că ar fi prea efeminat. Jignit, tânărul s-a repezit în următoarea luptă în mijlocul duşmanilor, fiind ucis imediat. Dar el avea rude suspuse, inclusiv Attalus, nobilul care îi va deveni socru lui Filip în 335 î.e.n.

Pentru a se răzbuna, acesta l-a invitat pe Pausanias la un banchet, unde, după ce l-a îmbătat bine, l-a bătut zdravăn şi a poruncit slujitorilor lui să-l violeze pe rând. Când vestea acestei umilinţe s-a răspândit, Pausanias a mers la Filip, cerând să i se facă dreptate. Politician abil, regele a încercat să împace toate părţile: pe Attalus l-a trimis în fruntea avangardei sale în Asia Mică, iar pe Pausanias l-a inclus în rândurile gărzilor sale de corp, o poziţie de mare cinste. Dar frustrarea tânărului n-a încetat nicio clipă, iar Aristotel, care trăise la curtea macedoneană şi cunoscuse direct situaţia spune că asasinarea lui Filip a reprezentat o răzbunare personală.

Istoricii moderni se întreabă însă dacă nu cumva Pausanias ar fi fost doar un pion, un „candidat manciurian" manipulat cu grijă de indivizi din umbră, mult mai interesaţi decât el ca Filip să fie eliminat. Faptul că Pausanias avea mai mulţi cai pregătiţi pentru fugă, după asasinat, sugerează că el nu a acţionat singur şi e posibil să fi fost lichidat rapid chiar de complicii lui. Iar toate firele unui asasinat planificat conduc către Alexandru.

Devenit al doilea prezumtiv moştenitor al tronului, după ce tatăl lui se recăsătorise şi avea un alt fiu, considerat urmaş legitim, dar încă minor, Alexandru avea toate motivele să-şi elimine tatăl înainte ca fratele său vitreg să ajungă la vârsta maturităţii.

Alţii consideră că nu Alexandru, ci mama lui, apriga prinţesă epirotă Olympia, ar fi exploatat sentimentele rănite ale lui Pausanias. Una dintre cele şapte soţii oficiale ale lui Filip, Olympia îşi ura soţul şi rivalele. Că ea ar fi putut ucide cu sânge rece o dovedeşte soarta rezervată celei mai noi soţii a lui Filip şi fiului minor al acesteia, ambii executaţi curând după asasinarea regelui, din ordinul ei secret.

Cert este că, la doar câteva ore de la uciderea lui Filip, partida „epirotă" l-a proclamat pe tânărul Alexandru rege. De acum, calea către cucerirea lumii îi era deschisă tânărului macedonean.

Fotodocument

Omul-torpilă

Numiţi în japoneză Kaiten, *soldaţii însărcinaţi să lanseze torpile către navele Aliate, în al Doilea Război Mondial, considerau, ca şi aviatorii* Kamikaze, *că este o mare onoare să se sinucidă, practic, astfel, pentru patrie şi împărat. Deşi au fost create mai multe modele de torpilă, doar Tipul 1 a fost funcţional. Au fost construite în total 300 de asemenea torpile, dintre care 100 au fost trimise în misiuni sinucigaşe, soldate cu distrugerea sau avarierea multor nave militare americane din Pacific şi cu uciderea a 187 de militari americani.*

Churchill şi „Zeiţa Nicotină"

Unul dintre cei mai importanţi oameni de stat din secolul al XX-lea, Winston Churchill a devenit faimos pentru talentele sale oratorice şi pentru capacităţile de conducător. Dar Churchill a fost la fel de renumit şi pentru ţigările cu foi de care a fost nedezlipit pentru cea mai mare parte a vieţii.

Şi, deşi efectele negative ale acestui viciu ar putea şoca sensibilităţile moderne, Churchill a fost convins mereu că fumatul l-a ajutat să facă faţă cu succes tuturor provocărilor pe care le-a avut de înfruntat pe plan politic şi personal.

Provenit din marea aristocraţie britanică, Winston Churchill a fost un copil timid, neglijat de părinţii săi şi de aceea mereu dornic de atenţie şi admiraţie. La 14 ani a intrat la Harrow, una dintre şcolile de elită ale Imperiului Britanic, unde a făcut cunoştinţă cu tutunul.

Interesant este însă că lui Churchill chiar nu îi plăceau ţigaretele – şi o să le dispreţuiască mereu – în schimb le fuma pentru a avea ocazia de a-şi şantaja părinţii şi a beneficia astfel de un pic de atenţie din partea lor... În 1895, după ce a absolvit Academia Militară Regală Sandhurst, el a fost trimis în Cuba, stat insular care tocmai încerca să-şi obţină independenţa faţă de Spania.

Deşi va petrece aici doar câteva luni, Churchill se va îndrăgosti rapid de cel mai faimos produs local: ţigările de foi. De altfel, două mărci cubaneze de tutun, Romeo y Julieta şi La Aroma de Cuba vor deveni preferatele lui pentru tot restul vieţii. Băutor legendar, Churchill îşi începea ziua cu un mare pahar de scotch, degustat imediat după trezire, în pat, şi continua să „guste" pe tot parcursul ei, fără să fie însă văzut vreodată măcar abţiguit...

De-a lungul unei zile, fuma nu mai puţin de zece trabucuri mari şi era de o neglijenţă totală: deşi soţia a inventat un fel de „şorţ" pe care Winston îl îmbrăca peste pijamale, hainele lui de culcare erau întotdeauna „ciupite" de scrum.

Crizele financiare prin care a trecut de-a lungul aventuroasei sale existenţe au fost pricinuite nu în mică măsură de apetenţa pentru băuturi şi ţigări fine: unul dintre valeţii lui nota că în doar două zile Churchill fumase echivalentul salariului său pe o sătămână!

În conacul de la Chartwell, viitorul premier şi-a amenajat chiar un „cabinet" în care depozita câteva mii de trabucuri fine, toate atent organizate, categorisite şi etichetate. Avea chiar şi o scrumieră favorită de argint, care îi era pusă lângă pat în fiecare dimineaţă şi pe care o lua cu el oriunde călătorea.

Această dependenţă totală de tutun, care astăzi ar fi fost de neacceptat, era privită însă de marele politician drept o necesitate absolută. În colecţia de eseuri „Gânduri şi aventuri", publicată în 1932, el nota: „Cum aş putea spune că fără influenţa calmantă pe care trabucurile o au asupra sistemului meu nervos nu aş fi reuşit să fac faţă cu brio atâtor întâlniri şi negocieri? Că fără tutun nu aş fi rezistat orelor de aşteptare anxioasă? Cum aş putea spune că purtarea mea nu ar fi fost atât de agreabilă şi compania mea atât de căutată dacă aş fi abjurat încă din tinereţe credinţa mea în Zeiţa Nicotină?"

În ciuda unei vieţi pline de excese şi stres, a miilor de trabucuri fumate şi a piscinelor de alcool băute, Churchill a trăit până la adânci bătrâneţi, murind liniştit, în patul lui, la vârsta de 90 de ani.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

19 noiembrie 1962

Todor Jivkov devine premier al Bulgariei

Născut într-o familie de ţărani săraci din satul Praveţ, pe 20 septembrie 1911, Todor Jivkov s-a alăturat încă de la 17 ani Uniunii Tinerilor Comunişti Bulgari, o organizaţie strâns legată de Partidul Muncitorilor Bulgari (viitorul Partid Comunist Bulgar – PCB). Ulterior, va deveni membru de bază al Partidului Comunist, chiar şi după interzicerea acestuia, în mai 1934.

În cursul celui de-al Doilea Război Mondial, a jucat un rol important în organizarea mişcării de rezistenţă, coordonând partizanii bulgari cu unităţile pro-sovietice din armata bulgară, în cursul insurecţiei din 9 septembrie 1944. Ales membru al Comitetului Central al PCB în 1951, s-a remarcat ca membru al aripii dure, staliniste, a acestuia,

fiind implicat în colectivizarea forţată a agriculturii în nord-vestul Bulgariei

După moartea lui Stalin a fost ales în conducerea colectivă a ţării şi, când Hruşciov a condamnat crimele staliniste, în 1956, şi Jivkov a adoptat o linie reformistă, criticându-l pe liderul de facto al Bulgariei, Cervenkov, ca „stalinist". Practic, în acel moment Jivkov a devenit conducătorul suprem al Bulgariei, poziţie întărită de desemnarea lui ca premier în 1962. A dus o politică de liberalizare şi a demis vechii „tovarăşi" de partid.

În 1965 a înfrânt o tentativă de puci militar a unor generali care doreau să înscrie Bulgaria pe orbita maoistă, arestându-i pe complotişti. A pus capăt persecutării Bisericii Ortodoxe şi a permis unele reforme specifice economiei de piaţă.

A încurajat comerţul cu Occidentul, iar în anii 1960 în Bulgaria s-a produs pentru prima oară în lagărul comunist Coca-Cola, cu un logo în litere chirilice! În anii 1980, Bulgaria trimisese deja doi oameni în spaţiu şi furniza 70% din toate produsele electronice produse în Europa de Est.

Intrat în conflict cu Gorbaciov pe tema reformelor, Jivkov a acceptat să renunţe la putere. El va fi exclus din PCB pe 13 decembrie 1989 şi condamnat pentru delapidare la şapte ani de închisoare, în 1992. I s-a permis să rămână în arest la domiciliu şi va muri în 1998 în urma unei pneumonii, regretat de numeroşi bulgari, pentru care „Tato Jivkov" (Tătucul Jivkov) fusese un adevărat „părinte al naţiunii".

Lecții de nutriție

Mâncați dulciuri și... slăbiți

Din start dr. nutriționist Laura Ene ne avertizează că nu susține dietele dure și restrictive, ci este adepta unui stil de viață sănătos. Totuși, apare întrebarea firească: ce legătură poate fi între dulciuri și un regim alimentar echilibrat?

În primul rând, se poate ajunge la rezultatele dorite în privința centimetrilor din talie și a kilogramelor afișate de cântar mâncând ceea ce vă place. Nu putem să ne hrănim exclusiv conform unor principii trasate de cercetători în laborator. Pentru simplul motiv că micile plăceri fac parte din natura umană, iar restricțiile vor fi încălcate mai devreme sau mai târziu, cu consecințe dramatice. Cunoaștem prea bine povestea kilogramelor care se întorc ca un bumerang după ce abandonăm o dietă de slăbire.

În al doilea rând, avem la îndemână două ingrediente-minune. Imaginația și varietatea de alimente disponibile în vremurile noastre ne pot scoate din încurcătură chiar și atunci când ne dorim ceva atât de excentric precum slăbitul cu dulciuri în meniu.

Iaurturi cu fructe homemade vs. iaurturi cu fructe din comerț

Nu o să punem fructele pe lista dulciurilor pentru că nu păcălim pe nimeni. Prea puțini dintre noi se gândesc la fructe atunci când îi bântuie gândul „ah, tare aș mânca ceva dulce". Dar iaurturile cu fructe nu sunt o soluție de compromis, ci chiar o variantă savuroasă.

Nu mă gândesc la acele iaurturi din supermarket care conțin gemuri sau sucuri concentrate. Prin procesare, fructele rămân fără fibrele care împiedică absorbția rapidă a zahărului în sânge. Pe lângă faptul că așa-zisele iaurturi cu fructe sunt încărcate de calorii, pot conține o mulțime de E-uri, aditivi, coloranți, conservanți.

Ce e de făcut? Nimic mai simplu! Preparați-vă acasă propriul desert sănătos, amestecând un iaurt cu fructele preferate. Iată o rețetă simplă pe care o puteți pregăti oricând, în mai puțin de 3 minute. Amestecați în 150 de mililitri de iaurt cu 2% grăsime, 150 de grame de fructe tăiate cubulețe. De exemplu kiwi, banane și căpșuni.

Fructe uscate vs. bomboane

Din orice punct de vedere le-am analiza, cu oricâtă indulgență, bomboanele rămân o bombă concentrată de zahăr rafinat gata să explodeze în organismul dumneavoastră. Dar de ce ar fi fructele uscate și deshidratate o variantă bună? Pentru că, pe lângă faptul că sunt bogate în vitamine și minerale, păstrează zahărul lor natural. Deci, fără urmă de tăgadă, sunt foarte dulci, așa cum sunt curmalele și smochinele.

Dar limitați-vă la 30-40 de grame pentru o gustare.

Pentru un plus de savoare, rehidratați-vă fructele uscate și combinați-le, cu fructe proaspete. După care amestecați-le cu iaurt sau cu brânză de vaci. Rezultă un desert sau o variantă super pentru micul dejun.

Smoothie-uri vs. sucuri de fructe

Cum au ajuns sucurile de fructe pe lista alimentelor mai puțin recomandate? Nu erau fructele o sursă excelentă de fibre, energie de calitate, vitamine și minerale? Sigur că da! Însă, în momentul în care le stoarcem sub formă de sucuri (fresh-uri), lipsesc proprietățile nutritive valoroase. Prin stoarcere, din fruct rămân în principal apa și zahărul; acesta din urmă se absoarbe rapid și nu ține de foame. Cât despre sucurile ambalate pe care suntem tentați să le consumăm atunci când ne ademenesc cu promisiunea „suc natural", ar fi bine să ținem cont de faptul că au zahăr adăugat.

Dar există o soluție! Mixați-vă fructele în blender, eventual împreună cu 150 de mililitri de lapte de cocos sau de migdale. Rezultatul: o băutură sățioasă, cu gust bogat. 100% satisfacție pentru papilele gustative aflate în căutarea unor arome dulci.

Dulciurile normale vs. dulciurile dietetice

Altă surpriză! De ce sunt de preferat dulciurile normale celor de la raftul cu produse dietetice? Ce-i drept, acestea din urmă au mai puțin zahăr. Dar conțin mai multe grăsimi și aproape tot atâtea calorii ca dulciurile normale. Mai mult, ne pot păcăli că pot fi consumate în cantități impresionante, fără consecințe pentru siluetă și sănătate. Ceea ce este fals.

Puteți alege o ciocolată neagră, cu un conținut mai mare de cacao și aromă bogată. Există variante cu mentă, coajă de portocală sau lime de-a dreptul delicioase.

Dulciurile homemade vs. dulciurile de la cofetărie

Produsele de patiserie și de cofetărie au de obicei 450-550 de calorii la 100 de grame și conțin foarte mult zahăr. Dacă le preparați acasă, se schimbă multe dintre datele problemei. Puteți să dețineți controlul asupra ingredientelor folosite. Cât mai puțin ulei, frișcă din smântână cu conținut redus de grăsime.

Iată câteva idei care nu vă vor dezamăgi:

- Faceți o plăcintă cu iaurt, care are de trei ori mai puține calorii decât plăcintele din comerț.
- Puneți câteva mere la cuptor și condimentați-le cu scorțișoară, apoi asezonați-le cu felii proaspete de portocală. Veți obține un înlocuitor delicios și sănătos pentru o felie de tort.
- Dacă vă e poftă de o prăjitură cu ciocolată, optați pentru una care conține pudră de cacao în loc de ciocolată topită, pentru că vine cu mai puține calorii la pachet.
- În locul tartelor cu creme, încercați-le pe cele cu multe fructe sau savurați o porție de înghețată tip sorbet.

Ce faceți atunci când vi se face poftă de „ceva dulce" pe parcursul zilei? Fructele, în orice formă ar fi ele, nu vi se par mereu îmbietoare. Există o soluție prietenoasă cu silueta și în astfel de cazuri. Renunțați la desertul de la masa de prânz și mâncați-l pe post de gustare de după-amiază. Ar fi minunat să alegeți un preparat care să nu depășească 200 de calorii. Așadar, dacă nu faceți rabat la gust, aveți mare grijă la cantitate.

Gastronomice

Pastă de pește

O conservă de pește în ulei (200 g), 2 cepe, 100 g maioneză, 3-4 castraveți murați, piper, sare.

Se scurge bine peștele de ulei, se zdrobește cu furculița, se amestecă bine cu ceapa tăiată foarte fin (rasă), cu castraveții murați rași pe răzătoarea fină și storși în palmă de zeamă, cu maioneza. Se potrivește de sare și piper. Se așază pe un mic platou, se ornează cu măsline, cu felii de castravete murat sau cu felii de ou fiert tare.

Pui înăbușit

1 pui, 1/2 lingură unt, sare, 3 căței usturoi.

Se pun într-o cratiță untul și usturoiul zdrobit, se așază puiul spălat și presărat cu sare. Se lasă să se rumenească înăbușit, cu capac, la foc domol. Din când în când se întoarce puiul pe toate părțile să se rumenească uniform, să nu se prindă de cratiță. Când a scăzut apa, se pune la cuptor să prindă o crustă frumoasă. Se servește cu conopidă.

Budincă de macaroane

250 g macaroane, 150 g șuncă, 250 g parmezan, 4 ouă, 50 g unt, 2 linguri făină, 1 pahar smântână.

Macaroanele se fierb în apă sărată, iar când sunt gata se amestecă bine cu puțin unt, șunca tăiată mărunt și 200 g parmezan ras. Se adaugă 4 gălbenușuri și se amestecă ușor, apoi se pun cele 4 albușuri bătute spumă. Se prepară un sos alb din unt, 2 linguri cu făină și smântâna, care se amestecă bine cu compoziția și se coace într-o formă unsă cu unt. Deasupra se presară parmezan.

Cornulețe pentru bere

1 kg făină, 1 pahar lapte, o lingură untură, 1 ou, 40 g drojdie de bere, 1/2 linguriță zahăr, sare.

Se dizolvă drojdia în laptele călduț și se adaugă grăsimea, oul, făina, zahărul și sare. Se frământă bine un aluat, care se lasă să crească o oră. Se împarte aluatul în 28-30 de bucăți. Se întinde în lung fiecare bucată și se unge cu ulei. Se rulează, se trag ușor capetele în afară și se arcuiește ruloul. Pe deasupra, se ung cu gălbenuș de ou și se presară cu chimen și sare. Se coc la foc potrivit și se servesc calde, cu bere.

Dosarele frumuseții

Cum dispar petele pigmentare?

Dacă obrazul dumneavoastră este umbrit de apariția unor pete pigmentare sau de celebrii pistrui de care doriți să scăpați, specialiștii vă pun la dispoziție o multitudine de soluții create de natură.

◆ ***Papaia,*** cunoscutul fruct exotic, conține acizi și enzime capabile să dizolve petele faciale respective. Pulpa fructului facilitează un tratament eficient și ușor de aplicat: cu o bucată de papaia se freacă ușor zonele cu pete, se lasă să acționeze sucul timp de 20 de minute, apoi se clătește obrazul cu apă călduță.

◆ ***Sucul de lămâie*** este altă soluție naturală de corectare a petelor pigmentare. La fel acționează și sucul de castraveți, strugurii verzi, laptele și căpșunile. Sucul respectiv se aplică pe zonele cu pete și se lasă câteva minute. Tratamentul se repetă zilnic până la dispariția petelor.

◆ ***Aloe vera*** este recunoscută drept remediu natural valoros pentru problemele tenului. Aplicat pe piele sucul de aloe vera elimină petele pigmentare, uniformizează culoarea obrazului, calmează, hidratează și dă luminozitate tenului.

◆ ***Ceaiul verde*** concentrat, aplicat pe petele pigmentare, le poate „șterge", reprezentând un tratament natural eficient.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Armata argentiniană desecretizează un caz OZN

Una dintre ştirile interesante ale lumii ufologiei, în septembrie 2020, a fost faptul că, după multe intervenţii din partea Comisiei de Studii a Fenomenului OZN din Republica Argentina (CEFORA), oficialităţile din această ţară au consimţit să desecretizeze informaţiile pe care le posedau privitor la o faimoasă întâlnire OZN cu un avion de linie, aşa numitul „Caz Bariloche" petrecut pe 31 iulie 1995. Este prima declasificare oficială a unui document OZN realizată de Ministerul Apărării din Argentina.

CEFORA este o organizaţie umbrelă a mai multor grupuri OZN şi ufologi individuali, creată în 2009, pentru a face lobby în vederea desecretizării fişierelor guvernamentale OZN, despre care se ştie că există încă din anii 1960. În 2010, CEFORA a înaintat, în acest sens, o cerere formală chiar şi preşedintei argentiniene Cristina Fernández, fără succes. Dar conlucrarea dintre ufologia militară şi civilă a rămas printre obiectivele urmărite permanent.

În iunie 2011, şeful Statului Major al aviaţiei militare argentiniene anunţa crearea unei comisii oficiale OZN a Forţelor Aeriene Argentiniene, numită *Comisión de Estudio de Fenómenos Aerospaciales* (CEFAE). Comisia a postat pe site-ul său de pe internet o invitaţie către cetăţeni să expedieze pe adresa ei rapoarte privind observaţii OZN.

Documentare şi analiză

Obiectivul declarat al comisiei este „documentarea, analiza şi cercetarea fenomenelor neidentificate, într-o manieră sistematică şi sinceră, cu ajutorul sistemelor convenţionale de control ale spaţiului aerian aflat sub jurisdicţie naţională", având drept scop „să contribuie la cercetările privind explicarea ştiinţifică şi tehnică a fenomenelor aerospaţiale care nu au putut fi identificate", de pe teritoriul Argentinei.

Andrea Pérez Simondini, directoarea CEFORA şi unul dintre cei cinci membri externi ai Comisiei, a declarat atunci jurnalistului mexican Yohanan Díaz că marea realizare „constă în recunoaşterea, din partea forţelor aeriene argentiniene, a existenţei unui fenomen cu caracteristici stranii, aşa cum acesta este raportat în ţara noastră. Scopul nostru este acum să adâncim, folosind mijloacele cunoaşterii ştiinţifice, posibilitatea găsirii de dovezi pentru originea extraterestră a fenomenului. Pentru aceasta este necesar să urmăm calea responsabilităţii şi a compromisului".

Tot ea a declarat jurnalistului Antonio Huneeus, de la *„Open Minds Magazine"*, că CEFORA „va investiga cazurile raportate de martori calificaţi, cum ar fi piloţi, controlori de trafic aerian, personal aeronautic specializat etc. Vor fi primite de asemenea, prin website, fotografii şi filme video, dar numai cele în care martorii au văzut şi cu ochiul liber ceea ce au capturat pe imagini. Aceştia vor fi primii paşi. Pe de altă parte, fiecare bază aeriană va primi un chestionar destinat raportării eventualelor observaţii pe care personalul bazei le-ar putea face".

Acum, în comunicatul de presă din 17.09.2020 al CEFORA, se arată că această organizaţie civilă a desfăşurat o campanie intensă solicitând accesul la informaţii OZN, pe baza Legii 27275, care împuterniceşte cetăţenii să solicite informaţii de interes oricărui organism de stat. În acest cadru, un obiectiv a fost şi identificarea şi desecretizarea dosarelor sau acţiunilor legate de cazul Bariloche.

O serie de cetăţeni, consiliaţi de CEFORA, au făcut cereri în acest sens, unul dintre ei, Pablo Alvarez, primind, ca răspuns, copia înregistrării turnului de control, cu declaraţiile din ziua evenimentelor de pe aeroportul Bariloche ale principalilor martori şi cu e-mail-urile corespunzătoare din partea anchetatorilor civili care întrebau despre caz. Toate acestea compuneau dosarul 5374181, din 9 august 1995.

Răspunsul de acum a fost expediat de Bárbara Benetti, responsabilă cu accesul la informaţiile publice din cadrul Direcţiei transparenţă instituţională. Ea

a transmis, pe 6 iulie 2020, prin sistemul de procesare la distanţă, o notă emisă de generalul de brigadă Roberto Alfredo Orlando, inspectorul general al inspectoratului general al Forţelor Aeriene Argentine, cu o notă integrată corespunzătoare, din partea Secretariatului General al Forţelor Aeriene, care conţine *pdf*-ul cu date, ca fişier încorporat.

Cazul desecretizat s-a petrecut în seara zilei de 31 iulie 1995. Atunci, o aeronavă de linie Boeing 727 a firmei *Aerolineas Argentinas,* având la manşă pe comandantul Jorge Polanco, se îndrepta spre aeroportul din Bariloche, oraş aflat la poalele munţilor Anzi. Brusc s-a apropiat de aeronavă, „cu o viteză foarte mare, sfidând legile fizicii", o „farfurie zburătoare" albă, strălucitoare.

Pilotul a fost obligat să efectueze o manevră de evadare, cu risc ridicat, pentru evitarea unei coliziuni. Pe lângă piloţii din avion, mai mulţi oameni de la sol au văzut apropierea periculoasă, inclusiv unii membri ai armatei argentiniene. În plus, s-a spus că, în timp ce nava strălucitoare a trecut pe deasupra aeroportului, calculatorul şi sistemele de putere „au înnebunit". Imediat după aceea, o mare parte din oraş a fost afectată de o întrerupere a alimentării cu curent electric. Nava ciudată a mai apărut, încă o dată, drept în faţa avionului, de data aceasta plutind nemişcat. Din nou, pilotul a fost obligat să facă o manevră de ocolire pentru a evita o coliziune. Doar că, de data aceasta, nava misterioasă s-a întors împreună cu avionul, zburând apoi alături de el pentru câteva momente. În acest timp, la fiecare capăt al obiectului, au apărut două lumini verzi, între care, în centru, se vedea o lumină portocalie. Când, în coborârea spre aeroport, avionul a atins altitudinea de 1000 de metri, OZN-ul, care până atunci însoţise Boeing-ul, „s-a ridicat cu o viteză supranaturală" şi a dispărut din raza vizuală.

Martori importanţi ai incidentului au fost şi comandanţii Juan Domingo Gaitan şi Rubén Cipuzak, care pilotau un avion al Jandarmeriei Naţionale, care efectua un zbor pentru un caz medical. Evenimentul a fost înregistrat şi de turnul de control unde se afla şeful aeroportului, subofiţerul Daniel García. Dar au existat şi comunicaţii între controlorii de trafic aerian şi piloţi, cazul fiind de asemenea observat de mai mulţi martori şi personal din cadrul serviciului meteorologic şi al pistei.

O lumină ciudată

După mai mulţi ani, într-un interviu, căpitanul Polanco îşi reamintea incidentul spunând: „o lumină, la început slabă, apoi intensă şi strălucitoare, s-a interpus între avion şi pistă". Căpitanul a informat imediat turnul de control, dar a primit un răspuns deconcertant: nu era un avion cunoscut. Lumina ciudată a escortat Boeingul şi pe cei 100 de pasageri ai săi timp de 17 minute.

În 2018, în timpul celui de-al III-lea Congres Internaţional al ufologilor din oraşul Victoria, a fost invitat şi comandantul Jorge Polanco. În interviul dat atunci a spus: „Este o plăcere pentru mine că oamenii din Victoria, ca şi Andrea şi Silvia Simondini m-au recunoscut şi m-au invitat. Nu sunt o persoană care s-a dedicat comunicării privind acest fenomen, dar nu trebuie să mă conving de nimic sau să conving pe nimeni". „Cazul a avut un mare ecou în mass-media din întreaga lume. Am fost vizitat chiar şi de specialişti de la NASA". „Mi s-a întâmplat, l-am trăit. Singura reflecţie pe care o pot cere oamenilor este să-şi deschidă capul, că nu suntem singurii din acest Univers. Nu putem fi atât de egoişti".

El a adăugat că incidentul i-a schimbat viziunea asupra lucrurilor. L-a făcut să vadă că suntem foarte mici şi că ne confruntăm cu o mare diferenţă, nu numai în tehnologie, ci şi în evoluţia noastră ca fiinţe umane.

Întrebat dacă a fost singura dată, în cariera sa de pilot, când a văzut un OZN, Polanco a răspuns: „Nu. O să comentez aici pentru că Andrea o merită. De fapt, am avut 3 întâlniri: pe 6 februarie 1995 la Córdoba, pe 31 iulie la Bariloche şi alta pe 11 august 1996, doar că le-am cerut tuturor oamenilor cu care am fost împreună, să nu comenteze, pentru că în urmă cu 25 de ani acest lucru era privit diferit".

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Tabla de smarald
– capodopera lui Hermes Trismegistus?

De-a lungul evoluţiei omenirii, întotdeauna au existat felurite artefacte, cărţi misterioase, relicve despre care se spune că ar conţine un soi de cunoaştere mistică sau puteri nebănuite. Istoria este efectiv impregnată cu asemenea mituri, legende ori pur şi simplu superstiţii şi se cunosc şi persoane care şi-au petrecut întreaga viaţă încercând să descopere misterioasele obiecte pierdute.

Sigur, totul pare un gen de scenariu hollywoodian cu Indiana Jones ori, şi mai „neplăcut", cu ceea ce este numit de obicei teorie a conspiraţiei. Totuşi, ce-ar fi să ne gândim o clipă că (şi) în asemenea contexte ar exista măcar un sâmbure de adevăr?

Esenţa alchimiei primitive

Unul dintre obiectele care au scăpat unei înţelegeri clare este un text vechi gravat pe piatră, care avea să devină unul dintre „manuscrisele" cele mai influente asupra practicii alchimiei şi baza multor cunoştinţe oculte, din păcate însă rămas îngropat în negurile timpului. Acesta ar deţine puteri imense, toate secretele magiei, ale alchimiei, ale spiritului uman şi (probabil) ale Universului însuşi!

Foarte posibil, extrem de puţini iniţiaţi sunt cei care ştiu că piatra unghiulară a alchimiei primitive ar fi misterioasa Tablă de smarald ce conţine inestimabilul tezaur de secrete ale domeniilor oculte enumerate mai sus, cel mai venerat, dar şi cel mai căutat document al ocultismului occidental.

Denumit, în latină, Tabula Smaragdina, acest bizar obiect, despre care se spune că ar fi mai degrabă „eteric", insesizabil de către neiniţiaţi, ar fi alcătuit dintr-o serie de plăci dreptunghiulare verzi, pe care sunt gravate diverse simboluri şi inscripţii referitoare în mod special la alchimie, la transmutaţia materiei, precum şi metoda prin care se poate crea piatra filosofală şi se poate manipula materia, dar şi Universul în sine! Se crede chiar că Tabla ar deţine secretele obţinerii unui fel de stare de conştiinţă îmbunătăţită şi a iluminării.

Creată la „începuturile lumii"

Despre aparenţa şi secretele pe care le ascunde Tabla de smarald există un larg consens, însă istoria ei sumbră, învăluită în mister pare să fi aruncat în uitare, total şi definitiv, adevăratele sale origini şi creatorul ei. Cel mai frecvent, se întâlneşte versiunea potrivit căreia, la origine, Tabla a fost scrisă de cel supranumit „părintele alchimiei ermetice", legendarul filosof şi preot Hermes Trismegistus (în greaca veche – „de trei ori mare") din Alexandria.

Numai că şi identitatea acestuia este totalmente neclară, existând mai multe trimiteri în acest sens şi, implicit, mai multe epoci în care acesta ar fi trăit. Oricum, vechimea prezenţei sale în istoria reală se numără, de obicei, în milenii, aşadar în vremuri dinainte de Christos.

În asemenea situaţie, se înţelege de ce numele şi preocupările lui sunt subsumate în mod automat păgânismului; poetul francez Charles Baudelaire îi asociază identitatea chiar cu cea a lui Satan, în unul dintre poemele sale!

O teorie interesantă pretinde că Tabla a fost scrisă de fiul celor dintâi strămoşi ai omenirii, Adam şi Eva, miticul Toth (în versiunea egipteană), acum peste 38.000 de ani. O alta afirmă că ea a fost descoperită în secolul al VIII-lea, ţinută de mâinile defunctului preot aşezat pe un tron de aur, într-un mormânt din bolta aflată sub statuia lui Hermes, în Tyana.

Despre episodul respectiv a scris chiar descoperitorul – magul arab Balinas sau Pseudo-Apollonius din Tyana, însă o altă tradiţie spune că obiectul misterios a fost dezgropat de Alexandru cel Mare dintr-un mormânt egiptean.

Nu mai puţin senzaţionale sunt teoriile referitoare la locul unde ar fi fost dusă Tabula Smaragdina şi, probabil, unde s-ar putea afla şi astăzi. O istorie comună afirmă că ar fi fost îngropată sub una dintre marile piramide egiptene.

La fel de senzaţională este şi ipoteza că a fost dusă undeva, departe, pe biblica Arcă a lui Noe. Nici Atlantida nu a fost ocolită de asemenea presupuneri, unii susţinând – nu doar că Tabla a fost transportată, ci returnată între ruinele legendarului continent scufundat.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Orologiul celor 12 Apostoli

În inima bătrânei Europe se află un oraş deopotrivă înnobilat de însemnele unei vârste respectabile şi revigorat de curentele polimorfe ale noului, purtător în seifurile memoriei sale al unor evenimente istorice oculte, dar şi al deschiderii spre uimitoarele efervescenţe venite din viitor: Praga.

Centrul Vechi al acestei perle a civilizaţiei continentale găzduieşte, în nelipsita piaţă medievală, un monument unic în lume. De la începutul veacului al XV-lea, pe zidul sudic al palatului Primăriei, veghează asupra nenumăraţilor locuitori şi vizitatori permanenţi *Pražský orloj* – Ceasul astronomic praghez.

Deşertăciunea deşertăciunilor...

Legenda povesteşte că un meşter ceasornicar, pe nume Jan Ruze sau Hanus, ar fi construit această incredibilă maşinărie de măsurat trecerea timpului, dar care ştie şi să arate mişcarea pe cer a Soarelui şi a Lunii, în timp ce pe cadranul inferior afişează numele sfântului creştin sărbătorit în ziua respectivă, precum şi semnele astrologice.

Proiectul a fost elaborat de maestrul Mikulas de Kadan şi Jan Sindel, profesor de matematică şi de astronomie, constituind o alăturare de elemente religioase şi semioculte cel puţin surprinzătoare, cunoscută fiind intoleranţa Bisericii din acele vremuri faţă de cele mai mici semne şi manifestări, reale ori închipuite, ale unor erezii şi păgânisme de neiertat.

Admirabila pricepere a ceasornicarului Hanus a avut însă şi un revers tragic: se spune că, la finalul lucrării sale, acestuia i s-au scos ochii, pentru a nu mai putea să realizeze vreo capodoperă asemănătoare în alt oraş din Europa.

Astăzi, în cazul ceasului astronomic din Praga, cu certitudine nu aspectele religioase exercită asupra publicului fascinaţia irezistibilă ce adună în multiseculara piaţă sute şi mii de curioşi, la fiecare oră, ci „defilarea" celor 12 Apostoli, ale căror figuri apar la ferestrele situate deasupra orologiului astronomic.

În afara acestora, în partea superioară a maşinăriei sunt plasate patru personaje alegorice, fiecare purtând o simbolistică profundă general umană. *Vanitatea* e reprezentată printr-un personaj care ţine în mână o oglindă. Un prinţ turc cu o mandolină întruchipează *invidia*, ceea ce numim „a pofti la bunul altuia".

Pentru ilustrarea *avariţiei*, a zgârceniei, a fost ales un negustor evreu ce-şi ţine strâns punga cu bani. Încheierea firească o face *moartea* reprezentată de scheletul cu o clepsidră în stânga, care trage de o coardă, pentru a face să sune clopotul vestitor al începutului bizarului pelerinaj.

Artă şi precizie

Cadranul din mijlocul turnului formează partea cea mai complexă a fascinantului instrument, compus din diferite inele fixe sau mobile. Pe cercul exterior, cifre arabe gotice indică vechea oră cehă, ce face ca sfârşitul unei zile (miezul nopţii) să coincidă cu apusul soarelui. Totodată, cifre romane prezintă ora actuală, iar cifre arabe negre, ora babiloniană, în douăsprezecimi de zi.

Un ac având pe el o mână aurită indică cele trei ore în acelaşi timp. Cadranul se completează cu o parte „astronomică" în formă de astrolab, care arată poziţia Soarelui şi a Lunii, precum şi semnele zodiacului. Sub acest impresionant cadran se află un al doilea, care prezintă un calendar pe al cărui inel exterior sunt marcate numele sfinţilor zilei. Platforma sa interioară include 12 medalioane pentru lunile anului şi 12 pentru semnele zodiacului – opera ce datează din secolul al XIX-lea aparţinând pictorului Jan Mánes. Am menţionat la început, legate de forma din

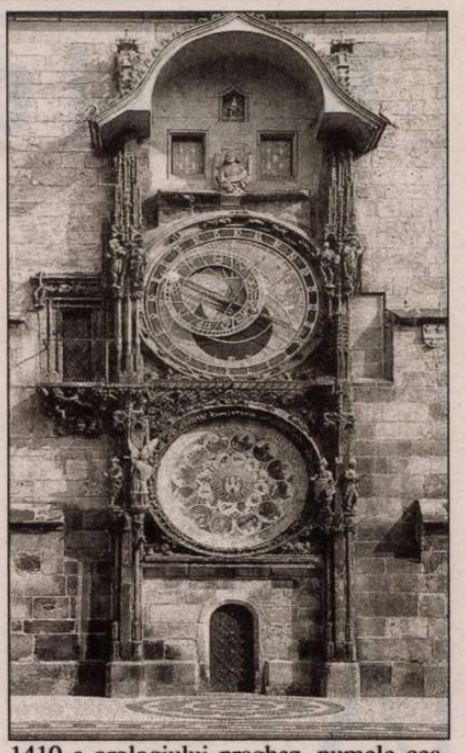

1410 a orologiului praghez, numele ceasornicarilor Hanus şi Mikulas de Kadan şi al profesorului Jan Sindel. Întreaga lucrare a beneficiat însă de adaosuri şi transformări majore, de-a lungul veacurilor următoare.

În 1490, i s-a dat un aspect cu puternice accente gotice şi s-a adăugat calendarul. Automatele au apărut în timpul secolului al XVII-lea, în timp ce apostolii au fost adăugaţi aproape două sute de ani mai târziu. În urma acestui parcurs sinuos, instrumentul-monument de artă din inima oraşului Praga fascinează şi astăzi vizitatorii veniţi din întreaga lume.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

---

100 de locuri de văzut în România

Lacul Lala Mare

Unul dintre cele mai întinse şi mai frumoase lacuri glaciare din Carpaţi, Lala Mare este situat în munţii Rodnei, în imediata apropiere a vârfului Ineu, la o altitudine de 1851 m, făcând parte alături de lacul Lala Mică dintr-un complex de lacuri glaciare.

Cu o suprafaţă de peste 5.000 metri pătraţi şi adâncimea medie de un metru, lacul

s-a format în circul unui fost gheţar din Cuaternar, din acumularea apei provenite din ploi sau zăpezi.

Astăzi, circul glaciar Lala are forma unui amfiteatru înconjurat de pereţi abrupţi din stâncă şi găzduieşte un ecosistem de mare complexitate, în care trăiesc asociaţii de plante şi animale dependente unele de altele. Pentru că multe dintre aceste specii de floră şi faună sunt rare sau pe cale de dispariţie, zona a fost inclusă în rezervaţia mixtă Ineu-Bătrâna, care la rândul ei face parte din Parcul Naţional Munţii Rodnei.

Vara, vizitatorii pot admira pe malurile lacului şi în împrejurimi plante rarisime, ocrotite prin lege, ca genţiana galbenă, floarea de colţ sau bujorul de munte, pot întâlni şopârle de munte şi pot vedea cocoşi de mesteacăn sau de munte şi chiar acvile, în timp ce în apele lacului trăiesc păstrăvi. În pădurile dese ale masivului trăiesc urşi, lupi, cerbi, capre negre şi marmote.

Zona este destul de inaccesibilă şi nu se poate ajunge aici cu maşina, ci doar pe jos. Traseul porneşte de pe DN 17 C, se continuă pe DN 17 D care duce la Rodna şi Şanţ. Din acest punct se mai poate înainta pentru şase kilometri cu maşina pe un drum forestier urmând ca aceasta să fie parcată. Pornind pe jos, drumul până la Lala Mare durează cam două ore. Însă drumeţia merită din plin efortul, deoarece aerul este ozonat, iar peisajele sunt superbe.

Pretutindeni se înalţă creste semeţe sau se întind râuri şi pârâuri sprinţare, pajişti domoale şi lacuri glaciare cu oglinda netulburată. Din lacul Lala Mică pornesc mai multe pârâuri care formează o cascadă până la Lala Mare. Alpiniştii experimentaţi pot urca de aici şi până la vârful Ineu, al doilea ca altitudine din tot masivul, după vârful Pietrosu.

GABRIEL TUDOR

Panteon creştin

Sfânta Ecaterina

Peste mai puţin de o săptămână, miercuri, 25 noiembrie, Biserica Ortodoxă o prăznuieşte pe Sfânta Mare Mucenită Ecaterina, una dintre cele mai luminoase figuri din lumea creştină.

S-a născut în Alexandria Egiptului, în secolul al III-lea, unele surse indicând chiar anul 288. Tatăl ei, Constas, era guvernator, iar mama o bună creştină. A primit o educaţie aleasă, vorbea limbi străine, a studiat cărţile filozofilor şi înţelepţilor: Virgiliu, Esculap, Hipocrat, Aristotel, Platon.

Era mult mai inteligentă şi mai educată decât tinerele de vârsta ei şi la 18 ani era recunoscută drept o capacitate. În acelaşi timp, frumuseţea chipului ei, statura mândră şi eleganţa atrăseseră o mulţime de admiratori. Mulţi tineri şi chiar împăratul Maximian şi-ar fi dorit-o de soţie. Ea refuză însă categoric să se căsătorească şi mama ei, care îşi practica în taină credinţa, de teama prigonirilor declanşate de autorităţile vremii, hotărăşte să o ducă la un duhovnic din afara cetăţii să o ajute să-şi găsească un soţ. Preotul îi vorbeşte despre Hristos şi îi dăruieşte o icoană a Maicii Domnului cu Pruncul.

Noaptea, tânăra are un vis în care îi apare Sfânta Fecioară care îi vorbeşte blând, dar ea nu reuşeşte să vadă faţa Mântuitorului. Înţelegând semnificaţia acestui vis, se hotărăşte să primească Botezul şi după îndeplinirea acestei Sfinte Taine are o a doua viziune. De data aceasta Pruncul Iisus i se arată

şi îi dăruieşte un inel, spunându-i că o primeşte în rândul credincioşilor Lui.

Trezindu-se din somn a doua zi, vede inelul pe mâna ei şi devine o apărătoare ferventă a Evangheliei, susţinând în acelaşi timp cauza celor mulţi şi necăjiţi. Când împăratul păgân cere oamenilor să aducă jertfe zeilor ea refuză categoric şi chiar are curajul să-l înfrunte.

Este adusă în faţa unui consiliu format din 50 (după alte surse chiar 150) de filozofi păgâni, care încearcă să-i zdruncine credinţa. Ea însă reuşeşte să-i convingă pe toţi de adevărul Evangheliei. După mai multe încercări de a o face să renunţe la credinţa în Hristos, este supusă unor chinuri cumplite. Este bătută cu vine de bou şi este trasă pe roată dar scapă nevătămată. Este aruncată în temniţă, unde este vizitată de împărăteasa Augusta şi 200 de soldaţi conduşi de Porfirie. Ea îi convinge pe toţi de adevărul credinţei sale şi drept pedeapsă împăratul le taie capetele.

La 25 noiembrie anul 307 Sfânta Ecaterina este decapitată şi din capul ei a curs lapte. Se spune că trupul ei a fost luat de îngeri şi dus pe Muntele Sinai, unde a fost găsit de un călugăr. Moaştele sfintei sunt transportate cu dragoste la mănăstirea de la poalele muntelui.

Imaginea iconografică ne-o prezintă adesea pe Sfânta Ecaterina alături de roata pe care a fost martirizată.

IRINA STOICA

Tunelul de lumină

Istoricul și teologul spaniol Jose de Sigüenza scria în anul 1605: „Ceilalți caută să picteze oamenii așa cum se înfățișează ei văzuți din afară; acesta are îndrăzneala de a-i picta așa cum sunt pe dinăuntru." El se referea la straniul artist Hieronymus Bosch și la tulburătorul său tablou „Tunelul de Lumină și Înălțarea Sufletelor", finalizat în anul 1486.

„Tunelul de Lumină și Înălțarea Sufletelor"

Acest ireal suprarealist *avant la lettre* anticipa cu mai bine de patru veacuri ceea ce avea să scoată la iveală sau să confirme, abia în secolul al XX-lea, disciplina modernă a psihanalizei. Este vorba despre descrierile celor care au trecut prin experiențe în pragul morții (NDE, EMI, EMP), respectiv: un tunel la capătul căruia strălucește o lumină orbitoare și care trebuie parcurs de subiect, apoi entități sau ghizi care vin să-l însoțească și să-i fie călăuze. Oare să fi trecut Bosch însuși printr-o asemenea experiență, pe care ulterior a transpus-o în pictura sa?

În realitate, nu vorbim despre o noutate absolută. Încă de la prima amprentă a mâinii pe peretele unei caverne, omul a fost preocupat intens să integreze în opera de artă elementele fondatoare și constitutive ale vieții sale, între care moartea, care pare să marcheze punctul final. Pare, fiindcă se observă că, de fapt, există o continuitate dincolo de „linia de demarcație". Dincolo... Despre acest non-spațiu și non-timp, nenumărați artiști plastici au fost tentați să „vorbească" prin intermediul creațiilor lor.

La Bosch, imaginarul referitor la ceea ce se află „dincolo" îmbracă o formă în principiu clasică sau canonică, fiind filtrată prin sita concepției creștine asupra acestui subiect. Pictura sus-menționată constituie una dintre cele patru ipostaze ale parcursurilor sufletului după moarte. „Tunelul..." reprezintă în mod cert calea spre Rai (totuși, fără a dezvălui, în mod explicit, ce anume se află în acea lumină, și nu dincoace de ea), în pragul căruia distingem doar conturul estompat al unei/unor entități umane. Drumul spre Infern însă devine explicit un univers al neliniștilor terorizante din subconștientul și inconștientul fiecăruia dintre noi, marcat artistic prin culori sumbre, prin amenințarea acelor flăcări veșnice care îl vor mistui pe osândit fără milă.

La patru secole după Bosch, apar în arta plastică magistralele ilustrații ale inegalabilului Gustave Doré la două dintre capodoperele literaturii universale. Din cadrul operei lui Dante „Divina Commedia", remarcăm o imagine a Paradisului, în care, fără echivoc, este prezent același tunel de lumină, însă nu ca un drum către lumea de „dincolo": pragul dintre viață și moarte este contemplat din depărtare, ca o investigare obiectivă a unui subiect de care protagoniștii se detașează oarecum, dar accentuând astfel fascinația și magnetismul acelei lumini.

O viziune mai amplă, mai explicită asupra necunoscutului de după ultima clipă apare în ilustrațiile lui Doré pentru poemul epic al lui John Milton „Paradisul pierdut", din secolul al XVII-lea, care descrie povestea creștină despre Adam și Eva în grădina Edenului și căderea omului. Aici, calea spre „dincolo" îmbracă forme diferite, unde tunelul și lumina pot fi întruchipate și prin cărarea dintr-o pădure către un luminiș. O traducere metaforică a aceleiași eterne teme, care lasă intactă întrebarea eternă: Oare ce se află dincolo de pragul ultim al vieții? Iar această întrebare a fost reluată, în limbajul picturii și legat de același poem al lui Milton, de alți artiști de mare valoare, precum William Blake și Salvador Dalí.

Subiectul „tunelului" și al acelui neștiut „dincolo" nu este însă rezervat marilor maeștri. La sfârșitul secolului al XIX-lea au început să se remarce așa-numiții artiști-spirite: oameni simpli, lipsiți de orice instruire artistică, dar înzestrați cu un har uluitor, datorită căruia au creat opere aproape ireal de interesante și valoroase.

În cazul de față, menționăm trei nume venite din nordul Franței – Augustin Lesage, Victor Simon și Fleury-Joseph Crépin – un miner, un cafetier și un muncitor. Încercarea de a desluși ce se află dincolo de prag, în acea lumină orbitoare, eșuează și de această dată, în schimb reușește relevarea unor nebănuite culori și armonii figurative pământești, ca un argument că de fapt, aici și acum ar trebui să ne raportăm cu înțelepciune la ceea ce ne-a fost dăruit de la începuturile începuturilor.

Domnișoara de onoare

În contextul general al unei nunți, un rol visat de numeroase tinere, este domnișoara de onoare, tradiție apărută cu mult timp în urmă, în perioada Evului Mediu, păstrată până astăzi. El înseamnă o responsabilitate majoră, ce trebuie luată foarte în serios, mai ales că aceasta îi permite fericitei viitoare soții să scape de o parte din presiunea specifică momentului. Altfel spus, domnișoara de onoare trebuie să se afle la un pas în „spatele" miresei, cât mai mult posibil pentru un rol esențial în organizarea evenimentului.

În mod normal, ea poate s-o ajute pe mireasă să își aleagă rochia pentru ceremonie, să o însoțească în căutările coafurii optime sau să îi sugereze machiajul cel mai atrăgător. Dacă frumoasa tradiție este avută în vedere, ceremonialul așa-numitei „îngropări a vieții de fată" trebuie organizat sub bagheta domnișoarei de onoare, care are datoria să găsească idei originale, pe placul viitoarei soții.

De asemenea, ea poate primi sarcina de a se ocupa și de alte detalii ale nunții: invitații, buchetul miresei și decorațiunile salonului de recepție, muzică, meniu – ca să ne referim doar la o parte din activitățile premergătoare celor din „ziua cea mare".

Nu de puține ori, ziua nunții devine pentru mireasă nu doar emoționantă, ci și o sursă majoră de stres și chiar de teamă. Este momentul în care domnișoara de onoare își poate demonstra cel mai bine stăpânirea de sine și abilitățile complexe, susținând-o pe protagonista principală a evenimentului. Aparent, sarcina nu e foarte complicată: mireasa trebuie asigurată că rochia îi vine perfect, că părul i-a fost aranjat ireproșabil, că decorațiunile sălii, meniul, muzica, desigur... savurosul tort și toate celelalte abia își așteaptă invitații.

Nu în ultimul rând, în „instrumentarul" domnișoarei de onoare pot fi incluse și strategii legate de eventualele „neliniști" ale miresei asupra celui alături de care ar urma să-și trăiască tot restul vieții.

Multe alte detalii am avea de adăugat, însă în final poate fi cel puțin interesant să aflăm – de pildă – că în unele țări există chiar profesia de domnișoară de onoare. Aceasta este instruită special pentru asemenea evenimente, își cunoaște precis locul și rolul de jucat, are abilitatea de a pune la punct cele mai mici amănunte și de a ține sub control toate situațiile previzibile ori surprinzătoare. Indiferent de atribuțiile domnișoarei de onoare este onorantă pentru aceasta alegerea mirilor de a lua parte la fericirea lor, însoțindu-i pe drumul către altar.

„Oamenii monumentelor"

Valorile de patrimoniu, în a căror categorie se încadrează pe un loc foarte important operele de artă, constituie o țintă predilectă pentru cei mai odioși infractori, care nu se dau în lături de la nicio acțiune pentru a și le însuși fără drept.

Încă de la începutul celui de-Al Doilea Război Mondial, istoricii de artă și directorii de muzee au făcut presiuni asupra aliaților pentru a crea o organizație afiliată armatei, în scopul identificării și protejării monumentelor și artei europene aflate în pericol de a deveni „victime colaterale" ale războiului. Însă abia în 1943 aliații au înființat secțiunea de monumente, arte plastice și arhive.

Aproape 350 de bărbați și femei din 13 țări s-au alăturat unității cunoscute sub numele de *Monuments Men* („Oamenii monumentelor"), în majoritate voluntari, în care erau puțini soldați experimentați; activau în schimb aici curatori de muzee, cărturari de artă, arhitecți, arhiviști, artiști și istorici cu vârsta medie de 40 de ani.

Inițial, „oamenii monumentelor" au fost însărcinați să ajute trupele de luptă să protejeze bisericile, muzeele și artefactele culturale de daunele provocate de atacurile aliate. A fost o misiune repetată de generalul Dwight D. Eisenhower, le-a ordonat comandanților săi să protejeze „monumentele istorice și centrele culturale care simbolizează pentru omenire lupta noastră spre a le păstra".

Pe măsură ce aliații au avansat în întreaga Europă și al Treilea Reich s-a destrămat, *Monuments Men* s-au concentrat din ce în ce mai mult pe salvarea și recuperarea artei și a artefactelor jefuite de naziști. Practic, în 1945, când armele au tăcut în Europa, activitatea *Monuments Men* abia începea, deoarece foarte multe din comorile sale culturale lipseau, dispăruseră parcă fără urmă.

În câteva săptămâni, amploarea jafului nazist s-a conturat. De-a lungul continentului, acești luptători fără arme au descoperit inestimabile prăzi ascunse în mine de sare, împachetate în lăzi depozitate în clădiri abandonate ori camuflate în maiestuoase castele medievale.

Numai în sudul Germaniei s-au găsit peste 1.500 de depozite de asemenea bunuri furate. Când *Monuments Men* au intrat în salina Altaussee din Austria, au descoperit ascunse în interiorul celor 137 de tuneluri ale sale peste 6.000 de picturi, între care capodopere precum „Madonna din Bruges" a lui Michelangelo sau „Altarpiece din Ghent".

A durat șase săptămâni numai pentru evacuarea acestor valori din Castelul Neuschwanstein. Oamenii de la Monumente au investigat proveniența pieselor pentru a le restitui proprietarilor de drept. Munca lor a continuat până în 1951, timp în care au salvat, conservat și returnat cinci milioane de opere de artă și alte artefacte culturale.

Sute de mii de documente și opere de artă jefuite – inclusiv picturi de Monet, Van Gogh, Cezanne, Rodin, Botticelli și mulți alți mari maeștri – sunt considerate distruse, pierdute, aflate în locuri necunoscute.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...virusul variolei a fost eradicat în 1980? Până atunci făcu-

se 500 de milioane de victime doar în secolele XIX-XX.

◆ ...în Africa de Sud se găsesc importante rezerve de minereu de aur cunoscute? Se estimează că acestea reprezintă jumătate din rezervele lumii.

◆ ...scaunul este una dintre cele mai vechi piese de mobilier? Datează din timpul celei

de a treia dinastii a Egiptului (aproximativ 2650-2575 î.Hr.).

◆ ...tenisul de masă a fost inventat în Anglia la începutul secolului al XX-lea? Federaţia internaţională de tenis de masă a fost fondată în 1926 iar primul campionat în 1927.

◆ ...Gabriela Mistral (1889-1957) a fost o poetă chiliană care a primit premiul No-

bel în 1945? Adevăratul ei nume era Lucila Gady Alcayaga.

◆ ...în mitologia greacă băutura preferată a zeilor era nectarul? Se credea că cei care îl beau obţin nemurirea.

◆ ...există o mulţime de specii de

colibri? Se apreciază că sunt circa 400-500.

Ştiaţi că...

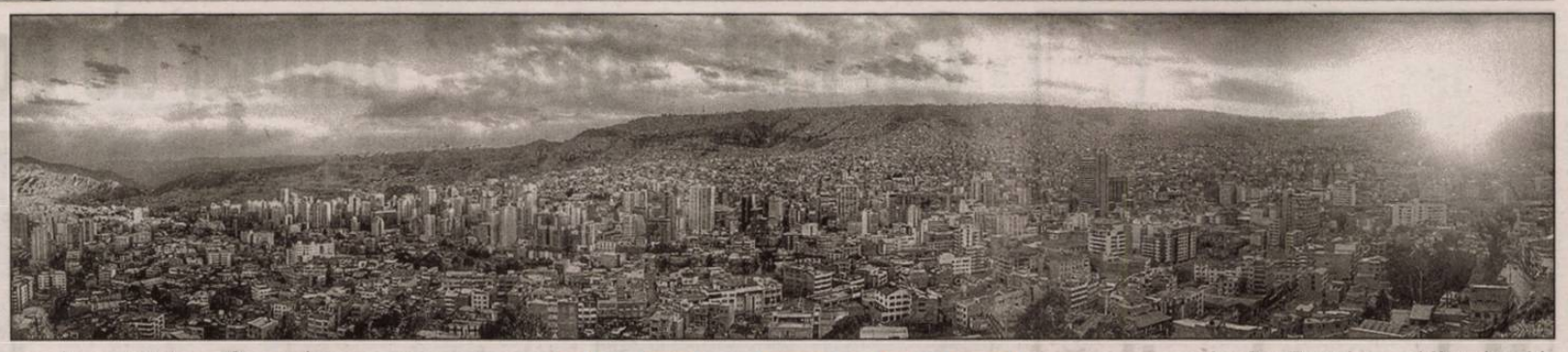

LA PAZ
oraşul dintre nori

Aşezat într-o depresiune la poalele de vest ale Cordilierilor Real (Anzii Centrali) oraşul La Paz, capitala administrativă a Boliviei, se află la cea mai mare altitudine dintre capitalele lumii, aceea de 3.650-4.100 metri.

Oraşul a fost fondat în 1548 de spaniolul Alonso de Mendoza care l-a numit „Nuestra Senora de la Paz", fiind construit pe locul unei vechi aşezări amerindiene distrusă în totalitate de conchistadorii atraşi de bogăţiile zonei. Locul numit de băştinaşi „ferma de aur" se remarcase prin bogăţia fără egal, din apa râului Chuquiago putând fi extrase cu mâna pepitele de aur.

O lungă perioadă oraşul a cunoscut o înflorire deosebită datorită bogăţiilor sale, Bolivia fiind una din sursele de bogăţie aparent inepuizabile ale Spaniei. Apoi La Paz a intrat într-un con de umbră dar lucrurile s-au redresat la sfârşitul secolului al XIX-lea când preţul aurului a crescut considerabil.

Chiar dacă oraşul Sucre (o bijuterie a artei baroce) este capitala constituţională a ţării, centrul puterii administrative este La Paz, unde se află sediul guvernului, al preşedinţiei şi se desfăşoară două treimi din activitatea industrială a ţării, cea a băncilor şi a reprezentanţelor firmelor străine.

Majoritatea populaţiei acestui oraş este constituită din amerindieni care dau locului un colorit aparte, urmaşii incaşilor ale căror vestigii se pot vedea peste tot în Bolivia, prin monumente şi drumuri, „Calea incaşilor" care trece prin apropiere de La Paz fiind practicabilă şi în zilele noastre.

În jurul său pot fi întâlnite elemente din zone climatice diferite: palmieri, gheţari, poduri naturale şi deşerturi.

La mai puţin de 500 de metri de marginea unui podiş, se află centrul istoric al oraşului plin de contraste. Ceva mai jos, la o climă mai blândă sunt înălţate locuinţele luxoase ale celor bogaţi, îmbrăcaţi după moda occidentală, în timp ce pe pantele cu ierni aspre sunt locuinţele amerindienilor care poartă straie tradiţionale. Cantitatea de oxigen din aer este extrem de scăzută dar acest lucru pare să nu afecteze calitatea vieţii locuitorilor, ci mai degrabă creează probleme turiştilor.

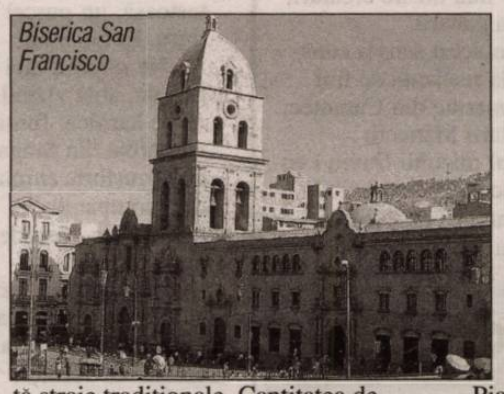

Biserica San Francisco

Printre obiectivele turistice importante ale oraşului trebuie menţionată în primul rând Piaţa Murillo, aflată în centrul oraşului. Aici se înalţă Catedrala datând din 1835, una dintre cele mai impresionante clădiri din întreaga ţară, o construcţie imensă cu un dom înalt, cu ziduri solide şi vitralii elegante. Tot aici se află Palatul Prezidenţial cunoscut şi sub numele de Palatul Ars, numit astfel după incendiul care l-a devastat în 1875.

Remarcabilă este de asemenea Biserica San Francisco, o bijuterie arhitectonică îmbinând stilul spaniol al secolului al XVI-lea cu stilul mestizo şi având faţada împodobită cu sculpturi în piatră.

În oraş există o mulţime de muzee evocând viaţa, istoria şi preocupările locuitorilor. Pot fi astfel amintite „Muzeul de artă contemporană", „Muzeul de etnografie şi folclor" (cu colecţii unice de ţesături tradiţionale), „Muzeul Balenelor", „Muzeul frunzei de Coca" (dedicat rolului pe care planta îl are în istoria şi folclorul regiunii), „Muzeul Tambo Quirquincho" unde sunt expuse măşti, costume vechi, fotografii de epocă, obiecte de argint, totul fiind închinat femeii din La Paz.

„Piaţa de flori" este unul dintre cele mai frumoase locuri din oraş prin diversitatea de culori şi parfumuri, iar „Închisoarea San Pedro" este un loc special în care deţinuţii pot locui împreună cu familiile şi au o organizare aparte.

Pe lângă „Muzeul Costumelor" unde sunt prezentate păpuşi îmbrăcate în port tradiţional, un loc deosebit de interesant (poate unic în lume!) este Piaţa Vrăjitoarelor în care persoane „specializate" – magi şi vrăjitori – fac tot felul de descântece şi oferă leacuri miraculoase, de la ierburi la insecte, precum şi talismane care te protejează de spiritele malefice.

Amestec de tradiţie şi modernism, La Paz reuşeşte să atragă oameni din toate colţurile lumii, impresionând prin atracţiile sale.

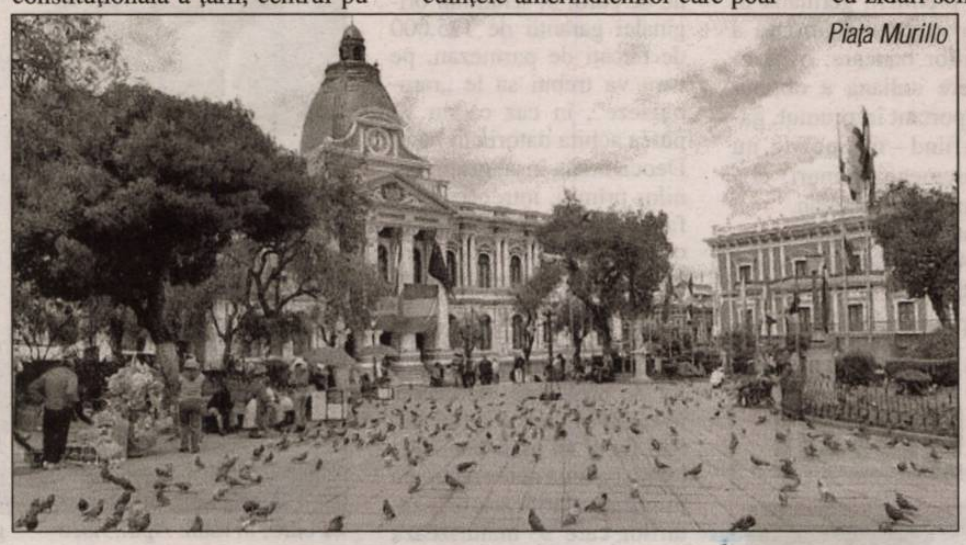

Piaţa Murillo

Simboluri ale umanităţii

Cavalerul trac

Zeu tânăr din aria tracică a mitologiei balcanice, acest cavaler este reprezentat călare, adesea în scene cinegetice.

Nu sunt foarte bine cunoscute atributele sale, dar după unele ipoteze ar fi patronat războiul şi cultul funerar, iar sub aspect religios, cultul Cavalerului Trac exprima credinţa în victoria binelui, a adevărului şi a dreptăţii împotriva răului.

Figura pe stele funerare în zona Pontului Euxin, iar grecii îl numeau Theos Heros (stăpân, căpetenie) considerându-l de fapt un semizeu cu origini muritoare.

Cercetătorii îl consideră uneori un călăreţ al lui Zamolxis, dar ulterior anumite iconografii locale l-au prezentat ca pe o ipostază a Sfântului Gheorghe, cu atât mai mult cu cât alături de el apare un şarpe încolăcit pe tulpina unui arbore spre care Cavalerul îşi aruncă lancea.

Bustul lui Dimitrie Cantemir

Aflat în Capitală, la intersecţia Bulevardului Dimitrie Cantemir cu Bulevardul Mărăşeşti, pe colţul dinspre Biserica „Sfântul Dumitru-Slobozia", bustul marelui cărturar, fost domnitor al Moldovei este opera sculptorului Ion Irimescu (1903-2005).

A fost dezvelit în 1973, cu prilejul aniversării a trei secole de la naşterea prestigiosului domnitor. Acesta este reprezentat cu perucă pe cap şi colan pe piept, ţinând în mâna dreaptă opera sa, „Descriptio Moldoviae".

Pe soclu apare inscripţia „Dimitrie Cantemir 1673-1723", fiind realizat din beton tencuit, iar statuia este confecţionată din bronz, având o înălţime de 1,10 m.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Molusca gigantică

Nu trebuie să ne întoarcem către îndepărtata epocă a dinozaurilor şi nici să ne orientăm exclusiv către speciile de mamifere gigantice, pentru a constata că bătrâna noastră planetă poate găzdui cele mai bizare creaturi, nu doar ca aspect, ci şi ca gabarit.

O dovadă elocventă în acest sens o constituie o captură incredibilă realizată de fiul unui fermier de animale marine din Carantec, localitate de pe ţărmul Mării Mânecii.

El a pescuit în estuarul micului fluviu Penzé o stridie uriaşă: molusca avea incredibila vârstă de 20 de ani şi greutatea de 2,2 kilograme. Dimensiunile erau, de asemenea,

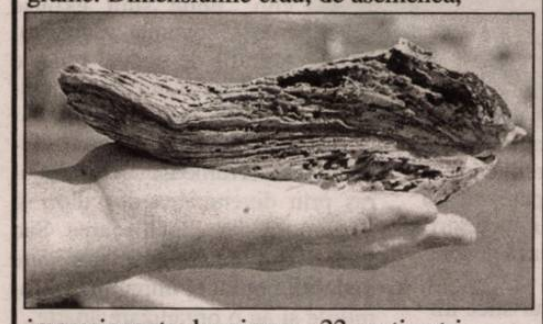

impresionante: lungimea – 22 centimetri, lăţimea – 14 centimetri, grosimea scoicii – 11 centimetri.

Poate că gurmanzii deja se gândesc la o masă copioasă preparată numai din această stridie, însă uriaşul exemplar nu a fost destinat mâncării, ci în urma unei studieri minuţioase, fermierul speră să poată face din aceasta un genitor robust, capabil să reziste timp de decenii vânturilor aspre şi mareelor din regiune.

Totuşi, deşi de dimensiuni uluitoare, scoica din Carantec nu este cea mai mare pescuită vreodată, recordul în acest moment fiind deţinut de un exemplar de 2,6 kilograme. Iar pentru a ne da seama că, într-adevăr, planeta noastră poate fi considerată – măcar ocazional – una a giganţilor vii, să menţionăm că în ultimele decenii s-au mai înregistrat capturi cu greutatea oscilând în jurul a 2 kilograme. *(A.N.P.)*

Cel mai „voinic" animal de companie

Dacă ar fi să o luăm pe dibuite, niciodată nu am ghici care ar putea să fie acest „cel mai voinic animal de companie". Şi asta, fiindcă ne-am gândi la ceea ce deja cunoaştem: un căţel sau o pisicuţă, un peştişor sau un papagal, o

ţestoasă, un purcel sau poate chiar un tigru. Ei bine, nu!

Ne referim aici la o micuţă nevertebrată, abia vizibilă, dar din cale-afară de harnică: furnica. Şi nu e glumă: un bărbat din Singapore care se ocupă cu negustoria animalelor de companie a avut năstruşnica idee de a le oferi clienţilor – cum spuneam, nu creaturi drăgălaşe şi pufoase sau vigilente şi musculoase, ci colonii de furnici.

În micul său magazin din oraşul-stat asiatic, John Ye a deschis „Just Ants", prima afacere de acest gen, ale cărei protagoniste sunt minusculele himenoptere cu şase picioruşe. El însuşi a experimentat pasiunea pentru ele, după ce a primit cadou câteva exemplare de la cumnatul său.

Aşa a ajuns să renunţe la ocupaţia sa de până atunci, vânzător de articole electronice, pentru a se dedica celor mai simpatice făpturi vii. În prezent, John Ye are 41 de ani şi descrie furnicile ca pe nişte animale „altruiste, înzestrate cu compasiune, dar şi cu un spirit combativ aparte". Dincolo de afacerea în sine el speră că magazinul său va deveni un adevărat sanctuar pentru alţi pasionaţi de asemenea vietăţi.

Magazinul vinde coloniile de furnici cu „accesoriile" necesare: echipament specializat, tuburi de prindere, mici platouri pentru hrană şi chiar mâncare pentru locatare. Momentan, sunt disponibile 30 de specii capturate chiar de John şi amicii săi ori furnizate de alţi mirmecologi (specialişti în furnici).

În general, capturările se fac în timpul „zborului nupţial", când noile regine şi masculii înaripaţi pleacă în căutarea altor parteneri. Colecţia lui Ye cuprinde zeci de mii de exemplare din cea mai răspândită specie asiatică, iar grupul de pe Facebook ataşat de această insolită pasiune depăşeşte 4.000 de membri. *(A.N.P.)*

Împrumut bancar garantat cu parmezan

O premieră germană în lumea sobră şi riguroasă a afacerilor bancare: o întreprindere italiană a obţinut un important împrumut, garanţia fiind – nu imobile, nu alte asemenea bunuri, ci... calupuri de parmezan.

Este vorba despre societatea Ambrosi, căreia Deutsche Bank i-a aprobat suma de împrumut de 27,5 milioane de euro, în schimbul originalei garanţii de 125.000 de bucăţi de parmezan, pe care va trebui să le „ramburseze", în caz că nu va putea achita datoria în bani. Deocamdată însă, graţie banilor primiţi, întreprinderea familială va putea construi o nouă pivniţă de fermentare pentru producţia de parmezan.

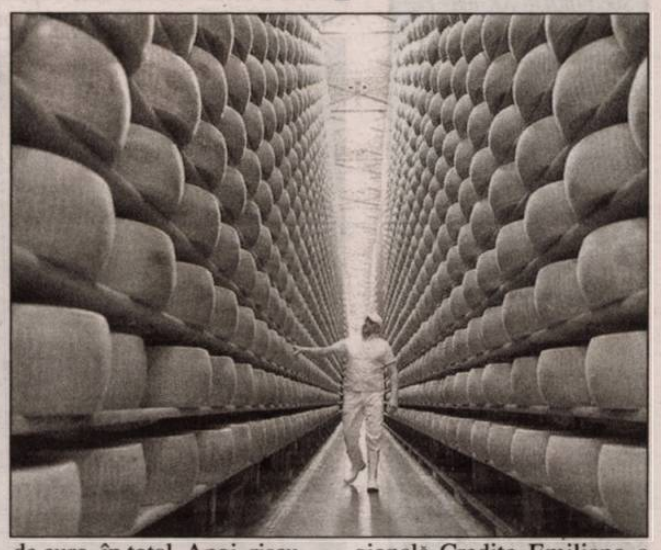

Pentru banca germană, contrapartida nu pune niciun fel de probleme, deoarece, în cazul în care clientul italian nu-şi va plăti banii daţi, ea îi va putea recupera în urma valorificării brânzeturilor care se maturizează în două dintre depozitele proprii ale băncii, monitorizate de specialişti.

Calupurile recuperate au o valoare de piaţă estimată între 550 şi 740 de euro bucata, ceea ce reprezintă între 68,7 şi 92,5 milioane de euro, în total. Apoi, riscurile sunt minore: parmezanul este un aliment relativ standardizat şi se conservă pe termen lung, potrivit specialiştilor.

Interesant de amintit, încă din 1953, o altă bancă, de această dată italiană regională Credito Emiliano a propus credite similare producătorilor de brânzeturi, acestea constituind şi obiectivul unui prestigios studiu de caz la Harvard Business School, intitulat „Banking on Cheese" („Activităţi bancare pe brânză!") *(A.N.P.)*

Comoara... din garaj

Un cuplu de britanici din oraşul Stourbridge ar putea mulţumi Cerului pentru norocul care a dat peste ei. Făcând curat în garajul noii lor locuinţe, lăsate moştenire prin testament de un vecin, cei doi au descoperit o mulţime de saci cu vechituri. Printre aceştia unii conţineau jucării inspirate din franciza cinematografică „Star Wars".

Iniţial nu au ştiut cum să procedeze cu aceste „păpuşi" şi „nave spaţiale", o colecţie adunată în câteva decenii, dintre care unele erau încă ambalate. Fiul lor a apelat la serviciile unui specialist în domeniu, iar surpriza a fost

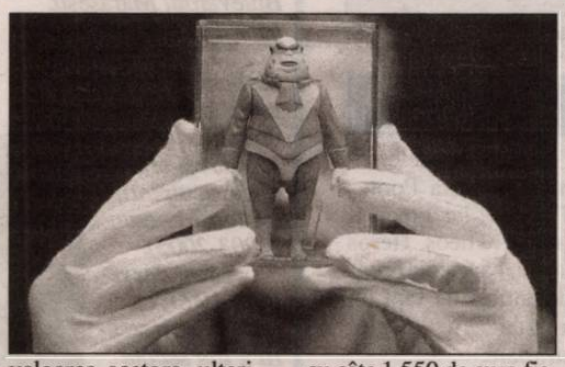

valoarea acetora, ulterior vândute la licitaţie cu aproximativ 400.000 lire sterline (443.000 euro).

Cea mai veche, datând din 1978 reprezentându-l pe Luke Skywalker a fost vândută la o licitaţie pentru suma de 25.000 de dolari. Alte opt figurine, inspirate de filmul „Întoarcerea lui Jedi" au fost vândute cu câte 1.550 de euro fiecare. „Multe erau uşor umede, din cauza modului în care au fost depozitate, dar aceasta este cea mai frumoasă colecţie de obiecte «Star Wars» pe care am avut ocazia să o văd vreodată", a declarat Chris Aston, reprezentant al casei de licitaţii Aston's Auctioneers. *(I.S.)*

Totul despre filmele de Oscar:

ZORBA GRECUL

Inspirat de controversatul roman al lui Nikos Kazantzakis şi considerat un clasic al cinematografiei mondiale, filmul „Zorba Grecul" rămâne şi astăzi, la aproape şase decenii de la lansarea lui, una dintre cele mai îndrăgite pelicule ale tuturor timpurilor.

Actorul care l-a interpretat pe Zorba, Anthony Quinn, va deveni pentru totdeauna în conştiinţa populară „grec get-beget", deşi la origine era mexican, iar dansul lui s-a transformat într-un simbol al stilului de viaţă grecesc, fiind practicat azi în toate tavernele şi pentru toţi turiştii din frumoasa Eladă. În rândurile ce urmează vă propunem să aflăm împreună câteva dintre amănuntele mai puţin ştiute legate de acest film.

● Filmul a reprezentat un succes financiar colosal pentru acele vremuri. Realizat cu un buget de doar 783.000 de dolari, „Zorba Grecul" a avut încasări de peste 23 de milioane de dolari!

● În timpul filmărilor, Anthony Quinn şi-a scrântit un picior şi nu a mai putut practica dansul de pe plajă conform scenariului – acesta solicita multe salturi. În schimb, el a improvizat pe loc celebrul dans, spunându-i regizorului că este „tradiţional".

● Iniţial, rolul văduvei Madame Hortense a fost atribuit actriţei franceze Simone Signoret. Dar, după ce filmările au început, regizorul Mihalis Cacoyannis şi-a dat seama că aceasta „nu intra în rol" şi i-a cerut directorului studiourilor 20th Century Fox, care realizau filmul,

Darryl F. Zanuck permisiunea de a o înlocui. Zanuck a fost de acord şi a propus câteva nume mari de la Hollywood, printre care Bette Davis, Tallulah Bankhead şi Barbara Stanwyck. Dar regizorul grec se gândea deja la o actriţă de origine rusă, care trăia în Franţa şi nu jucase până atunci decât în filme franţuzeşti – Lila Kedrova. Zanuck nu avea habar cine era Kedrova, dar a avut încredere în flerul lui Cacoyannis şi şi-a dat acordul. Kedrova a învăţat limba engleză într-un timp record, special pentru a putea juca în film.

● În primele stadii ale filmării, Mihalis Cacoyannis şi Anthony Quinn au avut frecvente dezacorduri, regizorul simţind că actorul este prea „trufaş". De fapt, atitudinea făcea parte din pregătirea scenică a lui Quinn, care voia să intre cât mai bine în pielea mândrului personaj Alexis Zorba.

● Interesul pentru adaptarea cinematografică a bestsellerului lui Kazantzakis a fost atât de uriaş încât filmul ajunsese deja pe piaţa neagră cu câteva luni înainte de premieră – un lucru destul de rar întâlnit în acele vremuri.

● A fost a doua colaborare între Anthony Quinn şi actriţa de origine greacă Irene Papas, prima fiind cea de la „Tunurile din Navarone" (1961).

● Una dintre cele mai impresionante scene ale filmului, cea în care funicularul se prăbuşeşte, a trebuit turnată de două ori, întrucât prima dată camerele nu au putut surprinde momentul ruperii cablurilor.

● Rolul tânărului englez Basil a fost dorit de Sir Ian McKellen şi Oliver Reed, dar prima şi singura alegere a lui Cacoyannis a fost Sir Alan Bates. Pentru rolul lui Zorba, au fost contactaţi Burt Lancaster şi Burl Ives, dar ambii au refuzat propunerea. În cele din urmă, Cacoyannis l-a preferat pe Quinn pe motiv că „are faţă de ţăran grec" (el mai jucase, de altfel, rolul unui partizan grec în „Tunurile din Navarone").

● Dansul din finalul filmului, realizat în coregrafia lui Giorgios Provias şi pe muzica lui Mikis Theodorakis este o versiune simplificată a unui dans tradiţional grecesc, cu o vechime milenară – „sirtaki". Dansul este executat numai de bărbaţi astăzi şi a devenit un clişeu popular al turismului din Grecia. Pe de altă parte, faimoasa melodie nu este privită cu ochi buni în Bolivia, fiind asociată cu gruparea teroristă „Sendero Luminoso", după ce au apărut mai multe înregistrări cu membrii acestuia dansând „dansul lui Zorba".

● Proprietarul faimosului lanţ de magazine Zara, Amancio Ortega, a fost atât de fascinat de film încât iniţial a dat brandului său denumirea de „Zorba", schimbând-o abia mai târziu în „Zara".

● Filmul a fost adaptat în 1968 într-un musical pentru Broadway; spectacolul a fost revigorat în 1983, avându-i în prim-plan chiar pe Anthony Quinn şi Lila Kedrova, care şi-au reluat rolurile din filmul clasic – iar Kedrova a câştigat pentru performanţa ei şi premiul Tony. În 1985, Cannon Group Inc a intenţionat să realizeze o nouă versiune cinematografică a musicalului de pe Broadway, în regia lui Robert Wise, dar proiectul nu s-a concretizat.

● Deşi nominalizat la premiul Oscar pentru cel mai bun rol masculin, Quinn a pierdut în acel an în favoarea lui Rex Harrison, interpretul profesorului Higgins în „My Fair Lady". În schimb, Lila Kedrova, interpreta văduvei Madame Hortense, a luat Oscarul pentru cea mai bună actriţă în rol secundar.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

IN MEMORIAM

Vladimir Găitan

Născut pe 2 februarie 1947, la Suceava, Vladimir Găitan a fost unul dintre cei mai iubiţi şi apreciaţi actori români. După ce a intrat primul pe listă la examenul de admitere la IATC, a absolvit facultatea în 1970 şi şi-a început cariera pe scena Teatrului de Comedie, unde a a avut roluri în piese ca „Mutter Courage" de Bertholt Brecht (1972), „Trei surori" de A.P. Cehov (1975), „Cinema" de Jean Anouilh (1979), „Pierrot" de Molière (1980), „Turnul de fildeş" de Viktor Rozov (1981). De asemenea, a fost director al Teatrului de Comedie din Bucureşti (1994-1996).

A jucat totodată şi pe scena Teatrului „Nottara", în piese precum „Întâlnire la Sunles" de Jean Anouilh, regia Geo Saizescu (1994), „Îngeri în America" de Tony Kushner, regia Theodor Cristian Popescu (1998). În 2001 a devenit director al Teatrului „Nottara" (13 februarie-20 iunie).

Debutul cinematografic l-a constituit rolul excepţional din „Reconstituirea", în regia lui Lucian Pintilie, rol primit pe când era încă student. Au urmat roluri în filme din care enumerăm câteva: „Căldura", regia Şerban Creangă (1969), „Puterea şi adevărul", regia Manole Marcus (1971), „Pe aici nu se trece!", regia Doru Năstase (1975), „Năpasta", regia Alexa Visarion (1982), „Zbor periculos", regia Francisc Munteanu (1984), „Omul cu cercel de aur", regia Joachim Hassler (1984), „Racolarea", regia George Cornea (1985), „Secretul lui Nemesis", regia Geo Saizescu (1986), „Omul zilei", regia Dan Piţa (1997), „Detectiv fără voie", regia Silviu Jicman (2002).

Prietenia de o viaţă cu regizorul Sergiu Nicolaescu s-a tradus prin roluri de excepţie în filme precum „Zile fierbinţi" (1975), „Accident" (1976), „Pentru patrie" (1977), „Ultima noapte de dragoste" (1979), „Duelul" (1981). În ultimii ani a evoluat cu succes şi în seriale româneşti.

Una dintre cele mai mari împliniri profesionale ale sale a fost prezenţa pe scena Teatrului de Comedie în piesa „Soare pentru doi" alături de fiica sa, Gloria, când cei doi actori au reluat rolurile de-o viaţă – tată şi fiică.

Colţul cu litere

Frumuseţi mutilate

În această toamnă, la sfârşitul lunii octombrie, editura *Humanitas Fiction* a lansat în colecţia *Raftul Denisei,* romanul *Istoria apelor* semnat de Maja Lunde (în traducerea Ivonei Berceanu), un roman hipnotic, emoţionant şi inspirator care, asemenea bestseller-ului internaţional *Istoria albinelor,* se concentrează asupra puterii naturii şi a spiritului uman.

În fiordurile îngheţate ale Norvegiei de azi, a căror frumuseţe sălbatică este mutilată de lăcomia omului, sau în Europa viitorului, deşertificată, devastată de războaiele purtate pentru cea mai preţioasă resursă a vieţii, apa este cea care hotărăşte destine şi reconfigurează harta lumii. Romanul conţine două poveşti, una se petrece în 2017, cealaltă în 2041: „2017. Signe a crescut în Norvegia, într-un peisaj sălbatic, cu cascade, râuri învolburate, gheţari milenari şi fiorduri adânci. Toată viaţa a luptat împotriva acelora care încercau să supună forţele naturii, secătuindu-i resursele. A luptat cu atâta înverşunare, încât a renunţat la marea ei dragoste, Magnus, când acesta a trădat principiile pe care credea că le împărtăşesc. Iar acum, în toamna vieţii, Signe porneşte cu velierul ei, Albastru, într-o călătorie plină de primejdii până la Bordeaux şi apoi pe Canal de Garonne, ca să îl sfideze încă o dată pe Magnus. Navigând printre amintiri dureroase, Signe nu ştie că, de fapt, Magnus o aşteaptă.

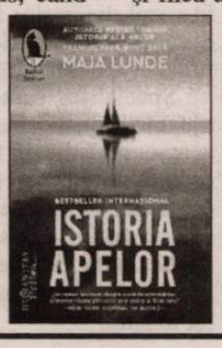

2041. David străbate Franţa, spre nord, împreună cu fiica sa, Lou. Drumul lor, presărat cu popasuri în taberele de refugiaţi, este o nesfârşită căutare, într-o Europă aridă, pustiită de război şi depopulată. Un incendiu i-a despărţit de fiinţele cele mai dragi, Anna şi August, iar tatăl şi fiica au fost nevoiţi să-şi părăsească oraşul mistuit de flăcări. Într-o tabără nu departe de Bordeaux, unde proviziile de apă şi resursele de umanitate se împuţinează pe zi ce trece, în albia secată a unui canal care străbate un sat-fantomă, un velier îi aşteaptă", aflăm din prezentarea editurii. Iată şi primele rânduri ale romanului: *O parte a muntelui era verticală, unde se afla cascada Søsterfossene, prăvălindu-se 711 metri drept în jos, spre lacul Eide, o apă adâncă şi verde care i-a dat satului numele său, Eidesdalen şi care a dăruit fertilitate animalelor şi oamenilor de acolo. Eidesdalen, satul lui Magnus. Din Eidesdalen nu se vedea fiordul, oamenii nu erau obişnuiţi să simtă gustul sărat pe buze. Sarea nu venea purtată de vânt şi nu ajungea niciodată acolo, nu mirosea a mare acolo sus pe culmi. dar ei aveau apele lor, apa fără gust, apa care făcea ca totul să rodească şi lui niciodată nu i-a lipsit marea, după cum avea să spună el mai târziu. Cealaltă parte a muntelui era mai blândă, mai puţin abruptă, aici apa se aduna în râul Breio, râul somonului, râul cascadelor, al midiilor de apă dulce, croindu-şi drum printr-o fisură, săpându-şi această fisură, prin milioane de picături, în fiecare secundă, toamna, în ape repezi şi în porţiuni calme şi alunecoase.*

Maja Lunde, una dintre cele mai importante voci ale literaturii norvegiene actuale, s-a născut în 1975 şi a crescut la Oslo, unde locuieşte şi în prezent. Din 2009 s-a dedicat exclusiv scrisului, iar din 2012 şi până în prezent i-au apărut peste zece cărţi pentru copii şi adolescenţi. Primul său roman pentru adulţi, *Istoria albinelor (Bienes historie,* 2015; Humanitas Fiction, 2019), bestseller internaţional, face parte dintr-o tetralogie dedicată transformărilor profunde ale planetei sub acţiunea distrugătoare a oamenilor. *Istoria apelor (Blå,* 2017; Humanitas Fiction, 2020), cel de-al doilea roman din tetralogie, a devenit, la rândul lui, bestseller internaţional şi e deja tradus în peste douăzeci şi cinci de ţări. În toamna lui 2019, i-a apărut cel de-al treilea său roman, *Przewalskis hest* (Calul lui Przewalski).

GEORGE CUŞNARENCU

Răceală sau gripă?

O problemă de sănătate aparent minoră poate face uneori diferenţa dintre riscurile majore şi capacităţile organismului de a depăşi momentul potenţialei îmbolnăviri fără urmări grave.

Situaţia este doar aparent minoră, întrucât nu puţini sunt cei care nu fac o deosebire clară între răceală şi gripă, astfel lăsând loc posibilităţii ca măsurile de precauţie să fie slăbite, cu consecinţe imprevizibile. De aceea, este necesar ca măcar elementele de bază care deosebesc între ele cele două maladii să fie cunoscute de către fiecare persoană.

Gripa are următoarele particularităţi: boala debutează brusc, cu febră (depăşind, aşadar, limita de 37ºC) de 38-39-40ºC, tuse chinuitoare şi uscată, dureri de cap, dureri musculare şi o stare pronunţată de oboseală.

În cazul răcelii sau guturaiului, boala debutează treptat, febra şi frisoanele sunt rare, durerile musculare şi stările de oboseală sunt uşoare, tusea este productivă; bolnavul strănută şi are nasul congestionat.

În ambele situaţii o importanţă decisivă o are modul în care păstrăm igiena principalelor părţi ale corpului expuse la contactul cu virusul. Astfel, igiena mâinii este foarte importantă în prevenirea unor boli contagioase, în general, şi a gripei, în particular, întrucât secreţii respiratorii se pot afla pe tegumentele mâinii. Mâna este un adevărat vehicul de germeni.

Virusul gripal se găseşte în secreţiile respiratorii ale bolnavului ce pot fi proiectate în timpul vorbitului, tusei sau strănutului, până la circa un metru şi jumătate. Cei care se află în această rază vin în contact cu secreţiile bolnavului şi astfel iau virusul, dar şi suprafeţele proaspăt contaminate cu secreţii pot ocaziona transmiterea virusului gripal.

Unele persoane au reflexul de a aduce mâna la nas sau la gură când tuşesc, însă cea mai potrivită soluţie pentru prevenirea răspândirii unor viruşi şi microbi rămân batista şi şervetelul igienic.

Reper de bază – imunitatea organismului. Trebuie cunoscut faptul că, la fel ca majoritatea bolilor, gripa este periculoasă pentru persoanele cu imunitatea compromisă sau care au şi anumite boli cronice în evoluţie, precum şi pentru categoriile cu un risc ridicat: copiii cu vârste sub 5 ani, persoanele

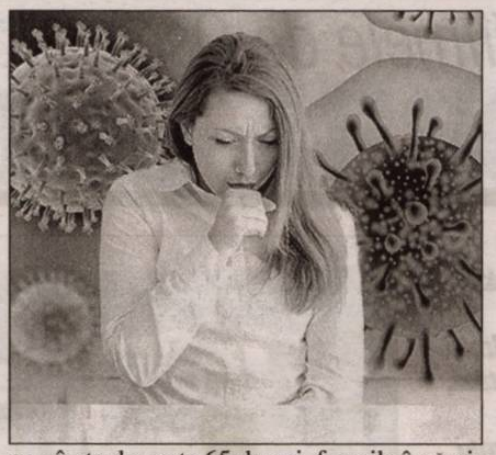

cu vârste de peste 65 de ani, femeile însărcinate. La grupele vulnerabile, gripa poate evolua cu complicaţii ce pot duce chiar la deces. În aceeaşi idee, medicii recomandă evitarea automedicaţiei.

Prevenirea infecţiei gripale se poate face prin evitarea expunerii la aglomeraţie şi la frig, purtarea hainelor adecvate sezonului rece, alimentaţie sănătoasă, bogată în fructe şi legume. Masca din farmacie formează o barieră între aerul din mediul înconjurător şi căile respiratorii, cu condiţia să fie schimbată la două-trei ore, pentru că altfel se încarcă cu tot felul de particule microbiene. Evident, pentru a preveni îmbolnăvirea ne putem vaccina antigripal.

Circa 50-60% dintre oamenii care se vaccinează nu mai fac boala în anul respectiv, însă în fiecare an e alt vaccin, întrucât virusul se adaptează „din mers" la armele folosite de medicină pentru a-l combate.

Alte persoane pot face, după vaccinarea antigripală, forme de îmbolnăvire mai uşoare, care însă evoluează fără complicaţii. Antiviralele omoară virusii, însă aceste medicamente sunt eficiente în prevenirea gripei doar dacă sunt administrate în primele 48 de ore de la apariţia primelor simptome.

Cancerul de col uterin

În ziua de astăzi, pentru multe dintre tinere frumuseţea şi curăţenia vârstei lor şi etica nu se prea află pe aceeaşi lungime de undă, astfel încât debutul precoce al vieţii sexuale şi partenerii multipli cresc riscurile de infectare cu virusul papiloma (HPV), chiar şi în cazul actului sexual protejat.

Anumite tulpini ale acestui virus pot cauza apariţia

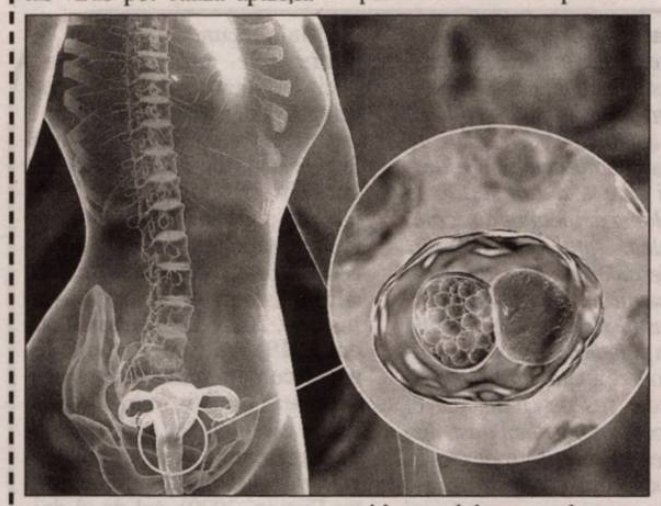

cancerului de col uterin, însă vaccinarea înainte de debutul vieţii intime poate oferi protecţie împotriva tulpinilor care provoacă cel mai frecvent apariţia cancerului. Fumatul poate stimula anumite structuri ale corpului uman să determine apariţia cancerului, prin mutaţii genetice în celulele colului uterin. Femeile care fumează sunt de două ori mai expuse acestui tip de cancer, decât cele care nu au acest obicei.

Vizita anuală la medicul ginecolog este esenţială pentru menţinerea sănătăţii şi depistarea precoce a oricărei probleme, chiar dacă aparent nu există niciun simptom. Orice boală depistată în faze incipiente – şi în special cancerul – poate prezenta şanse mult mai mari de vindecare. Aceste consultări anuale trebuie să includă: ● examinarea de către medicul ginecolog; ● testul Babeş-Papanicolau; ● investigaţii suplimentare, dacă este cazul. Investigaţiile suplimentare posibile sunt colposcopia (măreşte suprafaţa colului de 10-40 de ori) sau chiuretajul biopsic (pentru prelevarea de ţesut care să fie analizat).

Sus-menţionatele investigaţii suplimentare au ca rezultat: ● depistarea precoce a cancerului de col uterin; ● posibilitatea ca tratamentul să fie început mai devreme; ● intervenţii chirurgicale mai puţin invazive, cu rezultate mai bune; ● şanse de vindecare mai mari.

Efectuarea unui test genetic de verificare a tulpinilor HPV existente în organism poate fi de asemenea de ajutor pentru determinarea riscurilor şi luarea unor măsuri profilactice. Testul nu este compensat. Pentru optimizarea tratamentului cancerului de col uterin este esenţială depistarea precoce. În acest sens, participarea la programul naţional de screening pentru acest tip de cancer este foarte importantă.

De reţinut şi faptul că România are o rată a incidenţei anuale pentru acest tip de cancer de 4 ori mai mare decât media europeană, ceea ce face ca depistarea precoce să fie cu atât mai importantă, pentru a se mări şansele de vindecare.

Artrita, de la durere la tratament

Persoanele de toate vârstele pot face o formă de artrită, aceasta fiind un termen informal, care se referă la o durere articulară sau la o afecţiune a articulaţiilor. Ea reprezintă afecţiunile articulaţiilor care au o inflamaţie, deseori fiind însoţită de dureri articulare. Simptomele artritei se pot dezvolta gradual sau subit. De asemenea, acestea pot să apară şi să dispară sau pot să persiste în timp.

Printre cele mai frecvente simptome se numără: ■ dureri la nivelul încheieturilor; ■ umflături la nivelul încheieturilor; totodată, zona inflamată se poate înroşi; ■ rigiditatea încheieturilor; ■ iritaţii la nivelul articulaţiilor. (Potrivit specialiştilor, durerile articulare sunt reprezentate de senzaţii de disconfort, durere şi iritaţie; durerile pot apărea la orice articulaţie a corpului.)

Medicina actuală îşi bazează tratamentul în cazul diverselor forme de artrită pe ameliorarea simptomelor şi pe îmbunătăţirea funcţiei articulaţiilor.

Specialiştii sunt cei care recomandă un tratament medicamentos pentru pacienţii cu această maladie, în funcţie de tipul de artrită de care suferă, aşa că dacă suferindul resimte oricare dintre aceste simptome, cel mai bine, mai profitabil este să i se adreseze mai întâi medicului de familie, care îl va îndruma către analizele şi specialiştii cei mai potriviţi cazului în sine.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Este cunoscut faptul că niciun medicament sau tratament medical nu garantează în totalitate obţinerea efectelor urmărite. În ultimii ani, poate mai mult decât oricând, ţinta predilectă în acest sens a criticilor, acuzelor şi suspiciunilor o constituie vaccinurile, unele dintre ele fiind stigmatizate mai mult decât altele.

Totodată însă, există şi tipuri de vaccinări (şi vaccinuri) a căror eficacitate nu este pusă la îndoială, totuşi nu sunt indicate a se folosi de către anumite categorii de persoane. Iată un exemplu foarte util în acest sens!

În general, medicii nu recomandă imunizarea gravidelor decât dacă există un risc mare de contractare a unor infecţii. Vaccinurile care conţin virusuri vii atenuate sunt contraindicate gravidelor, deoarece există riscuri pentru făt. Unele vaccinuri sunt insuficient testate şi prin urmare nu sunt recomandate.

Ideal este sa se opteze pentru vaccinare cu cel puţin trei luni înainte de

Vaccinarea în timpul sarcinii

planificarea unei sarcini. Înainte de concepţie, se poate realiza imunizarea cu orice tip de vaccin care poate fi util în ceea ce priveşte protecţia mamei şi a copilului. La gravide, atunci când există riscuri majore de îmbolnăvire, medicii recomandă vaccinurile inactivate, în componenţa cărora se regăsesc bacterii sau virusuri omorâte.

Pe de altă parte, există şi situaţii în care unei femei care nu ştia că este însărcinată i se face un vaccin care conţine virusuri vii atenuate, acestea fiind contraindicate în sarcină. În astfel de situaţii, gravida trebuie să se adreseze unui medic infecţionist sau epidemiolog, în vederea evaluării posibilelor riscuri pentru bebeluş.

Unii medici recomandă chiar întreruperea sarcinii. Trebuie menţionat că, de regulă, vaccinarea este recomandată gravidelor care lucrează într-un mediu cu risc mare de infectare, luându-se în calcul atât aceste riscuri, cât şi beneficiile, în funcţie de vârsta sarcinii şi de pericolul de îmbolnăvire.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Respiraţia şi dereglările sufleteşti,

ameliorate de medicina energo-informaţională

Inima, circulaţia şi funcţionalitatea respiraţiei sunt premizele de bază ale funcţionalităţii vieţii omului. Atât timp cât totul funcţionează fără probleme, pe nimeni nu interesează! Când apar probleme, desigur mergem la medic şi într-un final avem un diagnostic pe partea organică. Dar ce se întâmplă când dereglarea funcţionalităţii provine de la disfuncţii sufleteşti, precum frica, frica de sufocare, tusea nervoasă, astmul bronşic.

Astmul bronşic înseamnă în limbajul de specialitate obstrucţia, îngustarea căilor respiratorii, care datorită unor crampe musculare, a musculaturii netede, poate produce o inflamaţie sau o reacţie alergică care produce secreţie în exces.

În situaţia unui atac astmatic cu imposibilitate de respiraţie acută, pacientul nu mai poate respira. Cauze pot fi alergii, infecţii virale, iritaţii chimice, gaze, fum, praf, frig, medicamente.

Cauzele sufleteşti sunt la aproximativ 50-70% din cazuri, susţinute de partea emoţional-negativă, cu prioritate supărările şi frica, disperarea şi mânia.

Astmul bronşic este o afecţiune în creştere, atât la copii, cât şi la persoane adulte.

Înşelător este că în perioadele în care nu sunt atacuri astmatice, pacientul nu are nici un fel de simptom, iar dintr-o dată apare o neliniştе în corp şi frică de sufocare. De cele mai multe ori, atacul astmatic vine după o ceartă sau o despărţire de o persoană importantă din viaţa pacientului, o schimbare de locuinţă, de loc de muncă, despărţire de părinţi, boală sau moartea unei persoane din cercul apropiat de cunoştinţe sau a unei rude.

Cauzele directe sau indirecte ale unui atac astmatic, încă discutate de experţi pot fi:

- sentimente intense de vină, supărare, frică de pericol, de singurătate, de bătrâneţe;
- o schimbare în viaţa personală, partener, frică de despărţire sau frică de apropiere, sau conflicte nerezolvate;
- anumite mirosuri.

Viaţa de familie, cu toate aspectele ei, este discutată cu pacientul înainte de stabilirea diagnosticului. Înainte de orice sunt eliminate cauzele corporale (bronşita cronică, intoxicaţii, bronhopneumonie, edem pulmonar, corpuri străine în sistemul respirator).

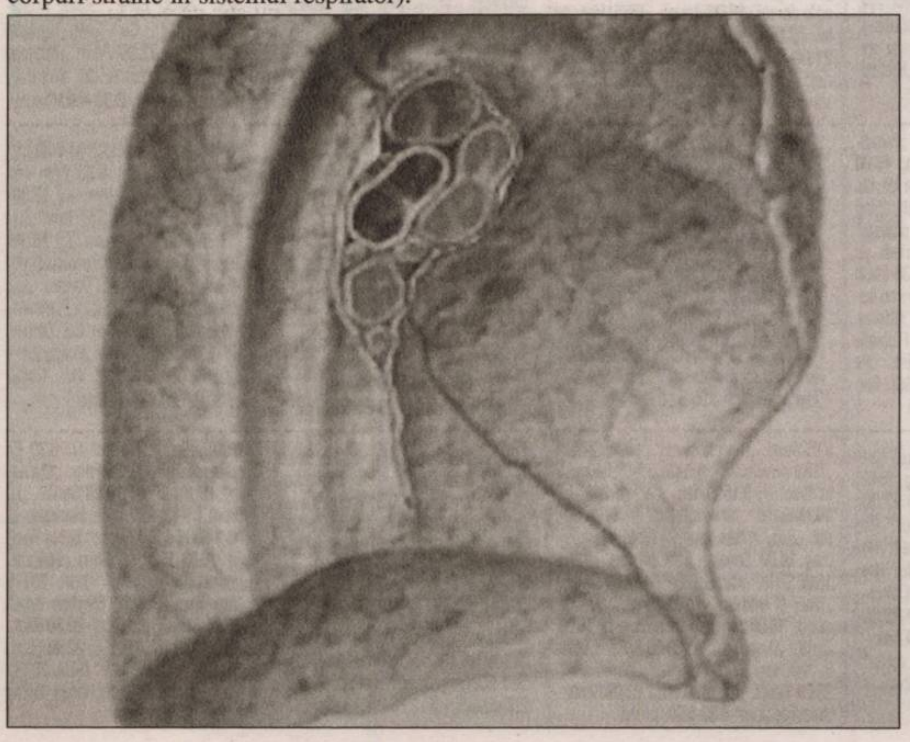

Medicina energo-informaţională, după stabilirea diagnosticului energetic, pune prioritate în terapii pe:

- stabilirea unui dialog bazat pe încredere între pacient şi terapeut;
- ajutorul psihologic acordat pacientului în armonizarea vieţii cotidiene; se creează o punte energetică între pacient, terapeut şi aparatul de terapie;
- readucerea energetică a organismului în echilibrul propriu din care este ieşit;
- repunerea izvorului energetic din nou în funcţiune la nivel de celulă, organ, sistem;
- detoxifierea organismului la nivel celular;
- reglarea sistemului neurovegetativ;
- învăţarea organismului cu asimilarea mineralelor;
- oxigenarea întregului organism şi repunerea circulaţiei pe meridianele energetice ale corpului;
- punctul forte este desigur sistemul respirator, care s-a desprins din circuitul energetic general al corpului.

Sunt terapii moderne, adecvate omului de astăzi, un om chimizat, mereu în căutare de alternative. Aparatele au la bază fizica cuantică, o fizică modernă care foloseşte vibraţiile energetice ale corpului în scop terapeutic.

Terapia este personalizată în funcţie de statutul energetic al pacientului. Nu se administrează medicamente de sinteză, nu are efecte secundare şi nu doare.

Terapia se adresează atât copiilor, cât şi adulţilor, indiferent de vârstă.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

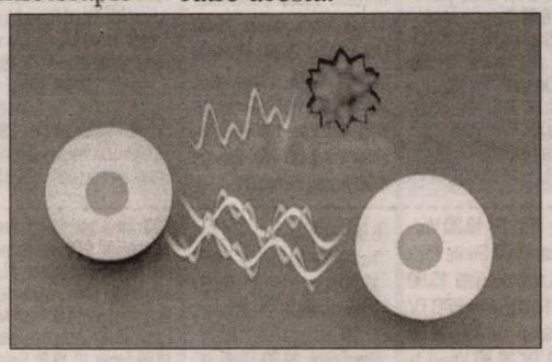

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 30.11.2020

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

NOU LA DERMAVITAL!

Coloidul este o noţiune din fizică. Datorită tehnologiei moderne a Rezonanţei protonilor, elemente esenţiale vieţii, pot fi transformate în coloide fine. Prin procedura rezonanţei protonilor se separă elementul dorit cu ajutorul unui câmp electric. Un coloid se poate vedea la microscop.

Cele mai importante lichide ale corpului, sângele şi limfa, sunt coloide. De aceea corpul poate prelucra substanţele sub formă coloidală în cea mai bună formă, le recunoaşte imediat şi pot penetra membrana celulară ajungând în organul care are nevoie de aceste substanţe.

Recomandările de utilizare se fac la fiecare coloid în parte. Coloidul recomandat se poate aplica atât intern, cât şi extern, după recomandarea terapeutului.

Oligoelemente sub forma coloidală sunt mult mai eficiente decât pulberea sau comprimatele. Acest lucru se datorează nu numai faptului că sunt produşi în forma cea mai pură, fără aditivi chimici. Coloizii sunt absorbiţi de fluxul sangvin imediat după ingestie şi sunt trimişi în toate celulele corpului.

Digestia de către stomac nu este necesară, deoarece oligoelementul ingerat este deja defalcat. Sistemul digestiv nu este agasat cu descompunerea acestor oligoelemente.

Coloizii pot fi administraţi preventiv sau sub formă de tratament, atât la copii, cât şi la adulţi, indiferent de vârstă.

Nu se intersectează cu alte medicamente de sinteză sau suplimenţi alimentari. Coloizii comercializaţi prin DermaVital, la recomandarea medicului terapeut, sunt de cea mai bună calitate, produşi într-un laborator din Germania. Firma Alternatic-Gesund.

Corpul nu depozitează coloizii ci îi consumă!

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital

Pentru mai multe informaţii accesaţi

www.dermavital-med.ro

sau 0731.871.968 / 021.322.40.04

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 23 noiembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Legea familiei" (Regatul Unit, 2016). Cu: Michael Fassbender 0.00 Telejurnal 0.45-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Calc-o și fugi!" (coprod., 2017). Cu: Ansel Elgort 22.45 Film: „X-Men" (SUA, 2000). Cu: Hugh Jackman 0.45 Știrile PRO TV 1.15 Film: „Man of Steel" (r) 4.00 Lecții de viață (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației Special (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Comoara din spatele cărților" (SUA, 2006). Cu: Gabrielle Anwar 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Film (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 12.45 Serial: „Betty în New York" (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York". Cu: Erick Elias 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial: „Iubirea unei doamne" (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Descălecați în Carpați (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Rețeaua de idoli 22.00 Memorialul Durerii 23.00-5.30 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Natalee Holloway" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 14.30 Film: „Stuart Little" (r) 16.15 Film: „Pentru prima dată" (SUA, 1952) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Australia" (coprod., 2008). Cu: Shea Adams, Eddie Barroo 0.00 Film: „Asasini cibernetici" (coprod., 1995). Cu: Peter Weller 2.15 Film: „Australia" (r) 5.30 Serial: „La bloc" (r).

MARȚI – 24 noiembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Marile manevre" (coprod., 1955). Cu: Gerard Philippe, Michele Morgan 0.10 Telejurnal 0.55-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Furios 7" (r) 2.45 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.00 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Cărăușul" (SUA, 2018). Cu: Daniel Radcliffe 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30-0.00 Reluări 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309 " (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Iubire ca în filme" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360°-GEO (r) 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Destine ca-n filme 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „The First Time" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Serial: „Murder, She Baked: A Peach Cobbler Mystery" (r) 14.15 Film: „Nanny McPhee Returns" (r) 16.30 Film: „Șoricelul se pune cu elefantul" (SUA, 1959). Cu: Peter Sellers 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Stația numerelor" (coprod., 2013). Cu: John Cusack, Malin Akerman 22.15 Film: „Culoarul Morții" (SUA, 1999). Cu: Tom Hanks, David Morse 2.15-4.00 Reluări.

MIERCURI – 25 noiembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție speială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.15 Serial: „Prințul Jumong" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Adevăruri despre trecut 23.20 Serial: „Destinație: Marte" (ep.1) 0.05 Telejurnal 0.50-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Visuri la cheie 22.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Baby Driver" (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Cronica Cârcotașilor 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Cronica Cârcotașilor (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00 Mama mea gătește mai bine (r) 5.00 Chef Dezbrăcatu' (r) 5.30 Focus (r).

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" (ep.1) 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Film: „Din nou la pândă" (SUA, 1993). Cu: Richard Dreyfuss 23.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Joe Dirt" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „Natalee Holloway" (r) 16.15 Film: „Denis Rodman – Cu D de la diavol" (SUA, 1998). Cu: Dwayne Adway 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Dragostea costă" (SUA, 2003). Cu: George Clooney, Catherine Zeta-Jones 22.30 Film: „Regele Scorpion: Lupta pentru putere" (SUA, 2014) 0.30-4.430 Reluări.

MICHELE MORGAN – marți, 22.20 –

ANSEL ELGORT – luni, 20.00 –

LINDA FIORENTINO – sâmbătă, 20.00 –

AGATHE DRONNE – duminică, 22.10 –

CATHERINE ZETA-JONES – miercuri, 20.30 –

KEVIN COSTNER – sâmbătă, 23.00 –

ERICK ELIAS – luni-duminică, 19.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 26 noiembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Prințul Jumong" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci cu chef D'Artagnan 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.15 Serial: „Furtună la palat" (ep.1) 18.35 Serial: „Comisarul Rex" 19.30 Vorbește corect! (r) 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Dispăruți fără urmă 23.20 Serial: „Destinație: Marte" 0.10 Telejurnal 0.55-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Aurul negru" (coprod., 2011). Cu: Tahar Rahim, Antonio Banderas 3.00 România, te iubesc! (r) 4.00 Lecții de viață (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 22.30 Serial: „Sacrificiul – Alegerea" 23.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Sănătate cu stil 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Primăvara bobocilor" (România, 1985) 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Epic Show (r) 0.30 Film: „Eu, tu și Ovidiu" (România, 1977). Cu: Florin Piersic, Violeta Andrei 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 8.45 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privireata" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Seial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Misterele Aurorei Teagarden: casa familiei Julius" (Canada, 2015). Cu: Candace Cameron Bure 22.40-5.05 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Doamna și banditul" (SUA, 1951) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film: „Intolerable Cruelty" (r) 14.00 Film: „Bad As I Wanna Be: The Dennis Rodman Story" (r) 16.00 Film: „Eroii muntelui" (Australia 2002) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Regăsirea" (SUA, 1999). Cu: Michelle Pfeiffer 22.45 Film: „Jocuri riscante" (SUA, 2013). Cu: Steven Pasquale 0.45-5.00 Reluări.

VINERI – 27 noiembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Furtună la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Micile vedete în bucătărie 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.15 Serial: „Furtună la palat" 18.25 Handbal: Dinamo București – Dobrogea Sud 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Ecaterina cea Mare" (partea a II-a) 0.15 Telejurnal 1.00 Fan/Fun urban 1.35-5.05 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 16.00 Știrile PRO TV 17.00 Ce spun românii 18.00 Știrile PRO TV 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Născut să ucidă" (coprod., 2008). Cu: James McAvoy 22.45 Film: „Centurion" (Grecia, 2010) 0.45 Film: „Black Gold" (r) 3.30 Vorbește lumea (r)

Antena 1
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (live) 12.00 Observator 14.00 Mireasa (live) 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida (live) 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 23.00 iUmor (r) 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Camera de râs 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Alege rețeta națională 22.00 Film: „Escobar: Paradisul pierdut" (SUA, 2014) 0.30 Alege rețeta națională (r) 2.30 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala (r) 10.00 Ferma (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.00 România... în bucate 16.30 Handbal: Steaua București – Minaur Baia Mare 18.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 18.30 Cronici Mediteraneene 19.00 Telejurnal 20.00 Gala umorului 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai 6.00 Cap compas (r).

PRO CINEMA
5.30 La Măruță (r) 7.30 Film: „Heroes' Mountain – Thredbo Story" (r) 9.45 Serial: „La bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Intolerable Cruelty" (r) 16.15 Film: „Devoratoarea de bărbați I" (SUA, 2009). Cu: Sarah Chalke 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Raiul există" (SUA, 2014). Cu: Greg Kinnear, Kelly Reilly 22.30 Film: „Noaptea fricii 2" (SUA, 2013). Cu: Will Payne, Jaime Murray 0.30-4.30 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 28 noiembrie

TVR 1
7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Micile vedete în bucătărie (r) 8.30 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! 9.00 Eu pot! 10.00 Vreau să fiu sănătos! 11.00 Levintza prezintă 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: Cupa României – Finala 14.00 Telejurnal 14.30 Ora regelui 15.30 Cooltura 16.00 Lumea azi 16.30 Banii tăi 17.00 Vedeta populară (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Iancu Jianu, haiducul" (România, 1981). Cu: Adrian, Cornel Coman 23.00-5.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Ce se întâmplă, doctore? (r) 6.30 Arena bucătarilor (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Cu toții la surf!" (SUA, 2007) 12.45 Ferma (r) 15.00 Film: „Mai rău nu se poate" (SUA, 2001) 17.00 Film: „Tonul perfect 3: Ultima strigare" (SUA, 2017) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Batman vs. Superman: Zorii dreptății" (SUA, 2016) 23.00 Film: „Vin britanicii!" (Spania, 2018) 1.00-3.00 Reluări.

Antena 1
6.00 Observator 9.30 Chefi la cuțite (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 23.00 Film: „Jack Ryan: Agentul din umbră" (SUA, 2014). Cu: Chris Pine, Kevin Costner 1.00 Te cunosc de undeva (r) 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.30 Teleshopping 10.00 Sănătate cu stil 10.30 Camera de râs 11.20 Teleshopping 12.00 Teleshopping Live 14.00 Film: „Totul se plătește" (România, 1986) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Moștenire cu bucluc" (SUA, 1996). Cu: Bill Murray, Matthew McConaughey, Linda Fiorentino 22.00 Epic Show 23.00 Film: „Pe viață și pe moarte" (SUA, 1986). Cu: Rutger Hauer 1.15-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Serial: „Strop și balonaș" 9.00 MotorVlog (r) 9.30 Generația Fit 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecați în Carpați 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 17.00 Frați de viță 17.30 MotorVlog 18.00 Zile cu stil 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Norocul ghinionistului" (coprod., 1981). Cu: Gerard Depardieu 21.50 Serial: „Viața visată" 22.50 Distracțiile lui Cazacu 23.25-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 Ce spun românii (r) 8.30 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Heaven is For Real" (r) 14.30 Film: „Maneater" (r) 16.30 Film: „Devoratoarea de bărbați II" (SUA, 2009) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Victor Frankensteini" (coprod., 2015). Cu: Daniel Radcliffe 22.45 Film: „Poarta timpului" (SUA, 1991). Cu: Marc Singer 1.00-5.30 Reluări.

DUMINICĂ – 29 noiembrie

TVR 1
7.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viața satului (I) 11.50 Minutul de agricultură (r) 12.00 Viața satului (II) 13.00 Ediție specială 13.05 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu 15.30 Doc.: „Varză, cartofi și alți demoni" 17.00 Exclusiv în România" 18.00 Dosar România 19.00 Breaking Fake News 20.00 Telejurnal 21.00 Vedeta populară 23.00 Garantat 100% 0.00 Replay 1.00-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Film: „Dragoste și alte necazuri" (SUA, 2011) 13.00 Apropo TV 14.00 Ferma (r) 16.00 Visuri la cheie (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Killer Elite: Înfruntarea" (coprod., 2011). Cu: Jason Statham 22.30 Film: „Transfer de viață" (SUA, 2015). Cu: Ryan Reynolds 1.15-5.00 Reluări.

Antena 1
6.00 Observator 9.00 Casa Zurli (r) 10.00 'Neatza cu Răzvan și Dani – ediție specială 13.00 Observator 14.00 Acces direct cu Mirela Vaida – ediție specială 16.00 Observator 16.30 Ajut Eu cu Alessandra Stoicescu 19.00 Observator 20.00 iUmor 22.30 Ajut Eu cu Alessandra Stoicescu 0.30 Chefi la cuțite 3.45 Film: „Mihai Viteazul: Călugăreni" (România 1970, partea I).

PRIMA TV
7.00 Teleshopping 8.00 Starea nației (r) 9.00 Teleshopping 9.45 Film: „Totul se plătește" (r) 12.00 Film: „Primăvara bobocilor" (r) 14.00 Alege rețeta națională (r) 16.00 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea nației SPECIAL 23.00 Film: „Piedone comisarul fără armă" (SUA 1973). Cu: Bud Spencer 1.30-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial: „Iubire ca în filme" (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial: „Iubire ascunsă" (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 20.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate 13.10 Film: „Pentru patrie" (România, 1977, prima parte) 15.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Rețeaua de idoli (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Pentru patrie" (partea a II-a) 22.10 Film: „Cowboy" (coprod., 2015). Cu: Francois Damiens, Agathe Dronne 0.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 Ce spun românii (r) 8.30 Film: „Maneater" (SUA, 1956) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Maneater II" (r) 14.30 Film: „Heaven is For Real" (r) 16.30 Film: „Ultima călătorie: goana după adevăr" (SUA, 2011). Cu: Tracy Pollan, Stephen Amell 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Brooklyn" (SUA, 2015) 22.45 Film: „Insidios: Capitolul 2" (SUA, 2013). Cu: Patrick Wilson, Rose Byrne 1.00-5.15 Reluări.

MENŢIUNI

Integramă de **M. ALBU**

MUNCEAU LA BOIER / DEMONSTRARE LOGICĂ		IMPOZIT PE TEREN / MOŞTENIRE EREDITARĂ		DESENAT CU COMPASUL / INIMĂ DE FEMEIE!		ÎN RATE! / CÂNTĂ CA GHEORGHE ZAMFIR		REFREN ÎN LEAGĂN / MACAGIU		ARAB NOMAD / UN OM OARECARE
A DETERMINA / GRUP DE PEŞTI							IN CE DATA? / BARCĂ CU PADELĂ			
				ZICE LUMEA / PIATRĂ MOV DE BIJUTERIE					INTRAREA ÎN SUCEAVA! / AU ZECE SUTE	
A RĂNI CU SABIA / PRIMELE LA BISERICĂ!					FARMEC PERSONAL / A RATA ACŢIUNEA					VECHE MĂSURĂ DE CAPACITATE
		A SE CHERCHELI / TRIMIS CU SOLIE						ATOM CU SARCINI / A PUNE SUB LUPĂ		
	SUPERSTIŢIE / A SPOI TINGIRI					PERSOANĂ APROPIATĂ / PANTALONI RUSTICI				A STA LA ÎNDOIALĂ
			TĂRIE DIN PRUNE / ADUC PLOAIA						CARTE MARE / SUFICIENT!	
ÎN BASAMAC! / RIGLAT / ARE DITAMAI „TROMPA"							ZEUL SOARELUI LA EGIPTENI / FĂCUT CADOU			A APĂREA DIN SENIN
					AGENT DE LEGĂTURĂ / COADĂ DE IBRIC!					
EROINĂ SFÂNTĂ / TINERI CĂSĂTORIŢI								FIR DE PAPIOTĂ		
				CHEMĂRI LA TRIBUNAL						

Umor

☺ *Doi prieteni stau de vorbă:*
– Când crezi că e mai bine să mă însor în octombrie sau în noiembrie?
– Noiembrie, clar!
– De ce?
– Mai câştigi o lună.

☺ *– Dragul meu, în curând vom fi trei.*
– Asta e o veste bună! răspunde el sărutând-o.
– Mama a obţinut divorţul şi va veni să locuiască cu noi.

☺ *Un tip către iubita lui:*
– Iubito, te-am înşelat cu altă femeie...
– Poţi să repeţi?
– Sigur, mă întâlnesc cu ea şi mâine seară.

☺ *El: Dacă te prind, nu ştiu ce îţi fac!*
Ea: Atunci stai potolit, lasă-l pe altul care ştie!

☺ *Nevasta unui milionar, la medicul care tocmai i-a operat soţul:*
– Domnule doctor, mai există speranţe?
– Depinde ce anume speraţi.

☺ *– Ieşim şi noi la o cafea?*
– Păi nu eşti însurat?
– Ba da, dar vin singur.

☺ *– Mamă, tata are părinţi?*
– Bineînţeles, bunica Olga şi bunicul Vasile?
– Dar de ce l-au lăsat la noi?

SUDOKU

jocul săptămânii: 42

	2	9	7	8				
6	7		4					5
								8
9		7				4		
			6		3			
		1				5		9
3								
4					1		8	7
				5	4	9	3	

Soluţia în numărul viitor

Soluţia «SUDOKU» – jocul săptămânii 41

1	4	9	8	2	6	3	7	5
3	8	2	5	7	1	6	4	9
5	6	7	4	3	9	2	1	8
9	2	4	6	5	7	1	8	3
7	3	6	1	8	4	5	9	2
8	5	1	3	9	2	7	6	4
4	1	5	9	6	3	8	2	7
2	9	3	7	1	8	4	5	6
6	7	8	2	4	5	9	3	1

Soluţia integramei „EXPLICAŢII"

Orizontal: B - C - C - S - U - F - MANIFESTATII - CERDAC - RANI - OSTI - IACI - SN - IAPA - RAID - T - AS - INCAS - OCA - T - STIR - TAIA - UDE - NISIP - LM - INTACT - TIUI - OSII - HERINGI - CONCEPE - SAM - TORENT - AMARE.

Verificaţi-vă cunoştinţele!

Dansul

1. Care era muza dansului în mitologia greacă?
2. Cum se numea zeiţa hawaiiană a dansului?
3. Care era zeiţa japoneză a dansului patronând în mod deosebit dansul comic?
4. Ce prozator român (1892-1961) a scris romanul „Baletul mecanic"?
5. Ce pictor francez (1834-1917) a realizat tablourile „Clasa de dans" şi „Balerina"?
6. Ce operă a compozitorului rus Aleksandr Borodin (1834-1887) cuprinde baletul intitulat „Dansurile polovţiene"?
7. Cine a realizat, în 1987, filmul „Dans murdar" („Dirty Dancing")?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Regele frigian din mitologia greacă având puterea de a transforma totul în aur se numea Midas. 2) Vrăjitoarea din mitologia scandinavă reprezentând forţa aurului se numea Gullveig. 3) „Viţelul de aur" era, conform Vechiului Testament un idol (din aur!), un chip de taur, care a fost distrus de Moise. 4) Arta transformării metalelor în aur se numea „alchimie". 5) Drama „Cocoşul negru" a fost scrisă de Victor Eftimie (1889-1972). 6. Cele patru opere care compun tetralogia „Inelul Nibelungilor" sunt „Aurul Rinului", „Walkiria", „Siegfried" şi „Amurgul zeilor". 7) Filmul „Goana după aur" a fost realizat de regizorul Stephen Gaghan.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Soarele" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Mioara Popa,* Iaşi; *Monica Vlad,* Timişoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Braşov; *Georgeta Ioan* şi *Luminiţa Popescu,* Bucureşti; *Luiza Filip;* Craiova; *Ing. Ion Ciocşan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galaţi; *Ing. Mihai Călcăianu* şi *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei şi *Ing. Mihai Waspusch,* Bucureşti.

✉ ***MIRELA RĂDULESCU, Ploieşti.*** De cele mai multe ori, pleonasmele apar din neglijenţă. Sunt atât de multe încât există chiar un dicţionar al acestora. Vă promitem că ne vom ocupa şi de cele sugerate de dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercaţi să rezolvaţi labirintul.

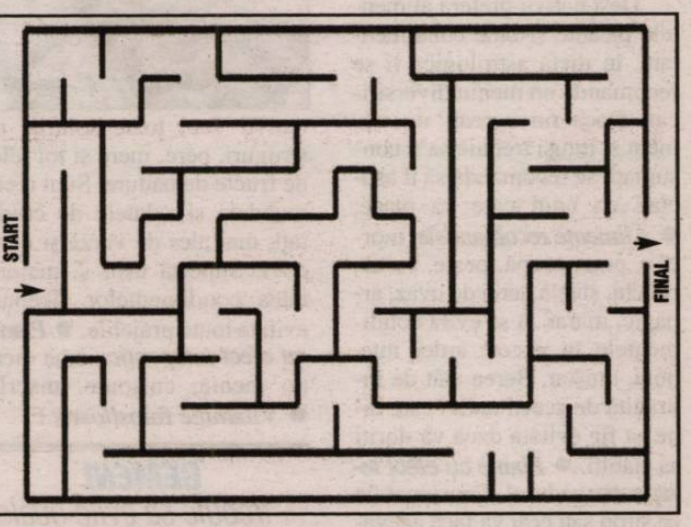

Grădina de lângă casă

Cum tratăm bolile muşcatelor 2

■ ***Făinarea*** este o boală provocată de umiditatea ridicată a aerului, densitatea mare sau fertilizarea excesivă cu azot. Pentru prevenire se recomandă să nu exageraţi cu udarea, iar pulverizarea cu apă pe frunze este interzisă. Se manifestă prin apariţia unei pelicule miceliene de culoare alb-gălbuie, ca un praf. Se poate combate făcând tratamente cu Systane sau Shavit.

■ ***Putregaiul cenuşiu*** este o micoză produsă de ciuperca *Botrytis cinerea.* Este cea mai comună boală a muşcatelor, ce poate fi identificată uşor deoarece pe frunze apare un praf cenuşiu. Dezvoltarea acestei ciuperci este favorizată de umiditate şi temperaturi ridicate. Se manifestă prin apariţia de pete brune pe frunze, care se întind începând de la margine spre interior. Pe ţesuturile atacate apare o pudră cenuşie. Se combate folosind produse din fitofarmacii: Scorte, Dithane, Bravo, Topsin sau Mirage.

■ ***Înnegrirea şi putrezirea butaşilor*** sunt produse de ciuperca *Pyhium de barynum.* Boala apare la butaşii noi, la aproximativ o săptămână de la plantare. Înnegrirea porneşte de la bază şi se întinde destul de rapid spre parte superioară, iar frunzele se usucă şi cad. Se poate combate prin tratamente cu Bycodifol sau Merpafol. Se evită excesul de apă.

■ Ştiaţi că şi muşcatele pot face tumori? Boala se numeşte ***cancer bacterian*** şi este cauzată de *Agrobacterium tumefaciens.* Boala este favorizată de udările cu apă prea rece. Apare pe rădăcinile plantelor, sub formă de tumori de diferite mărimi, ţesuturile sunt distruse şi creşterea stagnează, iar cu timpul planta moare. Se recomandă distrugerea plantei bolnave şi dezinfecţia pământului.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Zodiile şi dieta astrologică

Astrologii susţin că rezultatele unei cure de slăbire sunt egale cu zero dacă nu se respectă anumite reguli dictate de poziţia astrelor. Totul se explică prin energiile cosmice imprimate la naştere fiecărui individ.

Încă din Antichitate, chinezii au descoperit că există principii alimentare care guvernează fiecare zodie şi dacă le urmăm vom putea obţine silueta visurilor noastre şi să ne îmbunătăţim starea sănătăţii. Evitând obiceiurile alimentare dăunătoare şi înlocuindu-le cu cele sănătoase, organismul va funcţiona mai bine. Iată că în rândurile următoare vă vom oferi câteva sfaturi legate de dieta astrologică.

BERBEC
– legume şi peşte

Deşi nativii preferă alimentele picante şi bine condimentate, în dieta astrologică li se recomandă un meniu diversificat. Dacă nu agreaţi un aliment şi totuşi trebuie să îl consumaţi, se recomandă să îl asociaţi cu unul care vă place. ● ***Alimente recomandate:*** morcov, praz, ceapă, peşte, varză, ridichi, sfeclă, terci de ovăz, arpagic, mărar. A se evita condimentele în exces: ardei iute, boia, muştar. Berea atât de îndrăgită de aceşti nativi este bine să fie evitată dacă vă doriţi să slăbiţi. ● ***Plante cu efect terapeutic:*** păducel. Consumat fie ca sirop sau ceai va face adevărate minuni pentru restabilirea rapidă a stării de sănătate. ● ***Vitamine folositoare:*** PP, B12.

TAUR
– citrice, cereale şi carne de vită

Sunt nativi care preferă alimentele naturale, proaspete, multicolore, fără mult sos sau multe condimente. Au tendinţa de a nu face multă mişcare şi de a mânca tot felul de alimente care îngraşă. Sunt adevăraţi gurmanzi, aşa că trebuie să ştie când trebuie să se oprească. ● ***Alimente recomandate:*** cereale, carne de vită, fasole, anghinare, sparanghel, citrice, mazăre, spanac, roşii, mentă, mărar, chimen, pătrunjel. Dintre fructe sunt prielnice pentru nativii Taur toate soiurile de struguri, pere, mere şi tot felul de fructe de pădure. Sunt recomandate şi salatele de crudităţi, mai ales de varză şi morcovi. Suportă uşor şi majoritatea condimentelor. Trebuie evitate toate prăjelile. ● ***Plante cu efect terapeutic:*** izmă creaţă, mentă, cuişoare, măcriş. ● ***Vitamine folositoare:*** F.

GEMENI
– trebuie să evite ouăle!

Nativii acestei zodii sunt adepţii mâncărurilor uşoare, condimentate cu tot felul de arome. Preferă carnea de pasăre, peştele şi fructele de mare. ● ***Alimente recomandate:*** fasole cu bobul lat, morcovi, migdale, alune, arahide, prune uscate, stafide, caise uscate, măslinele. Trebuie să evitaţi ouăle, nucile şi brânza grasă. Le sunt recomandate vin slab sau tămâios. Cafeaua şi orice alte stimulente trebuie evitate şi înlocuite cu sănătoasele ceaiuri din plante cu efect calmant. ● ***Plante cu efect terapeutic:*** lavandă, ferigă, lăcrămioare, seminţe de anason, chimenul, oregano. Toate acestea pot fi folosite sub formă de ceaiuri, uleiuri, tincturi sau în aromoterapie. ● ***Vitamine folositoare:*** B1, F.

RAC
– fără prea multă sare!

Gurmanzi fără pereche, aceşti nativi pot să mănânce la orice oră din zi sau din noapte. Pe măsură ce înaintează în vârstă nativii Rac acumulează şi kilograme în plus. Preferă lactatele, piureurile şi sosurile. Trebuie să fie cumpătaţi în privinţa alcoolului şi mai ales a berii. ● ***Alimente recomandate:*** varză albă, roşii, napi, peşte, homari, raci, brânză de vaci, pepeni roşii, nuci de cocos, papaya, castraveţi, dovleac, cartofi, gulii, scorţişoară, hrean, muştar, vanilie. Ar fi indicat să evite zahărul, sarea şi condimentele puternice în exces ● ***Plante cu efect terapeutic:*** trandafiri albi, nuferi, crini indicate pentru aromoterapie. Tarhon, iarba-surzilor, verbina sub formă de tincturi. ● ***Vitamine folositoare:*** B2.

Săptămâna viitoare vom continua cu următoarele patru zodii: Leu, Fecioară, Balanţă şi Scorpion.

Pagină realizată de
CASANDRA

HOROSCOP
23-29 noiembrie 2020

BERBEC 21.03-20.04

În curând viaţa dumneavoastră se va îmbunătăţi simţitor şi după aceea veţi merge mai departe mânaţi de o energie puternică. Acasă însă vă aşteaptă discuţii aprinse despre o proprietate comună sau o moştenire.

TAUR 21.04-21.05

Se pare că în aceste zile veţi avea nevoie de mai mult somn şi nu puteţi ignora acest lucru. Relaţiile cu colegii de muncă vor fi promovate, iar sănătatea va fi la cote normale. Mare atenţie la nevoia de a mânca dulciuri. Evitaţi excesele!

GEMENI 22.05-21.06

Este o perioadă productivă pentru dumneavoastră, deoarece sunteţi hotărâţi să fiţi mult mai eficienţi decât de obicei, motiv pentru care depuneţi mult efort pentru a vă organiza mai bine, în special la locul de muncă.

RAC 22.06-21.07

În capul listei de priorităţi se află reparaţiile la domiciliu, precum şi şansele de a redecora sau de a face mai atractiv spaţiul în care locuiţi. Sunteţi un semn care disprefuieşte să renunţe la orice (inclusiv la oameni).

LEU 22.07-22.08

Ca şi familia continuă să fie o prioritate, aşa că mulţi dintre dumneavoastră se vor implica mai mult decât de obicei ca părinte. Este perioada când veţi observa câtă dragoste există în jur. Savuraţi momentele plăcute!

FECIOARĂ 23.08-22.09

Trăiţi într-un ritm rapid şi vă ocupaţi timpul cu tot felul de întâlniri cu fraţii şi rudele, cu scurte călătorii, cu cititul, scrisul şi studiul. Problemele financiare par să se soluţioneze şi s-ar putea să atrageţi bani sau avantaje financiare.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Aveţi o dorinţă puternică de a relaţiona cu ceilalţi, vă concentraţi asupra bunurilor şi vă gândiţi la valorile personale. Este bine să ştiţi ce contează cu adevărat, deoarece aşa distingeţi cum să luaţi decizii înţelepte.

SCORPION 23.10-21.11

Este un moment prielnic pentru a vă defini obiectivele pentru următorul an. Acestea vă menţin pe drumul cel bun şi vă oferă scopul pentru care puteţi lupta ca să le îndepliniţi. În weekend este posibil să începeţi o relaţie romantică.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

O conversaţie importantă cu un prieten sau cu un membru al unui grup ar putea avea loc zilele acestea. Din fericire, orice discuţie intensă se poate ameliora. Încurajaţi interacţiunile cu oameni creativi şi cu cei care vă dau o energie pozitivă.

CAPRICORN 22.12-19.01

În această săptămână vă implicaţi în relaţii reciproc avantajoase. În orice caz, fiţi prietenoşi! Creaţi circumstanţe favorabile în afaceri şi îi veţi determina pe cei care au putere de decizie să vă considere chiar amabili.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Acum este timpul să acţionaţi şi să faceţi tot ce puteţi pentru a vă promova propria agendă. Având susţinere, chiar veţi îndeplini câteva puncte importante. Unii dintre dumneavoastră vor avea interacţiuni importante cu unul dintre părinţi. Poate vă faceţi planuri pentru viitor.

PEŞTI 19.02-20.03

În aceste zile vreţi să scăpaţi de tot ce vă deranjează. Acesta este şi motivul pentru care vă veţi bucura de orice şansă de a călători şi de a schimba peisajul, chiar dacă faceţi acest lucru prin cărţi şi filme.

Nativul săptămânii: **FRANCISC VAŞTAG** (26.11.1968)

Este un sportiv, primul boxer român care a câştigat centura supremă în categoria sa. Victoria sa a stimulat boxul în România. Acest nativ al zodiei Săgetător este considerat de specialişti cel mai bun boxer amator român.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Şi dacă America n-ar fi fost descoperită de Columb?
- Tom DeLonge, artizanul dezvăluirilor
- Cel mai scump divorţ din istorie
- Cetatea Neamţului
- Viaţa... fără o parte din organism
- Primul ajutor în caz de leşin
- Totul despre filmele de Oscar: Tăcerea mieilor

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	7,50 LEI
❑ 2 LUNI	15,00 LEI
❑ 3 LUNI	22,50 LEI
❑ 4 LUNI	30,00 LEI
❑ 5 LUNI	37,50 LEI
❑ 6 LUNI	45,00 LEI

În atenţia abonaţilor!

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

1. Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.
2. Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):

– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit

– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➔ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit (70 euro sau 80 $, un abonament pe şase luni; 35 euro sau 40 $, un abonament pe trei luni) în conturile societăţii, enumerate alăturat.

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj 1
Ap. ..... Cod 013701
Localitatea Bucureşti
Judeţul/Sectorul 1
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1525 • ANUL LXIII • 26 NOIEMBRIE 2020 • 16 PAGINI • 2,5 LEI Nr. 43 (3275)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoaşterii

A fost identificat „Geamănul pierdut" al Lunii?

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

De ce vine toamna cu kilograme în plus?

Dosarele frumuseţii

Sugestii utile

Minunile lumii

Patru ani de PELERINAJ

„Înainte de a vindeca pe cineva, întreabă-l dacă este pregătit să renunţe la ceea ce l-a îmbolnăvit."

Hipocrate

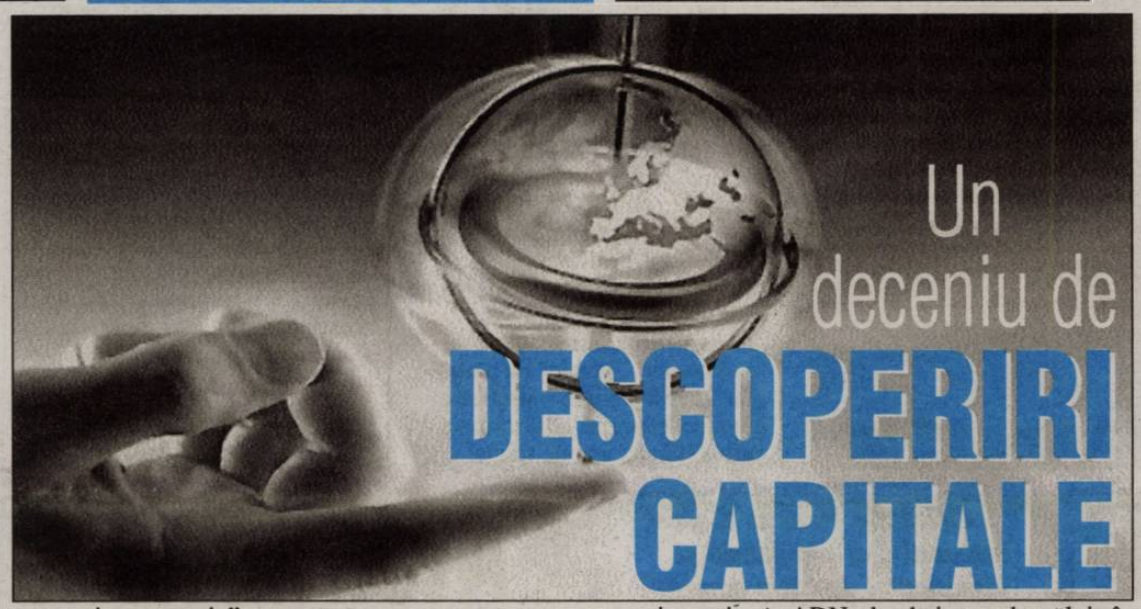

Un deceniu de DESCOPERIRI CAPITALE

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ A DEVENIT, ÎNCEPÂND DIN 2010, mai globală, mai colaborativă ca niciodată. Publicaţia *National Geographic* a identificat, la sfârşitul anului trecut, o serie de descoperiri care, prin semnificaţia lor ar putea fi reperele şi tendinţele care vor putea pune bazele unor descoperiri şi mai uimitoare în noul deceniu care a debutat în 2020.

Detectarea primelor unde gravitaţionale

Chiar dacă indicii convingătoare ale undelor gravitaţionale au apărut pentru prima dată în anii 1970, nimeni nu le-a detectat direct până în 2015, când observatorul LIGO din SUA a captat şocul unei coliziuni îndepărtate între două găuri negre. Descoperirea, anunţată în 2016, a deschis o nouă modalitate de a „auzi" cosmosul.

În 2017, LIGO şi observatorul european Virgo (Fecioara) au detectat un alt set de unde, de data aceasta produse de ciocnirea a două obiecte ultra-dense numite stele neutronice. Telescoapele din întreaga lume au văzut explozia aferentă, evenimentul devenind primul observat vreodată atât în cazul undelor luminoase, cât şi în cel al undelor gravitaţionale. Datele de referinţă au oferit oamenilor de ştiinţă o privire fără precedent asupra modului în care funcţionează gravitaţia în Univers.

Scuturarea arborelui genealogic al umanităţii

În 2010, exploratorul Lee Berger, aminteşte *National Geographic*, a descoperit un strămoş uman îndepărtat numit *Australopithecus sediba*. Cinci ani mai târziu, el a anunţat că sistemul de peşteri Cradle of Humankind din Africa de Sud conţinea fosile ale unei specii cu totul noi, denumită *Homo naledi*, un hominin a cărei anatomie „mozaic" seamănă atât cu oamenii moderni, cât şi cu „verii" mult mai îndepărtaţi. Un studiu ulterior a arătat, de asemenea, că *H. naledi* este surprinzător de „tânăr", el trăind în urmă cu 236.000-335.000 de ani.

Alte descoperiri remarcabile s-au acumulat în Asia. În 2010, o echipă a anunţat că ADN-ul extras dintr-un os siberian fosil era diferit de cel al omului modern, descoperirea fiind printre primele dovezi ale existenţei unei descendenţe necunoscute, denumită *denisovani*. În 2018, în China au fost descoperite unelte de piatră, vechi de 2,1 milioane de ani, confirmând faptul că producătorii de unelte s-au răspândit în Asia cu sute de mii de ani mai devreme decât se credea.

În 2019, cercetătorii din Filipine au anunţat descoperirea unor fosile de *Homo luzonensis*, un nou tip de hominin, similar cu *Homo floresiensis*, aşa-numitul „hobbitul" din Flores, o insulă indoneziană. Şi noile unelte de piatră de pe insula indoneziană Sulawesi sunt anterioare sosirii oamenilor moderni, ceea ce sugerează prezenţa unei a treia insule neidentificate de hominizi în Asia de Sud-Est.

Reconstrucţie a capului lui Homo naledi, realizată de paleoartistul John Gurche, care a petrecut aproximativ 700 de ore recreând capul din scanările osoase descoperite.

Hominizii sunt grupul format din oameni moderni, specii umane dispărute şi toţi strămoşii noştri imediaţi (inclusiv membri ai genului Homo, *Australopithecus, Paranthropus şi Ardipithecus).*

> **„ÎN ULTIMII 10 ANI, OAMENII DE ŞTIINŢĂ DIN ÎNTREAGA LUME AU FĂCUT PROGRESE REMARCABILE. DESCOPERIRILE ULTIMULUI DECENIU AU DUS LA O MAI BUNĂ ÎNŢELEGERE A MISTERELOR CORPULUI UMAN, ALE PLANETEI NOASTRE ŞI ALE COSMOSULUI CARE NE ÎNCONJOARĂ. IATĂ O LISTĂ CU CELE MAI IMPORTANTE.**

Deşcifrând ADN-ul arhaic

În 2010, cercetătorii au publicat primul genom aproape complet al unui *Homo sapiens* arhaic, deschizând calea unui deceniu revoluţionar privind studierea ADN-ului strămoşilor noştri. De atunci, au fost secvenţiate peste 3.000 de genomuri arhaice, inclusiv ADN-ul *Naiei*, o fată care a murit acum 13.000 de ani, în Mexicul de azi.

Rămăşiţele ei se numără printre cele mai vechi schelete umane intacte găsite vreodată în America. De asemenea, în 2010, cercetătorii au anunţat prima versiune a genomului neanderthalian, oferind primele dovezi genetice solide conform cărora unu până la patru la sută din ADN-ul modern al non-africanilor provine de la aceste rude apropiate. Într-o altă descoperire izbitoare, oamenii de ştiinţă care studiau ADN-ul arhaic au dezvăluit în 2018 că un os vechi de 90.000 de ani aparţinea unei fete adolescente a cărei mamă era Neanderthal şi al cărei tată era Denisovan, ea devenind astfel primul om hibrid străvechi descoperit vreodată. Ulterior, cercetătorii au comparat ADN-ul Denisovan cu proteine fosile pentru a confirma faptul că Denisovanii au trăit cândva în Tibet, extinzând zona cunoscută a misteriosului grup, după cum relatează *National Geographic.*

Primii paşi în era CRISPR

Rămânem în zona ADN pentru a aminti că anii 2010 au marcat progrese uriaşe în capacitatea cercetătorilor de a modifica cu precizie ADN-ul, şi asta în mare parte datorită identificării sistemului *Crispr-Cas9*. Ce este acest sistem?

Acronimul CRISPR *(Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats)*, adică *Grupuri de Repetări Scurte Palindromice în Ordine Intercalată*, denotă, în esenţă, o serie de scurte secvenţe de ADN repetitive cu „distanţiere" aşezate între ele. CRISPR este o caracteristică esenţială a codului genetic bacterian şi a sistemului său imunitar, funcţionând ca sistem de apărare pe care bacteriile îl folosesc pentru a se proteja împotriva atacurilor virusilor şi pentru a-şi „aminti" apoi de fiecare virus specific care le atacă.

În 2012, cercetătorii au propus ca metoda *CRISPR* să poată fi folosită ca un puternic instrument de modificare genetică, deoarece acesta taie exact ADN-ul în moduri pe care oamenii de ştiinţă le pot personaliza cu uşurinţă. În câteva luni, alte echipe au confirmat că tehnica a funcţionat pe ADN-ul uman. De atunci, laboratoarele din întreaga lume au folosit *Crispr-Cas9* pentru a experimenta aplicaţiile sale în agricultură şi medicină.

În august 2017, o echipă condusă de biologul Shoukhrat Mitalipov de la Oregon Health and Science University a primit finanţare privată pentru a utiliza CRISPR în cazul unei mutaţii în embrionii umani viabili care cauzează îngroşarea muşchilor inimii. Embrionii modificaţi au revenit în laborator în proporţie de 72 la sută fără mutaţie.

Nu numai SUA şi Europa desfăşoară experimente de modificare genetică prin metoda *Crispr*. Începând din 2015, China conduce studiile la om folosind CRISPR pentru a combate diferite tipuri de cancer, infecţiile cu HIV şi HPV. Metoda este însă controversată, pentru că modificările ADN uman şi apoi reproducerea lui industrială, pot produce modificări ireversibile catastrofale pentru specia umană. Alţi critici susţin că modificarea genetică a embrionilor nu este etică, chiar dacă embrionii modificaţi nu sunt destinaţi transferului şi implantării.

Bomba a venit în noiembrie 2018, când au apărut informaţii legate de cercetătorul chinez He Jiankui, care a declarat la un congres că a creat primul copil din lume modificat genetic prin metoda CRISPR, şi anume gemenii numiţi *Lulu* şi *Nana*, despre care am scris şi noi la momentul respectiv. El ar fi modificat embrioni gemeni pentru a spori rezistenţa la HIV.

Valurile au fost uriaşe şi, de atunci, subiectul pare închis pentru media. Dar, cu siguranţă, experimentele CRISPR continuă în marile laboratoare de cercetare ale lumii şi ar putea aduce rezultate spectaculoase în acest deceniu.

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

Botezul navelor

Capricios din fire şi periculos, zeul mărilor, Neptun, trebuia îmbunat de marinari prin ritualuri mai degrabă bizare, unul dintre acestea fiind binecunoscutul „botez" al corabiei lansată la apă.

Obiceiul „botezului" este foarte vechi, în Antichitate el fiind un sacrificiu real, etruscii, sumerienii, asirienii şi vechii egipteni practicau în mod regulat asemenea ceremonii. Vechii greci obişnuiau să stropească bordul corăbiilor cu sânge proaspăt de berbec, iar fenicienii cu sângele celor mai frumoase sclave, după ce în prealabil un preot cu rangul cel mai înalt intonase cântece de slavă şi rugăciuni. După introducerea Creştinismului ca religie, ritualul păgân vechi de mii de ani a fost înlocuit cu cel creştin al botezului, incluzând simbolul vinului roşu (sângele Mântuitorului) vărsat din abundenţă pe puntea corabiei din budane uriaşe. Un proverb englez al breslei navigatorilor spunea că „O navă care nu a gustat vin va gusta sângele.".

În secolul al XV-lea, în Olanda şi Anglia, locul budanelor a fost luat de cupele din argint, care după golire erau aruncate în mare, în acompaniamentul salvelor de tun. Înmulţirea navelor lansate la apă a dus la înlocuirea cupelor cu sticle de vin de cea mai bună calitate, iar trecerea la şampanie, în secolul al XIX-lea este privită ca o alegere aristocratică datorită popularităţii acesteia în rândul elitei societăţii.

Tradiţia pretinde că spargerea sticlei cu vin a inaugurat-o Miss Lavinia Fannig Watson, fiica unui potentat al înaltei societăţi din Philadelphia, care în 1846 a botezat astfel goeleta de război „Germantown". Ulterior, persoana care „oficia" insolitul ceremonial era soţia proprietarului vaporului, dar mai recent rolul a fost atribuit, din motive uşor de intuit, unor celebrităţi, în cazul unor nave de mare valoare.

De pildă, începând din 2003, actriţa Sophia Loren a botezat fiecare nou crucişător *MSC Croisières,* iar în anul 2007, la Marsilia, Marion Cotillard, imensul pachebot Costa Serena (290 metri lungime, 1.500 de cabine, 3.780 de pasageri). Un fapt interesant este că, deşi s-a vehiculat că sticla folosită pentru botez nu s-a spart, compania Whaite Star Line, constructoarea faimosul transatlantic „Titanic" nu a oficiat acest botez simbolic înainte de prima şi ultima sa cursă, sfârşită atât de tragic.

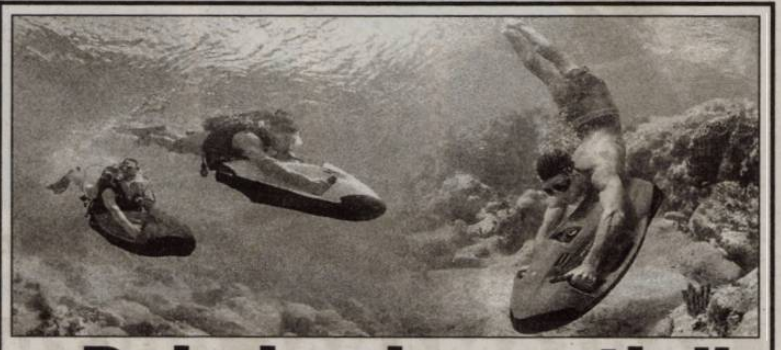

„Bobul subacvatic"

Devenit un fel de „jucărie" la modă pe ambarcaţiunile bogaţilor, *Seabob F5 SR* reuneşte toate calităţile vehiculelor subacvatice de autopropulsie similare, dar oferă în plus mai multă putere, precum şi o cameră video ultramodernă pe bord. Deşi i se spune „bob", destinaţia sa principală nu o constituie competiţia sportivă de iarnă desfăşurată pe o pârtie specială, ci pur şi simplu divertismentul estival.

Mai exact, două sunt avantajele importante oferite de *Seabob F5 SR:* la o viteză redusă, scufundări şi plimbări subacvatice agreabile, iar cu propulsie rapidă, salturi spectaculoase deasupra apei. Cu asemenea capacităţi, acesta poate fi, la nevoie, şi un ajutor esenţial în acţiunile de salvare pe mare.

„Bobul subacvatic" este echipat cu o cameră Full HD şi cu un sistem de înregistrare şi stocare integrat, dotat cu un modul de transmisie Hi-Fi. Pe micul bord îşi găseşte locul şi un ecran, putând să filmeze printr-o simplă apăsare universul submarin din preajma scufundătorului.

Acesta beneficiază de posibilitatea menţinerii facile în echilibru şi a manevrării rapide a vehiculului de 35 de kilograme, care în apă are o greutate (flotabilitate) echivalentă cu numai 9 kilograme. Seabob F5 SR poate coborî la 40 de metri sub nivelul mării, cu viteza de 22 km/h şi absolut silenţios, avantaj major în observarea faunei marine fără a o deranja.

Între caracteristicile tehnice, mai sunt de remarcat cele şapte trepte de viteză, durata de funcţionare de 70 de minute şi, mai ales „alianţa" cu mediul natural, datorată funcţionării integrale cu energie electrică.

De-ale solemnităţilor

Să vorbim corect!

În această perioadă cu multe sărbători religioase vedem la tv. o serie de reportaje de la diverse servicii divine. De la unii reporteri aflăm că slujbele au fost ţinute de „înalţi prelaţi". Cu toate că am mai scris şi cu altă ocazie despre acest pleonasm ţinem să atragem atenţia asupra respectivei greşeli cauzată atât de necunoaşterea sensului exact al cuvântului respectiv cât şi de dorinţa de „înfrumuseţare" a stilului.

Aşa cum ne arată dicţionarul prin „prelat" se înţelege un „înalt demnitar bisericesc", aşadar nu mai are nevoie de un adjectiv prin care să i se sublinieze importanţa.

O altă greşeală des întâlnită este legată de anunţurile privitoare la dispariţiile unora dintre noi, de plecarea lor pentru totdeauna într-o altă lume, poate mai bună. Auzim spunându-se despre respectiva persoană că „a intrat în nefiinţă".

Expresia nu este doar stupidă ci şi anticreştină şi am putea adăuga inacceptabilă pentru toate religiile monoteiste. Noi nu intrăm „în nefiinţă" ci „în eternitate", „întru cele veşnice". *(I.S.)*

Atenţie... la monitor!

Oricât de bizar ar fi acest imperativ, el este lansat şi argumentat de către anumiţi specialişti şi se referă la recomandarea adresată cu prioritate participanţilor la videoconferinţe.

O echipă de cercetători ai Universităţii Texas a remarcat că textul compus de utilizatorul unui calculator poate fi reconstituit prin analiza mişcărilor corpului acestuia, focalizându-se în mod special asupra umerilor şi braţelor, respectiv la poziţionarea degetelor în momentul tastării. În cazul în care hackerii au acces la imaginile live ale unui asemenea eveniment, îşi pot însuşi eventual toate datele şi informaţiile legate de o parolă sau de notiţele confidenţiale.

Informaţia experţilor texani nu a rămas fără replică dincoace de Atlantic, unde unul dintre cei mai reputaţi specialişti ruşi în criminalistica informatică a remarcat că veridicitatea acestei ipoteze ar putea avertiza asupra unor posibile viitoare atacuri informatice.

Similar, există cercetări care indică că tastarea unor texte în apropierea unor dispozitive electronice cu microfon încorporat poate permite hackerilor să recompună mesajul care a fost tastat pe baza diferenţierii sunetului specific tastelor, folosind instrumente software de învăţare automată. Se poate stabili cu o acurateţe de 91,7% tastele care sunt apăsate în momentele respective.

În realitate, un comportament greşit major al utilizatorilor aflaţi într-o videoconferinţă îl constituie distragerea atenţiei de la subiectul dezbătut oficial. Nu de puţine ori, se accesează conturi personale şi diverse site-uri ce oferă o multitudine de informaţii despre persoana respectivă, astfel încât „piraţii informatici" utilizează în scop personal sau de grup datele însuşite ilegal, profiturile lor financiare fiind considerabile.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

A fost identificat „GEAMĂNUL AL LUNII?

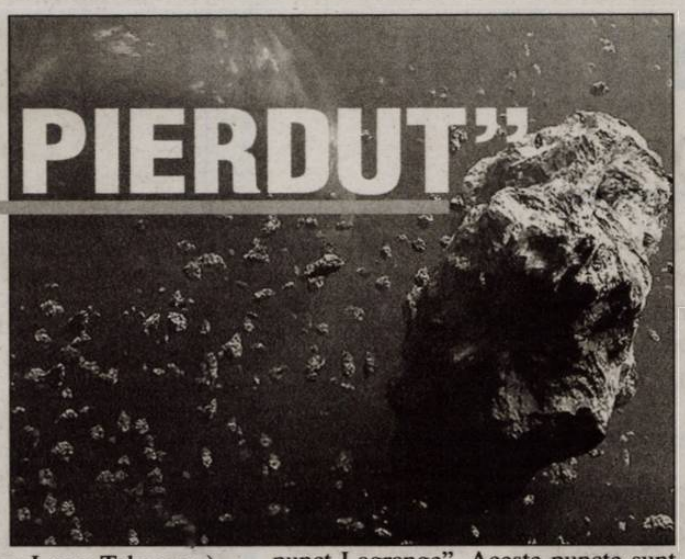

Observat pentru prima oară acum 22 de ani, asteroidul numit 1998 VF31 ar putea fi, susțin specialiștii, un fragment din Lună, desprins din satelitul nostru natural în urma unui impact colosal, cu miliarde de ani în urmă.

Asteroidul, cu un diametru de peste un kilometru, are o compoziție „șocant de asemănătoare" cu cea a Lunii, susțin astronomii de la Observatorul Armagh, Irlanda de Nord, care au folosit telescoapele ESO (European Southern Observatory) și VLT (Very Large Telescope) pentru a studia uriașul bolovan cosmic.

Dr. Apostolos Christou, principalul autor al studiului, consideră că asteroidul s-a desprins din Lună în urma unui impact petrecut în perioada de formare a Sistemului Solar, cu peste patru miliarde de ani în urmă.

În prezent, asteroidul a devenit un „troian marțian", care orbitează în jurul Soarelui ascuns în spatele Planetei Roșii, la un unghi de circa 60 de grade față de Soare, într-un așa-numit „punct Lagrange". Aceste puncte sunt locații pe orbita unei planete unde gravitația Soarelui și cea a planetei respective se echilibrează, permițând unui corp cosmic să fie static.

Din acest motiv, asteroidul desprins din Lună nu înconjoară niciodată planeta Marte, ci rămâne permanent într-un punct fix, rotindu-se odată cu aceasta. Deși în jurul lui Marte mai există și alți troiani, niciunul nu seamănă cu suprafața selenară precum VF31.

Specialiștii sunt de părere că această „așchie" a fost smulsă din Lună în urma impactului cu un asteroid de dimensiune foarte mare (peste 125 km diametru) numit planetezimal și compus din rocă și gheață.

Deranjantul tinnitus, tratat cu mini-șocuri electrice

Tinnitus – senzația permanentă de țiuit în ureche, care afectează astăzi, potrivit estimărilor, până la 15% dintre locuitorii planetei – este o afecțiune dificil de înțeles de către medici și chiar și mai dificil de tratat. Din fericire, după decenii întregi de tratamente ineficiente, savanții au descoperit că aplicarea de șocuri electrice de mică intensitate asupra limbii, combinată cu un program de emisii de sunete atent proiectat, pot reduce simptomele nu doar pe timpul tratamentului, ci și până la un an după acesta.

Echipa condusă de Hubert Lim, inginer în domeniul biomedicinei la Universitatea Minnesota, a ajuns la aplicarea acestei metode cu totul accidental. În urmă cu câțiva ani, specialiștii americani experimentau o tehnică numită „stimularea profundă a creierului" pentru a reda auzul pacienților cu diverse deficiențe auditive.

Atunci când era inserată o bagheță de mărimea unui creion acoperită cu electrozi direct în creierul pacienților, unii dintre acești electrozi acționau și în afara zonei-țintă – o problemă comună în cazul stimulării profunde a creierului. În cursul uneia dintre ședințe, unul dintre pacienții voluntari a remarcat, extrem de bucuros, că tinnitusul care-l sâcâia de ani buni, dispăruse!

Continuând cercetările pe această direcție, Lim și colegii lui au ajuns la concluzia că tinnitusul provocat de creier (pentru că există și tinnitus generat de contracturi musculare repetate la nivelul urechii) poate fi atenuat cu ajutorul electricității. Alte testări, efectuate pe cobai, au demonstrat că limba este partea din corp care poate fi stimulată cel mai ușor pentru a bloca tinnitusul.

Ulterior, sistemul a fost aplicat unui număr de 326 de voluntari umani, care au petrecut până la o oră cu un mic dispozitiv cu electrozi pe limbă. Curentul electric generat era foarte slab – fiind resimțit de pacienți ca o tabletă efervescentă. De asemenea, subiecții au purtat căști care generau o serie de tonuri pe diferite frecvențe, trimise către creier și un zgomot de fundal „ca muzica electronică". Rezultatele au fost uimitoare: după 12 săptămâni de tratament, peste 80% dintre pacienți raportau o atenuare considerabilă a tinnitusului, atenuare care s-a menținut și după încheierea tratamentului.

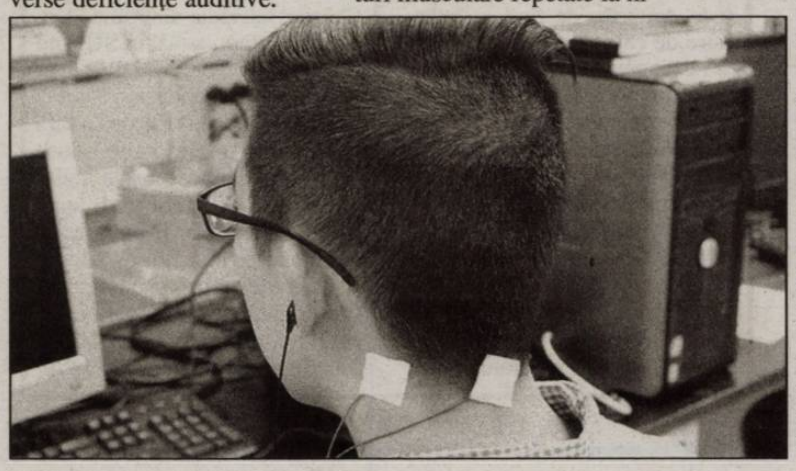

Tații grijulii, mai puțin afectați de depresie

Încercând să afle de ce numărul taților care suferă de depresie în primul an de viață al copiilor lor (așa-numitul „baby blues") este atât de ridicat, cercetătorii americani au ajuns la o concluzie interesantă: cu cât un tată își petrece mai mult timp cu bebelușul nou-născut, în primele săptămâni și luni de viață ale acestuia, cu atât riscul de apariție a unor simptome de depresie și anxietate scade.

Ei au studiat comportamentul a 881 de proaspăt tătici de diferite origini etnice, care s-au oferit voluntari pentru acest proiect inedit.

„Depresia post-partum este un fenomen specific femeilor, dar și bărbații pot fi afectați de o formă de depresie, după ce devin tați. Însă cei care se implică mai mult în viața nou-născutului, chiar și făcând cu regularitate aprovizionarea cu produse necesare acestuia, de la lapte praf la pampersi, sunt mai puțin expuși riscului de a fi afectați de depresie. Motivul ar fi acela că, prin implicarea lor, tații ajung să se simtă mai competenți pentru noul rol de părinte și mai satisfăcuți de capacitățile lor, deci gradul de stimă de sine și de încredere în forțele proprii crește", spune cercetătorul dr. Olajide Bamishigbin Jr de la Universitatea Statului California.

Estimările arată că numai în Statele Unite, procentul taților afectați de o formă mai ușoară sau mai gravă de depresie este undeva între 8 și 10%, cea mai ridicată prevalență a acestei boli înregistrându-se între 3 și 6 luni după venirea pe lume a copilului.

Cine va realiza primul film artistic în cosmos?

După ce timp de decenii SUA și URSS s-au confruntat într-un Război Rece purtat nu doar pe Pământ, ci și în spațiu, astăzi conflictul dobândește noi dimensiuni și este, din fericire, unul purtat fără arme sau, dacă vreți, cu armele culturii: cine va realiza primul film artistic în cosmos?

Până de curând se părea că primul actor de top care va deveni și astronaut va fi Tom Cruise, care urmează să filmeze în octombrie 2021 la bordul Stației Spațiale Internaționale (SSI) după o călătorie cu naveta Crew Dragon, aparținându-i miliardarului Elon Musk.

Iată însă că nici rușii nu se lasă mai prejos: agenția spațială rusă Roscosmos a anunțat că va colabora cu cel mai mare post de televiziune rusesc, Canal 1, pentru a găsi o „superfemeie" care să fie eroina principală a unui film turnat în spațiu, intitulat „Provocarea".

Actrița trebuie să aibă o vârstă cuprinsă între 25 și 45 de ani, un piept generos și să știe să recite versurile lui Pușkin din „Evgheni Oneghin". Ședințele de casting au început deja la Moscova și după ce va fi selectată, actrița va zbura cu o capsulă spațială Soyuz spre SSI împreună cu un astronaut și cu regizorul filmului.

„Căutăm o femeie care să facă față imponderabilității și tuturor situațiilor dificile care decurg din experiența unui zbor în spațiul cosmic. Trebuie să găsim nu doar o actriță talentată, ci și o adevărată supereroină", spune producătorul filmului, Alexei Trotiuk.

Câștigătoarea castingului va urma apoi un curs de antrenament la școala de cosmonauți din Rusia, pentru a putea face față cu brio condițiilor din spațiul extraterestru.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Cel mai scump divorţ din istorie

În secolul XII, Eleanor, ducesă de Aquitania, controla aproape un sfert din actualul teritoriu al Franţei şi era de departe cea mai bogată femeie din Europa. Ea fusese căsătorită timp de aproape 15 ani cu regele Franţei, Ludovic al VII-lea, dar mariajul lor era pe sfârşite.

Ludovic îşi dorea un fiu. Conform legii salice, nicio femeie nu putea moşteni tronul Franţei, iar regele voia cu disperare un urmaş. Dar faptul că fusese crescut pentru a deveni cleric şi devenise rege cu totul întâmplător şi în pofida voinţei sale, după moartea neaşteptată a fratelui mai mare l-a împiedicat pe Ludovic să-şi îndeplinească îndatoririle conjugale.

Frumoasă, aprigă şi dornică de distracţii, adolescenta Eleanor era nemulţumită: „Credeam că m-am măritat cu un rege şi de fapt mi-au dat un călugăr", se plângea ea. Deşi i-a dăruit două fiice, Eleanor nu i-a putut oferi şi fiul mult dorit – ceea ce probabil s-ar fi întâmplat, dacă regele îi vizita mai des dormitorul. Acest lucru l-a făcut pe Ludovic să creadă că de fapt Dumnezeu nu era de acord cu mariajul lor şi că trebuia să-şi găsească o altă soţie, fiindcă Eleanor îi era o rudă prea apropiată – de fapt erau doar veri de gradul trei, ceea ce în Evul Mediu nu constituia o problemă. Dar Biserica a ascultat doleanţa regelui şi a anulat, pe 21 martie 1152, mariajul, pe motivul consangvinităţii.

În urma deciziei, Ludovic a pierdut Aquitania şi Poitiers, fapt pentru care istoricii consideră această ruptură cel mai scump divorţ din istorie. La doar două luni de la anularea legăturii,

Eleanor a fost căsătorită cu nepotul lui Henric I Plantagenet, numit tot Henric, iar în 1154, când acesta a preluat tronul, ca Henric al II-lea, a devenit regină a Angliei.

În acelaşi an, Ludovic s-a căsătorit cu Constanza, fiica regelui Alfonso al VII-lea al Castiliei. Aceasta a adus pe lume două fete, dar a murit la naşterea celui de-al treilea copil, în 1160. Cinci săptămâni mai târziu, regele Franţei s-a căsătorit pentru a treia oară, de astă dată cu Adela de Champagne, care i-a dăruit fiul mult dorit: viitorul Filip August, rege între 1180 şi 1223.

Fosta lui soţie, Eleanor, a adus şi ea pe lume, în următorii 13 ani, nu mai puţin de opt copii – cinci băieţi (dintre care trei au ajuns regi) şi trei fiice. Cel mai mare dintre băieţi, Henric, a organizat o revoltă împotriva tatălui, obţinând sprijinul celorlalţi fraţi şi pe al mamei. Dar revolta a eşuat şi Eleanor a fost pedepsită să rămână în arest „la domiciliu" în diferite castele din Anglia timp de 16 ani.

Ea a fost eliberată abia în 1180, când bătrânul rege Henric a murit şi un alt fiu al său şi al Eleanorei, Richard, a fost încoronat. Dornic de glorie, Richard, supranumit „Inimă de Leu", a plecat în Cruciadă, lăsându-şi mama regentă, la cârma Angliei.

În 1202, ea s-a retras pentru totdeauna din viaţa publică, şi a devenit călugăriţă la abaţia Fontevraud din Franţa, unde va muri doi ani mai târziu, la venerabila vârstă de 82 de ani.

Divorţul ei de Ludovic se va dovedi însă mult mai costisitor decât păruse, căci urmaşii ei pe latura monarhică engleză vor revendica teritoriile mamei din Franţa, provocând, peste multă vreme, sângerosul „război de o sută de ani".

Fotodocument

Naziști americani la defilare

Chiar dacă pare greu de crezut astăzi, asemenea scene erau un fapt comun în perioada interbelică în Statele Unite, unde Adolf Hitler avea numeroşi admiratori. Această paradă nazistă s-a desfăşurat la New Jersey, pe 18 iulie 1937, şi a reunit aproape o mie de bărbaţi în uniformă şi purtând banderole cu svastică.

Şi dacă America n-ar fi fost descoperită de Columb?

V-aţi întrebat vreodată ce s-ar fi putut întâmpla dacă genovezul Cristofor Columb n-ar fi ajuns niciodată, după plecarea din Spania, în vara anului 1492, în Americi şi nu s-ar mai fi întors în Europa? Istoricii au încercat să analizeze această posibilitate şi au ajuns la o serie de concluzii uimitoare.

Este evident că, şi dacă Columb ar fi dat greş, Lumea Nouă tot ar fi fost descoperită de alţi aventurieri. Să nu uităm că în 1500, exploratorul portughez Pedro Alvares Cabral a debarcat în Brazilia, cu totul accidental, întrucât şi el se îndrepta, ca şi Columb, spre... China. Atunci, Portugalia, şi nu Spania, ar fi revendicat vastul imperiu sud-american, schimbând radical istoria Europei.

Fără concurenţă din partea Spaniei, portughezii, care deja descoperiseră un drum mai uşor spre India, pe la Capul Bunei Speranţe, şi înfiinţaseră numeroase porturi în Africa, India, China şi chiar Japonia, ar fi dominat total rutele comerciale europene.

Pe de altă parte, în Mexic aztecii ar fi devenit tot mai puternici şi, la mijlocul secolului XVI ar fi constituit în America Centrală un imperiu atât de vast şi de solid încât europenilor – oricare ar fi fost ei – le-ar fi fost extrem de dificil să-l mai cucerească. La fel stau lucrurile şi în America de Sud: o întârziere de câteva decenii a apariţiei europenilor pe continent ar fi permis incaşilor să cucerească o şi mai mare parte a acestuia, formând un imperiu pe care europenii nu l-ar mai fi putut ocupa decât cu eforturi imense.

În America de Nord, constituirea federaţiilor de triburi, începută deja când europenii au debarcat pentru prima oară pe acest continent, ar fi fost consolidată dacă exploratorii din Lumea Veche ar fi întârziat, de asemenea, câteva decenii. Dar unul dintre cele mai importante efecte, dacă spaniolii nu ar fi reuşit să descopere Lumea Nouă, ar fi vizat însăşi Europa: fără aurul şi argintul aduse din Americi, Habsburgii nu ar fi putut face faţă asaltului otoman în Europa.

Confruntaţi cu armate mult mai puternice şi mai bine echipate, Carol Quintul şi urmaşii lui ar fi fost obligaţi să se retragă tot mai la vest, lăsând cu siguranţă Europa Centrală, poate chiar Viena, în mâinile turcilor. Dacă spaniolii nu ar fi ajuns să colonizeze America de Nord, rivalii lor, francezii şi olandezii, ar fi făcut-o.

În loc să lupte cu spaniolii pentru Florida şi coloniile sudice, Franţa şi-ar fi îndreptat atenţia către Coasta de Est, unde ar fi luptat cu olandezii, înainte ca britanicii să intervină. Astfel, în loc să-şi câştige independenţa faţă de Marea Britanie, Statele Unite s-ar fi putut dezvolta dintr-o colonie franceză, precum Canada, sau chiar dintr-una olandeză. Ca atare, astăzi în SUA nu s-ar mai fi vorbit engleza, ci franceza sau olandeza.

Revenind în Europa, fără bogăţiile şi mirodeniile aduse de peste Atlantic, oraşele italiene şi-ar fi menţinut dominaţia comercială şi s-ar fi putut opune cu succes invaziilor spaniole şi franceze, reuşind poate unificarea întregii peninsule cu secole înaintea momentului când aceasta a fost obţinută, în 1870.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

26 noiembrie 1504

A murit regina Isabela I a Castiliei

Supranumită „Catolica" pentru fervoarea ei religioasă, Isabela era fiica regelui Castiliei, Juan al II-lea, şi a celei de-a doua soţii a acestuia, Isabela a Portugaliei, fiind născută pe 22 aprilie 1451. Când ea avea doar trei ani, fratele său vitreg, Henric al IV-lea a devenit rege al Castiliei. Iniţial, opoziţia faţă de politicile acestuia s-a grupat în jurul fratelui mai mic al Isabelei, Alfonso, dar după moartea acestuia magnaţii rebeli au căutat sprijinul tinerei.

Isabela a rămas însă credincioasă regelui, iar acesta a desemnat-o drept moştenitoare prin acordul de la Toros de Guisando (septembrie 1468). De asemenea, suveranul şi-a dat acordul pentru căsătoria mezinei cu regele Ferdinand de Aragon. Moartea lui Henric a propulsat-o pe Isabela pe tron, dar timp de patru ani Castilia a fost măcinată de războiul civil, mulţi nobili susţinând-o pe fiica lui Henric, Juana. În cele din urmă, Isabela s-a impus, iar la moartea, în 1479, a lui Juan al II-lea de Aragon, regatele Castiliei şi Aragonului au fost unificate sub Isabela şi Ferdinand.

Curajoasa regină a fost, se pare, voinţa dominantă în cuplu, ea impunându-i influentabilului Ferdinand agenda politică. Prioritatea absolută a fost recucerirea teritoriilor spaniole ocupate de arabi, recucerire încheiată odată cu căderea Granadei, pe 2 ianuarie 1492.

Situaţia dificilă a finanţelor regatului spaniol unificat a determinat-o pe Isabela să-i acorde credit navigatorului genovez Cristofor Columb, care promitea aducerea unor bogăţii uriaşe din Asia, pe drumul mai scurt către acest continent, preconizat de el.

Ultimii ani ai vieţii Isabelei au fost marcaţi de numeroase drame personale: reginei i-au murit pe rând fiul, prinţul moştenitor Juan (1497), fiica, Isabela, regina Portugaliei (1498) şi nepotul Miguel (1500). Singura moştenitoare rămasă a dinastiei a fost Juana, mama viitorului Carol Quintul, dar şi aceasta a început să dea semne clare de nebunie după 1501, fapt care a îndurerat-o şi mai mult pe Isabela, şi probabil că toate aceste tragedii i-au grăbit moartea, la doar 53 de ani.

E bine de ştiut

Considerată drept una dintre cele mai frecvente tulburări oculare, iritaţia şi senzaţia de ochi uscaţi, poate determina în timp slăbirea vederii, provocând o deteriorare a calităţii vieţii. Majoritatea celor care suferă de ochi uscaţi au peste 50 de ani, dar nu sunt scutiţi de această neplăcere nici cei care petrec ore în şir zilnic la calculator sau cei care poartă lentile de contact.

E bine de ştiut că disconfortul ocular se înscrie printre efectele adverse provocate de o serie largă de medicamente. Este vorba despre antihistaminice, decongestionante, antidepresive, tratamentele pentru Parkinson, betablocantele sau terapiile de substituţie hormonale.

Senzaţia de ochi uscaţi se numără printre primele manifestări de deficit de vitamina A, considerat cauza principală a

Disconfortul ocular

orbirii timpurii, o formă de afectare a funcţiei oculare care ar putea fi prevenită în totalitate prin câteva ajustări în dietă. Reducerea cantităţii de proteine, de grăsimi şi de colesterol ar fi cele mai importante.

Atenţie şi la efectele dramatice ale deshidratării. Cercetătorii au constatat recent că secreţia lacrimală scade direct proporţional cu nivelul de hidratare al organismului. Vestea bună este că aceste

simptome sunt reversibile dacă adoptaţi un program corespunzător de hidratare. Se recomandă, de asemenea să îmbrăţişaţi principiile unei diete bazate pe plante. Consumaţi la fiecare masă legume cu frunze verzi, legume roşii, portocalii şi galbene pentru a creşte aportul de vitamina A, dar şi fasole, spanac, cereale integrale.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

De ce vine toamna cu kilograme în plus?

Despre kilogramele în plus se spune că nu sunt altceva decât un rezervor de boală şi de sentimente neplăcute. Aceste argumente ar trebui să impulsioneze străduinţa de a căuta mereu cele mai eficiente soluţii pentru a scăpa de ele.

Ştiţi care e avantajul de a vă cunoaşte corpul? Acela de a putea anticipa şi preveni răspunsuri ale acestuia la diverşi factori.

Multe persoane au tendinţa de a se îngrăşa în perioada toamnei şi, cum kilogramele în plus reprezintă un risc

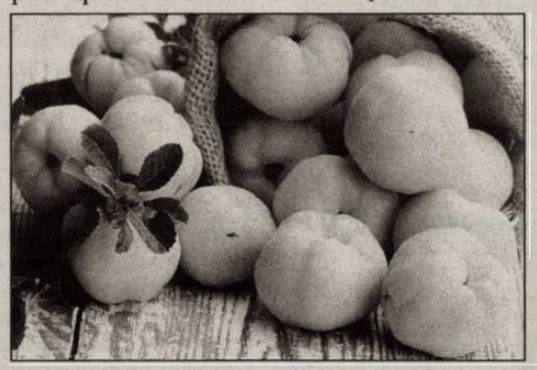

real de a dezvolta o formă medie sau chiar gravă de covid, ele sunt de evitat acum, mai mult ca oricând.

Mai ales acum, inclusiv munca de acasă accentuează tendinţa de a ronţăi sau de a mânca pe fond emoţional.

Motivele pentru care această toamnă vine cu kilograme în plus variază: fie pentru că începem să facem din ce în ce mai puţină mişcare din cauza vremii, fie că organismul ne cere mâncare caldă, mai multă şi mai grasă, ca mecanism de protecţie şi rezistenţă, fie că suntem foarte stresaţi şi compensăm cu mâncare sau, pur şi simplu, pentru că toamna apar unele dintre cele mai calorice fructe.

Recomandarea dr. nutriţionist Cristian Panaite ar fi să observaţi cum vi se schimbă obiceiurile în această perioadă şi ce impact au ele asupra organismului dumneavoastră.

Mâncaţi fructe la gustarea de dimineaţă sau ca desert. Dacă vreţi să slăbiţi, nu consumaţi mai mult de un fruct de mărime medie pe zi, de preferat înainte de ora 18^{00}.

Gutuile şi prunele au 57 calorii/ 100 g

Sunt bogate în antioxidanţi, în potasiu, magneziu, tanină şi pectină, care întreţin sănătatea inimii şi a mucoasei digestive. Antioxidanţii de tip vitamina C sunt un real inamic pentru radicalii liberi, reducând astfel riscul de cancer.

Perele au 58 calorii/ 100 g

Sunt un aliment bogat în fibre solubile (o pară medie oferă 4 g de fibre) care ajută la scăderea colesterolului „rău", cel care se depune pe artere şi

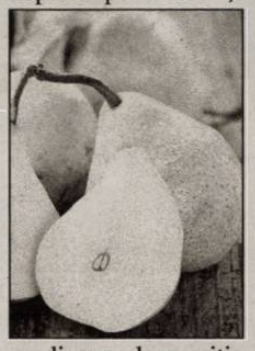

predispune la apariţia infarctului miocardic şi a accidentului vascular cerebral ischemic.

Strugurii au 80 calorii/ 100 g

Strugurii au conţinut ridicat de apă şi sunt buni pentru hidratare. Dacă ştiţi că 100 g de struguri au aproximativ 80 de calorii, asta înseamnă că puteţi mânca fără grijă în prima parte a zilei o gustare de 250 g (200 calorii).

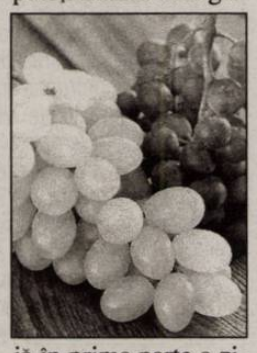

Evitaţi gemurile şi dulceţurile

Acestea sunt de 3-4 ori mai calorice pe 100 de grame decât fructele proaspete din care sunt făcute. Aşa că înlocuiţi-le cu fructe proaspete sau cu deserturi sănătoase şi dietetice preparate în casă.

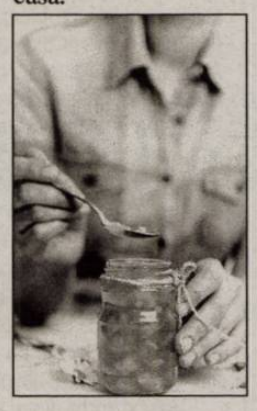

Gastronomice

Roşii umplute cu caşcaval

500 g roşii, 50 g caşcaval ras, 50 g pesmet, 2 linguri unt, 3 linguri smântână.

Roşiile se taie în jumătate, se scobesc cu o linguriţă în aşa fel încât să rămână cărnoase. Untul se freacă, se amestecă pesmetul şi caşcavalul ras, iar cu această pastă se umplu roşiile. Deasupra fiecărei roşii se pun puţină smântână şi câteva bucăţele de unt. Se dă la cuptor pentru 10 minute.

Ficăţei cu ciuperci

10 ficăţei de pui, o linguriţă unt, 500 g ciuperci, pătrunjel verde, o legătură ceapă verde, 2 linguri smântână.

Se rumenesc ficăţeii în unt. Să nu se usuce, se stropesc mereu cu apă sau se pune de la început untul cu o căniţă de apă. Se amestecă mereu. Ciupercile se spală bine, se taie în felii şi se pun cu ceapă în unt să fiarbă câteva minute, până scade zeama pe care au lăsat-o. Când ciupercile sunt fierte, se adaugă ficăţeii, pătrunjelul tocat şi se lasă să fiarbă împreună. Se adaugă smântâna amestecată cu o linguriţă de făină şi se mai lasă să dea un clocot. Se serveşte cu mămăliguţă.

Tort moca expres

Blatul: ***35-40 biscuiţi, 200 g cafea lichidă, uşor îndulcită, 100 ml vişinată.***

Crema: ***150 g ciocolată cu lapte, 100 g ciocolată amăruie, 200 g unt, 200 g zahăr pudră, 3 gălbenuşuri.***

Se bat gălbenuşurile cu zahărul până ce se albesc. Treptat se încorporează untul şi jumătate din vişinată. Ciocolata amară ruptă în bucăţi se pune într-o crăticioară cu 2 linguri de apă şi se topeşte amestecând mereu. Se procedează în acelaşi mod cu ciocolata cu lapte. Apoi ciocolata amară se adaugă la jumătate din crema de unt, iar ciocolata cu lapte la cealaltă jumătate. Se ia o formă de tort, se tapetează cu hârtie şi apoi se umple alternând un rând de biscuiţi înmuiaţi în esenţa de cafea şi cealaltă jumătate de vişinată, un rând de ciocolată amară, un rând de biscuiţi înmuiaţi, apoi ciocolata cu lapte. Trebuie să ne mai rămână câte puţină cremă din cele două variante. Se pune compoziţia în forma de tort 3-4 ore la frigider, apoi se răstoarnă pe un platou şi se acoperă cu crema rămasă. Se ornează după gust cu ciocolată rasă sau frişcă.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Sugestii utile

Este un adevăr recunoscut, frumuseţea, lungimea, curbura genelor amplifică frumuseţea chipului. Zonă sensibilă, acestea necesită îngrijiri speciale.

Specialiştii sugerează că demachierea să se realizeze cu blândeţe pentru a nu brusca şi smulge genele. Rimelul trebuie să fie îndepărtat uşor. Orice agresiune poate fi urmată de stoparea creşterii şi chiar de subţierea genelor.

Mai multe studii au arătat că după trei luni de tratament cu biotină (o vitamină din grupul B) genele au devenit mai lungi. Aşadar, frumuseţea genelor se amplifică în scurt timp.

Există o mascara incoloră care defineşte genele şi le hrăneşte. Genele pot deveni mai lungi şi mai groase în doar câteva zile. Genele cresc natural pentru că un astfel de produs are o formulă bazată pe uleiuri naturale care le stimulează creşterea.

Aplicând foarte puţin ulei de măsline pe gene în fiecare seară, înainte de culcare, veţi hrăni intens genele şi le veţi stimula creşterea. Un efect similar au şi uleiul de ricin sau vitamina E.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Tom DeLonge, artizanul dezvăluirilor

Cei care au urmărit atent, în ultimii trei ani, dezvăluirea treptată, la nivelul Pentagonului, a unor informaţii despre „fenomenele aeriene neidentificate" (FAN/OZN), ştiu că artizanul din umbră al acestor dezvăluiri a fost, de fapt, un rocker de mare notorietate, Tom DeLonge, cel care în 2017 a înfiinţat şi conduce de atunci „Academia To The Stars" (TTSA), o organizaţie pentru studiul FAN, la care au aderat personalităţi precum Luis Elizondo, Chris Mellon, Hal Puthoff şi alţii, despre care am amintit frecvent pe această pagină.

Într-un interviu pentru *The Guardian*, în septembrie 2020, DeLonge a făcut declaraţii interesante privind cariera sa, ca şi viziunea sa privind FAN. Înainte de toate, el a subliniat că, în contextul acestui fenomen, nu este convins că avem de-a face cu „extratereştri". Spunea: „Oamenii trebuie să-şi pună centura de siguranţă şi să-şi deschidă minţile, să înceteze să mai vorbească despre străini şi extratereştri, pentru că am sentimentul că nu prea este asta realitatea".

Minţi deschise

A mai explicat că pasiunea sa pentru fenomenul OZN nu este un capriciu recent. „M-am implicat profund când începusem clasa a şaptea", spune el. Apoi, după ce formaţia sa de rock a semnat un contract important, a folosit primul său cec pentru a cumpăra un calculator performant, pentru a aprofunda cercetarea subiectului. Studiul FAN/OZN „este, cu adevărat, tot ce am mai făcut vreodată în afară de muzică şi de a-mi construi o familie. "

Cu ajutorul lui DeLonge, prin TTSA, au fost lansate în domeniul public cele trei clipuri militare ale unor incidente FAN. În timp ce aceste dovezi vizuale sunt limitate la nişte imagini cu granulaţie mare, partea înfricoşătoare este că piloţii, oficialii militari şi alţi martori oculari intervievaţi în serialul *Unidentified,* realizat de TTSA şi distribuit pe *History Channel,* oferă cu toţii aceeaşi poveste: cea a mai multor observaţii de nave în formă de Tic-Tac alb care se deplasau cu viteze şi pe traiectorii care, omeneşte, ne par imposibile.

DeLonge s-a născut în 1975 şi s-a ataşat trupei de rock *Blink-182* în 1992, pe când era la liceu, în San Diego. El povestea: „Îmi amintesc că făceam turnee cu microbuzul şi în acest timp citeam cărţi pline de documente guvernamentale şi relatări ale martorilor. Vorbesc despre piloţi, ofiţeri – toţi indivizi foarte credibili care au fost instruiţi la instalaţiile de rachete nucleare. Şi astronauţii care au mers pe Lună şi au avut întâlniri, ştii?"

Trupa *Blink-182* a lansat şase albume de succes înainte ca DeLonge să renunţe la ea, în 2015, pentru a se dedica formării companiei TTSA, cu care a promis că va investiga mai adânc muşamalizarea guvernamentală a FAN/OZN-urilor. Oamenii s-au întrebat – a luat-o oare razna? „Dacă un actor ar fi făcut ceea ce am făcut eu" – spunea DeLonge – „ar fi fost mai puţin ciudat, pentru că nu ştii cu adevărat cine sunt actorii. Acesta ar putea fi un fel de plan de joc. Dar cu muzicienii, vrei să te îmbraci ca ei sau să asculţi alte trupe ca ei. Rock'n'roll are tradiţia de a fi ceva veritabil şi autentic."

La unele dintre întrebările reporterului, de pildă: „Care este cea mai convingătoare dovadă pe care aţi văzut-o cu privire la existenţa extratereştrilor?", DeLonge a replicat că nu putea da un răspuns, din cauza „problemelor de securitate naţională". Întrebat despre muşamalizările guvernamentale sau dacă trăiesc extratereştri printre noi ca în filmele *„Men in Black"?,* el a spus: „Nu, deloc. Nu este nimic conspirativ. Oricine poate accesa site-ul web al CIA şi poate citi mii de rapoarte. Există doar un vid de comunicaţie. Guvernanţii noştri s-au confruntat decenii de-a rândul cu povara foarte dificilă de a face faţă la ceva extrem de avansat, dar greu de înţeles. Au nevoie de timp pentru a intra în asta, pentru a-l înţelege, pentru a culege date şi a le analiza".

DeLonge a trecut apoi în revistă mai multe cazuri notorii de întâlniri OZN, care au fost intens discutate în media, între care „ceva care s-a pretins că s-a prăbuşit la sfârşitul anilor '40", cazul *Nimitz,* sau „luminile misterioase pe cerul nopţii peste capitala SUA, care

au durat câteva zile", în 1952. S-a spus de fiecare dată că a fost vorba de extratereştri. „Au existat momente în care anumiţi preşedinţi s-au apropiat de acest subiect. Problema a fost întotdeauna: cum vor digera oamenii asta? Ar fi de parcă i-am lovi peste cap cu un baros uriaş. Este înfricoşător pentru oamenii din Pentagon întrucât ei încearcă să ţină civilizaţia legată laolaltă."

Deci, Trump ştie ceva ce nu ştim cu toţii? – a întrebat Rich Pelley, autorul interviului. DeLonge a răspuns că „Nu ştiu ce ştie el, dar ştiu că am ajutat la organizarea de briefing-uri pentru Casa Albă". Ce zici de Boris Johnson? „Nu am experienţă personală cu guvernul britanic, dar ştiu că este absolut implicat."

Venind vorba de cei care au susţinut că au fost răpiţi de OZN-uri, DeLonge a afirmat că aceştia ar trebui să fie luaţi în serios. „Dar când oamenii se gândesc la răpiri, s-ar putea să nu fie ceea ce este. Răpiri au existat încă din zorii timpului. Desene din peşteri arată exact aceleaşi entităţi pe care oamenii le văd în aşa-numitele răpiri. Oamenii care utilizează droguri psihedelice pentru a ajuta la sindromul de stres post-traumatic, depresie, ori anxietate, văd şi ei aceleaşi fiinţe, aceleaşi entităţi. Oamenii mai spun că unele răpiri au loc în somn. Cred că oamenii vor afla că acest fenomen are de-a face mai mult cu conştiinţa şi că nu vine doar de pe o altă planetă. Există mult mai multe în Univers".

Fiind în contact cu militari care cunoşteau mai multe secrete, DeLonge a aflat şi lucruri pe care nu le poate divulga din motive de securitate naţională. Aşa cum spunea: „Am crezut că ştiu cele mai multe părţi deranjante, apoi am fost informat despre ceva şi nu am dormit trei nopţi. Cred că ceea ce va urma este o mai bună înţelegere a problemei cine suntem şi unde trebuie să mergem. Şi asta mă entuziasmează, pentru că eu cred că din ceva atât de deranjant se poate naşte ceva frumos".

Întrebat dacă el crede că extratereştrii sunt reali, DeLonge a răspuns că există texte scrise cu mii de ani în urmă, de pildă despre un rug aprins care vorbea. Textele antice l-au numit «Dumnezeu», dar DeLonge spunea că lui i se pare că nu este atât de simplu. Steaua din Betleem – era oare o stea sau o navă? Pentru că o stea este ceva foarte mare. Nu ar putea pluti deasupra unei iesle".

Cercetări revoluţionare

Într-un alt interviu, pentru *Fox News,* Tom DeLonge, a declarat că este convins că cercetările pe care el şi organizaţia sa *To The Stars Academy of Arts & Science* (TTSA) le fac asupra OZN-urilor „ar putea schimba lumea".

Comentând întrebarea dacă OZN-urile sunt reale, el a răspuns că, la ultimele spectacole la care a participat cu formaţia *Blink-182,* în Marea Britanie, au fost o sută de mii de spectatori. El nu s-ar fi decis să lase o asemenea carieră doar pentru a urmări monştri şi fantome, adăugând: „nu sunt prost, sunt un tip destul de priceput". Iar după decizia sa, a devenit „parte a unui mare mecanism care este absolut profund şi care a început deja să schimbe lumea. Şi va face mult mai mult".

Din păcate, subiectul OZN-urilor sau fenomenelor aeriene neidentificate, este „plin de tabu-uri şi de stigmatizare". Dar în decembrie 2017 ceva s-a schimbat. „Dintr-o dată, iată, lumea a aflat că de fapt am avut un program real, de 22 de milioane de dolari, din banii contribuabililor, pentru a studia de fapt OZN-urile. Şi nimeni nu ar fi vrut să vorbească despre asta", a continuat DeLonge. Nu se poate nega faptul că TTSA a condus agenda pe acest subiect de atunci încoace.

El crede că această dezvăluire, ca şi cale care i-au urmat: recunoaşterea Pentagonului că videoclipurile sunt reale, acceptarea fatului că ele pot fi considerate publicate oficial ş.a.m.d. par să fi schimbat definitiv percepţia publică. Într-un sondaj Gallup din septembrie 2019, americanii au declarat că devin din ce în ce mai sceptici că guvernul lor ar şti mai multe decât declară în legătură cu OZN-urile.

Referitor la viitor, DeLonge spunea că: „De-a lungul timpului, pe măsură ce ştiinţa se mişcă şi evoluează ... cred că vom găsi – presupun, nu ştiu – dar sentimentul meu este că mai sunt multe de aflat în acest sens... Dar singurul mod în care putem să ajungem acolo este dacă dispare stigmatul şi implicăm pe cei mai buni oameni de ştiinţă şi obţinem cele mai bune facilităţi, iar guvernul conlucrează."

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

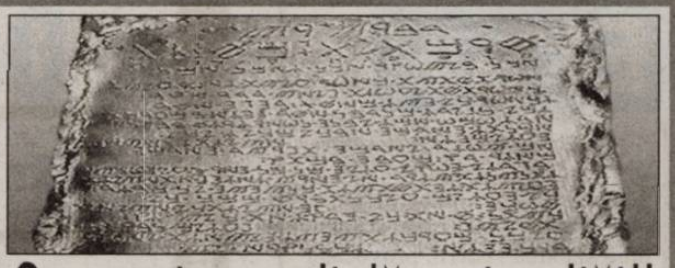

Cunoaşterea vitală a eternităţii

Cine a scris, când şi unde a fost dusă misterioasa *Tabula Smaragdina (Tabla de Smarald)?* S-a întors în Atlantida, a călătorit pe Arca lui Noe ori se află îngropată sub piramidele egiptene?

Asemenea chestiuni par desprinse mai degrabă dintr-o complexă teorie a conspiraţiei, în realitate nefiind certă nici măcar existenţa ei reală. Aceasta, fie şi numai pentru pretinsele ei puteri oculte, înscrise prin simboluri alchimice.

Revelaţiile lui Sir Isaac Newton

Se spune că Tabla de smarald a fost tradusă prima dată în latină de Hugo von Santalla în secolul al XII-lea, versiune al cărei autor este creditat legendarul filosof şi preot Hermes Trismegistul. În epocă, pretinsele ei înscrisuri ar fi influenţat radical alchimia. Lucru ciudat, câtă vreme nu există nicio dovadă a existenţei fizice reale a ei. Singurele elemente ce o aduc în prim-plan sunt diverse istorii şi traduceri care aparţin unor persoane foarte influente, de altfel: Roger Bacon, Michael Maier, Aleister Crowley, Albertus Magnus, Eric John Holmyard, Julius Ruska şi faimosul psihanalist Carl Gustav Jung, acesta pretinzând că a fost „vizitat" în vise de eterica Tablă.

Totuşi, cel mai cunoscut şi mai şocant comentariu scris despre aceasta îi aparţine matematicianului, astronomului, teologului şi filosofului englez Sir Isaac Newton. Acesta era atât de puternic impresionat de ceea ce ar fi descoperit că transmitea Tabla, încât a afirmat că profunda cunoaştere ocultată în ea ar fi putut schimba până şi legile mişcării şi ale gravitaţiei universale.

Mai mult, savantul avea convingerea că descifrarea textelor şi simbolurilor geometrice ale ei ar fi dezvăluit reţeta literală pentru crearea legendarei Pietre filosofale! *„Prin natura mea, sunt un sceptic, însă nu am altă opţiune decât să susţin subiectiv că Tabla de smarald are proprietăţi transformatoare. Alte lucruri decât transmutaţia metalelor sunt cele pe care nu le înţelegem",* spunea el.

Newton a petrecut mult timp lucrând pe textul considerat a aparţine Tablei de smarald.

Una dintre cele mai celebre secţiuni traduse de el se citeşte astfel:

„1) Absenţa minciunii este adevăr, dar certitudinea este mai adevărată.

2) Ceea ce se află jos este la fel ca ceea ce e sus şi ceea ce se află sus este la fel ca ceea ce e jos, pentru a face miracolele dintr-un singur lucru.

3) Şi la fel cum toate lucrurile au fost şi sunt născute dintr-un singur lucru prin gândirea unuia singur, tot astfel toate lucrurile îşi au naşterea din acest unic lucru prin adaptare.

4) Soarele este tatăl său, Luna este mama sa, vântul l-a purtat în pântecele lui, pământul e cel ce l-a hrănit.

5) Tatăl a toată perfecţiunea întregii lumi se află aici.

6) Forţa sau puterea lui este întreagă dacă ea este transformată în pământ.

7) Desparte pământul de foc, subtilul de grosier, cu o industrie mare.

8) Ea urcă de la pământ către cer şi coboară din nou pe pământ şi primeşte forţa lucrurilor superioare şi inferioare.

9) În acest fel veţi avea gloria întregii lumi şi astfel tot întunericul se va îndepărta de voi.

10) Forţa sa este deasupra oricărei alte forţe. Căci ea depăşeşte orice lucru subtil şi penetrează orice lucru solid./

11) Astfel Lumea a fost creată.

12) Din ea provin admirabile adaptări, ale căror mijloace (sau procese) sunt aici prezente.

13) De aceea sunt numit Hermes Trismegistul, având cele trei părţi ale filosofiei întregii lumi.

14) Ceea ce am spus despre funcţionarea Soarelui este realizat şi terminat."

În tot ce face referire la traduceri ale Tablei de smarald, implicit există şi îndoiala că s-ar fi lucrat pe obiectul original, ci mai degrabă pe pretinse transcrieri ale acesteia. Dar atunci e foarte posibil ca respectivele copii să fi conţinut modificări neimportante ori semnificative, interpretări eronate şi înţelegeri incorecte ale textelor şi simbolurilor.

Mai mult, unii consideră că, de fapt, *Tabula Smaragdina* nici nu ar fi existat vreodată, alţii, dimpotrivă, că ar exista, fiind însă ascunsă ca un obiect de valoare vitală pentru omenire cu reputaţia de a conţine secretul primei materii şi transmutarea acesteia. Răspunsul, cel mai probabil, niciodată nu va fi aflat.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Patru ani de pelerinaj

India se numără printre teritoriile în care numeroase tradiții multimilenare trăiesc, efectiv, neîntrerupt până în zilele noastre.

Kumbh Mela sau Kumbha Mela este un important pelerinaj și festival în hinduism, sărbătorit într-un ciclu de 12 ani, în patru locuri de pelerinaj de pe malurile unor importante ape curgătoare: Gange, Saraswati și Yamuna, care simbolizează Cunoașterea, Pasiunea și respectiv Devotamentul.

Miracolul credinței și spectacolul naturii

Punctul de confluență dintre aceste cursuri de apă este cel numit Sangam, situat în dreptul orașului Prayag (sau Allahabad – statul Uttar Pradesh). Se spune că, aici, credincioșii vin în pelerinaje de mii de ani, pentru a fi binecuvântați cu cele trei daruri majore sus-menționate, în prezența unor mari învățați.

Este vorba despre un fenomen cultural, religios, istoric, dar și social de mare amploare. În cadrul Kumbh Mela din 1894, a avut loc o importantă întâlnire la Prayag între importanți lideri religioși hinduși.

Pe de altă parte, dacă milioanele de credincioși își caută aici curățenia spirituală, precum și ocrotirea și împlinirea date de Divinitatea supremă, vizitatorii atrași de mirajul spectacolului din cele patru zări ale lumii rămân fascinați de un alt gen de feerie, de data aceasta datorată exclusiv naturii.

Să spunem că nisipul de culoare albă întins pe mulți kilometri în jurul albiilor râurilor nu reprezintă ceva chiar rarisim, însă mult mai interesantă este „granița" apelor, o linie de întâlnire a Gangelui – de culoare tulbure-noroios, cu Yamuna – un verde închis. Insolitul imaginii îl constituie faptul că apele respective nu se amestecă, ci curg mai departe împreună, dar fiecare cu caracteristicile sale.

De la începuturile Lumii...

Pelerinii vin în locul descris mai sus cu prilejul Kumbh Mela, dar și la alte festivaluri (Makar Sankranti, Basant Panchmi, Maha Shivratri, Mauni Amavasya), în perioadele eclipselor solare ori pentru binecunoscutele băi ritualice purificatoare. Totodată, cercetătorii cred că scăldatul în aceste râuri este un mijloc de ispășire, penitență pentru greșelile din trecut și că îi curăță de păcate.

Înțelepții hinduși nu au rețineri în a afirma că festivalul Kumbh Mela este chiar „cea mai mare și mai veche manifestare de spiritualitate din lume". Festivalul este marcat de o scufundare ritualică în ape, dar și o sărbătoare a comerțului comunitar, incluzând numeroase târguri, educație, discursuri religioase ale oamenilor considerați sfinți, hrănirea în masă a călugărilor sau a săracilor și spectacole de divertisment.

O străveche legendă hindusă descrie crearea unui „amestec de amrita (nectarul nemuririi)" după ce forțele binelui și răului tulbură oceanul creației. Zeii și demonii se luptă pentru vasul primordial în care se află „nectarul", spre a câștiga nemurirea. Ulterior, legendei i s-a adăugat un element elocvent pentru manifestarea despre care vorbim: vasul este vărsat în patru locuri și aceasta este originea celor patru Kumbh Mela.

În sanscrită, kumbha înseamnă „vas", găsindu-se în textele vedice, de multe ori în contextul reținerii apei sau în legendele mitice despre nectarul nemuririi. Cuvântul Kumbha sau derivatele sale se găsesc în Rigveda (1500–1200 î.Hr.), cel mai vechi text sanscrit, și în alte scrieri sanscrite antice, vedice și postvedice.

În textele astrologice, termenul se referă și la semnul zodiacal al Vărsătorului, etimologia astrologică datând de la sfârșitul mileniului I d.Hr., probabil influențată de elemente zodiacale grecești. Cuvântul mela înseamnă „uniți, uniți-vă, întâlniți-vă, mișcați-vă împreună" în sanscrită, în special în contextul târgurilor, al sărbătorilor comunității. Acest cuvânt se găsește și în Rigveda și în alte texte antice hinduse. Astfel, Kumbh Mela înseamnă o „adunare, întâlnire, unire" în jurul „apei sau al nectarului nemuririi".

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Cele 300 de trepte de la Slănic Moldova

Situată pe versantul estic al Carpaților Orientali, în masivul Nemira, la înălțimea de 530 m pe valea pârâului Slănic, stațiunea Slănic Moldova este una dintre cele mai vechi din țară, fiind renumită pentru izvoarele sale de ape carbonatate, bicarbonatate, ușor sulfuroase, clorurate, sodice, hipertonice, hipotonice, izvoare descoperite încă din anul 1801. În 1852 s-au efectuat primele teste chimice, iar în 1877 au apărut primele instalații balneare. De atunci, stațiunea s-a dezvoltat în continuu, fiind și astăzi un factor de atracție turistică important în această zonă a țării.

Dacă vizitați Slănic Moldova, asigurați-vă că nu veți ocoli așa-numitul „traseu al celor 300 de scări" sau „traseul 5", care reprezintă o plimbare prin pădurile de la poalele muntelui Dobru, deasupra zonei izvoarelor minerale din Slănic Moldova și de-a lungul Cheilor Slănicului.

Fiind destinat relaxării active a turiștilor, traseul „300 de scări" nu necesită pregătire fizică deosebită și nici echipamente specializate pentru drumeții montane. Scările (treptele), mai mult sau mai puțin 300 la număr, sunt în general din piatră dar pe alocuri sunt completate cu unele din beton.

Traseul prin pădure nu este dificil și este accesibil atât vara, cât și iarna. Durata medie a traseului complet este de 2,5-3 ore. Traseul pornește din stațiune, din apropierea zonei izvoarelor, chiar din dreapta izvorului denumit „300 de scări". Scările urcă prin pădure uneori abrupt și în serpentine, alteori mai domol. Din loc în loc sunt zone în care se poate vedea stațiunea și superba panoramă a munților Nemira.

La coborâre, unele porțiuni sunt ceva mai abrupte, dar practicabile chiar și pentru turiștii care vin la odihnă în stațiune, cu toate că unii turiști preferă să se întoarcă pe scări la punctul de plecare. Traseul revine în stațiune prin zona Popasului, aproape de Cascadă și continuă de-a lungul Cheilor Slănicului până în zona izvoarelor.

GABRIEL TUDOR

Panteon creștin

Sfântul Apostol Andrei

Peste mai puțin de o săptămână, luni 30 noiembrie, Biserica noastră îl prăznuiește pe Sfântul Apostol Andrei, ocrotitorul României.

Născut în Betsaida Galileei, pe malurile lacului Ghenizaret, acesta este fiul lui Iona și fratele lui Petru. Este unul dintre cei 12 ucenici ai lui Hristos pe care îl urmează când aude cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul care spune: „Iată mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii". Este primul apostol venit alături de Mântuitor, de unde și calificativul „cel dintâi chemat".

Îl aduce la Iisus și pe fratele său, Petru, asigurându-l „Am găsit pe Mesia".

Renunță la ocupația de pescar și se dedică propovăduirii Evangheliei fiind martor al Patimilor, Răstignirii și Învierii lui Hristos. Propovăduiește adevărata credință în Bitinia, la Marea Neagră, regiuni ale Propontidei și Calcedoniei, Bizanțului și Turciei, Macedoniei, până la Dunăre. Merge apoi în Tesalia, Grecia, Iraclia, Amastos. Slujbele sale din Sciția Minor (Dacia Pontică, Dobrogea de astăzi, cetățile Tomis, Callatis, Istria), îl consacră drept „apostol" al românilor.

În Bizanț îl pune episcop pe Stachys iar în Grecia aduce o mulțime de oameni la credința în Evanghelie.

În Sinope suferă torturi greu de imaginat. Este legat de mâini și de picioare și este târât pe drum, bătut cu pietre și, în cele din urmă, fiind crezut mort este scos afară din cetate.

Tradiția spune că la Patras este prins de Egheat, fratele proconsulului și răstignit cu capul în jos pe o cruce în formă de X, în ziua de 30 noiembrie anul 87. De atunci crucea în formă de X este numită „Crucea Sfântului Andrei". La scurt timp după aceea Egheat cade într-o râpă și moare.

Moaștele Sfântului Apostol Andrei sunt duse la Constantinopol în anul 357 de către Sfântul Artemie. Evenimentul are loc cu prilejul sfințirii bisericii Sfinții Apostoli în timpul domniei lui Constanțiu, fiul împăratului Constantin cel Mare. În secolul al XI-lea sunt mutate la Tesalonic, apoi la Atena, și, înainte de cucerirea Constantinopolului la 1453, sunt duse la Patras iar de aici la Roma.

La 21 septembrie 1964, în timpul papei Paul al VI-lea, racla cu capul Sfântului Andrei este înapoiată Bisericii Greciei și depusă în Catedrala Mitropolitană din Corint.

Sfântul Andrei nu este doar ocrotitorul României ci patronează și alte unsprezece state și regiuni: Scoția (care îi poartă crucea pe steag), Barbados, Georgia, Ucraina, Rusia, Polonia, Sicilia, Grecia, Cipru, Tenerife și Malta.

Dintre toți însă după cât se pare, românii au cele mai multe tradiții și obiceiuri legate de această sărbătoare. Numele său, care derivă din grecescul Aneas, însemnând „viteaz" sau „bărbătesc", i se adaugă în Bucovina calificativul „cap de iarnă", considerându-se că ziua sa marchează începutul anotimpului friguros.

Această zi permite producerea unor îmbinări de elemente malefice și benefice dispărând hotarul dintre ele.

În noaptea de Sfântul Andrei apar strigoii care fură „mana vacilor", „mințile oamenilor" și „rodul livezilor". Sunt spirite ale celor morți care din diverse motive nu au ajuns în lumea de dincolo și care devin periculoase. Pentru a-i alunga se atârnă cununi de usturoi sau se ung ușile și geamurile cu usturoi zdrobit, și se aprind candele la icoane.

Fetele care vor să-și cunoască ursitul practică o serie de ritualuri pentru ca acesta să li se arate în vis.

Se crede că lupii încep să vorbească și își pot mișca gâtul și se pot transforma în vârcolaci. Pentru a se proteja de ei oamenii atârnă cruci din ceară de albine și se roagă Sfântului Andrei care este considerat patronul lupilor. Până la Crăciun femeile nu mai torc și nu mai țes ca să nu stârnească mânia Maicii Domnului.

Sfântul Apostol Andrei a fost înscris cu cruce roșie în calendarul Bisericii Ortodoxe Române în 1995, în 1997 a fost proclamat oficial Ocrotitorul României, iar ziua de prăznuire a fost declarată sărbătoare bisericească națională.

IRINA STOICA

Ipostazele infinite ale femininului

Există nenumărate exemple de pictori care au avut privilegiul de a trăi și a crea în cercurile marilor curți regale occidentale, după cum și mulți creatori provin și își trag sevele operelor lor din zone sociale modeste, dintr-o viață plină de dificultăți.

Incontestabil, în contextul picturii universale, artiștii ruși ocupă o poziție bine conturată, cu o identitate aparte. Între ei, o figură „specială" este cea a lui Andrei Atroșenko („Andrew", cum își semnează tablourile, sub puternica influență a unei experiențe americane scurte, dar deosebit de benefice), născut în 1965 în orașul Pokrovsk, din Rusia.

După absolvirea celei mai prestigioase școli de artă din țara sa și una dintre cele mai valoroase din lume – Academia de Artă din Sankt Petersburg – a petrecut anul 1999 în Statele Unite ale Americii, invitat de Baia Arts, un grup din New England, pentru a participa la expozițiile și activitățile membrilor săi.

„Anul petrecut în America mi-a oferit mai mult ca artist decât toți cei opt ani de studii formale, afirma Atroșenko într-un interviu. Mi s-a cerut să realizez o expoziție la Academia de Arte Frumoase din Sankt Petersburg, la care colecționarii au fost interesați de calitatea expresivă a tablourilor respective și de inspirația puternică a muzicii și a dansului. Aceasta a fost considerată ca o renaștere pentru arta mea. Îmi plac expresia dinamică și frumusețea feminină, pot crea mișcare în tablourile mele și surprind un moment în timp, realizând ceea ce îmi doream."

Descendent dintr-o familie de agricultori, Andrei Atroșenko a fost impresionat de peisajele din Noua Anglie, dar și de modul în care majoritatea americanilor evită să deterioreze mediul. După ce a văzut lucrări ale lui Jose Royo (pictor spaniol considerat un „maestru al luminii") și Pino Daeni (pictor de origine italiană stabilit în SUA) la Artexpo New York 2000, și-a dat seama în ce direcție dorea să meargă arta sa.

Iar după doi ani de exerciții intense în Rusia natală, a ieșit în public cu stilul ce îl definește în mod decisiv, ca pictor romantic impresionist, concentrat pe portrete, pe dinamismul intern al instantaneelor surprinse cu un remarcabil simț al „poveștii" dinăuntrul unui gest, al unei priviri, al unui gând nerostit.

De departe, personajul preferat al lui Atroșenko este Femeia, mai corect spus, frumusețea feminină unică, acel mister ancestral ascuns de sexul frumos nu doar în trăsături fizice sublime, ci sub existența secretă pe care ne lasă pe noi, privitorii, să o presupunem, în vreme ce observăm magistralele stop-cadre surprinse în culorile și contururile din interiorul ramelor.

Se înțelege de la sine de ce, pictând zeci de portrete feminine, Andrei Atroșenko nu lasă nicio clipă impresia de repetare, de stereotipie. Fiecare dintre aceste fascinante personaje are identitatea sa inconfundabilă, sugerată mai mult ori mai puțin direct, prin numeroase detalii.

Din acest punct de vedere, se desprinde o tematică preferată a autorului: dansul și muzica, două arte ce ni se adresează în limbajul lor preponderent subliminal. Privind tablourile cu interpreți la instrumente (chitară, vioară, saxofon, trompetă – unde femeia-muzician îl are alături, de data aceasta, pe bărbatul ce se exprimă prin instrumente dominate de o evidentă masculinitate, respectiv cele de suflat)

și cu dansatoare, ai senzația că auzi aievea melodiile armonioase, deloc stridente, sau că urmărești plutirea imaterială a balerinelor cu contururi de silfide.

În multitudinea detaliilor ce țin de tehnica picturii acestui artist și de mesajul implicit al creațiilor sale, trebuie să menționăm vivacitatea absolut seducătoare a personajelor, transmisă cu o forță deosebită prin culorile vii, însă nicidecum agresive, nuanțe cromatice insinuate fără drept de apel în însuși

spiritul și în simțirile publicului. Totodată, într-un plan mult mai discret, să remarcăm faptul că impecabilele posturi ale frumoaselor imortalizate pe pânză nu indică niciun fel de mândrie ascunsă ori relevată voit, după caz.

Femeia, indiferent de rasă (găsim la Atroșenko atât tinere cu pielea albă, cât și hispanice, țigănci sau amerindiene) lansează provocarea descoperirii unor individualități de mare forță interioară, încărcate de o magie inegalabilă și prolifică. Iar un argument și o cauzalitate incontestabile, sub acest aspect, îl constituie faptul că soția și fiica artistului sunt inspirația pasiunii sale!

Dincolo de spectacol

Bucuria de a admira arta într-un spațiu dedicat special ei – muzeele specializate – constituie o răsplată evidentă a muncii organizatorilor. În spatele acesteia se ascund însă, cel mai frecvent, detalii pe care nici măcar nu le putem bănui, ca vizitatori și „evaluatori" mai mult sau mai puțin avizați ai creațiilor expuse.

Organizarea unei expoziții se bazează, evident, pe un buget, care depinde de amploarea evenimentului, respectiv numărul operelor împrumutate, (re)numele autorului, de capacitățile de a-i convinge pe potențialii „Mecena" să fie cât mai generoși când e vorba de umblat la banii din contul personal.

Am spus *„Mecena"?* Se știe, este un vechi titlu, neoficial, pentru majoritatea sponsorilor unui eveniment cultural, însă nici contribuția aceasta nu este totalmente dezinteresată. Cu cât și numele lor pot fi puse într-o legătură mai strânsă cu cele ale faimoșilor artiști, cu epoca și chiar cu istoria prezentă – cu atât vor fi și donatorii mai generoși.

Poate mai dificil de intuit, un rol tot mai pregnant în acest larg fenomen îl au, de-o vreme încoace, miliardarii chinezi. Și nu sunt puțini! Iar cum calitatea marilor expoziții de prin Vest depinde în primul rând de bunăvoința acestor oameni, ei sunt și „răsfățații" evenimentului, explicabil, de altfel, și prin faptul că de față se află artiști, figuri politice, critici de artă, colecționari, lideri de presă...

Un exemplu: binecunoscutul Centru Pompidou din Paris, a stabilit legături cu zeci de asemenea donatori, pe baza unui tichet de intrare de 11.000 de euro pe an. Având în vedere faptul că deseori se întâmplă ca aceste expoziții să devină „itinerante", cu finanțarea respectivilor, e clar că efortul merită.

Transferul de expertiză aduce venituri fabuloase, dincolo de expozițiile în sine. Campion în acest sens este considerată activitatea Luvrului de la Abu-Dhabi (crearea de muzee, formarea de specialiști), care va aduce circa un miliard de euro în bugetul instituției, în circa 30 de ani. Dar nimic nu se face de azi pe mâine: marile expoziții necesită chiar și trei-patru ani de muncă asiduă pentru a duce la finalul dorit, demn de a sta în lumina reflectoarelor. Și, chiar dacă pare o „Cenușăreasă" a domeniului, transportul operelor expuse constituie un fel de *„haut couture"* a muzeologiei.

De la riscul deteriorării lucrărilor din cauza schimbărilor de temperatură și umiditate, până la cel al furtului, toate operațiunile de mutare a acestora dintr-un loc în altul înseamnă și implicarea unor oameni care efectiv își pun viața chezășie pentru a se încheia acțiunea cu bine.

Iar în final: săli de expoziție pline, oameni încântați, care își bucură sufletul datorită rodului unuia dintre cele mai înalte haruri care i-a fost dat omului – acela de fi el însuși creator de frumos.

De la o tragedie, la o capodoperă

În principiu, artele oferă slujitorilor lor o libertate aproape totală, astfel că nu puține sunt operele magistrale inspirate din evenimente istorice dramatice, din episoade legendare sau literare care dau fiori reci. Un caz notoriu în acest sens îl constituie genialul tablou al pictorului francez Théodore Géricault (1791-1824) intitulat *Le Radeau de La Méduse* („Pluta Meduzei") – imaginea foamei dezumanizate și a luptei pentru supraviețuire.

Povestea reală începe la 17 iunie 1816. Franța își reocupase pozițiile comerciale din Senegal și urma ca 392 de persoane – funcționari și militari – să fie relocate în țara africană, cu un convoi alcătuit din: fregata „Meduza", corveta „L'Echo", nava „Loira" și bricul „Argus". Dar planurile nu au evoluat deloc așa cum se dorea, Hugues Duroy de Chaumareys, comandantul „Meduzei", era un nobil cu o experiență nesemnificativă în navigație și foarte orgolios, care a profitat de viteza superioară a navei sale și le-a depășit cu mult pe celelalte, în loc să navigheze în convoi.

În largul coastelor Mauritaniei, acolo unde toți navigatorii știau că se află o zonă nisipoasă extrem de periculoasă, Chaumareys a ignorat avertismentele echipajului și a ordonat să se meargă înainte. Eroare fatală: La Méduse a eșuat pe un banc de nisip, la 160 de kilometri depărtare de uscat.

După încercări nereușite de a ieși în ape adânci, marinarii au decis să construiască o plută de 20x7 metri, întrucât fregata nu avea suficiente bărci de salvare cu aproximativ 200 de pasageri privilegiați, printre care și comandantul ce au ajuns la țărm după 4 zile. Șase bărci au părăsit nava, rămânând 152 de soldați și marinari să se înghesuie pe plută, care urma să fie tractată de bărci. Numai că pluta era mult prea grea și a fost abandonată, în ideea că celelalte trei nave ale flotei aveau să îi salveze.

A fost doar o speranță falsă, improvizația plutitoare a intrat repede în derivă, oamenii s-au luat la bătaie, s-au aruncat în apă și – două săptămâni mai târziu, când a sosit nesperata salvare – cei 15 supraviețuitori au povestit chiar despre acte de canibalism. În final, până pe uscat, din cei 152 de naufragiați de pe plută au rămas doar cinci, iar din cei 50 de oameni rămași pe „Meduza" cu speranța că vor fi mai în siguranță pe nava eșuată decât pe plua fragilă și supraaglomerată, vor supraviețui doar 3, salvați după 45 de zile.

Cumplita dramă a generat un puternic val de emoție pretutindeni, iar căpitanul Chaumareys a fost condamnat la trei ani de închisoare și numele său a fost radiat de pe lista ofițerilor de marină. Un an mai târziu, Théodore Géricault a realizat pictura *Le Radeau de La Méduse*, capodoperă cunoscută în lumea întreagă, expusă în prezent la Muzeul Luvru din Paris.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...există aproximativ 200 de specii cunoscute ca meduze? Ele variază ca mărime, culoare şi formă.

◆ ...fierul formează 5 la sută din scoarţa Pământului? Este al doilea metal prezent în cele mai mari cantităţi după aluminiu.

◆ ...cea mai înaltă cascadă din lume este Angel cu o cădere de circa 979 de metri şi o lăţime de 150 de metri? Se află în Podişul Guyanei din statul Bolivar, în sud-estul Venezuelei.

◆ ...staţiunea Băile Herculane din judeţul Caraş-Severin a fost cunoscută de pe vremea stăpânirii romane? A fost menţionată documentar pentru prima oară în anul 153 d.Hr.

◆ ...Histria este cea mai veche colonie grecească din Dobrogea? A fost întemeiată în jurul anului 675 î.Hr. de coloniştii greci veniţi din Milet.

◆ ...primul nume cunoscut al insulei britanice a fost „Albion"? A fost utilizat de geografii greci în secolul al IV-lea î.Hr. şi chiar mai devreme, după unii cercetători.

◆ ...şurubul a apărut în secolul al III-lea î.Hr.? Invenţia lui este atribuită lui Arhimede.

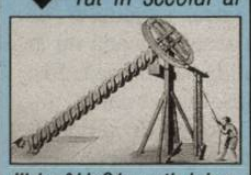

Ştiaţi că...

Cetatea Neamţului

Emblematică pentru istoria Moldovei şi a întregii ţări, Cetatea medievală Neamţ sau, Cetatea Neamţului, cum o numesc localnicii a fost ridicată în apropierea oraşului Târgu Neamţ şi la circa 46 de kilometri de Piatra Neamţ.

Aflată pe cel mai înalt vârf al Culmii Peleşului din Munţii Neamţului este construită în întregime din piatră. Numele ei provine de la cel al râului Neamţ de sub poala muntelui, nume care a fost dat şi mănăstirii din apropiere. Râul este cunoscut de localnici mai ales sub numele de Ozana pe care marele Ion Creangă o descrie ca pe o apă „frumos curgătoare şi limpede ca cristalul".

Cetatea a fost construită în timpul lui Petru I Muşat (1375-1391) în perioada consolidării statului medieval Moldova. Prima atestare documentară datează din 1395, când regele Ungariei, Sigismund de Luxemburg, înainte de a fi învins de Stefan I Muşat la Hindău (azi Ghidăoani, judeţul Neamţ), emite un act de cancelarie „ante castrum Nempch". Iniţial, cetatea cuprindea doar fortul central care închidea o incintă cu patru turnuri în colţuri, ulterior devenind una dintre cele mai bine întărite cetăţi de care a dispus statul medieval moldovenesc şi cu un rol important în sistemul general de apărare a ţării.

Cea mai glorioasă epocă din istoria cetăţii s-a desfăşurat în timpul domniei lui Ştefan cel Mare (1457-1504), conducător militar de excepţie şi bun organizator care a înţeles perfect rolul acestor construcţii în apărarea ţării, întărind fortificaţiile făcute de înaintaşii săi şi a construind altele noi.

Lucrările întreprinse la Cetatea Neamţului au constat în primul rând în supraînălţarea zidurilor cu 6-7 metri. Existau creneluri şi ferestre înguste, prin care apărătorii cetăţii puteau să supravegheze şi să se apere de duşmani. Au continuat cu ridicarea celor patru bastioane ale curţii exterioare şi construirea podului în formă de arc sprijinit pe 11 piloni de piatră. În felul acesta, în 1476, cetatea a putut rezista asediului impus de Mahomed al II-lea după lupta de la Valea Albă – Războieni.

Odată cu înăsprirea dominaţiei turceşti şi a progresului realizat în tehnica de luptă se constată însă o diminuare a rolului acestor cetăţi începând din cea de-a doua jumătate a secolului al XVI-lea. În vremea lui Alexandru Lăpuşneanu are loc distrugerea parţială a unor construcţii interioare (1564) refăcute de Ieremia Movilă. În anul 1600 cetatea îşi va deschide porţile în faţa lui Mihai Viteazul, apărătorii predându-se fără luptă.

În 1646, în timpul lui Vasile Lupu, cetatea este reparată şi transformată în mănăstire, încăperile din cetate căpătând aspectul de chilioare. În ciuda acestor vicisitudini, cetatea intră din nou în istorie în 1691 când un grup de plăieşi aflaţi aici reuşesc să ţină piept armatei poloneze conduse de regele Ion Sobietski, episod oglindit şi într-o cunoscută nuvelă a lui Costache Negruzzi.

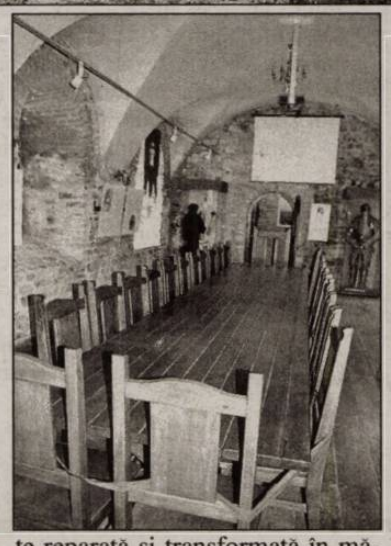

În 1717, după distrugerea ordonată de Mihail Racoviţă, cetatea îşi pierde total importanţa militară iar începând din 1718 devine o paragină din cauza intemperiilor şi a faptului că localnicii începuseră să-i folosească piatra pentru propriile construcţii.

Înţelegând totuşi valoarea istorică a cetăţii, în 1834 autorităţile vremii interzic luarea pietrei din cetate şi în 1866 o declară monument istoric. Mult mai târziu, între anii 1968-1972, încep lucrările de consolidare şi reabilitare a zidurilor, sub conducerea arhitectului Ştefan Balş. Acestea nu sunt însă suficiente, urmărindu-se doar conservarea monumentului, şi după 1992, în cadrul programului UNESCO se continuă restaurările începute, extinse la nivelul întregii cetăţi. Între 2007-2009 cetatea este închisă şi supusă unor lucrări cu fonduri europene, o perioadă de muncă grea în urma căreia, Cetatea renaşte, fiind dăruită publicului. Vizitatorul poate pătrunde în diferite săli, cum sunt vechiul paraclis, bucătăria, monetăria, dormitoarele şi mai ales în închisoarea evocând momentele tulburi ale istoriei.

Elegantă şi impunătoare, Cetatea Neamţului prezintă acum binefaceri ale civilizaţiei moderne, fără să-i ştirbească aura de glorie, invitând la o incursiune în vremurile de odinioară.

Obeliscul Horea, Cloşca şi Crişan

Ridicat pe esplanada din faţa Porţii a III-a a cetăţii Alba Carolina, obeliscul este închinat memoriei conducătorilor răscoalei de la 1784, marcând 150 de ani de la execuţia acestora.

Monumentul, caracteristic stilului Art Deco este opera arhitectului Octavian Mihălţan şi a sculptorului Iosif Fekete, care îmbină armonios idei istorice de o mare tensiune emoţională cu modernismul în artă.

În soclul obeliscului de piatră cu o înălţime de 20 de metri este prezentă o celulă alegorică, simbol al suferinţei celor trei conducători.

Deasupra uşii de fier forjat de pe faţada vestică, pe o placă de gresie, sunt săpate hotarele României Mari şi, în mijloc figurile lui Horea, Cloşca şi Crişan. Pe faţada opusă – estică – se află o statuie de mari dimensiuni a Victoriei înaripate, ţinând în mâna dreaptă o cunună de lauri.

Inaugurarea monumentului a avut loc la 14 octombrie 1937 în cadrul unei ample manifestări la care au luat parte regele Carol al II-lea şi viitorul rege Mihai I, care la vremea respectivă purta titlul de „Mare voievod de Alba Iulia".

Simboluri ale umanităţii

Lupul

Totem al dacilor şi important element a mitologiei populare româneşti, lupul devine un simbol cu multiple semnificaţii.

În Antichitate era propulsat în rândul divinităţilor datorită ferocităţii sale dar şi neputinţei omului de a-l dresa pentru a-l folosi la circ.

La latitudinea geografică a României se adună în haite şi îşi aleg perechile în timpul postului Crăciunului la „Filipii" de toamnă. După împerecherile care au loc, de obicei la „Filipii" de iarnă (29-31 ianuarie) începe o perioadă de gestaţie care ţine 62-63 de zile. Lupul duce o viaţă aproape de cea familială împreună cu lupoaica şi puii săi până la reconstituirea haitei la sfârşitul lunii noiembrie şi începutul lui decembrie, când apar cele mai multe sărbători închinate lupilor.

Se spune că lupul este singura fiinţă, care vede dracii, ajută credincioşii şi îi pedepseşte pe cei păcătoşi. Este călăuză a sufletelor spre rai iar urletul său este interpretat atât ca o rugăciune cât şi ca o prevestire a unei morţi apropiate.

Pagină realizată de IRINA STOICA

14 băieţi şi, în fine, încă o fată

Cuplurile care au mulţi copii nu reprezintă chiar nişte curiozităţi, însă asemenea cazuri devin insolite când în familiile respective se nasc numai băieţi sau numai fete. Americanii Jay şi Kateri Schwandt, ambii în vârstă de 45 de ani, din Detroit, sunt împreună încă din adolescenţă, însă au devenit soţ şi soţie în anul 1993.

Ei deja aveau trei băieţi atunci când şi-au încheiat studiile, ceea ce nu i-a împiedicat să-şi mai dorească alţi copii. Numai că băieţii au tot venit pe lume, unul după altul, până ce s-au adunat nu mai puţin de 14. Chiar dacă familia lor a crescut, cei doi părinţi au obţinut diplome avansate, Kateri un master în asistenţă socială şi Jay o diplomă în drept. Dorinţa de a avea alături şi o fată i-a determinat să-şi încerce din nou şansa, minune ce s-a întâmplat în urmă cu câteva săptămâni. Micuţa Maggie Jayne a venit pe lume în maternitatea oraşului Grand Rapids din apropierea lacului Michigan.

Familia Schwandt, protagonişti în ultimii ani ai ştirilor locale şi naţionale la fiecare naştere, au o emisiune web în direct – „14 Outdoorsmen" – referitoare la viaţa şi activităţile celor 14 băieţi, ce va trebui adaptată o dată cu apariţia micuţei Maggie.

„Suntem copleşiţi de fericire şi foarte agitaţi la ideea de a o primi pe Maggie Jayne în marea noastră familie aproape exclusiv masculină. Ea este cel mai frumos cadou pe care ni-l puteam dori" – a declarat tatăl pentru presa locală, un „cadou" de 3,4 kilograme, ca un bulgăre de aur preţuit de toţi ceilalţi.

Iar ca o încununare a fireştii lor sărbători, Tyler, cel mai mare dintre fraţi, în vârstă de 28 de ani, a comentat cu umor evenimentul: „Nu-mi vine să cred că mama are acum şi o serie de hăinuţe roz!" *(A.N.P.)*

Poliţia salvează vieţi

Pentru salvarea unei vieţi, în multe ţări din lume se fac eforturi incredibile, punându-se în acţiune nu doar cele mai frumoase calităţi umane, ci şi mecanisme menite să urgenteze intervenţiile în cazuri de boli grave, accidente, catastrofe naturale.

În Italia, poliţiei rutiere i-a fost încredinţat şi un serviciu „atipic" – transportarea, la nevoie, a organelor destinate unor transplanturi ce nu suportă întârzieri. O măsură ce s-a dovedit foarte inspirată, după cum vom arăta mai jos şi care, în plus, a dovedit că şi într-un asemenea domeniu se pot realiza uimitoare performanţe reale.

Parcurgerea, pe şosea, a 490 de kilometri în numai două ore (6 ore în condiţii normale) nu constituie o realizare la îndemâna oricui. Totuşi, o maşină a poliţiei italiene a acoperit această distanţă într-un regim special, pentru a transporta un rinichi de la Padova la spitalul „Gemelli" din Roma. Graţie unui Lamborghini, agenţii au rulat pe banda rapidă a autostrăzii cu peste 240 km/h, contribuind astfel la salvarea unei vieţi.

Trebuie precizat însă că autoturismul aflat în dotarea instituţiei respective este echipat special pentru îndeplinirea acestui tip de misiuni, având un compartiment realizat anume pentru transportarea de organe destinate transplanturilor chirurgicale şi un defibrilator pentru situaţiile de urgenţă.

Serviciul la care facem referire se află în funcţiune din anul 2018, bilanţul realizat între timp fiind unul remarcabil: 41 de organe livrate spitalelor, 10 cazuri de transport al plasmei şi sângelui, 19 situaţii în care a fost vorba despre seruri, vaccinuri şi alte medicamente. *(A.N.P.)*

Să nu te-ncrezi în ochelari

O tânără din Statele Unite în vârstă de 24 de ani, Sydney Kinsch, a făcut o descoperire şocantă, printr-un joc al întâmplării la fel de neobişnuit. Femeia trăia de patru ani împreună cu un bărbat şi credea că relaţia dintre ei mergea de minune.

Un simplu selfie a doborât însă la pământ toate sentimentele frumoase şi intenţiile ei bune. Incidentul s-a petrecut într-o zi când iubitul ei era plecat din oraş cu afaceri şi, cum o despărţire oricât de scurtă amplifică dragostea, cei doi la un moment dat, au luat legătura prin telefonul mobil.

Prilej tocmai nimerit pentru bărbat să-şi arate vastele sale sentimente faţă de iubita rămasă acasă, trimiţându-i un selfie, însă a neglijat cel mai important „amănunt" pentru el în clipa aceea, în maşină se afla o altă femeie!

În mod cert, nimic grav nu s-ar fi întâmplat şi infidelitatea bărbatului ar fi trecut neobservată, dacă acesta nu ar fi purtat ochelari de soare. Pentru că, exact în clipa realizării pozei trimise iubitei sale, în lentilele ochelarilor s-a reflectat o parte din trupul celeilalte tinere: o pereche de picioare, care tocmai ieşeau prin geamul coborât din partea pasagerului.

Replica celei înşelate a venit cu promptitudine, deosebit de acidă şi neiertătoare, însă nu şi violentă. Ea a postat descoperirea nefericită pe canalul Tik Tok, imaginea fiind însoţită de o descriere cu destinaţie explicită: „Acel moment în care iubitul meu, cu care sunt împreună de 4 ani, îmi trimite o poză în timp ce mă înşeală."

Nu mai are mare importanţă că, după ce şi-a negat iniţial vinovăţia, tânărul a trebuit să recunoască faptul că îşi înşela frecvent iubita cu multe alte femei, despărţirea a fost inevitabilă. Concluzia tinerei după acest incident: „Verificaţi imaginea reflectată pe lentilele ochelarilor iubitului vostru, fetelor!" (A.N.P.)

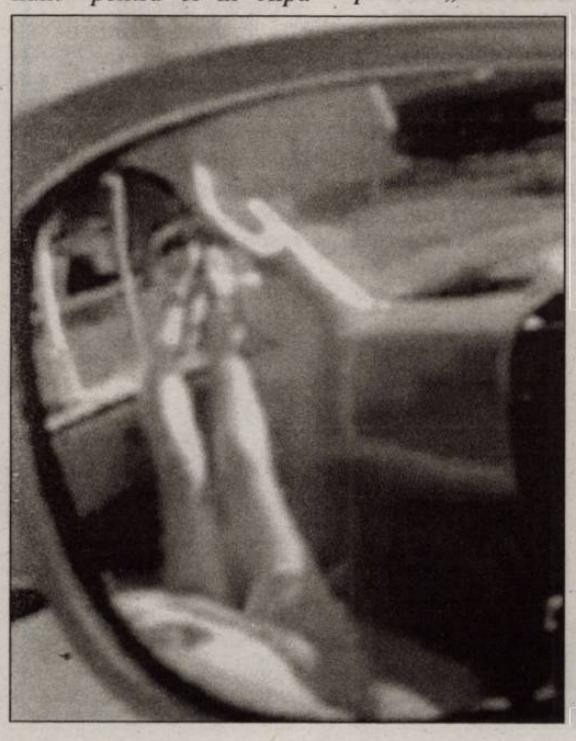

Salvat de coada balenei

De curând, înainte de miezul nopţii, într-o staţie de metrou dintr-un oraş din apropiere de Rotterdam (Spijkenisse), un tren se îndrepta spre punctul terminus al liniei unde urma să se retragă. Intrând în ultima staţie, conductorul metroului şi-a dat seama îngrozit că a pierdut controlul trenului şi că nu mai poate să frâneze la capătul căii ferate.

Orice manevră s-a dovedit de prisos, trenul a distrus tampoanele de siguranţă şi a fost propulsat în afara liniilor. Accidentul fatal era inevitabil, trenul trecând prin bariera de la capătul liniei şi doar sculptura contemporană care reprezintă două cozi gigantice de balene l-a oprit să cadă în apa de dedesubt, rămânând suspendat la 10 metri deasupra unei alei. Garnitura era goală în momentul accidentului, iar conductorul a putut ieşi din cabină cu destulă greutate, fiind preluat imediat de o echipă de medici şi transportat la un spital pentru un consult amănunţit.

Arhitectul care a proiectat sculptura, Maarten Struijs, s-a declarat impresionat de faptul că opera sa de artă a reuşit să susţină greutatea vagonului de metrou – „Dacă această coadă nu ar fi fost atât de solidă sau nu ar fi fost aşezată atât de jos, atunci conductorul de metrou ar fi căzut de la o înălţime de zece metri şi probabil nu cred că ar fi supravieţuit.".

Interesant va fi modul în care va fi extrasă garnitura de metrou, în jur existând apă, ce nu permite montarea unei macarale. *(I.S.)*

Totul despre filmele de Oscar:

TĂCEREA MIEILOR

Deşi în general la Oscar sunt preferate peliculele de dragoste, istorice, psihologice sau cele de acţiune, au existat situaţii în care thrillerurile i-au fascinat pe membrii Academiei Americane de Film atât de mult încât aceştia le-au recompensat cu mult râvnitele distincţii.

Un asemenea caz este „Tăcerea mieilor", unul dintre cele mai terifiante filme realizate vreodată. El reuşeşte să le facă spectatorilor „părul măciucă" nu prin acţiuni violente, prin valuri de sânge sau crime odioase, ci doar prin atmosfera apăsătoare şi de multe ori doar prin tăcere. Măiestria cu care regizorul, scenariştii şi actorul au reuşit să ducă tensiunea la un nivel aproape insuportabil este de neegalat. În rubrica noastră de astăzi vă propunem o scurtă incursiune în culisele acestei producţii.

Filmul este bazat pe cartea omonimă scrisă de Thomas Harris. Este a doua din seria de patru cărţi dedicate de acest scriitor lui Hannibal Lecter, prima fiind „Dragonul roşu". Toate cele patru cărţi au fost ecranizate, trei avându-l în prim-plan pe Anthony Hopkins.

Cartea „Tăcerea mieilor" a fost inspirată de relaţia adevărată dintre profesorul de criminalistică de la Universitatea Washington, Robert Keppel, şi cel mai celebru criminal în serie american, Ted Bundy. Acesta din urmă l-a ajutat pe Keppel să rezolve crimele în serie din Green River, al căror autor,

Gary Ridgway, a fost arestat în 2001, la doisprezece ani după ce Bundy fusese executat. Filmul a beneficiat din plin de cooperarea FBI, Biroul de Investigaţii văzându-l ca un instrument util în recrutarea mai multor femei ca agenţi.

Pe fluturele cap de mort prezent pe afişul filmului nu apare modelul natural al acestei specii, ci cel din pictura lui Salvador Dali, „In Voluptas Mors", reprezentând şapte femei goale care formează un craniu uman.

Primul actor căruia i s-a propus rolul a fost Sean Connery, dar acesta l-a refuzat pentru că scenariul i s-a părut prea „dezgustător". Când agentul lui Anthony Hopkins l-a sunat la Londra spre a-l întreba dacă vrea să joace într-un film intitulat „Tăcerea mieilor", actorul a crezut iniţial că este vorba de o producţie pentru copii.

Ca să se pregătească pentru rol, Anthony Hopkins a studiat dosare ale criminalilor în serie din arhivele poliţiei. De asemenea, a vizitat închisori şi a discutat cu criminali condamnaţi, fiind prezent şi la procese ale unor criminali în serie pentru a le studia comportamentul şi reacţiile.

Unul dintre motivele pentru care regizorul a ales-o pe Jodie Foster pentru rolul detectivei Clarice Sterling a fost... statura ei mică. El o pune în antiteză pe Clarice cu bărbaţii puternici şi înalţi din jurul ei tocmai spre a demonstra că, de fapt, tânăra îi depăşeşte pe toţi prin intuiţia ei sclipitoare.

Pentru a reliefa cât mai clar totala lipsă de emoţii şi trăiri omeneşti a „monstrului" Hannibal, scenariştii au introdus în film numeroase indicii. De pildă, atunci când dr. Chilton îi povesteşte lui Clarice cum Hannibal a atacat o asistentă medicală, el adaugă: „Pulsul lui nu a trecut niciodată de 85, nici măcar când i-a mâncat limba femeii". Mai târziu, când Hannibal scapă din cuşca lui prefăcându-se că este un poliţist rănit, dispecerul de pe ambulanţă transmite în staţie că are pulsul 90. În mod obişnuit, inima umană bate într-un ritm de 60-90 bătăi pe minut în repaus, dar trece mult peste 100 în momentele de tensiune sau efort.

Una dintre trăsăturile izbitoare ale lui Hannibal este aceea că nu clipeşte aproape deloc. A fost o decizie deliberată a lui Hopkins, atunci când îşi pregătea rolul, după ce actorul a urmărit un film documentar despre crocodili – aceştia stau nemişcaţi ore întregi, pândindu-şi prada fără să clipească. Urmându-le exemplul, Hopkins s-a străduit ca personajul lui să clipească foarte puţin, tocmai pentru a sublinia concentrarea şi cruzimea lui.

Cunoscut pentru farsele pe care le face colegilor, Hopkins nu s-a putut abţine să-i facă una şi lui Jodie Foster. Actriţa, originară din Virginia de

Vest, avea un accent „sudist" aparte, pe care Hopkins nu s-a sfiit să-l ironizeze de la primele replici, imitându-l. Cum acest lucru nu era prevăzut în scenariu, Foster s-a supărat de-a binelea că este luată peste picior şi a ridicat tonul. Regizorului i-a plăcut atât de mult dialogul încât a păstrat scena la montajul final.

Anthony Hopkins poate fi considerat „cel mai eficient" actor din istoria cinematografiei: el a fost recompensat cu Oscar, deşi prestaţia lui din „Tăcerea mieilor" nu depăşeşte 16 minute!

Filmul a fost distins cu „cele cinci mari Oscaruri" – pentru cel mai bun film, cea mai bună regie, cel mai bun actor, cea mai bună actriţă şi cel mai bun scenariu adaptat, fiind al treilea film din istorie care a reuşit această performanţă, după „S-a întâmplat într-o noapte" (1934) şi „Zbor deasupra unui cuib de cuci" (1975).

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

IN MEMORIAM

Draga Olteanu Matei

Ne-a părăsit recent una dintre cele mai îndrăgite actriţe româncе din toate timpurile, o veritabilă legendă a teatrului şi filmului de la noi: Draga Olteanu Matei. Născută la Bucureşti, pe 24 octombrie 1933, a absolvit Institutul de Artă Teatrală şi Cinematografică „I.L. Caragiale" în 1956, debutând în acelaşi an în piesa „Ziariştii", de Alexandru Mirodan.

Între 1957 şi 1990 a jucat fără întrerupere pe scena Naţionalului bucureştean, în piese precum „Coana Chiriţa" după Alecsandri, „Gaiţele" de Kiriţescu, „Hagi Tudose" de Barbu Ştefănescu Delavrancea, „Domnişoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu, „Pisica în noaptea de Anul Nou" de D. R. Popescu şi „Autorul e în sală" de Ion Băieşu. Dar numele ei va fi legat pentru totdeauna, în memoria afectivă a noastră, a tuturor, de rolurile sale din filme – peste 90 la număr.

A debutat în lungmetrajul „Blanca" (1955), regizat de Mihai Iacob şi Constantin Neagu, alături de Amza Pellea, Iurie Darie şi Silvia Popovici. I-a avut parteneri pe Dem Rădulescu în „Astă seară dansăm în familie" (1972), pe Marin Moraru şi Emil Hossu în „Toamna Bobocilor" (1975), pe Amza Pelea în „Nea Mărin miliardar" (1978), remarcându-se însă şi în „Patima" (1975), „Buletin de Bucureşti" (1982) şi „Căsătorie cu repetiţie" (1985). Pentru rolul din „Faimosul Paparazzo" (1999) a fost recompensată cu Premiul Uniunii Cineaştilor din România.

După pensionare, s-a retras la Piatra Neamţ, unde a înfiinţat în colaborare cu Casa de Cultură a Sindicatelor, compania teatrală „Teatrul Vostru".

La Gala Premiilor Gopo 2010, actriţa a fost distinsă cu Premiul Gopo pentru întreaga carieră. Din 2007 este Cetăţean de onoare al municipiului Piatra Neamţ. În 2002 a fost decorată cu Ordinul Naţional Steaua României în grad de Cavaler, „pentru prestigioasa cariera artistică şi talentul deosebit prin care a dat viaţă personajelor interpretate în filme, dar şi pe scenă", cu prilejul celebrării unui veac de film românesc. De asemenea, în octombrie 2014 a primit din partea Casei Regale a României decoraţia Ordinul Coroana României în grad de Ofiţer.

Etnografie

Ionela Lungu şi arta humuleşteană

Când spui Moldova culturală a secolului al XIX-lea, spui Eminescu, dar gândul zboară şi la prietenul lui hâtru şi slobod la gură din Humuleşti, Ion Creangă, şi la Amintirile din copilărie.

Un artist contemporan şi-a croit drum în această lume veselă şi pusă pe snoave, de mult apusă, şi încearcă să găsească motive de reverie şi bucurie. E vorba despre Ionela Lungu, absolventă a Universităţii Tehnice „Gheorghe Asachi", dar cu un masterat în Prelucrarea Materialelor, după cum o prezintă Agerpres, o artistă care „şi-a găsit vocaţia într-o bucată de humă", reînviind personajele snoavelor lui Creangă, Smărăndiţa popii, Păcală, Tuşa Mărioara, Moş Nichifor Coţcariul, Dănilă Prepeleac şi câte şi mai câte altele, toate modelate în lutul Humuleştiului. „Cine ia drumul Cetăţii Neamţului este întâmpinat invariabil, la poalele acesteia, de zeci de mogâldeţe care se uită hâtru, zâmbesc sau se strâmbă la ei. Iar feţele lor modelate în lut parcă renasc amintiri. Amintiri din copilărie...".

„M-am apropiat de meşteşuguri mai întâi dintr-o joacă, apoi m-a captivat şi am început să învăţ puţin câte puţin. Joaca a constat în modelarea unei bucăţi de humă (lut), pe vremea când încă eram studentă, apoi am dus această joacă mai departe, am încercat să integrez modelajul lutului într-o poveste şi ce poveşti ar fi fost mai potrivite, dacă nu cele ale lui Ion Creangă? Nici nu mi-a fost greu, pentru că toată copilăria mea am crescut printre materiale didactice realizate de mama şi sora mea mai mare, educatoare fiind. Pasiunea nu ar fi venit şi fără ajutorul lui Costi, soţul meu, humuleştean, crescut în acest sat cu atâtea tradiţii şi obiceiuri de iarnă, unde unele obiceiuri străvechi încă se mai păstrează", povesteşte Ionela Lungu pentru Agerpres.

A desăvârşit apoi arta modelării participând la târgurile organizate în ţară, întâlnindu-i pe marii meşteri populari, a căpătat încredere şi dorinţa de a continua.

A ocolit târgurile organizate de primării de zilele oraşului, „pentru că la astfel de manifestări sunt primiţi comercianţi, nu meşteri. Mergeam la târguri şi expoziţii organizate de Muzee de Etnografie, la Muzeul Ţăranului Român, la Muzeul Satului *Dimitrie Gusti*, la Palatul Culturii din Iaşi, la cele în care exista o selecţie din partea unor etnografi, muzeografi, cunoscători ai artei populare", explică Ionela Lungu.

Figurinele de lut pe care le modelează sunt unice, Ionela Lungu nu lucrează în serie. „Şi cu copiii, când lucrez, îi îndrum la fel, să nu copieze, ci să realizeze în felul lor, în mod creativ. Pe măsură ce modelez personajele, gândul mă poartă tot timpul la povestea din spatele chipului şi încerc să îl realizez mereu altfel. Deşi am atâţia Păcală modelaţi, niciunul dintre ei nu seamănă, deşi toţi au ceva în comun: faptul că par mucaliţi ca Păcală descris în poveste. Practic, ceea ce modelez, îmi imaginez figura ţăranului generic universală, un pic să stârnească râsul pentru că ne tragem dintr-un popor cu simţul umorului, un pic roşii în obraji şi cu feţe amuzante. În orice caz, mă apropii (cred) mai mult de ceea ce însemna ţăranul odată, nu cel de azi", spune artista.

Lutul pe care îl modelează se găseşte tot mai rar în lumea înconjurată de plastic şi pet-uri. Altele se găsesc mai uşor, dar tot naturale, cum ar fi materialele care „îmbracă" personajele lui Creangă: „părul din blăniţe sau fuior de in, tăticuţ din băsmăluţă, căciuli (cuşme) din pielicele de miel tăbăcite, postament din lemn". Personajele lui Creangă, renăscute din mâinile Ionelei Lungu, au ajuns azi în toate colţurile lumii.

GEORGE CUŞNARENCU

Viaţa... fără o parte din organism

Când a fost conceput „proiectul" organismului omenesc, cu siguranţă s-au dimensionat cu generozitate unele organe şi au fost înzestrate cu rezerve semnificative de capacitate.

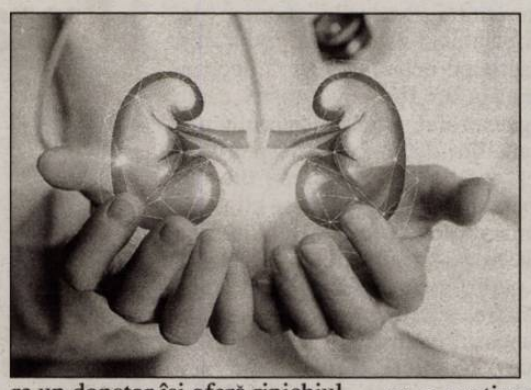

Sistemul renal este un exemplu elocvent în acest sens; într-un anumit sens, poate chiar mai bun decât dacă vorbim despre alte organe-pereche, cum sunt ochii sau urechile.

Astfel, în caz că anumite boli grave impun ca unul dintre rinichi să fie îndepărtat, pacientul va putea trăi doar cu un rinichi în funcţiune. Mai mult decât atât, rezerva de capacitate este atât de acoperitoare, încât pacientul rămas fără un rinichi se descurcă şi cu doar o jumătate din capacitatea de funcţionare a singurului rinichi rămas (practic, doar un sfert din normal).

Sugestiv este şi faptul că se înregistrează multe cazuri în care un donator îşi oferă rinichiul spre a fi implantat în organismul unui suferind de o boală gravă a sistemului renal. O astfel de argumentaţie se potriveşte şi în cazul ficatului. Medicina poate preleva o porţiune din ficatul unui alt om pentru a fi grefată unui bonav, care nu are altă soluţie. Se ştie că ficatul este un organ care se regenerează.

În aceeaşi idee, o rezervă există şi în aparatul respirator. În situaţia în care chirurgul a fost nevoit să scoată unul dintre plămâni, afectat iremediabil, pacientul va trăi mulţumitor doar cu un plămân în funcţiune. Alţi bolnavi se descurcă chiar şi dacă o parte din tiroidă a fost îndepărtată.

Dacă nodulii sunt prea mari şi cresc în continuare, se decide ca o porţiune a tiroidei să fie scoasă, dar este recomandabil ca o parte din glandă să rămână, totuşi. Pacientul va compensa secreţiile scăzute ale glandei tiroide luând hormoni tiroidieni de sinteză, din sertarul cu medicamente, şi asta toată viaţa.

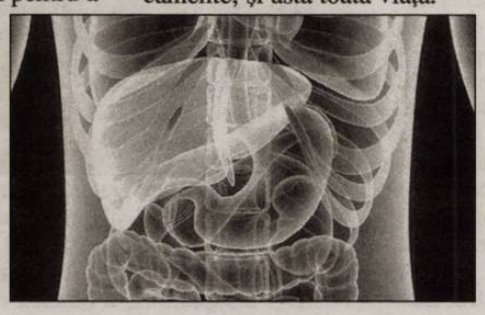

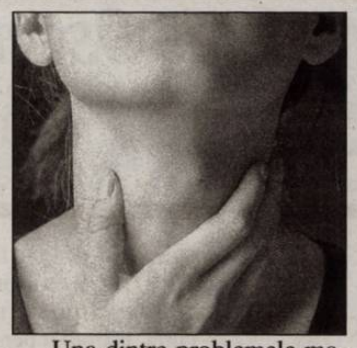

Una dintre problemele majore legate de sănătate o constituie, de exemplu, apariţia unui cancer la laringe. O răguşeală care nu trece, chiar şi după un tratament de trei-patru săptămâni, dă alarma că poate fi vorba de un cancer laringian. De aceea, operaţia trebuie făcută în fazele incipiente. Astfel, se poate îndepărta doar o porţiune a laringelui şi să rămână restul. Dacă boala este deja avansată şi trebuie scos tot laringele, omul nu mai poate vorbi şi se hrăneşte printr-un tub implantat în gât.

Iată aşadar că şi laringele are o rezervă de capacitate, din moment ce-şi va îndeplini rolul având o porţiune extrasă de chirurgul orelist. Şi putem avansa în relevarea capacităţilor nebănuite ale organismului nostru.

Spre exemplu, o rezervă în funcţionare se constată şi la colon. Intestinul gros are o lungime de circa 1,7 metri. În cazul nefericit că a apărut o tumoră, se taie din colon până se ajunge la ţesut neinvadat, şi apoi pacientul trăieşte având colonul mai scurt decât e normal.

Semnele ocluziei intestinale

Dacă ai un blocaj al colonului sau al intestinului subţire, e o urgenţă medicală destul de serioasă. De ce apar aceste ocluzii intestinale? Acestea sunt blocaje care nu permit alimentelor şi lichidelor să treacă, iar simptomele sunt foarte evidente. Durerea de tip colicativ din cadrul ocluziei intestinale este exacerbată, având perioade de acalmie, însă care revine cu o intensitate şi mai crescută.

Un alt simptom este reprezentat de vărsături. Mai exact, procesul este simplu: pentru că sunt prezente lichide deasupra obstacolului de la nivelul intestinului gros sau subţire, acestea refulează. Dacă apare şi deshidratarea, atunci pacienţii prezintă ochi încercănaţi, limba uscată, sete intensă, uscăciune a gurii, dar şi un debit urinar scăzut, până la lipsa completă a acestuia. De asemenea, se mai întâlnesc oboseala şi astenia neexplicate.

Atunci când aceste semne sunt ignorate sau nu sunt semnalate la timp medicului specialist, pot apărea pneumonia de aspiraţie – cu lichidele de vărsătură, tulburări grave ale echilibrului acidobazic, insuficienţă renală acută, peritonită, necroza peretelui intestinal, hipertensiune arterială, stare de confuzie, şocul ocluzional sau chiar starea comatoasă.

Primul ajutor în caz de leşin

O clipă de ameţeală, un „scurtcircuit" senzorial şi mental, aşa-numita pierdere a cunoştinţei (unii îi spun „pierderea conştienţei") – foarte simplu, astfel poate fi descris leşinul. De obicei, nu durează mult, el fiind cauzat de o slabă oxigenare a creierului.

Însă starea de leşin poate apărea şi în cazul unor unor boli sau numai din cauza oboselii. Uneori, poate semnala diverse afecţiuni, iar dacă devine din ce în ce mai frecventă trebuie consultat medicul.

Se cuvine menţionat că există şi un fel de... anotimp favorizant pentru leşin: acesta apare deseori primăvara, după ce organismul a pierdut în sezonul rece cantitatea necesară de vitamine şi minerale sau vara, când temperaturile mediului sunt ridicate.

Situaţiile cu cele mai frecvente cazuri în care apare leşinul sunt: ● schimbarea bruscă a stării emoţionale (veşti proaste, stres neaşteptat, frică); ● durerea puternică; ● efortul de a avea scaun; ● statul în picioare o perioadă lungă de timp; ● tusea prelungită sau puternică; ● o scădere bruscă a tensiunii arteriale; ● abuzul de droguri şi/sau de alcool; ● hipoglicemia; ● accidentul vascular cerebral sau atacul de cord.

Cum este recomandabil să acţionăm, dacă ne aflăm într-o asemenea situaţie? Persoana care dă semne de leşin trebuie sprijinită pentru a nu se lovi la cap în timpul căderii. Apoi, victima trebuie întinsă în poziţie orizontală, se pot înlătura eventualele piese vestimentare ce pot duce la o respiraţie deficitară şi se va face loc în jurul său pentru asigurarea unei respiraţii cât mai bune.

Persoana care a leşinat poate fi stropită cu apă rece, dar nu abundent şi i se pot aplica lovituri uşoare cu degetele peste obraji. De asemenea, este foarte bine să fie activată o zonă situată între nas şi buza superioară cu vârful degetului mare, cu o presiune exercitată în sus. Simultan sau succesiv, se pot folosi diverse mirosuri, în general uleiurile esenţiale de plante ori oţet sau amoniac, aplicate pe o batistă, sub nas, pentru readucerea victimei în simţiri.

Atenţie, însă: nu i se va administra nimic pe cale orală, atât timp cât se află în stare de inconştienţă. Când victima s-a trezit, i se pot oferi ceaiuri, care ajută la circulaţia sângelui în organism. După leşin, este indicat ca persoana să se odihnească cel puţin câteva ore.

Fără dureri de cap, în doar 30 de minute

Vine atunci când îţi este lumea mai dragă, îţi fac un calvar din clipele care ar trebui să fie plăcute ori generează efectiv suferinţe cumplite, mai ales dacă sunt de durată. Nu ai însă nevoie de pastile pentru a scăpa de durerea de cap, o poţi face cu ajutorul presopuncturii, o veche metodă chinezească de vindecare, foarte uşor de aplicat. Trebuie doar să înveţi tehnica şi să găseşti punctul Hoku din palma ta, potrivit specialiştilor.

Punctul Hoku este localizat între degetul mare şi arătător, acolo unde simţi că se blochează muşchiul, şi este asociat cu relaxarea părţii superioare a corpului. Presiunea exercitată asupra acelui loc stimulează nervii. Folosind degetul mare şi arătătorul de la cealaltă mână apasă pe punctul Hoku timp de 30 de secunde sau până când simţi că muşchiul începe să se relaxeze.

Repetă procedura de câteva ori, atunci când te simţi stresat sau când ai dureri de cap.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Un paradox al obezităţii

O problemă majoră de sănătate pe plan global – obezitatea (dar şi „sora" ei ceva mai mică, supraponderalitatea) – este considerată un gen de produs malefic al începutului de mileniu în care ne aflăm, dar rădăcinile sale se află, indiscutabil, cel puţin în secolul XX. Industrializarea agriculturii şi transferul drastic al modurilor de alimentaţie către ceea ce se numeşte, cu o sintagmă foarte simplă, hrană artificială, au un impact imens asupra stării de sănătate a populaţiei.

Obezitatea creşte riscul unor afecţiuni cronice, cum sunt bolile cardiovasculare şi coronariene, diabetul zaharat de tip 2, hipertensiunea arterială, anumite forme de cancer etc. În unele cazuri apar chiar şi probleme psihologice.

Numărul de persoane supraponderale şi obeze a crescut în ultimele decenii şi mulţi oameni consideră că este din ce în ce mai greu să se menţină o greutate „normală" într-o realitate care ne ghidează, aproape fără voia noastră, să cumpărăm produse nesănătoase, mâncarea sănătoasă (marcată oficial ca fiind „bio" sau „eco") fiind mai greu accesibilă şi considerabil mai scumpă.

Ceea ce în titlul de mai sus am numit un paradox îl reprezintă faptul că obezitatea apare de obicei ca rezultat al combinaţiei unor cauze şi factori de risc, între care: ● genetica (genele pot afecta cantitatea de grăsime corporală depozitată în organism şi locul unde este ea distribuită); ● stilul de viaţă al familiei; ● inactivitatea fizică (sedentarismul determină acumularea caloriilor sub formă de grăsime); ● dieta nesănătoasă (bogată în alimente fast-food şi băuturi hipercalorice, porţii supradimensionate); ● probleme medicale (artrita, sindromul Prader-Willi, sindromul Cushing); ● anumite medicamente (antidepresive, anticonvulsivante, cele pentru diabet, cele antipsihotice, steroizi şi beta-blocante); ● probleme sociale şi economice (nu există zone sigure pentru activităţi fizice, pacienţii poate nu cunosc modalităţi sănătoase de gătit sau nu au bani să cumpere alimente sănătoase, au rude obeze etc.); ● vârsta; ● sarcina; ● renunţarea la fumat; ● lipsa de odihnă suficientă.

Nu în ultimul rând, este necesar să avem permanent în vedere faptul că nutriţia proastă duce la imunitate redusă, vulnerabilitate crescută la boli, precum şi dezvoltarea fizică şi mentală deficitară.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Menopauza, o nouă filă în viaţa femeii

precizează medicina energo-informaţională

Corpul femeii, odată cu încetarea ciclului menstrual, pune un semn clar că a doua etapă a vieţii a început. Astăzi, datorită medicinei energo-informaţionale, femeia nu se mai sperie de efectele nedorite ale acestei noi „file din viaţa ei", ci din contră, le trăieşte conştient şi fără stările neplăcute cu care se confruntau mamele şi bunicile noastre.

În jurul vârstei de 50 de ani încep în organismul femeii modificări hormonale, menopauza. Prin scăderea hormonilor sexuali în sânge, apar şi nişte modificări în corp, care multor femei le creează un disconfort masiv: ameţeli, transpiraţii abundente, valuri de căldură. De cele mai multe ori, persoana în cauză nu le poate manageria singură.

Diagnosticul menopauză se pune după ce pacienta nu a mai avut ciclu timp de un an.

Începând cu primul an de viaţă, în corpul feminin se găsesc aproximativ 500.000 de celule fertile, care pe parcursul anilor, se maturizează şi fără fecundare sunt eliminate din corp prin ciclul menstrual lunar. Se apreciază că deja femeia ajunsă la 35 de ani are în ovare celule de fertilitate extrem de scăzute, aproximativ 10.000. Producţia hormonilor începe să fie oprită de corp. În acelaşi timp începe să crească producţia hormonilor bărbăteşti: gonadotropine, fapt ce poate duce la semne neplăcute de mascularizare a corpului feminin. Intrarea prematură în „premenopauză" poate avea şi cauze genetice sau poate surveni în urma unor boli autoimune, a chimioterapiei, a îndepărtării prin operaţie a ovarelor.

Schimbările hormonale, odată cu începerea menopauzei, au efect asupra corpului material(fizic) şi emoţional, relaţia cu partenerul şi chiar la locul de muncă se pot modifica.

Pot apărea şi faze când ciclul vine aproape normal, la aproximativ 1-3 luni. În aceste cazuri, ovarele solicită producţia hormonilor feminini estrogen şi progesteron. Aproximativ 50% din femei, o dată cu intrarea la menopauză, au dureri musculare şi de încheieturi, mai ales dimineaţa, la trezire.

Simptomele cel mai des întâlnite, legate de începutul menopauzei, sunt: valuri de căldură, transpiraţii, ameţeli, depresii, oboseală, dereglarea somnului, căderea părului, indispoziţii, migrene, balonări, constipaţie, hemoroizi, gură uscată, pilozitate pe bărbie, piele uscată, creşte riscul de infecţii urinare, scade libidoul, creştere în greutate, osteoporoză. Începând cu anul 40 din viaţă, corpul feminin se pregăteşte de menopauză.

Perioada postmenopauză se caracterizează încă prin stimularea de maturizare a ovarelor, dar ovarele nu mai răspund.

Urmările menopauzei mai sunt: tensiune mare sau oscilantă, ateroscleroză, osteoporoză.

Mult timp, menopauza a fost tratată cu hormoni de sinteză. Astăzi se ştiu efectele grave care pot rămâne după aceste tratamente.

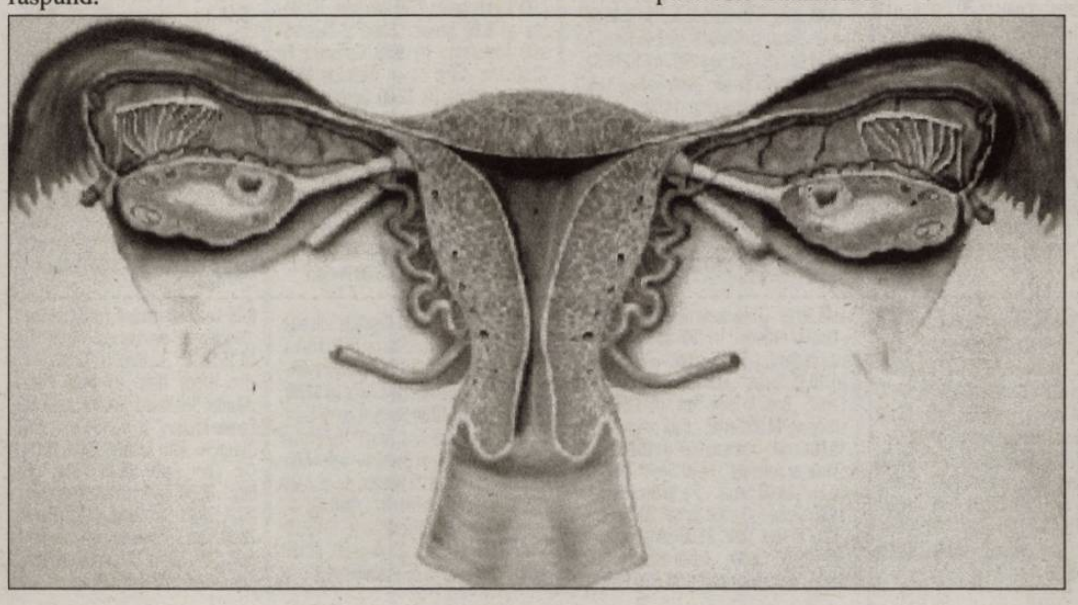

Medicina energo-informaţională vine în ajutorul femeii şi, de ce nu, a cuplului în cauză. După diagnosticarea energetică se constată statutul energetic şi comunicarea energetică la nivel de celulă, organ, sistem. Este o terapie personalizată, fără chimie, fără durere, fără medicamente de sinteză.

Readucerea corpului în balanţa energetică din care a ieşit, aduce după sine o stare de bine în organism. Reglarea sistemului hormonal şi adaptarea lui la vârsta biologică a corpului au mari avantaje în a reduce stările de oboseală, valurile de căldură şi transpiraţiile, aducând un somn odihnitor şi o stare de bună dispoziţie.

Femeia simte că nu este lăsată singură cu problemele aduse de „noua filă din viaţa ei". Viaţa de cuplu este reluată conştient într-o nouă fază.

Sistemul neurovegetativ este din nou reactivat energetic, iar metabolismul este deblocat. Cu alte cuvinte, se face o resetare energetică a întregului organism, pentru a merge mai departe în o nouă fază a vieţii.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

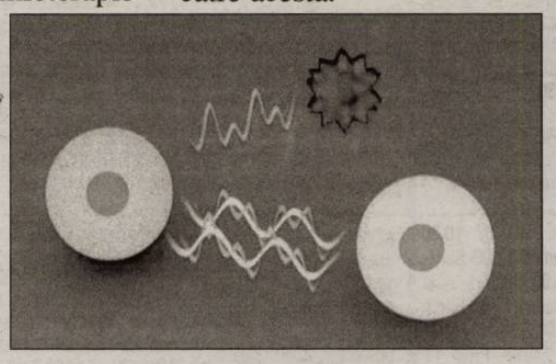

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 30.11.2020

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

NOU LA DERMAVITAL!

Coloidul este o noţiune din fizică. Datorită tehnologiei moderne a Rezonanţei protonilor, elemente esenţiale vieţii, pot fi transformate în coloide fine. Prin procedura rezonanţei protonilor se separă elementul dorit cu ajutorul unui câmp electric. Un coloid se poate vedea la microscop.

Cele mai importante lichide ale corpului, sângele şi limfa, sunt coloide. De aceea corpul poate prelucra substanţele sub formă coloidală în cea mai bună formă, le recunoaşte imediat şi pot penetra membrana celulară ajungând în organul care are nevoie de aceste substanţe.

Recomandările de utilizare se fac la fiecare coloid în parte. Coloidul recomandat se poate aplica atât intern, cât şi extern, după recomandarea terapeutului.

Oligoelemente sub forma coloidală sunt mult mai eficiente decât pulberea sau comprimatele. Acest lucru se datorează nu numai faptului că sunt produşi în forma cea mai pură, fără aditivi chimici. Coloizii sunt absorbiţi de fluxul sangvin imediat după ingestie şi sunt trimişi în toate celulele corpului.

Digestia de către stomac nu este necesară, deoarece oligoelementul ingerat este deja defalcat. Sistemul digestiv nu este agasat cu descompunerea acestor oligoelemente.

Coloizii pot fi administraţi preventiv sau sub formă de tratament, atât la copii, cât şi la adulţi, indiferent de vârstă.

Nu se intersectează cu alte medicamente de sinteză sau suplimenţi alimentari. Coloizii comercializaţi prin DermaVital, la recomandarea medicului terapeut, sunt de cea mai bună calitate, produşi într-un laborator din Germania. Firma Alternatic-Gesund.

Corpul nu depozitează coloizii ci îi consumă!

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital

Pentru mai multe informaţii accesaţi

www.dermavital-med.ro

sau 0731.871.968 / 021.322.40.04

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 30 noiembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Furtună la palat" (r) 12.00 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.15 Serial: „Furtună la palat" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Film: „Michel Vaillant" (Franța, 2003). Cu: Sagamore Stevenin, Diane Kruger 0.00 Telejurnal 0.45-5.35 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 22.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 0.30 Știrile PRO TV 1.00 Film: „Batman vs. Superman: Dawn of Justice" (r) 4.00 Lecții de viață (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Marea Unire Zu (partea I) 1.30 Film: „Joc periculos" (r) 3.15 Observator (r) 4.00 Film: „Mihai Viteazul: Unirea" (ultima parte). Cu: Amza Pellea.

PRIMA TV
7.00 Starea nației Special (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Hoț de diamante" (SUA, 2004). Cu: Pierce Brosnan, Salma Hayek 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Film (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „O nouă șansă" (r) 12.45 Serial: „Betty în New York" (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York". Cu: Amaranta Ruiz 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.10 Film: „Pentru patrie" (r) 9.00 Doc.: „Calvarul prizonierilor de război" 10.00 Documentar 360°-GEO 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Film: „Angela merge mai departe" (România, 1981) 15.00 Iarna amintirilor 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Rețeaua de idoli 22.00 Memorialul Durerii 23.00-5.30 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Justice for Natalee Holloway" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Brooklyn" (r) 14.45 Film: „Surf's Up" (r) 16.30 Film: „O minune de băiat" (SUA, 1950) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Tentația banilor" (coprod., 2005). Cu: James Marsters 22.30 Film: „Știu ce-ai făcut astă vară" (SUA, 1997). Cu: Jennifer Love Hewitt 0.30 Film: „Vampiri: Întoarcerea" (SUA, 2005) 2.15-4.15 Reluări.

MARȚI – 1 decembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Aniversarea Zilei Naționale a României – Transmisiune directă 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci 14.00 Telejurnal 14.30 Noi suntem români 16.30 Port valoare și splendoare 17.10 Serial: „Furtună la palat" 18.30 Concert extraordinar Gheorghe Zamfir și prietenii 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Nemuritorii" (România, 1974). Cu: Amza Pellea, Ion Besoiu, Ilarion Ciobanu 23.00 Dosar România 0.00 Telejurnal 0.45-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 11.00 Vorbește lumea 12.30 Știrile PRO TV 13.30 Film: „Moromeții 2" (România, 2018) 16.30 La Măruță 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Vocea Reuniunea 23.30 Film: „Pe malul mării" (Franța, 2015). Cu: Brad Pitt, Angelina Jolie 2.00 Film: „Killer Elite " (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Acces direct cu Mirela Vaida – ediție specială 16.00 Observator 17.00 iRoast istoric – ediție specială 19.00 Observator 20.00 Chefi la cuțite 23.15 Marea Unire Zu (ultima parte) 1.30 iRoast istoric (r) 3.15 Observator (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Film: „Hoț de diamante" (r) 18.00 Focus 18 19.00 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Totul până la bani" (SUA, 2002). Cu: Ice Cube 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30-0.00 Reluări 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309 " (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Doc.: „La un pas de România" 9.35 Film: „Dumbrava minunată" (România, 1980) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Drag de România Mea 15.05 Al patrulea gong – Apel la supraviețuire 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.00 Destine ca-n filme 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „De-a regăsirea" (SUA, 1952). Cu: Judy Holliday 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Serial: „Justice for Natalee Holloway" (r) 14.30 Film: „Pitch Perfect 3" (r) 16.15 Film: „Dl și Dna Hart: Sezon deschis de vânătoare" (SUA, 1996). Cu: Stefanie Powers 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jocul asasinilor" (SUA, 2011) 22.30 Film: „Secretul fericirii" (România, 2018). Cu: Tom Hanks, David Morse 0.30-4.30 Reluări.

MIERCURI – 2 decembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Furtună la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.10 Serial: „Furtună la palat" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Adevăruri despre trecut 23.20 Serial: „Destinație: Marte" 0.10 Telejurnal 0.55-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Visuri la cheie 22.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Self/less" (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 23.45 Observator 0.15 Xtra Night Show cu Dan Capatos 1.00 Observator (r) 2.00 Revizie tehnică 5.00 Serial: „Sacrificiul – Alegerea" (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Flash Monden 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Cronica Cârcotașilor 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Serial: „Trăsniții" (r) 0.00 Cronica Cârcotașilor (r) 2.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.00 Mama mea gătește mai bine (r) 5.00 Chef Dezbrăcatu' (r) 5.30 Focus (r).

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Lumea lui Po" (SUA, 2016). Cu: Julian Feder, Christopher Gorham 22.55-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
5.30 La Măruță (r) 7.30 Film: „Brooklyn" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Cool Money" (r) 14.15 Film (r) 16.15 Film: „Pe urmele vinovatului" (coprod., 2006). Cu: Tom Selleck 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lupta cu înălțimile" (coprod., 2000). Cu: Chris O'Donnell 23.00 Film: „Cartelul ucigașe" (SUA, 2015). Cu: Scott Adkins 0.45-5.00 Reluări.

DIANE KRUGER – luni, 22.20 –

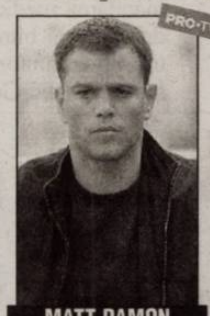

MATT DAMON – vineri, 20.30 –

MAIA MORGENSTERN – joi, 23.30 –

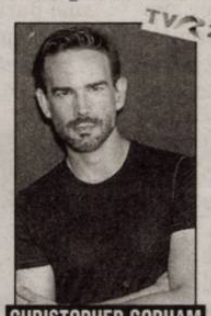

CHRISTOPHER GORHAM – miercuri, 21.10 –

STEFANIE POWERS – marți, 16.15 –

ROBERT DE NIRO – sâmbătă, 20.00 –

AMARANTA RUIZ – luni-duminică, 19.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 3 decembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Furtună la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tu votezi România! 13.00 Ediție specială 13.30 Guști! Și apoi mănânci 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.10 Serial: „Furtună la palat" 18.30 Serial: „Comisarul Rex" 19.30 Vorbește corect! (r) 20.00 Telejurnal 20.50 Tu votezi România! 22.20 Dispăruți fără urmă 23.20 Serial: „Destinație: Marte" 0.10 Telejurnal 0.55-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Ferma. Orășeni vs Săteni 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „By the Sea" (r) 2.30 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 23.30 Serial: „Sacrificiul – Alegerea". Cu: Maia Morgenstern 0.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.00 Teleshopping 11.30 Chef Dezbrăcatu' 12.00 Teleshopping Live 14.00 Sănătate cu stil 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Ticăloșii" (România, 2007). Cu: Ștefan Iordache 22.00 Starea nației 23.00 Focus 23.30 Epic Show (r) 0.30 Serial: „Trăsniții" (r) 1.00 Film (r) Serial: „Nimeni nu-i perfect" 3.30-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 8.45 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privireata" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Seial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Fără privirea ta" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.05 Serial: „Iubirea unei doamne" 17.30 România... în bucate 17.58 #NuExistăNuSePoate! 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.00 Câștigă România! 21.10 Film: „Misterele Aurorei Teagarden: o aventură ilicită" (Canada, 2017). Cu: Candace Cameron Bure 22.45-5.05 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
5.30 La Măruță (r) 7.15 Film: „Înfrângerea" (SUA, 1958) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Jesse Stone: Death In Paradise" (r) 14.15 Film: „Hart to Hart: Harts in High Season" (r) 16.15 Film: „Ultima călătorie" (SUA, 2009) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Tekken" (coprod., 2010). Cu: John Foo, Kelly Overton 22.30 Film: „Clubul de noapte 2: Ultima ofertă" (SUA, 2006) 0.15-3.45 Reluări.

VINERI – 4 decembrie

TVR 1
6.55 Cu capu-n zori 9.45 Teleshopping 10.00 Telejurnal regional 10.45 Serial: „Furtună la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Port valoare și splendoare (r) 13.00 Ediție specială 13.30 Micile vedete în bucătărie 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.10 Serial: „Furtună la palat" 18.25 Handbal masculin: CSM București – Potaissa Turda 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Legionarul" (SUA, 1998). Cu: Jean-Claude Van Damme 23.00 #Creativ 23.30 Fan/Fun urban 0.00 Telejurnal 0.45-5.05 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Identitatea lui Bourne" (SUA, 2002). Cu: Matt Damon 23.00 Film: „Greu de ucis" (SUA, 1988). Cu: Bruce Willis 1.45 Explozie în ring: Bestii dezlănțuite la Cluj! (r) 3.30 Vorbește lumea (r)

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (live) 12.00 Observator 14.00 Mireasa (live) 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida (live) 19.00 Observator 20.30 X Factor – sezon nou 23.00 iUmor (r) 1.00 Observator (r) 2.00 Mireasa (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Starea nației (r) 8.00 Serial: „Paradisul femeilor" 9.00 Teleshopping 10.00 Serial: „Paradisul femeilor" 11.30 Chef Dezbracatu' 12.00 Teleshopping 14.00 Camera de râs 15.05 Focus 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Alege rețeta națională 22.00 Film: „Papillon" (SUA, 1973). Cu: Steve Mc Queen, Dustin Huffman 0.30-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Pe tărâmul dorinței" (ep.1) 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 România... în bucate (r) 7.30 Serial (r) 9.00 Teleșcoala (r) 10.00 Ferma (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Teleșcoala 16.00 România... în bucate 16.25 Handbal: Politehnica Timișoara – Steaua București 18.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 18.30 Cronici Mediteraneene 19.00 Telejurnal 20.00 Gala umorului 22.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai 6.00 Cap compas (r).

PRO CINEMA
5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „Natalee Holloway" (r) 9.45 Serial: „La bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Jesse Stone: Death In Paradise" (r) 16.15 Film: „Dansând la Harvest Moon" (SUA, 2002). Cu: Jacqueline Bisset 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Triunghiul dragostei și al morții" (coprod., 2014). Cu: Oscar Isaac, Viggo Mortensen 22.30 Film: „Rupe-tot 2: Noii supereroi" (SUA, 2013) 0.30 Film: „Sahara" (coprod., 2005) 2.45-4.45 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 5 decembrie

TVR 1
7.00 Fan/Fun urban (r) 8.00 Tezaur folcloric (r) 9.00 Micile vedete în bucătărie (r) 9.30 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! 10.00 Vreau să fiu sănătos! 11.00 Levintza prezintă 11.30 #Creativ (r) 12.00 Eu pot! 13.00 Ediție specială 14.00 Telejurnal 14.30 Ora regelui 15.30 Cooltura 16.00 Lumea azi 16.30 Banii tăi 17.00 Vedeta populară (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Teatru TV: „O scrisoare pierdută" de I.L. Caragiale 23.45-5.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Hai să cântăm!" (SUA, 2016) 13.15 Ferma (r) 16.00 Vocea României (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Singur acasă" (SUA, 1990). Cu: Macauley Culkin, Joe Pesci 22.00 Film: „Jaf cu stil" (SUA, 2017). Cu: Michael Caine 0.00 Film: „Jurnalul lui Bridget Jones" (SUA, 2001). Cu: Renée Zellweger, Colin Firth 2.00-4.15 Reluări.

antena 3
6.00 Observator 9.30 Chefi la cuțite (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 23.00 Film: „Jack Ryan: Agentul din umbră" (SUA, 2014). Cu: Chris Pine, Kevin Costner 1.00 Te cunosc de undeva (r) 4.00 Film (r).

PRIMA TV
7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Paradisul femeilor" 9.30 Teleshopping 10.00 Sănătate cu stil 10.30 Camera de râs 11.20 Teleshopping 12.00 Teleshopping Live 14.00 Film: „Promisiuni" (România, 1985) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Nașul stresat" (SUA, 2002). Cu: Robert De Niro, Billy Crystal 22.00 Epic Show 23.00 Film: „Nuntă indiană" (SUA, 2018). Cu: Nargis Fakhri 1.15-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Pe tărâmul dorinței" 19.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Serial: „Strop și balonaș" 9.00 MotorVlog (r) 9.30 Generația Fit 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecați în Carpați 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 17.00 Frați de viță 17.30 MotorVlog 18.00 Zile cu stil 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Dumnezeu iartă, eu nu!" (Italia, 1967). Cu: Terrence Hill 22.05 Serial: „Viața visată" 23.00 Distracțiile lui Cazacu 23.35-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film: „Zile fericite" (SUA, 1952) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Dancing at the Harvest Moon" (r) 14.30 Film: „Natalee Holloway" (r) 16.30 Film: „O rețetă letală: misterul biscuiților cu ciocolată" (SUA, 2015) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Australia" (coprod., 2008) 0.00 Film: „Casa morții 2" (SUA, 2005). Cu: Emmanuelle Vaugier 2.00-5.30 Reluări.

DUMINICĂ – 6 decembrie

TVR 1
7.00 Tu votezi România! Ediție specială 8.00 Universul credinței 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 Tu votezi România! Ediție specială 11.00 Viața satului (I) 12.00 Tu votezi România! 12.10 Viața satului (II) 13.00 Tu votezi România! 13.25 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 15.00 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu 16.00 Tu votezi România! 17.00 Exclusiv în România" 18.00 Tu votezi România! Ediție specială 18.55 Dosar România 20.00 Telejurnal 20.30 Tu votezi România! Ediție specială 23.40 Replay 0.40-6.20 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.45 Film (r) 13.00 Știrile PRO TV 13.30 Apropo TV 14.30 Ferma (r) 15.30 Visuri la cheie (r) 17.30 Știrile PRO TV 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Legenda călărețului singuratic" (SUA, 2013). Cu: Johnny Depp 0.45 Film: „Străin la ușa ta" (SUA, 2001) 2.45-5.00 Reluări.

antena 3
6.00 Observator 9.00 Casa Zurli (r) 10.00 'Neatza cu Răzvan și Dani – ediție specială 13.00 Observator 14.00 Acces direct cu Mirela Vaida – ediție specială 16.00 Observator 16.30 Ajut Eu cu Alessandra Stoicescu 19.00 Observator 20.00 iUmor 22.30 Ajut Eu cu Alessandra Stoicescu 0.30 Chefi la cuțite 3.45 Film: „Mihai Viteazul: Călugăreni" (România 1970, partea I).

PRIMA TV
7.00 Teleshopping 8.00 Starea nației (r) 9.00 Teleshopping 9.45 Film: „Promisiuni" (r) 12.00 Film: „Veronica" (România, 1972) 14.00 Alege rețeta națională (r) 16.00 Cronica Cârcotașilor (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea nației SPECIAL 23.00 Film: „Masca de argint" (România, 1985). Cu: Coca Andronescu, Marga Barbu 1.30-5.30 Reluări.

PRO 2
5.45 Serial: „Dincolo de noi" (r) 6.45 Serial: „Tânăr și neliniștit" (r) 7.45 Serial: „Pe tărâmul dorinței" (r) 9.15 Serial: „Camera 309" (r) 10.15 Serial: „Iubire ascunsă" (r) 11.45 Serial: „Betty în New York" (r) 13.45 Teleshopping 14.00 Serial: „Fără privirea ta" (r) 15.00 Serial: „Camera 309" (r) 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.00 Serial: „Dincolo de noi" 18.00 Serial: „Pe tărâmul dorinței" 19.00 Serial: „O nouă șansă" 20.00 Serial: „Betty în New York" 21.00 Serial: „Camera 309" 22.00 Serial: „Iubire ascunsă" 23.00 Serial: „Inimă de țigan" 0.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate 13.10 Film: „Acțiunea Zuzuc" (România, 1983) 15.00 Drag de România mea! 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Rețeaua de idoli (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Cianura... și picătura de ploaie" (România, 1978) 22.10 Film: „Ginger și Rosa" (coprod., 2012) 0.00-5.00 Reluări 5.55 Poate nu știai.

PRO CINEMA
6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film: „Dancing at the Harvest Moon" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „The Happy Time" (r) 14.30 Film: „Murder, She Baked: A Chocolate Chip Cookie Mystery" (r) 16.15 Film: „One Direction: Ăștia suntem" (SUA, 2013). Cu: Liam Payne 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Viața țară Dick" (SUA, 2002). Cu: Sarah Jessica Parker 22.30 Film: „Povestea lui Lizzie Borden" (SUA, 2014). Cu: Christina Ricci, Clea DuVall 0.00-4.00 Reluări.